

У С Л О В И Я З А Р А С Т Е Н Е

БЕСЕДИ ОТ УЧИТЕЛЯ

С О Ф И Я
1949

Условия за растене

„И когато се свечери, слязоха учениците Му на морето.“*)

Ще превода този стих на класически език. Той е езикът на най-учените хора. Само учените могат да разберат, защо учениците на Христа слязоха на морето. На научен език слизането означава растене. Какво отношение има между слизането на учениците на морето и растенето? Значи, има нещо, заради което и Христос слезе от невидимия свят на земята. Той минал пространството, от невидимия свят до морето, и от морето до сушата, с цел да се учи. Нищо в природата не става случайно, нищо безразборно. Нещата не стават механически. Всичко в природата е разумно. Земята има своето велико предназначение в козмоса, затова и съществата, които са слезли на нея, имат определена цел. Ако целта им е определена за самите тях, колко по-определена е за онези, които са създали земята. Целта им е толкова ясна, колкото е ясно и на професорите, защо са създали университета. Обаче, студентите, които следват университета, едва сега изучават неговата програма. Ученикът се чуди на ума на тези, които са създали училището. Студентът от университета или от академията на изкуството се чуди на създателите на тези учебни заведения. Много просто, няма какво да се чудите. Това са опитни хора, като астрономите, които насочват своите тръби към звездното небе и следят пътя на всяка звезда. След това правят точни изчисления за разстоянието ѝ от земята, както и за пътя, който тя изминава. Ама чудни били техните инструменти. Чудни са, разбира се, това са учени хора. За невежия

*) Иоана 6:6.

всичко е чудно. Той гледа и се чуди на голямата тръба, с която астрономът наблюдава небето.

Съвременните хора приличат на онези учени, на онези астрономи, които боравят със законите, без да разбират техния вътрешен смисъл и взаимно отношение помежду им. Като четеш Библията, ти казваш: Това е книга на неизчерпаемо богатство. Така е, Библията е склад на неизчерпаемо богатство. Тя е жив свят. И ако четеш Библията, без да се свържеш с този жив свят, тя остава без значение. Същото може да се каже за числата и формулите в математиката. Ако ги изучавате само, без да се свържете с тях, като с живи светове, за вас математиката е наука без значение и смисъл. Всяка сила, разумно използвана, регулира нещата. Тя се използва разумно, ако се знаят числото и формулата, които я представят. Например, и любовта, като сила, има свое число, своя формула. Ако искаш да я придобиеш, трябва да знаеш нейното число и формула. Като сила в органическия свят, любовта има своя обективна страна. Щом знаеш това, можеш да се ползуваш от нея.

Всеки иска да осмисли живота си, но не знае по какъв начин. Ще го осмислиш, когато познаеш неговата същина. Ако разглеждаш живота само отвън, нищо не разбираш. То е все едно, да видиш един човек отвън и да кажеш: Този човек е религиозен. По какво познаваш, че е религиозен? За друг казваш, че е светски; за трети, че е учен и т. н. Това са фази в човешкия живот. Ако под „религиозен“ разбираш честен и добър човек, прав си; ако под „учен“ разбираш просветен човек, който носи светлина на хората, прав си; ако под „културен“ разбираш благороден човек, с добра обхода, пак си прав. Обаче, ако под „културен“ човек разбираш външната обстановка на неговата къща, външния му живот, ти не си прав. То е все едно, да се занимаваш със скъпоценностите на умрелия. Каквито скъпоценности да има, той е умрял. Пръв той не може да се радва на тях. Какво значение имат за вас скъпоценностите на умрелия? Какво значение имат за вас надгробните речи, които са му държали? Какво значение има това, че на погребението му присъствували видни хора? Какво от това? Важно е, дошли ли са на погребението му хора, на които той е направил поне

едно добро. Според мене, на погребение могат да ходят само онези, на които покойният е направил добро. Може да с много казано, но така е. Че сега не става така, то е друг въпрос. Днес придружават умрелия онези, които имат да му дават. Като го изпращат, те казват: Хайде, добър път, но молим ти се, да не подадеш никакъв протест срещу нас и в другия свят, че и оттам да ни мъчат. Там пари не ти са нужни. Като дойдеш отново на земята, бъди по-добър към нас. Затова, именно, длъжниците държат надгробни речи на своя кредитор.

Да се върнем към основната мисъл. Ние не се интересуваме от въпроса, как умират хората, как ги погребват, как се мъчат в другия свят, или на земята. Това са странични въпроси. Ние се интересуваме от въпросите: как се раждат хората, как растат и се развиват, как учат. Че хората вършат престъпления, това не ни интересува. Това са болезнени въпроси, с които се занимава паталогическата и криминалната психология. С това се занимават само съвършените хора. Ако несъвършеният се занимава с такива болни въпроси, без да иска, ще си напакости. Затова се казва: „С какъвто дружиш, такъв ставаш.“ Онези учени, които посветили целия си живот за изучаване на моралите, в края на краищата, са придобили нещо от техните качества. Който изучава гущерите, придобива разположение да се грее на слънцето. Истинският учен е всякога млад, никога не остарява. Стариият никога не може да стане учен. Като казвам, че старият не може да стане учен, имам пред вид отрицателната страна на старостта. Тази старост води към смъртта. Старостта има и положителна страна. От Божествено гледище, старостта е паталогическо явление в живота. В процеса на растежето, старостта се превръща в младост. Значи, в растежето се крият условия за превръщане на енергиите. Така, природата иска да внесе в живота на човека този стремеж, който някога имал. Всички същества от слънчевата система се стремят да възстановят първичния си стремеж, първичното равновесие, които животът някога имал и впоследствие изгубил. Те работят за създаването на новия живот. Като изследваме нещата, ние виждаме, че природата е дошла до положение, да тури равновесие в законите на света, да изключи смъртта от живота. Това

значи, който умира, да не минава през такива големи мъчения, както сега.

Беседата, която днес говоря, бих озаглавил с думата „растене“. Растенето е разумен процес, който става с всички живи същества — работници в човешкото битие, или работници в човешкия дух, в човешката душа, в човешкия ум, сърце и воля. Може да наречете тези човешки прояви с различни имена, но резултатите им са едни и същи. — Защо имат едни и същи резултати? — Защото при разумните процеси не е важно, кой действа — умът, сърцето, волята, душата или духът. Важно е, че крайните им резултати са едни и същи. Значи, макар че волята и духът, например, си служат с различни методи, крайните резултати са еднакви.

И тъй, като изучаваме живота от новото гледище, ние трябва да се ръководим от обективната наука, т. е. науката на формите. Тази наука се е организирила вече. Ние я наричаме наука на рационалните числа, защото борава с тях. От физическо гледище, ние можем да определим всяко явление, защото силите, които действуват в него, са точно определени. Обаче, в духовния свят е мъчно да определиш едно явление. Например, лесно е да се определи, какви качества ще има новороденото дете: дали ще прилича на баща си, или на майка си. Това може да се определи точно 99%. Когато се ражда детето, това не е произволен процес; то се ражда при строго определени условия. Който не знае законите, мисли, че човск се ражда произволно. Не е така. Когато зародишът се посажда в материята, за да излезе от него човек, разумните същества следят, при какви условия, кога и как трябва да се роди. Те се интересуват от неговото бъдеще, от целия му живот. Те искат да знаят, как расте той и как се развива. При растенето, като процес, разумните същества изчисляват, какви сили са изразходвани и какви са придобити. Колкото неуловима да е за човека душата, тя има свой външен израз. Сърцето, умът, духът също имат външен израз.

Изобщо, всички неща в природата имат свой външен израз, своя форма. Всеки човек има специфичен израз, специфична форма, по която определяме неговото развитие. Един човек има малки очи, друг — големи, изпък-

нали. Един човек е низък, а друг — висок, снажен. Има причини, които обясняват тези неща. Който не може да обясни причините за ръста на човека, не може да си обясни вътрешното му развитие. Казват за някого, че е интелигентен. Коя е причината за неговата интелигентност? Тя е скрита вътре в него. Интелигентността се изразява в неговата похватност. Виждате интелигентен човек, който се проявява като добър техник. Той прави точни изчисления, прави планове и виждате, един ден, по негов план, построили голям параход. В изчисленията си, той предвижда, каква тежест издържа този параход. По същия начин, може да се предсказва и за човека: какви сили и възможности се крият в него. Разумните същества, които са построили човешкото тело, са имали пред вид възможностите на всеки човек поотделно и така са създали неговото тело. На същото основание, по плана на парахода, даден от някой инженер, съдим за неговата интелигентност. Ако не познаваме законите и тяхното прилагане, не бихме имали никаква база за наука. Ето защо, изучавайте щателно законите на природата. Например, правили ли сте обективен анализ, да изследвате топлината на човешкото тело, при различни случаи на неговия живот? Съвременните лекари измярват топлината само на болните. Например, забелязано е, че температурата на болните се повишава от 36° — 41° , но това не е естествена температура. С обикновения термометър се измярва топлината на човешкото тело. Но има психически термометър, с който се измярва, дали даден човек е добър, или лош. Ако топлината се увеличава, и добродетелта му се увеличава; ако топлината му се намалява, и добродетелта му се намалява. Във физическия свят е точно обратно: повишаването на температурата влошава състоянието на болния; намаляването на температурата подобрява състоянието му, и той постепенно оздравява. Повишаването на топлината в духовния свят е признак, че животът се увеличава. Колкото повече топлината се намалява, толкова повече и животът се намалява.

Време е да се хвърли мост между физическия и духовния свят, да се види, че те са аналогични. Обаче, отнoшението между законите на двата свята е обратно пропорционално. Това, което в духовния свят е реално, ра-

зумно и верно, във физическия свят, в дадения момент не е верно. Например, инженер-строител дава план за построяване на един параход. Гледате плана и се чудите, какъв параход ще излезе от него. Няма защо да се чудите, ще увеличите мерките, дадени в плана, и ще имате представа за големината на парахода. Планът е намален 10, 100, 1000 или 10,000 пъти от естествената му големина. Като го увеличите толкова пъти, ще имате представа за истинския му вид. Такъв е законът. Не можеш да сложиш на хартия истинския образ на телата. И във фотографията, първият образ на предмета е обратен, т. е. негативен. Като мине през няколко процеса, ще получите истинския му образ. В който свят да влезеш, навсякъде съществува голямо разнообразие: някъде разнообразието е отвън, някъде — отвътре. Искаш да възпитаеш двама души. Каквото да правиш, колкото и да желаеш да бъдеш справедлив, ти ще си послужиш с два различни метода. Невъзможно е да възпитаваеш двама души по един и същ начин. Колкото хора има на земята, толкова различни методи има за възпитание. Един принцип може да се приложи при възпитанието, но никога един и същ метод. Неуспехът на съвременната култура се дължи на това, че възпитателите си служат с един и същ метод на възпитание. Това е механическо разбиране. Проследете движението на земята и ще видите, че то не е едно и също: всеки момент ту се ускорява, ту се намалява. И земната механика е под закона на вечното разнообразие. И земята не се движи механически. В движението ѝ има известна разумност. Когато движението на земята се ускорява, тя се намира под влиянието на един род разумни сили; когато движението ѝ се намалява, тя се намира под влиянието на друг род разумни сили. Който иска да си състави понятие за времето, трябва да вземе пред вид ускорителното и закъснително движение на земята.

Каквото знаете за движението на земята, същото се отнася и до човека. И в него стават ускорителни и закъснителни процеси. Казваш: Не зная, защо престанах да раста. Питам: През зимата цветята растат ли? В тропическия пояс растенето не престава, но в умерения пояс, през зимата насава почивка. През време на почивката, растенията събират енергия, за да могат, във време на

ускорителните процеси, да обработят събраните материали. За да реализираш една мисъл, едно чувство и да дадеш ход на своя вътрешен поттик, трябва дълго време да събираш материал за съграждане на това, което жслаеш. Трябва да знаеш още, отде да черпиш енергия и материал за работа. Човек черпи жизнените сили от няколко източника — от храната, от въздуха, водата и светлината. Той черпи енергия още и от мисълта, чувствата и постъпките си. Всеки употребява такава храна, която отговаря на развитието му. Обикновените хора се хранят по обикновен начин: приемат храната и я дъвчат. Адептите се хранят само с въздух. При това, някои от тях приемат въздух само един път в месеца, други — един път в годината, а най-напредналите — един път през целия си живот. Те се отличават от обикновените хора по това, че дълго време обработват храната си. Има адепти, които се хранят само със светлината. Аз изнасям тези факти като недоказани научно. Може да вярвате, може и да не вярвате в тях — свободни сте. Аз нямам време да доказвам тези факти, но и да ги докажа, вие няма да се ползвате от тях. Каква полза ще ви допринесе факта, че някои адепти се хранели със светлина, а други — с въздух?

От научно гледище, задачата на човека е да се научи правилно да се храни, да пие вода, да диша; също така, той трябва да мисли, да чувствава и да действа правилно. Това са живи, разумни процеси, свързани със живите сили на природата. Тези процеси определят развитието на човека. От тях зависи неговото бъдеще. Ако човек иска да нагласи мисълта и чувствуването си според гамата на природата, с която иска да работи, всякога ще има успех. Ако не може да се нагласи според гамата, която природата е определила, той няма да има успех. Много естествено. Как ще разбереш учения, ако не знаеш неговия език? И природата, когато ни дава на разположение своите сили, тя разбира нашия език. Иначе, и тя не би могла да ни помогне. Не мислете, че с вашия език можете да отидете далеч. Следователно, когато природата със своите сили слиза при нас, тя си служи с нашия език. Когато ние отиваме при нея, трябва да знаем нейния език. В този случай, тя е крайно възискателна. Ако не

знаем сзика ѝ, тя не ни приема. Махне с ръка и ни отминава. В това отношение, англичанинът постъпва като нея. Ако ти проговори, и ти не го разбереш, той маха с ръка и заминава. С това той иска да каже: За мене времето е пари, не мога да го губя. Той не говори надълго и широко, като българина. Ако го разбереш, добре; ако не го разбереш, ще махне с ръка и ще ти каже: Върви след мене! Ще ти даде картичката си и ще те изпрати при някой свой приятел, той да ти послужи. Англичаните не са хора на чувствата. Външно те са студени, хладни, но са добри психолози. Като хвърли поглед върху тебе, англичанинът веднага има представа, какъв човек си. И те изучават окултизма, имат свои методи за прилагане на окултните науки. Дали методите им са прави, бъдещето ще покаже. Същото може да се каже и за нашите методи. И за тях бъдещето ще говори. Времето и резултатите ще покажат, кои методи са по-добри.

Не се произнасяйте преждевременно за нещата. Че управлението на даден народ било лошо — не се произнасяйте. На друг народ управлението било добро — и за това не се произнасяйте. Времето ще разреши въпросите. Аз се спирам на факта: не можеш да приложиш един и същ метод при възпитанието на двама души. Нещо повече: И върху себе си не можеш да приложиш един и същ метод при два различни случая. Един ден ще употребиш един метод, на другия ден — друг метод. Методът, който си употребил на младини, е различен от онзи, който употребяваш на старини. Природата се отличава с крайно разнообразие. Красотата на природата се заключава в крайното разнообразие. Онези, които не разбират закона на разнособразието, се стремят към еднообразие. Те не знаят, че единството в живота се крие в разнообразието. Поради еднообразието, в което живее, човек е навлязъл в областта на страданията. Като не разбира причината на страданията си, той се стреми към разнообразие, дето не трябва, и казва: Аз имам много идеи. — Не, ти трябва да имаш само една идея, един принцип, а много методи за прилагане на принципа или на идеята. Не мислете, че щастието е в разнообразието на принципите.

Съществуват три главни принципа: принципът на любовта, на мъдростта и на истината. И донес още те не са разбрани, затова често смесват любовта с чувствата. Любовта ражда живота, а проява на живота е движението. Животът организира формите. Значи, и формите са под закона на любовта. Който разбере любовта, като принцип, ще разбере и нейните видоизменения. Щом разбере любовта, той ще приложи методите на живота, изявен в движението. Ако не може да приложи тези методи в движението, той не може да ги приложи и във външните форми, произлезли от движението. Вторият принцип — на мъдростта, има отношение към светлината и знанието, както и към човешкия ум. Който вярва в ума, ще се ползува от знанието, което придобива чрез него. Същото може да се каже и за сърцето, за душата и за духа. Който вярва в сърцето, ще се ползува от науката за сърцето; който вярва в душата, ще се ползува от науката за душата; който вярва в духа, ще се ползува от науката за духа. Ще кажете, че съществуването на душата не е доказано научно. Че съществува душата, това е факт; въпрос е да се докаже научно. Досега никой не е доказал съществуването на душата. И съществуването на ума не е доказано. Обаче, лесно се познава умният човек. Дето ходи, той свети. Това се вижда особено вечер.

Как ще познаете сърдечния човек? — По това, че и в най-студения зимен ден той излъчва топлина. Само той може да бъде по риза, без да усеща студ. Той прилича на вечна пролет, в която всичко цъфти. Следователно, разумен човек е онзи, който излъчва светлина. Сърдечен е онзи, в душата на когото цари вечна пролет. Това са факти, които не се нуждаят от научни доказателства. Както по кривата линия на барометъра и по вдигането и спадането на живака съдим за външната температура и налягане, така и по интензивността на светлината и топлината съдим за разумността и сърдечността на човека. Дължината на линията определя интензивността на светлината и топлината. Също така, и дължината на носа определя интелигентността на човека. Значи, колкото по-интензивна е светлината, толкова по-дълги са нейните линии. Оттук вадим заключението, че носът на човека се удължава по причина на светлината, която прониква

в неговия ум. Ухото пък се удължава по причина на топлината. Големите уши показват добре развити чувства. Ако ушите са малки, чувствата са слабо развити. Човек с малки уши е скържав, не обича да дава. Когато измярват дължината на носа и на ушите, ще видите, че тази мярка не е достатъчна. Ще измярват и тяхната ширина. От значение са и гънките по тях. Гънките на носа показват също степента на развитието на мозъка. Ако по-ст растеше непрекъснато на дължина, щеше да достигне неимоверни размери. Същото можем да кажем и за мозъка, който расте на дължина и на ширина. Това растение се ограничава от черепа, в който е затворен. Като няма възможност да расте на дължина и ширина, то започва да се нагъва. В тези гънки се развиват различните мозъчни центрове, т. е. фабриките и заводите на човека. Няма по-голям завод от човешкия мозък. Никой завод в света не може да се сравни с него. В него работят три билиона и 600 милиона клетки — работници. Някои от тези клетки са толкова учени, че нито един от съвременните капацитети не може да се сравни с тях.

И тъй, ако търсите истински учени химици, физици, математици, биолози, ясновидци, ще ги намерите в мозъка. От тях се учат всички хора. Някой събере знанието на тези учени клетки и казва: Аз мисля така. — Ти нищо не мислиш. Учените клетки са мислили преди тебе, а ти възпроизвеждаш това, което те знаят. Като ме слушате, ще дойдете до едно противоречие и ще се запитате: Тогава, де остава човекът? Външният човек е временна проява на вътрешното единство в човека, изразено чрез неговия ум, сърце и воля — от една страна, и чрез неговата душа и дух — от друга страна. Той е свързан посредством една нишка с вътрешния човек, т. е. с вътрешното единство в него. Всяка клетка има свой специфичен метод на работа. Значи, мозъкът разполага с три билиона и 600 милиона методи. Какво разнообразие на дейност се крие в него! — Верно ли е това? — Няма да се минат 100—200 години и ще видите, че това, което сега ви говоря, ще стане наука. Ще кажете, че това са илюзии. Не, илюзии са само онези неща, които не съществуват в природата. Обаче, това, което съществува в природата, е реалност. Всяко нещо, което, в даден момент,

човек съзнава и вижда, е реално. Питат ме, вярвам ли в Бога. — Когато виждам Бога и Го съзнавам, вярвам в Него. Той е реалност за мене. Обаче, като не Го виждам и не Го съзнавам, не вярвам в Него. — Защо не вярваш? — Нямам никаква връзка с Него. Аз се свързвам само с онези неща, които, в даден момент, виждам и съзнавам.

Имате две житни зърна. Едното посявате в земята, а другото оставяте в хамбара. След време, посятото зърно покълва и започва да расте нагоре. Ако го питате, познава ли слънцето, то казва: Познавам слънцето, защото ме е гряло и продължава да ме грее. Задавате същия въпрос и на другото зърно, и то казва: Не познавам слънцето, не съм го виждало. То не е проникнало в хамбара, не ме е огрявало. И това житно зърно има възможност да види слънцето. — Кога? — Когато го посеят в земята. Следователно, когато някой каже, че не вярва в Бога, отговарям: Не вярваш, защото си още в хамбара. Когато те посеят в земята и видиш слънцето, ще повярваш и в Бога. — Не си прав. — Не съм прав по отношение на тебе, който си затворен в хамбара. Обаче, аз съм посят на нивата, раста нависоко, виждам слънцето. Между мене и тебе има голяма разлика. Ние се различаваме и по форма, и по съдържание, и по смисъл, но тази разлика не може да ни спъва. И ти можеш да дойдеш на моето място и да видиш, че това, което говоря, е верно. Също и аз мога да дойда на твоето място. И мене, като ме ожънат и овършеят, ще ме турят в хамбара. Тогава и аз ще кажа, че не съществува Бог. Какво означават думите: Няма Бог. Това означава, че страданията на човека са свършени, т. е. той е в хамбара. Кажеш ли, че има Бог, ти имаш господар. Щом имаш господар, няма да бъдеш гледан като писано яйце. Той ще ти каже: Хайде на нивата — да ореш, да сееш, да жънеш. Като ореш и сееш на нивата на господаря си, без да ти плаща нещо, ти казваш: Аз съм свободен вече от своя господар. Това е разбиране! Мнозина имат такова разбиране. Те казват: Ние не вярваме в Бога. Това е привидно положение. Ще знаете, че заблужденията, противоречията и страданията във вашия живот не произтичат от Бога. Да мислиш обратното, това е заблуждение. Как ще говориш за Бога,

без да си го видял, без да си говорил с Него? Щом е така, как можеш да мислиш, че страданията идат от Бога? Ако отидете при добрите майки и бащи, при добрите учители и свещеници, при добрите държавници, при напредналите адепти, какво ще ви кажат те за Бога? Те ще ви кажат, че Бог е любов; че страданията и нещастията във вашия живот се дължат на неразбиране на великите принципи и закони, с които природата си служи. Ако човек си служи със законите на природата, пак ще има страдания, но по-малки. Тогава, при сто случая в живота си, само в един от тях ще има страдание или неуспех. Да имаш един неуспех или едно страдание в живота си, това е на място.

Като сте дошли на земята, вие трябва да се справите с мъчението. Щом се натъкнете на едно мъчение или страдание, потърсете причината за това. То може да се дължи на разстройство на черния дроб, на дишането, на сърцето или на някое разстройство в мозъка. Неправилният живот причинява разстройство на целия организъм. Важно е да се намери причината на това разстройство и да се отстрани. Неправилното кръвообръщение се дължи на неправилната мисъл. Някой не ходи правилно, клати се на една, на друга страна. Това се дължи на някакво разстройство на малкия мозък. В този човек е нарушено равновесието. Ето защо, първа задача на човека е да концентрира своята мисъл. Мислите трябва да се нареждат хармонично. И в чувствата трябва да има хармония. Школата, която следвате, разполага с правила, закони и методи. Ако ги прилагате правилно, вие ще преобразите лицето си. Ако днес хората не успяват, то се дължи на факта, че очакват всичко наготово. Значи, искат други да работят за тях. Те казват: Ние ще повярваме в Бога, ако Той ни даде, каквото пожелаем. Те не знаят, какво представя вярата. Да вярваш в учения човек, това значи, да постъпваш според законите, с които той работи. Да вярваш в художника, това значи, да постъпваш според неговите принципи. Същото се отнася и до музиканта. Колкото да е велик, той не може да предаде своето изкуство. Ти ще вярваш в неговите принципи, ще ги прилагаш и тогава ще придобиеш изкуството му. Без учене и работа, нищо не се постига. Като учиш и работиш, ще възприе-

меш методите и законите на великия музикант и ще придобия неговото изкуство. И природата, въпреки своята добра воля, ако не учим, не може да ни предаде своето знание. Като знаете това, не питайте, защо страдате. Страдате, защото не учите.

Казва се, че науката не може да обясни всичко. — Не, науката е в състояние да обясни всички факти и явления, но трябва да се знаят нейните принципи и закони. Някой страда от изобилие, от много знания, а друг — от недоимък, от малко знания. Някой страда от много любов, а друг — от малко любов или от безлюбие. — Как е възможно, човек да страда от много любов? Много просто. Сто души обичат едновременно един човек. Всеки иска да го целуне и пригърне. Какво ще бъде неговото положение? Ако си богат, и сто души те спират на пътя, всеки да си каже молбата и да си опише положението, как ще се чувствуваш ти? Това не е ли страдание? Ако десетки хора посещават учения всеки ден, да се разговарят върху неговите научни изследвания, какво ще чувствуваш ти? Ако съм на мястото на учения, за да не ме безпокоят хората, ще отворя едно училище, в което ще назнача няколко професори, да им дават сведения за това, което ги интересува, както и да им преподават нужните знания.

Съвременният свят се нуждае от работници, а не от философи. Светът трябва да се спаси. Мнозина казват, че трябва да се ходи на училище, да се работи, да се домогнат до известно знание, до методите и правилата на науката. Един учен френолог, доктор Гал, като изучавал мозъчните центрове на човешката глава, влязъл във връзка с един прост човек, от когото научил нещо ново. Простият човек отглеждал кокошки и петли и, като наблюдавал, кои петли са добри борци, открил причината за това. От тези наблюдения, доктор Гал направил едно ново откритие, а именно: той намерил центъра на смелостта в човека. Дето е мястото на този център в смелия петел, там е и у човека. Макар че главата на петела е по-малка от човешката, с известни изчисления може да се намери точно мястото на този център у човека. Смелият петел е готов да се бори до смърт. Той вади ножа си и умира, но не отстъпва. Ако и смелият човек

е готов да вади нож и да коли, какъв смисъл има това чувство?

Като наблюдавам хората, виждам, че всички се тревожат. Няма човек, който да не е под постоянни тревоги. Това се дължи на крайно възбуденото в тях чувство на предпазливост. Всеки се безпокои, тревожи се, какво ще стане с него. Всички се питат: Какво ще стане с нас? Най-малката промяна в личния или обществен живот на хората ги стряска. Те губят разположението си, без да могат да си помогнат. Има чувствителни инструменти, с които може да се намери причината на това неразположение. Като поставите този инструмент на челото си, ще определите точно мястото на възбудения мозъчен център. Той е причина за неразположението в човека. Колкото повече се увеличава топлината на организма, толкова по-болезнени състояния го нападат. Топлината на мозъка трябва да бъде постоянна. Няма по-опасно нещо от това, да се повишава топлината на човешкия мозък. Може да се повишава дейността на мозъка, както и неговото напрежение, но никога неговата топлина. Щом се повиши топлината му, явяват се различни болезнени състояния, които медицината нарича с общо име „мозъчни разстройства.“ Най-малкото повишение на тази топлина се отразява болезнено върху стомаха, дробовете, жлезите и други органи. Това се отразява вредно върху целия организъм, върху нервната система. Тази е причината за неврастенията. — Как може да се справи човек с повишената топлина на мозъка? — Чрез мисълта. Като мисли право, той постепенно понижава температурата на мозъка си и така я нормализира. Когато в мозъка става известно триене, тогава топлината се повишава. Триенето се дължи на несбъднати желания. Колкото повече настоява човек да реализира известно желание, толкова по-голямо триене става между мозъчните частици. Оставете това желание да се реализира след няколко години. До това време, реализирайте друго желание. Колко нови мисли и желания ще дойдат в ума ви! Има какво да реализира човек.

„И когато се свечери, слязоха учениците Му на морето.“ Морето представя живота с неговите закони и методи, които се прилагат вечер. Под „вечер“ се разбират условията, при които външният свят не може да стимулира човека.

Понеже той няма условия в себе си, връща се вечер у дома си и, ако е женен, казва на жена си: Този си направил къща, онзи си направил къща, а ние нямаме никаква възможност. От нас нищо няма да излезе. След това и мъжът, и жената не могат да спят спокойно. Гледаш към този, към онзи, всички заемат високи служби, и светлината на деня, вместо да внесе успокоение в тебе, повече те тревожи и безпокои. Някога е нужно да дойде вечер, да изглади всички тежки впечатления и преживявания на деня. Ако е за къщи, има кой да гради. Достатъчно е да има инструменти и материал, за да се съгради една къща. Може да съградиш един палат и след време да го разрушиш. Същото прави и природата. Тя, която е създала най-висшия завод — човешката глава, в един момент може да я разруши, за да внесе в нея известно подобрене. В процеса на развитието, каквито възгledi да имате за живота, те са дотолкова валидни, доколкото разбирате великите закони и принципи, с които можете да си служите. От вас зависи да поставите живота си на устойчива или неустойчива основа. Ако в усилията на вашия живот видите, че имате нещо непостигнато, изменете методите си. Ако не можеш да постигнеш нещо по един начин, промени метода си. Ако и чрез него не можеш да постигнеш резултати, промени го. Може да промениш много методи, но никога не стой на едно място. Не постъпвай като мухите. Виждал съм, как мухи влизат в стаята ми и започват да се блъскат в един, в друг прозорец. Аз им отварям прозорците, вратите, да излезат, но като не разбират това, те се блъскат от едно място на друго. Като се блъскат по прозорците, те казват: Оттук искаме да излезем. — Мухата има право да се блъска в прозореца, но човек не трябва да се блъска като нея. Щом се блъснеш веднъж, втория път ще кажеш: Не е това мястото, дето отивам. — Ти гледай да излезеш от вратата, която господарят ти отворил. Дето върви той, и ти върви след него. Гледай, какво правят умните хора. Господарите са умните хора в света. Наблюдавай, през кои пътища и през коя врата минават те. През която врата минава разумният човек, през нея ще минеш и ти. Тя ще те изведе на спасителния бряг.

Който може да се домогне до учения човек, в пълния смисъл на думата, той е придобил нещо. Ученият никога няма да ти каже, че не разбираш живота. Той казва: Всичко, каквото говориш, е верно, но за реализирането му са нужни условия, време и стремеж. Вече 20—30 години, как се занимавам с известен въпрос; имам малки постижения. Ти, който ме следваш, ще имаш по-малки постижения от моите. И да следваш пътя на учения, не може да имаш неговите постижения.

Сега Божественото работи в света. Великият Учител, Който работи за човечеството, има за цел да измени съзнанието на хората, да придобият нов начин на възпитание и разбиране. Старите форми на човешките вярвания ще се заместят с нещо ново. Оставете старите си дрехи павън, и облечете новите. Не мислете повече за старите си дрехи. Изучавайте себе си; изучавайте сърцето и ума си; изучавайте душата и духа си. Изучавайте опсези методи, които можете да занесете на онзи свят. Това значи, да се използва разумно съвременната наука. Ще кажете: Да сме сега при своя Учител! Да сме на мястото на Христовите ученици!

Жалая ви сега, да слезете с Христовите ученици на морето. Вечерта е почивка. Така ще си дадете отчет за живота. Ще започнете с новия живот, с новите разбирания. Не се занимавайте повече със старото. Не оплаквайте вашето минало, не мислете, какво сте били някога. Забравете старото, и вървете напред. Никакви сълзи, никакви скърби, никакви страдания. Който е плакал, да не плаче повече; който е скърбял, да не скърби; който се обезсърчавал, да не се обезсърчава; който се гневил, да не се гневи. Започнете с обратното. Който не е обичал, да обича; който не е чувствувал, да чувствува; който не е мислил, да мисли; който не е действувал, да действува. Всеки да придобие кротост, въздържание и смирение. Само силният човек е смирен; слабият не може да бъде смирен. Само богатият може да бъде щедър. И добрият може да бъде щедър.

„Слязоха учениците Му на морето.“ Слязте и вие при онова море в природата, за да придобиете нейните методи. Вслушвайте се в нейните закони и от резулта-

тите, които придобивате, градете вашето бъдеще. Това изисква сегашният живот.

Да растем според образа на идеалния и съвършения човек, който бъдещето може да създаде.

✱

1. Беседа от Учителя, държана на
31 август, 1930 г. София. — Изгрев.

Имам ястие

А Той им рече : „Аз имам ястие
да ям, което вие не знаете.“)

Човек е свикнал на определените величини, на знайното. И като се определя за нещо, той казва: Това зная. Това трябва да зная! Под „знание“ той разбира нещо, което е пред неговите очи, в неговите ръце и под негова власт. Всяко нещо, което човек може да направи, то му се подчинява. Ето защо, хората вярват само в това, което могат да направят. Малко хора ще срещнете днес, които вярват в това, което не могат да направят. Вярата им в Бога е нещо неопределено в техния ум. Разположението им към своя народ е тясно свързано с техните интереси. Те обичат народа си дотолкова, доколкото могат да го използват. Да вярваш в Бога, за да Го използваш, това не е вяра. Да обичаш народа си, за да го използваш, това не е обич. Да любиш ближния си, защото интересите ти диктуват така, и това не е любов. Днес го обичаш, а на другия ден пренасяш любовта си на друго място. Ти си генерал, който пренася действията си от едно място на друго. Такава любов е бойно поле. Двама души се обичат, но се сражават на бойното поле. Когато се говори за половата любов, аз имам пред вид мъже и жени, които се сражават. Някога жената побеждава, някога мъжът. Някога мъжът робува, някога — жената. Когато мъжът побеждава, светът е много красив за него; когато жената побеждава, светът е много красив за нея. Ако и двамата губят, светът е много лош. Така е било в миналото, така е сега, и така ще бъде.

Като изучавам хората, виждам, че те са пеловолни

*) Иоана 4:32.

не само от външния живот, но и от себе си. Смешно е, когато човек е недоволен от себе си! Той намира, че не е достатъчно силен, не е достатъчно богат или учен и е недоволен от себе си. Кой от кого е доволен? Как си обяснявате психологически недоволството? Как може да бъде човек недоволен от себе си? Недоволен си от себе си, но не можеш да се накажеш, както наказваш другите. Носиш едно хубаво гърне в ръцете си, но го изпуснеш, и то пада на земята, дето се счупва. Недоволен си от себе си, сърдиш се, но не можеш да се набиеш. — Защо не може човек сам да се накаже? — Защото виновникът е толкова тясно свързан с тебе, че, като накажеш него, и ти усещаш същата болка, каквато и той усеща. И, за да се примириш с виновника, ти казваш: По-добре да живеем с тебе в мир и съгласие, отколкото да се сърдим един на друг.

Христос казва: „Аз имам ястие да ям, косто вие не знаете.“ Под „ястие“, Той разбирал знание. Силата на човека се заключава в това, което той не знае, както и в това, което хората не знаят. Питат: Кажи ми, какво е твоето верую. — И аз не зная, какво е моето верую. — В кой Господ вярваш? — Вярвам в един Господ, Когото и аз още не познавам. Някой казва, че познава Господа. — Смешно е да се мисли, че познаваш Господа. Не може да кажеш, че познаваш някой човек, а още повече да говориш за познаване на Господа. Да познаваш Господа, това значи, Той да те слуша във всичко и да изпълнява всичките ти желания. Казваш, че познаваш царя. Готов ли е той да си даде подписа за всички твои желания? Ако е готов, познаваш го, и той те познава. Ако не е готов, за никакво познаване не говори. — Ама аз видях царя от прозореца и от балкона. — Това не е познаване. Ако твоята вяра е толкова, колкото познаването на царя, когото си видял от прозореца или от балкона, това не е никакво познание, никаква вяра. — Ама аз имам пълна представа за Бога. — Досега аз не съм срещнал човек на земята с пълна представа и познаване на Бога. Изобщо, хората още нямат истинско понятие за Бога. — Как така? Нали човек е направен по образ и подобие на Бога? — Човек е направен от пръст и получил дихание на живот. Обаче, той още не е направен по образ и подобие на Бога. Онзи човек, за когото се казва, че е направен по

образ и подобие на Бога, е Божественият човек, който живее на небето. В него живеят едновременно и мъжът, и жената в пълна хармония и единство. Той не е нито само мъж, нито само жена. Божественият човек слиза на земята само един път през 1500 — 2000 години, като Учител. В този смисъл, само Учителят е направен по образ и подобие на Бога. — Как е възможно това? Ние мислим, че човекът, изобщо, е направен по образ и подобие на Създателя си. — Какво мислите вие, това е друг въпрос. То не отговаря на реалността. Това, което човек предполага, е едно; това, което е същността, т. е. реалността, е друго.

„Аз имам ястие.“ Христос определя, в какво се заключава яденето, а именно, да вършим волята на Онзи, Който ни е пратил на земята. — Как можем да изпълним волята Божия? — Щом питаш, ти сам показваш, че още не си направен по образ и подобие на Бога. Направеният по образа на Бога, знае, каква е волята на неговия Създател и точно я изпълнява. Неговата мисъл е насочена към това: всеки момент да изпълнява волята на своя Отец. — Кое е незнаниято в моя живот? — Това, което те смущава. Ти се смущаваш, как ще свършиш живота си. — Ще свършиш живота си, както си го започнал. Ако си роден зле, зле ще свършиш; ако си роден добре, добре ще свършиш. Ако си роден по Божествен начин, Божествени човек ще бъдеш; ако си роден по човешки, като човек ще живееш и като човек ще свършиш. Не мисли, че ако си роден по човешки, можеш да станеш Божествен човек. Това е невъзможно! Ако никога не си учил, не можеш да станеш учен или философ. — Аз съм роден учен. — Ако някога си учил, можеш да се родиш учен. Но ако никога не си учил, ще се родиш прост. Ученето е процес, който предшества раждането.

„Аз имам ястие.“ Приготвянето на ястието е процес на развитие, при който се доставят онези елементи, нужни за храна на организма. В широк смисъл на думата „хранене“, казваме, че силата на човека зависи, именно, от храната, която той приема, като органическа, психическа или умствена. Приемането на физическата храна е аналогично с приемането на умствената храна. Значи, между храненето и ученето има нещо общо. Знанието на ученика зависи от ма-

териала, който учителят му преподава. Ако учителят не предаде знанието си ясно и пълно, ученикът нищо не придобива.

„Имам ястие.“ Може ли всеки да каже така? Като е дошъл на земята, човек трябва да знае онези точки на своя живот, отдето може да излезе. Те са изходни точки на неговия живот. За да намери тези точки, той трябва да знае методите за проявяването на живота. Първият процес, с който детето започва своя живот, е дишането. Преди да поеме първата вдишка, то е било в утробата на майка си. Там то се е хранило, без да диша. Майката е дишала, а то — яло. Майката вършила едновременно няколко процеса: работила, яла и дишала, а детето само се хранело. Има хора на земята, които в духовно отношение още не са родени. Те само ядат, без да дишат. Значи, те са още в утробата на майка си. Докато не дишаш, ти си само ембрио, още си в утробата на майка си, дето ядеш, без да дишаш и мислиш. — Колко време може човек да не диша? — Девет месеца. Ако на деветия месец гърдите му не се отворят и не поеме първата вдишка, той е осъден на смърт. Ако той пожелае да излезе малко по-рано или да остане малко по-късно в утробата на майка си, смъртта му е неизбежна. До девет месеца човск може само да яде и спи, без да диша и мисли. През това време, майката ще мисли за него. Обаче, дойде ли деветият месец, той е заставен сам да реши задачите си. Ако дойде при мене човек, още нероден, и ме пита, какво нещо е Господ, ще му кажа: Ти нямаш право да задаваш такъв въпрос. Нямаш право да мислиш за Бога. Аз ще мисля, ти ще ядеш. Аз ще вярвам, ти ще живееш. — Ами, ако аз искам да зная нещо за Бога? — Тогава ще излезеш от утробата на майка си. Ако си влязъл в деветия месец, можеш да излезеш навън. Колко месечен си? — На четири месеца. — Тогава ще седиш още в утробата на майка си и ще мълчиш.

„Аз имам ястие да ям, което вие не знаете.“ Тази мисъл няма почти никакво отношение към вашия живот. Някои хора имат детински вярвания и стремежи. Този стих крие нещо философско в себе си. Как ще го разрешите, ако стремежите и разбиранията ви са детински? След всичко това, слушайте една беседа като моята. Как

ще я разберете? Ще кажете: Искаме да чуем нещо реално. — За нероденото още леже е реално да седи до девстия месец в утробата на майка си, да не вдига шум. Ако преждевременно напусне къщичката си, то трябва да има средства да плати наем за друга къща. Ако напуснеш една къща, трябва да намериш друга, там да се преместиш. Докато си бил в майчината къща, тя е дишала за тебе. Сега трябва да дишаш сам, по специфичен начин. Докато е в къщата на майка си, детето е философ, само размишлява. Щом излезе вън от тази къща, то заплаква и се пита, какво да прави. Майката и близките около нея, като чуят този плач, веднага се разтичват, да помогнат на новия наемател. Не само майката се грижи за детето си, но всички очакват на тези малки плачльовци, дано те спасят света. Може ли майката да очаква спасението си от своя син? Това е все едно, тя да стои с вързани крака цели 30 години и да очаква да роди син, да порасне, да се изучи и тогава да дойде да ѝ развърже краката. През тези 30 години тя сама е могла сто пъти да развърже краката си и да се спаси. Синът не се ражда, за да спасява майка си. Ако е въпрос за спасение, няма защо да се очаква на хората, те да спасят света. Само Онзи има право да спасява света, Който го е създал. Понеже Бог е създал света, само Той може да го спаси. Хората, родени на земята, могат само да участвуват в спасението на света, като съработници на Бога. Който се нагърби сам с тази работа, той поема товар вън от неговите сили. И да иска, той не може да свърши тази работа.

Христос казва: „Аз имам ястие.“ Това е Божествената храна, която Христос донесе на земята. Ако човек не намери тази храна, той не може да придобие вътрешно просветление, към което се стреми неговата душа. Каквато храна ядеш, такъв ще станеш. Този закон е верен и на физическия, и в духовния свят. Наблюдавайте животните, да видите, каква голяма разлика има между тревопасните и месоядните. Тревопасните са по-меки по характер от месоядните. Някога и те са малко груби, но това се дължи на животинската кръв, с която е напоена земята. Като пасат тревата, с нея заедно те всиукват тази кръв и стават груби. Кръвта се отра-

зява не само на тревопасните животни, но и на хората. Ако на някоя нива е убито животно или човек, кръвта прониква в житото. И като ядат от това жито, децата на земеделеца, като по-нежни, заболяват. Не може животинската или човешката кръв, пролята насилствено, да не донесе лоши последствия за човека. Това е строг, неумолим закон на природата.

„Имам ястие, което вие не знаете.“ То е онази абсолютно чиста храна, свободна от всякакви примеси. Това е онази храна, която не съдържа нито капка кръв, не само от животни и хора, но даже и от най-малките животинки и насекоми. Чиста нива е тази, на която не е паднала нито капка кръв. Жито, расло на такава нива, носи своето благословение. Не само това, но тази нива трябва да бъде орана с волове, към които господарят се отнасял добре, като към свои по-малки братя. Тези волове трябва да работят по 3 — 4 часа на ден, а не както сега, по цели дни. Човек трябва да внася своите чисти мисли в производството на храната, както и в цялото производство, изобщо. Каква мисъл внасят съвременните хора в производството и в индустрията? Те имат единственото желание да забогатеят, да придобият, колкото може повече печалби.

Днес, в основата на производството лежи човешката лакомия. Какво ще кажете за обувките, които носите на краката си? Те са направени от кожата на животни, чийто живот е отнет насилствено. Какво е вложило животното в момента, когато са отнемали живота му? Какво е внесъл онзи, който одирал кожата на животните, както и онзи, който щавил кожата? Какво са внесли фабрикантите и работниците, които са обработвали кожата? Какво е внесъл обушарят като шил обувките? Всички са внесли своето недоволство, че трудът им се използва и не се плаща добре. Всички са вложили още и желанието си за забогатяване. Какво ще ти допринесат след това лъскавите лачени обувки? Нищо друго, освен това, което е вложено в тях — лошите мисли и чувства на работниците. Няма да се мине много време, и тези обувки ще причинят някакво нещастие на онзи, който ги носи. Лъскави са обувките, но те носят нещастие за човека. Освободете се от обувки или от

дрехи, изработени от недоволството на човека. Ще кажете, че това е суеверие. — Предпочитам да живея в суеверие, отколкото в невежество, което носи нещастие на хората. Не, във всичко, което изработва, човек трябва да влага своите чисти мисли и чувства, своите безкористни желания.

Съвременният живот трябва да се постави на идеална основа. Само така, човек ще се домогне до абсолютната истина в живота. Ще кажете, че вие живеете в истината. Ако истината е във вас, отде идат нещастията и страданията в живота ви? Страданията на хората се дължат на недоволството, вложено в обувките, в дрехите, които те носят. Какво ще допринесе онзи нож, в който е вложена мисъл за убийство? Който хване този нож, непременно ще изпита желание за убийство. Няма да се мине много време, с този нож той ще убие себе си, или друг някой. Виждал съм, как деца, недоволни и сърдити, вземат нож и режат обувките си. Те чувствуват лошата мисъл, вложена в ножа, и я прилагат към обувките си. Който работи по жове, трябва да влага в тях своите добри, чисти мисли. Като вземеш такъв нож в ръката си, да не изпиташ нито едно лошо чувство или желание. Нож, който върши престъпления, е осъден на страдания. Докато не се освободи от престъпната мисъл, да коли и убива, той ще минава през страдания и огън. На рало ще го превърнат, на молика, на чук, ще мине през страдания. Само така, той ще се изчисти и освободи от престъпната мисъл, вложена в него. Дали вярвате в това, което ви говоря, не зная. Аз не говоря, за да ви убеждавам, но изнасям факти и закони, които са неумолими. Това са закони на разумната природа и, колкото да ги отричате, те указват своето въздействие върху хората.

Следователно, ще знаете, че както престъпникът носи наказание за извършеното престъпление, така и ножът му носи известно наказание. — Ама ножът е несъзнателен. — Все има някакво съзнание. Дали съзнанието е вън от него, или вътре, не е важно. Казват, че камъните нямат съзнание. Според мене, те са в положението на спящи същества, някога работили, а сега спят дълбок сън. — Кога е било това? — Преди милиарди години. Може да вярвате в това, а може и да не вярвате

— свободни сте. Верно е, че сега камъните нямат съзнание. Те не са адспти, но са спящи, разумни същества. Де е съзнанието на спящия човек? В него присъства само нисшето, животинско съзнание. Де е онова съзнание, което мисли и чувства? Телото виждаме, но де е разумният човек, де е висшето му съзнание? Като стане от сън, човек е вече съзнателен, започва да мисли и чувства. На същото основание, казвам, че днес камъните спят, за да се събудят някога, в далечното бъдеще. Понеже това време е далечно, ние имаме право да ги чупим, да си градим къщи с тях. Какво ще стане с вашите къщи, ако един ден камъните поискат телата си назад? Тогава вие ще останете на въздуха, както ледът, който се разтопява и водата, която се изпарява и превръща в пара. Всяко същество, на което сте отнели телото, някога ще си го иска назад. Може да вярвате в това, може и да не вярвате. Ако се ползвате от тази мисъл, приемете я. Едно трябва да знаете: Не взимайте чуждото. Ако ви се налага да го вземете, върнете го назад, преди още господарят да си го е поискал. Като се върне той, да намери телото си, или вещите си на място. Не използвайте нещата без позволение.

„Имам ястие да ям, което вие не знаете.“ Яденето е съзнателен процес. Ще ядеш съзнателно, за да се ползуваш от това, което си приел вътрешно. Само тогава имаш право да ядеш от телото на едно същество, когато неговото съзнание работи в по-висок свят. Един ден, когато това същество се върне в този свят, то ще възстанови телото си. Тогава и тези, които са го използвали, ще бъдат на по-висока степен на развитие. Един ден вълкът и мечката ще се откажат да ядат месо. Ще дойде ден, когато птиците, овцете, прасетата ще се повдигнат на по-високо стъпало. Тогава никой не ще може да ги коли и убива, никой няма да ги яде. Закон е: Който страда, той има условия да се развива. Ако не страдаш, дълго време ще тъпчеш на едно място. Добрите хора прогресират, а лошите остават на едно място. Вълкът всякога ще си остане вълк, а овцата има условия да се развива. Грешният всякога ще си остане грешен, а праведният ще се развива, ще върви от слава в слава. Грешния го очакват страдание и смърт, а праведния — радост и ве-

селие. Грешният губи и това, което има, а праведният постоянно придобива. Това е неумолим закон. Ако не знаеш, как да ядеш и се задоволяваш с храна, каквато ти попадне, смърт те очаква. Аз съм за Божествената храна. Ти ядеш нечиста храна и после казваш: Имам големи знания. — Какво знаеш? Да събереш двама млади, да образуват семейство. Те ще живеят по човешки, както ти си живял. После какво ще стане с тях? И двамата ще умрат. Друг е въпросът, ако двама души се съберат да живеят по Божествен начин. Тогава и двамата ще бъдат здрави и ще живеят щастливо.

„Имам ястие.“ — Какво ястие? — Божествено. Докато се храниш с Божествено ястие, ти си безсмъртен. Щом престанеш да се храниш с такова ястие, ти влизаш в смъртта. Съвременните хора се стремят към изобилна храна; те мислят, че всичко се заключава в изобилието, в многото ядене. От много ядене и пресищане, човек затлъстява. Кой човек, като се хранил много, е продължил живота си и придобил безсмъртие? Ще кажете, че на великите хора правят паметници и така обезсмъртяват името им. Питайте, какво ще кажат великите хора за своите паметници. Като дойдат отново на земята, те ще кажат: Махнете паметниците! Ето, ние сме пред вас, живи паметници. Четете по нас. Хората четат по каменните паметници, оттам искат да получат знания. Питам: Кой паметник е по-важен — живият, или мъртвият? За предпочитане е да четете по живия паметник и от него да се учите. Ако днес дойде Христос, веднага ще Го питат: Кой си ти? — Аз съм Христос. — Не те познаваме. Ние знаем, че Христос живя преди две хиляди години и Го разпнаха. Ти си самозванец, не те познаваме. Религиозните познават онзи Христос, Който живял преди две хиляди години, а не познават този Христос, Който иде вече в света, да работи между тях.

Ще приведа следния разказ. На един царски син предложили три момичета, да си избере от тях за жена, която му хареса. Едната била овчарка, най-красивата мома, която той срещнал в живота си. Втората била най-богатата в царството. Третата била много грозна, но от царски произход. На първата мома било предсказано, че който се ожени за нея, ще го обесят. На втората било предска-

зано, че който се ожени за нея, ще бъде щастлив. Стои момъкът, поглежда ту към богатата, ту към красивата и си казва: Обичам красивата, но бесилка ме чака. Не мога да се ожения за нея. За богатата си мисли: Богата е, всичко има, но за нея не мога да се ожения. Поглежда към грозната и си мисли: Грозна е, но с нея ще имам най-добър живот. Ще се ожения за нея.

Вие всички сте оженени за грозната царска дъщеря. Аз разглеждам женитбата в широк смисъл, като връзка между души. Всички знаете, кое е хубаво и красиво, но смърт ви чака там. Всички знаете, що е богатството, но робство има там. Всички бягате от грозотата, но си казвате: Няма какво да се прави, с нея ще се свържа. — Какво ще правите, сами сте разрешили този въпрос.

Ще приведа още един разказ. Говори се за далечното минало. Един царски син, на име Апек, ходел често на лов, дето срещнал една млада, красива овчарка и останал при нея, заедно да пасат овцете. Така прекарал той три-четири години. Един ден царят изпратил свои доверени хора при него, със следното предложение: Ако останеш при овчарката, ще те лиша от всички права и условия да се развиваш. Така ще си останеш завинаги овчар. Ако се върнеш при мене, ще те ожения за царска дъщеря, ще станеш цар и ще се ползуваш с всички права и привилегии. Избери едно от двете и отговори, кое предпочиташ. Той извикал овчарката при себе си и казал: Дойдоха хора от страна на баща ми, да ми предложат две неща: или да се върна при баща си, или да остана при тебе. Ако се върна при баща си, цар ще стана; ако остана при тебе, овчар ще бъда. Оставам на тебе да решиш този въпрос. Каквото кажеш, така ще направя. Тя го погледнала в очите и му казала: На полето няма нужда от двама овчари. Един е достатъчен. Двама овчари не могат да пасат овцете. Върни се при баща си. Между цар и овчар могат да съществуват само приятелски отношения. Както виждате, овчарката разрешила правилно въпроса. Значи, двама овчари не могат да работят при едни и същи условия. Пренесете този пример и във вашия личен живот. Всяко нещо се осмисля, когато се пренесе във вътрешния живот на човека.

Някой може да ми възрази с думите, че с един вол не се оре. Не, с един вол и с един кон може да се оре. С колко волове, или с колко коня се впряга тракторът? Някъде в северна България впрягат не само два, но три-четири вола, и така орат. Както виждате, днес традициите падат. Не само по един начин се разрешават трудните въпроси. Ето, и млекопитаещите, които са близко до човека, и те не можаха да разрешат своите задачи. Даже и хората не могат да разрешат задачите си. Хората говорят за свобода, а се ограничават едни други, и животните ограничават. Когато се говори за свобода на човека, имам пред вид онези ограничителни условия, в които той сам попада. Ето защо, трябва да дойдат разумни същества, по-напреднали от човека, да разрешат трудните му задачи. Учителят решава трудните задачи на ученика. Ако не е Учителят, сам ученикът нищо не може да направи. Заблуждение е да се мисли, че може без Учител. Като възприема и прилага даденото от Учителя, ученикът може да го стигне. Но без Учител нищо не може да постигне. Да мислите, че без Бога и без вяра в Него може да постигнете нещо, вие сте на крив път. Да мислите, че без любов може да имате живот, вие сте на крив път. Животът без любов не се постига. Знание без светлина не се постига. Светлината е необходима разумна сила, без която нищо не може да се постигне.

Някой казва: Аз няма да стана светия? — Какво означават тези думи? Кога няма да станеш светия? Има условия, при които, искаш - не искаш, ще станеш светия. Ти се намираш тогава в положението на онзи селянин от варненските села, който бил опопен от жена си. Това било в турско време. Мъжът бил работен човек, но не му вървяло. Тя постоянно го карала да се заеме ту за една, ту за друга работа. Но той не се съгласявал, като казал, че тази работа не била за него. Един ден жена му решила да го опопи. Облякла го с едно женско джубе, дала му китка босилек, в едната ръка, и котле с вода, в другата, и му казала: Слушай, аз намерих един лесен начин за тебе. Ще тръгнеш из селото и, когато срещнеш, ще ръсиш с китката - все ще ти турят нещо в котлето. Така станало. Да, но това може да стане с двама-трима души. Ако всички хора тръгнат с китка в ръка да ръ-

сят, кой на кого ще дава? Това е частично схващане. Съвременните хора не могат да постъпват така. Сега аз правя следното заключение. Само разумната жена може да постъпва така, и то само за даден случай. Много от човешките вярвания, мероприятия, закони, проекти, приличат на разбиранията на тази попадия. Тя казала, че този занаят е лесен, но това може да става само до известно време. После законът вече не работи.

„Аз имам ястие.“ — За какво ястие се говори? — За Божественото. Значи, потребна е онази, истинска Божествена храна, която внесе нов импулс в човешкия живот. Само така, той може да мине от потенциално състояние в кинетическо. Потенциалното състояние в живота представя спящото състояние на съществата, а кинетическото състояние е действието, т. е. дейността на тези същества. В човека има потенциално и кинетическо съзнание. Ако в неговото съзнание, в даден момент, няма никакъв импулс, който да превърне потенциалната енергия в кинетическа, човек остава в положението на спящо същество. — Защо е така? — Защото силата на човека се крие в правата мисъл. Правата мисъл е кинетическа енергия. Тази мисъл не е само за един произволен момент, но и когато се касае за разрешаване на известен въпрос. Казваш: Много време мислих — Мисленето не е дълъг процес, то става моментално. Мисленето е кратък момент, а разработването на мисълта е продължителен процес. Разработването, като процес, наричат мисъл. Мисленето, обаче, става моментално.

Като мисли дълго време и не може да разреши задачата си, човек отправя мисълта си в подсъзнанието, дето се разрешава. Разказват следния случай за един учен. Цели две седмици той решавал един въпрос, мислил ден и нощ върху него, но не могъл да го реши. Най-после, той престанал да мисли върху задачата си. Една сутрин станал от сън и очуден, видял, че задачата му била решена. Който не знае, как работи подсъзнанието, ще каже, че някой дух решил задачата вместо него. Не е така. Каго препратил мисълта в подсъзнанието си — склад на човешките опитности и знания — той станал от сън с готова вече задача, която сам написал в тетрадката си.

Един обушар от Софийско разправял една подобна опитност. Всяка сутрин, като влизал в работилницата си, намирал по един чифт нови обувки, закачени на стената. Той се чудел, кой изработва обувките. Много просто — сам той. През нощта, когато всички спали, той отивал в работилницата си, ушивал един чифт нови обувки и се връщал отново въщи, дето продължавал съня си. Това показва, че в човека се крият мощни, незначайни сили. Незначайното в човека работи постоянно в неговото съзнание. Хората проявяват своите обикновени сили, понеже не вървят в Божествения път, дето работят живите, мощни сили. Свържете се с незначайното, което се проявява чрез подсъзнанието. Един офицер ми разправяше една своя опитност, през време на общоевропейската война. Като бил с войниците си на бойното поле, един вътрешен глас му прошепнал: Слушай, в един час най-много, трябва да се оттеглиш от това място. Изчисти добре мястото и отстъпи назад. Той послушал гласа и се оттеглил далеч от определеното място. Какво се случило? Неприятелят започнал да бие точно там, дето стоял офицерът с войниците си. Ако не беше се оттеглил, нямаше да остане жив нито един войник. Значи, вътрешното съзнание в човека, т. е. подсъзнанието му, решава и най-мъчните задачи. Офицерът не могъл сам да реши, да остане ли на бойното поле, или да отстъпи. Ще кажете, че това е халюцинация. Не, халюцинацията не решава въпросите. Има нещо разумно в човека, което решава и най-трудните задачи. То е Божественото начало в него. Който слуша гласа на това начало, всякога успява. Божественото говори абсолютната истина, без никакво изключение. Дали си прост, или учен, земеделец, или учител, незначайното се проявява у всички по един и същ начин. Уханието на Божественото се предава еднакво на всички хора.

Христос казва: „Аз имам ястие.“ Тази е храната, която носи живота. Тя създава правата, истинска мисъл. Като ми говори някой, аз наблюдавам, истината ли говори, или празни думи, да се намира на работа. Той казва: Както мисля, така говоря. — Може да говори, както иска, но мисълта му е обикновена. Истината не се доказва. Тя не търпи никакви доказателства. Например,

срещаш ме в тъмна нощ и казваш, че не ме познаваш; важно е, че си изгубил пътя — там е истината. Аз нося една тайна в себе си, с която мога да спася положението. Достатъчно е да драсна една клечка кибрит, за да осветя пътя ти. Значи, истината е в светлината. С едно цъкане на клечката запалвам свещта и казвам: Върви сега пред мене, пред светлината; аз ще вървя след тебе. Понеже аз вървя по пътя на светлината, и ти ще вървиш с мене. Свещта е само за тъмнината, през тъмната нощ. Щом изгрее слънцето, и светлината озари всичко около себе си, свещта не е нужна. При слънцето, при този голям светия, ние, обикновените хора, събличаме дрехите си и вървим по осветения път. Когато казваш, че не искаш да станеш светия, разбирам, че си вън от светлината. Казваш, че едно време и ти си бил светия. Питам: Защо едно време си бил светия, а сега не си? Това значи, че, като светия, ти си носел нещо в ръката си, което може да изгори окръжаващите. В такъв случай, по-добре да не си светия, да бъдеш свободен, свободно да махаш ръцете си. По-незавидно положение от това на светията няма. Кой как дойде при него, все иска нещо: това дай, онова дай; това кажи, онова кажи. Помоли се за този - за онзи. Цял живот светията трябва да коленичи, да се моли за този - за онзи. Като се скъсат панталоните му, и коленете му се оголят, всички казват: Нищо от това, Бог го слуша и с окъсани дрехи. Нека се моли!

Аз изнасям фактите, както са. Не е лесно положението на светията. Някои са тръгнали по пътя на светията. Нека ходят след тях, не е лошо, но е трудно. То не е все едно, да те закачат на стената, като икона в черквата. Истинският светия трябва да коленичи, да напише имената на тези, които искат да им помогне. Ако не държи този поменик пред себе си и не се моли за тях, ще го държат отговорен. И светията носи отговорност, ще го мъмрят отгоре.

Да се върнем към думите на Христа: „Аз имам храна, която вие не знаете.“ Тази храна е разумното Слово Божие, което, като влезе в човека, внася разширение, светлина, сила, благородство и всички добри потици. Дойдете ли до закона на храненето, ще намерите истинската храна,

и ще разрешите един от важните въпроси. Ето защо, търсете незнанията в света. Докато търсите само знаяното, обикновеното, почитите, уважението на хората, това нищо не допринася за вашето развитие. Напротив, всичко това ви спъва. Някога и любовта на хората може да ви спъне. Възлюбеният ти казва: Сега имам работа, иди си, не стой при мене да ми пречиш. Всяка любов, която ограничава човешката дейност, не е любов. Може ли да ограничиш човека да не яде? В Божествения свят няма пост. На физическия свят, обаче, пост съществува. Ако постиш на земята, светия ще станеш; ако постиш на небето, грешник ще станеш. Значи, на небето законът е обратен. Докато си на небето, ще ядеш; ако си на земята, ще постиш, светия ще станеш. Ако живееш по Божествен начин, няма да постиш; щом живееш по човешки, ще постиш. Бог ще те повика на небето и ще каже: Сега и двамата ще ядете. Ако кажеш, че не искаш да говориш за Господа, това показва, че си в пост. Ти си отворил книгата за слизане отгоре и четеш по нея. Време е да отвориш Божествената книга и да започнеш да ядеш. Животът на земята и на небето са диаметрално противоположни. Ако на земята постиш, това е благословение; ако на небето постиш, това е престъпление. Докато си на земята, ще събираш; щом влезеш в небето, ще раздаваш. И едното, и другото е благословение. Ако събираш, на земята си — забогатяваш; и обратно, ако даваш, на небето си — забогатяваш. Който дава на небето, забогатява; който събира, обеднява. На земята е обратно: който дава, осиромашава; който събира, забогатява.

Казвам: За да се разбере животът, нужни са две противоположни гледища. Без тези разбирания, развитието на човека остава необяснено. Не питайте, защо е така, а не иначе. Това е неразрешен въпрос. Твоя задача е да изпълниш още днес Божията воля, а защо тя е такава, не питай. Това ще разбереш след години. Ако искаш да разбереш този въпрос още сега, ни глас, ни услишание. — Защо страдам? — Това може да разбереш едва в бъдеще. Сега, каквито обяснения и да ти се далат за страданията, пак ще страдаш. Един ден ще разбереш, защо страдаш и може ли без страдания.

„Аз имам ястие да ям.“ Желая и вие да имате такова ястие, да изпълнявате волята Божия. Отсега нататък ви предстои да изучавате положителното знание. И сегашното знание е добро, но трябва да бъдете в положението на ученик, който минава от едно отделение в друго, от един клас в друг; от настоящето към бъдещето, дето има една велика наука, велик живот. Досега нищо не съм ви говорил за тази наука, защото не искам да се опорочава. Тази наука е за любещите души. Търсете красивото, което Бог е вложил в душата на човека, а не погрешките му. Погрешките са дело на самия човек. Достатъчно е да погледнете лицето на човека, за да видите погрешките, който направил той. Лицето на човека е хронологическа книга, телото — също. На тези книги са написани всички аномалии в човека, от паметивека досега. Също така е написано, как е създадена една човешка душа, как се е развивала, какви перипетии е минала през хилядите и милиони години на своето съществуване. Тези книги са архивата на човешкия живот. Апостол Павел казва: „Ако се разруши този дом, ще се направи неръководен. Засега тези книги са необходими. Но един ден, когато минете през новата област, не ще бъде нужно да знаете, как сте грешили, как сте падали и ставали. Тогава ще знаете причините на тези явления. Сега вие се страхувате само от последствията. Който греши, не знае, как да се пази. Той всякога ще греши и ще минава от една форма в друга. Знаете ли, на какво прилича неговото положение?

Един евреин от варненско пътувал през една гора. Той носел със себе си торба, пълна със злато. Страхувал се да не го нападне някой разбойник и да го обере. По едно време, той видял в гората един турчин, който се молел на Бога. Евреинът помислил: Ето един човек, който ще ме запази — мога да разчитам на него. Той се приближил при турчина и му казал: Виждам, че си набожен човек. Искам да ми направиш една услуга. Моля те, да ми поносиш малко торбата, пълна със злато, защото ме е страх да не ме оберат крадци. Разчитам на тебе. Турчинът взел торбата с парите и тръгнали заедно. Като дошли до едно място, дето гората се съставявала, турчинът вдигнал пушката си, насочил я към евреина, и му казал:

Хайде, час по-скоро да си вървиш! — Какво е това? — запитал евреинът уплашен? Аз разчитах на тебе, като набожен човек, а ти излезе разбойник и крадец. — Върви и не питай! Да се моля на Бога, това е моя длъжност, а да обирам хората, това е мой занаят.

Положението на сегашните хора е подобно на това на евреина, който дал парите си на други, да му ги пазят. Но те изчезват заедно с парите. Вярващият, който се моли на Бога, пръв той ще ви обере. Той ще вземе торбата с парите и ще ви накара да си вървите, отдето сте дошли. Ако очаквате на турчина да запази парите ви, вие сте на крив път. По-добре, служете си със сегашните методи. Вложете парите си в някоя банка, срещу известна лихва. Банката за тебе е спасителка. Това се отнася до онези, които разбират живота. Онези, които не го разбират, за тях е нужно знание. Изкуство е да живееш. Не може да се каже, че не сте дошли до това изкуство, но животът трябва още да се изучава. Аз наричам изкуство да живееш, като влезеш в някой град, да не чуеш нито едно мърморе, да не видиш нито една сълза. Дето минаваш, да срещаш само доволни и щастливи хора. Можете ли да намерите такива хора из целия свят? С това ние не можем да се похвалим. Навсякъде по света има страдания, сълзи и нещастия.

Сега, на всички предстои сериозна и мъчна работа — не само учене, но и служене. Ще кажеш, че искаш да служиш на Господа. Той ти казва: Вземи мотиката и иди да копаеш. — Никога не съм копал. — Ще вземеш мотиката и ще отидеш да копаеш! Ще копаеш царевица. — Ще се изприщят ръцете ми. — По-добре да служиш и копаеш, отколкото да не копаеш. В касата си имаш пари, ще вземеш хиляда лева и ще отидеш в крайния квартал, дето има една бедна вдовица, която от десет години работи за Бога и се моли. Ще ѝ дадеш тези пари и ще кажеш, че Бог чул молитвата ѝ. Ако се откажеш да изпълниш волята на Бога, Той ще ти вземе парите и ще ги даде по някакъв начин на бедната вдовица, но ще те лиши от своето благословение. И цар да си, ако се откажеш да изпълниш волята на Бога, Той ще те сваля от престола и ще те постави на мястото на бедната вдовица, а нея — на твоеото място. Дали вярвате в това,

или не, то е друг въпрос. — Ама как мога да зная, каква е Божията воля? Най-напред ще се учите да знаете, а после ще изпълнявате Божията воля. Не казвам да изпълните волята на Бога, когато не сте уверени в това, но когато се убедите. В такъв случай, вие ще бъдете като търговец, който е направил една сделка правилно и знае, че от нея ще спечели няколко милиона. Следователно, който е изпълнил Божията воля, знае, че печели. Ако не печели, той не е изпълнил волята на Бога. Ако чувствувате в себе си, че сте придобили нещо, вие сте изпълнили волята Божия. Ако вътрешно си спечелил, операцията или сделката е правилна; ако външно си изгубил, сделката ти е Божествена. На физическия свят е обратно: ако печелиш външно, сделката ти е правилна; ако печелиш вътрешно, сделката ти в Божествения свят е правилна. Щом губиш вътрешно, ти си на физическия свят. В материално отношение, сделката ти е правилна, защото външно печелиш.

„Имам ястие, косто вие не знаете.“ — По какво ще позная, че съм ял от Божественото ястие? — Ще имаш толкова съзнателна вътрешна придобивка, че няма да се нуждаеш абсолютно от никакви доказателства.

✱

2. Беседа от Учителя, държана на
7 септември, 1930 г. София. — Изгрев.

Просете, търсете и хлопайте!

„Просете и ще ви се даде; търсете и ще намерите; хлопайте и ще ви се отвори!“^{*)}

„Просете, търсете и хлопайте!“ Ето един неразбран език за обикновените хора. Кой не хлопа в живота? Най-много хлопат децата. Обаче, хлопането не представя никаква наука. В случая, както е употребена тази дума, може да хлопа само онзи, който не разбира нещата; който разбира, никога не хлопа. То се отнася до обикновения човек. Когато дойдем до талантливия човек, там има едно малко видоизменение. При гениалния, видоизменението е по-голямо, а при светията и Учителя, още по-голямо.

„Просете и ще ви се даде.“ Който проси, трябва да бъде схватлив, да има отличен ум; да разбира законите, които действуват в живота. Щом ги разбира, той се съобразява с тях. Така, той ще разбере, че работа, която не се отнася до физическия свят, се отнася до идейния. Когато хората срещат несполуки в живота си, то се дължи на обстоятелството, че те се занимават само с физическия, т. е. с видимия свят. Видимото е резултат на нещо. Едно дете вижда в ръцете на двама юнаци ябълки и круши. То мисли, че като посегне към плодовете, ще ги вземе. Детето не подозира, че зад тези двама юнака се крие известна сила, с която то не може да се справи. То трябва да разбира характера на тези хора. За да получи един от тези плодове, то трябва да се моли. Физическият свят е пълен с ябълки и круши, които отвличат вниманието на хората. Всеки мисли, че като посегне към плода, ще го вземе. Не, зад тези

^{*)} Матей 7:7.

плодове се крият известни сили, които са работили за тяхното създаване. Значи, зад видимото стои невидимото. Ако посетиш една от библиотеките на големите европейски градове, Лондон или Париж, мислиш ли, че можеш сам да си вземеш книга за четене? За да се ползуваш от книгата, първо трябва да намериш библиотекаря, който раздава книгите. Той ще впише заглавието, автора, номера на книгата, и най-после ще се подпишеш. Както виждате, във всяка библиотека съществува известен ред, зад който се крият разумни същества. Не мислете, че можете да правите, каквото искате. — Не сме ли свободни да се проявим, както разбираме? — В едно отношение сте свободни, но влезете ли в библиотеката, длъжни сте да спазвате реда. Ако искате там да четете, ще седнете на един стол и тихо ще четете. Ако се въодушевите и хлопнете на масата, веднага ще ви направят бележка, да пазите тишина.

Христос говорил на учениците си на език, за разбирането на който се искало просветен ум. Но и просветен ум да имаш, това не значи, че можеш да постигнеш всичко. На земята можеш да постигнеш нещо, но не и в Божествения свят. Законите на физическия свят действуват по един начин, а тези на духовния свят — по друг начин. Загова, ако вървиш само по пътя на физическия свят, ти ще се отдалечаваши от Бога. Например, искаш да станеш богат, да си направиш къща, да си купиш ниви, лозя. Казваш: Като съм богат, ще правя добрини на хората. Обаче, богатството ще те отдалечи от Бога. Смислът на живота, не е в правене на добро. Такова добро е безсмислено. Онези същества, които искаха да отклонят човека от правилния път, дадох му възможност да прави добро. Ще излезе, че светът, сам по себе си, не е добър, но като правим добрини, ще го изменим. Това са залъгалки. Всички искат да оправят света, но не го оправиха. От хиляди години все едно се чува: Да оправим света! И наистина, направиха се училища за образование, но и донес хората останаха невъзпитани. Можеш ли да възпитаеш рибата? Как ще накараш рибата да говори? Единственото нещо, което може да се направи при дадените условия, е да се събуди съзнанието. Като говоря за рибата, разбирам всяко живо същество. Какво

изкуство владее рибата? Единственото изкуство на рибата е да плува. И в умствения свят тя е достигнала до това изкуство. Рибата знае и други неща, но те са на втор план. Важно е плуването. Ако иска да прогресира, рибата трябва да напусне гъстата среда — водата — и да стане птица. За да хвърчи, тя трябва да си направи крилца и да напусне плуването. Като птица, тя ще изучава законите на въздуха. Ще се учи да хвърчи, да се движи в по-рядка среда от водата. Може да се запитате, каква е била целта на природата, като е създала рибите и птиците, преди човека. Защо първо не създаде човека? Който не разбира законите на природата, не разбира и нейните замисли. От Божествено гледище, рибата е толкова важна за природата, колкото и човекът. Когато се казва, че Бог е направил човека по образ и подобие свое, разбираме, че Той го направил подобен на себе си. — Как е направена рибата? — Тя е направена със Словото Божие. Поглеждате към рибата и казвате: Риба е това. — Не, рибата е символ. Тя иска да ти покаже, че като попаднеш в гъста среда, ще плуващ. В тази среда не можеш да мислиш, но поне ще плуващ.

Има хора на земята, които и досега са още риби. Те прекарват живота си, как-да е. Това е плаване. Рибата казва: Да прекарам живота си, като плувам във водата. Какво постига рибата с плуването? Понеже в Писанието е казано, че всичко е направено за човека, ние трябва да изучаваме рибите; те доставят материал, който е необходим за растенето на човека. Всички предшествуващи форми, около сто хиляди, както и разните видове животни, са работници, които доставят материал за осъществяване на бъдещите планове на човека. Светлината, топлината, електричеството, магнетизмът, всичко е впрегнато, да приготвят материал за новата вселена, която сега се твори. Тепърва се създава светът. Ще кажете, че Бог е направил света. Сегашният свят, в сравнение с бъдещия, ще бъде такъв, както казва Писанието: „Вначало Бог създаде небето и земята; и земята беше неустроена и пуста.“ Хората мислят, че земята е устроена, че човешкият живот е устроен. Всъщност, не е така. Отворете, коя-да е история; влезте в кое-да е училище; влезте в кой-да е дом и ще видите, че хората не живеят добре.

Не че те нямат желание да живеят добре, но условия нямат. Ако една риба би пожелала да се облече като една модерна мома, може ли тя да постигне това? Колкото да желае, за нея това ще бъде непостижим идеал. Човек, в сравнение с рибата, е ангел. Някои искат да знаят, защо не виждат ангелите. Нима вие не виждате ангелите? Нима рибите не виждат хората? Когато рибата види човек, тя се скрива. Следователно, когато у човека се зароди неестествен страх, това показва, че той е видял същество, по-напреднало от него, и затова се страхува. Значи, видял си нещо по-високо от тебе. Човек никога не се страхува от същества, по-слаби от него. Колкото да е голям човек, винаги има нещо по-високо от него, което го плаши.

Христос казва: „Просете!“ Кой може да проси? Всеки човек не може да проси. Само детето може да проси от майка си, която го е родила. Ако вие не знаете, как да давате на вашите синове и дъщери, не виждате ли, как Бог, Когото считате ваш баща, винаги дава? Най-първо, вие трябва да се убедите, че Бог е ваш баща. Следователно, не всеки може да ви бъде баща. Например, едван цар не може да ви бъде баща. За да бъдете син на един цар, трябва да докажете, че произлизате от тази фамилия. Казвате: Ние сме родени от Бога. — Този факт трябва да се докаже. Ако сте чада на Бога, защо сте се обезверили? Ако сте чада Божии, защо не изпълнявате волята Божия? Ако сте чада Божии, защо не признавате Баща си? Защо трябва да ви се доказва, има ли, или няма Бог? Даже най-силните понякога се съмняват. Онези, които не разбират, ще кажат, че това е естествено. Естествено е да се съмняваш в мащеха си или в пастрока си. Но никога не може да се съмняваш в Бога, Който те е родил. Това е закон. Казвам: Никой не може да се съмнява в себе си. Щом се съзнаваш като човек, у когото се е пробудил умът, да разбира нещата, той не само не критикува, но не може да се съмнява в себе си. Критикуването не е знание. Най-напред, човек трябва да познае известен род сили и да се научи, как да оперира с тях. Например, мнозина не знаят, как да работят с късите вълни на светлината; други не знаят да работят с дългите вълни на топлината. Вследствие на това, те изме-

ният методите и употребяват дългите вълни на топлината, вместо късите вълни на светлината. Те искат резултати от светлината. Други пък употребяват късите вълни на светлината вместо дългите вълни на топлината — искат резултати от топлината. Какво разбирате, като ви говоря за къси и дълги вълни? Може да имаш ясна мисъл, ясна представа само при правилно схващане на късите и дълги вълни. Например, известно време мислиш върху един предмет, но в съзнанието ти е тъмно, защото оперират дългите вълни. Ти работиш в по-гъста материя, а светлина ти трябва. Значи, трябва да знаеш методите на късите вълни. Съвременните хора гледат много повърхностно на тези въпроси. Гледате простата жена, когато тъче, и тя има известно знание. Тъкането не става произволно. И там има правила, които трябва да се спазват.

Мнозина се стремят към чист и свет живот. Щом се стремят искрено към чист живот, Господ изпраща един ангел, адепт или светия, който да им помага. В добрия живот ние се учим на изкуството да си тъчем дрехи, които ще ни служат в бъдеще. Дрехите, които носим сега, са изпокъсани. Често казват, че без грях не може. Това се дължи на лошото възпитание, че без грях не може. Аз подържам, че може да се живее без грях. Ти се самозаблуждаваш като мишката, пред която е поставен капан с парченце пастърма. Скрита в дупката, под грижите и възпитанието на майка си, мишката излиза оттам и като вижда пастърмата, започва да си мисли, как да я извади от капана. Желанието ѝ е добро, но като влезе в капана, тя вижда, че сметката ѝ не излязла добра.

Хората имат много несполуки в живота, защото постъпват неразумно като мишката. След това, те се запитват: Защо Бог създаде така света? — Светът крие в себе си всички възможности за хората. Те са дошли на земята да учат и да постигнат нещо. Всеки човек има условия да постигне нещо, ако може да мисли право. Това подразбират думите на Христа: „Просете и ще ви се даде.“ Разумният човек проси, защото знае, как да проси. Само с езика ли човек проси? Някой те погледне мило, проси нещо от тебе. Друг ходи, иска нещо, но не му дават. На милия поглед всеки дава. Една млада американка отишла при един голям банкер, скъперник, да иска някаква по-

мощ. Тя погледнала мило към него, и той веднага ѝ предложил 1,000 долара, като казал: Госпожице, на ваше разположение съм. Приятно ми е, че ми се отдава случай да ви услужа. Много комисии са отивали при него: едни в името на Господа, на св. Богородица. Той казвал: Не давам нито за Господа, нито за св. Богородица. Ще кажете, че момата била красива, затова банкерът отворил сърцето си за нея. Не, момата е действувала по късите вълни на светлината и така внесла нещо възвишено в сърцето на банкера. Той бил парализиран, но като го погледнала тя мило, веднага скочил на краката си и казал: Много ви благодаря, вие ме излекувахте. Любовта лекува лесно.

Ще приведа един пример. Някъде в Америка една боа се промъкнала до едно градче да види, как живеят културните хора. Боата била дълга 7 — 8 метра. Като минавала покрай стражарите, те се уплашили и решили да я убият. И боата се уплашила и избягала. Като видяла, че хората не са готови да я присмат, тя напуснала града. При излизане оттам, тя влязла в една болница и се скрила в стаята на двама парализици. Те били осъдени от лекарите на бавна смърт. Като я видели, те скочили ужасени от леглото и хукнали да бягат. Щом се видели вън, те разбрали, че са вече здрави. Значи, страхът от боата измества страха от болестта. С външния си страшен вид, боата направила това, което лекарите не могли да направят. Тя ги излекувала. Болните си казвали: От 20 години лекарите влизаха и излизаха от нас, говореха ни сладки думи, но не можаха да ни излекуват. А тази боа с влизането си ни уплаши, и ние веднага оздравяхме.

И тъй, когато сте парализирани, молете се, Провидението да ви изпрати една боа да ви изплаши и така да се излекувате. Така Провидението иска да произведе у вас известна реакция, да измени начина на вашето мислене. Хората искат да бъдат щастливи, но щастието се постига по известни закони. Ангелите и светите са щастливи, защото изпълняват Божиите закони и вървят в Божествения път. Който се отклонява от Божествените закони, губи щастието си. Тази е причината, дето човек ту става щастлив, ту губи щастието си.

Христос казва: „Търсете и ще намерите.“ — Всеки търси нещо, но малцина намират това, което търсят. В търсенето има нещо разумно. В него трябва да взима участие и сърцето. Това, което търсиш, трябва да бъде и разумно, и възможно. Ако търсиш непостижимото и неразумното, това показва, че сърцето и умът ти не са работили в хармония.

„Хлопайте и ще ви се отвори!“ Хлопането е проява на човешкия дух, т. е. на човешката сила. Ако човешкият дух не е в състояние да приложи проявената мисъл и желания на човека, не може да се говори за реализиране. Когато се казва, че човек трябва да има просветен ум, добро сърце и възпитана воля, това значи, че той има майка и баща, братя и сестри, т. е. той е висококултурен. Само такъв човек може да реализира своите мисли и желания. Думите „баща и майка, брат и сестра“ означават възможностите в човека. Ангелите, като крайно интелигентни, разполагат с големи възможности. Те живеят в света на хармонията. Има известни йерархии между ангелите, които са образ на красиви отношения и любов, която почива на разумността. Който няма светъл ум, не може да бъде проводник на любовта. — Защо не може да бъде проводник? — Защото любовта е проява само на съзнателните същества.

Сега любовта се проявява между всички хора. Тя произвежда едновременно радост и скръб. В майката любовта се проявява като желание да има дете. Понеже детето не е направено, както трябва, върху него действуват сили, които разрушават неговата форма. Това причинява страдания на майката. Отрицателните сили в света развалят това, което Бог създава. Направиш една къща на слаба, неустойчива почва. Това е детето на майката. Идат други сили отвън, които събарят къщата. Кой е виновен за това: природата или човекът? Който не разбира Божествените закони, изпада в противоречие. Той не познава Бога и намира, че няма какво да учи. Така не се мисли. Като намериш Бога, тогава, именно, започва истинското знание и пътя на правата мисъл и разсъждение. Когато изгрее слънцето, тогава, именно, ти ще използваш неговата светлина да разгледаш света и да видиш, какво Бог е създал. Ако след изгриването на слънцето, ти се-

диш цял ден на едно място, нищо няма да научиш. Нима кормчията на парахода, като държи кормилото, нищо не прави? Привидно, той стои на едно място, но мисълта му е насочена към това, да изведе пътниците на определеното пристанище. Нима шофьорът, който седи с часове в автомобила си, нищо не прави? И той работи с мисълта си, да изкара пътниците на определеното място. Той е доволен, че е завел пътниците, дето трябва, но и те са доволни от него. Питам: Нашето тело не е ли такъв автомобил? Ако мислите и чувствата ни са временни, с какво ще отидем на небето? Само за ядене и пиене ли ще мислим? Христос казва, че трябва да пренесем всичко си богатство на небето. Затова е казано: „Събирайте богатства и съкровища за небето.“ Някой яде и пие, без да събира съкровища за небето и казва: Небето е милостиво. — Милостиво е небето, но може да те приеме като гост, само за няколко деня. После, то ще ти подпише паспорта и ще те изпрати отново на земята. На небето гостите стоят само три деня, т. е. три хиляди години. Те лесно минават. След това, като слезеш на земята, пак ще бъдеш нещастен. С това въпросът не се разрешава, пак ще плащаш дълговете си. — Поне ще ги отложи. — Отлагането на дълговете не означава разрешаване на задачата. Първото нещо, което се изисква от човека, който върви в Божествения път, е да има такива мисли, чувства и постъпки, каквито не сте изпитвали.

Мнозина мислят, че религиозният човек може да има какъв-да е ум, т. е. обикновен ум. Не, той трябва да има просветен ум, първокласен ум, като ума на талантливия, гениалния и светията. Такъв трябва да бъде стремежът на религиозния и духовния човек. Той трябва да мине от обикновеното схващане на живота към възвишеното схващане. При обикновено схващане, човек реализира само обикновени работи. Обикновеният човек всеки го тъпче. Обикновените хора се тъпчат едни други. Мъчнотиите на живота се крият, именно, в обикновените схващания и разбирания. Искаш да разбереш истината в обикновените ѝ прояви, за което нямаш нужните разбирания. Мислиш ли, че като се молиш на Бога, всичко си извършил? Ти си свършил работата си само за един ден, а не за 365 дни. Ако работата, която си свършил през

деня е равна на това, което си свършил във време на ядене, какво си направил? Ако ядеш по един път на ден, за всяко ядене по един час, значи, годишно ти си работил 365 часа. Обаче, ако ядеш по три пъти на ден, по един час, ти си работил приблизително 1,100 часа. Това е работа, която трябва да свършиш. Съвременните хора не са дошли на земята да се спасяват, но да работят. Бащата е родил синове, не да бъдат неговите слуги, но негови съработници. И ако ние сме дошли на земята, задачата ни не е да бъдем нито слуги, нито господари. Дошли сме на земята да бъдем съработници на Бога; да работим за онази велика идея, за която Бог ни е призовал. Стремеш ли ти е хубав, желанията — също, но не се стреми да постигнеш всичко изведнъж. Стреси се да постигнеш онзи възвишен копнеж в душата си. Има само един начин за постигане на възвишеното в себе си — по пътя на любовта. Не можеш да постигнеш своя възвишен копнеж без Божията Любов. Не можеш да постигнеш нито един свой копнеж без светлина, която излиза от Божията Мъдрост. Не можеш да постигнеш нито един свой копнеж без свобода, която изтича от Божия Дух. Следователно, за да постигнеш какво и да е свое желание, ти трябва да бъдеш във връзка с Бога.

И тъй, ако не можеш да различиш вълните, които идат към тебе, дали са дълги, или къси, т. е. ако не можеш да разбереш вълните на любовта, не можеш да познаеш, любовта ли те е посетила, или друго нещо. Ако не можеш да разбереш, коя е светлината, която те е озарила, какви са истините вълни, нищо не знаеш. Не можеш да имаш никакви постижения. Не всяка светлина е полезна. Има една светлина, от която хората умират. От човешките очи излизат особени светли лъчи, които действуват убийствено. Човек с такива очи, като влезе между хората, носи нещастие. Тези лъчи са пняла проказа. Като си отиде този човек, хората, които са приели неговите лъчи, се разболяват. Има хора с такива очи, които носят благословение за окръжаващите: болните оздравяват, угнетените се повдигат. За ония с лошите очи казваме, че те зле използват светлината. За ония с добрите очи казваме, че добре използват светлината. Питам: Кое е по-добро: да правиш зло, или добро? Ще ви запитам

другояче: Кое е по-добро — да те обичат, или да обичаш? Единственото право, което никой не може да ти отнеме, е ти да обичаш? Никой не може да ти отнеме тази любов. И като казваме, че Бог е Любов, разбираме че няма по-голяма сила от Бога, Който единствен може да отнеме любовта ти, или да я измени. Единственото нещо, което никой не може да ти отнеме, е това, което сам проявяваш. Затова ние трябва да обичаме. Въпреки това, човек дохожда до обратно заключение и казва: Трябва да ни обичат. Тогава законът е следният: Стой далеч от онзи свят, дето нещата се взимат и дават. Дето има взимане и даване, ти си в света на страданията, писани в книгата на живота. И, ако днес хората страдат, причината за това е, че те не обичат. Така е поставен въпросът за страданията в живота.

Казва се, че човек трябва да има воля, за да се справи със страданията. Силна воля е онази, която е заквасена с любовта и светлината на Бога. Без мощната и реална любов на Бога, нищо не се постига. — Аз не вярвам в Бога. — Това е друг въпрос. Ние не говорим за вярата. Тя е резултат на мисълта. Ти имаш пари, затова вярваш. Ако нямаше пари, и вяра нямаше да имаш. В какво щеше да вярваш тогава? — В знанието. — Ами ако нямаше знание? Значи, ти вярваш, защото имаш нещо на разположение. Това, което имаш, ти дава потик да вярваш. Не можеш да вярваш, ако умът, сърцето и волята ти не работят. Значи, вяра без ум, без сърце и без воля не съществува. Това е закон. Ходенето на черква, или посещаването на духовни сказки и беседи, това са методи за развиване на ума и сърцето на човека. Така човек се учи да мисли и чувства правилно. — Не искам да уча, не искам да ходя на училище. — Не може без училище, то е необходимо. Ще ходиш на училище, но няма да прекарваш по цели дни там. Без да искаш, ти си в училище. Въздухът, водата, светлината, топлината и студът в природата са пособия на великото училище, в което си поставен. Те са временни пособия. Над тях стои Божественият Дух, Който ръководи човека в неговото развитие.

„Просете, търсете и хлопайте!“ Казвате: Много сме просили, но Бог не ни е послушал. Търсили сме, нищо не сме намерили. Хлопали сме, никой не ни е отворил. — Ти

не си получил нищо, защото досега си просил с чужд ум, търсил си с чуждо сърце и си хлопал с чужда воля. Вие знаете пословицата: „Чуждото и на Великден се взима.“ Който работи с чужд ум, с чуждо сърце и с чужда воля, все дългове плаща. Той казва: Съдбата ме преследва. — Не го преследва съдбата, но чуждото, с което работил. Който работи със свой капитал, всякога печели. Той е човек на истината и свободата. Ако си свободен, ще знаеш, че работиш със собствената си воля. Ако не си свободен, ти работиш с чужд капитал, т. е. с чужд ум, сърце и воля.

Често се питате, защо идат противоречията в света. — Много просто, не можете свободно да работите със своя автомобил, т. е. със своя ум, сърце и воля. Имаш автомобил, подарен от баща ти, но не можеш да го управляваш. Ако се качиш на него, сам ще си причиниш нещастие. Докато се научиш да го управляваш, ще се возиш на чужди автомобили. Като се научиш да работиш със своя, тогава ще си служиш с него. Като се качиш на своя автомобил, пак може да ти се случи нещастие, но то е изключение. Човек трябва да знае още да работи и с ръцете си. Гледам някой, върви и маха с ръцете си наляво-надясно. Аз зная вече, че този човек или има да дава, или е пропаднал на изпит, или преживява нещо страшно. По махането на ръцете познавам, по колко предмета с скъсан студентът. Когато някой се влюби, също се познава. — По какво? — От очите на влюбения излиза особена светлина. Някога влюбеният работи с късите вълни на светлината, а някога — с дългите вълни на топлината. За да се разбират, влюбените трябва да знаят, как да се справят с вълните на светлината.

Като говоря за светлината на любовта, някои се срамуват от нея и казват: Не ни говори за любовта. Да се срамуваш от любовта, това показва, че криво я разбираш. Красив е светът на любовта. Няма по-чист, по-красив и по-възвишен свят от този на Любовта. Аз говоря за Божията Любов, а не за човешката, която уподобявам на качамак. Любов, която ту се явява, ту изчезва, не е любов. Който люби, той всякога дава, а не взима. Той казва: Благодаря, че мога да обичам. Това ми е достатъчно. Като обичам, ще давам, без да очаквам нещо. Истински богатите са любвеобилни хора. Чувствуванията

не са любов. Да любиш, това значи, умът, сърцето и волята ти да са в съгласие и пълна хармония помежду си. Дето влезе любещият, всички възприемат неговото състояние. Той е носител на великата Божия Любов и светлина. Хората страдат по причина на това, че не искат да бъдат носители на Божественото. В края на краищата, Божественото ще се наложи. Не може да бъдеш човек, ако не си носител на любовта, мъдростта и истината. Аз говоря за онези, които ходят в пътя за познаване на Бога. За да успявате, трябва да работите върху себе си. Само така светлината ви ще се усилва. Колкото по-силна е светлината на човека, толкова в по-висок свят влиза той. От физическия свят той минава в духовния, а от духовния — в Божествения свят. Така той ще започне да мисли, чувствава и действа като Бога. Това значи познаване на Бога.

Христос казва на учениците си: „Просете, търсете и хлопайте!“ Просете от вашия Баща, Който е готов да ви даде всичко. Търсете първо Царството Божие и Неговата Правда, и всичко друго ще ви се даде. Хлопайте и ще ви се отвори. Като изпълните това, светлината на ума ви ще се усили, топлината на сърцето ви също ще се усили, а волята ви ще укрепва все повече и повече. Така ще станете истински човек. За такъв човек няма мъчнотия, която той да не може да преодолее. Вярата е нужна на човека! Христос казва: „Ако имате вяра, колкото синаповото зрънце, планини ще местите.“ Такава вяра е достатъчна. С такава вяра може да се лекувате. Имаш един цирей и се оплакваш от болки. Мажеш го с лекарства, но не минава. Ако премахнеш един цирей, излиза друг. Един познат ми разправяше следната опитност. — Десет години аз бях сърдит на майка си и на баща си. В това време на врата ми излезе един цирей, с който се разправях дълго. Едва мине и се затвори, ето, излезе друг. И така, цели десет години се мъчих с тези циреи. Като се освободих от тях, аз се помирих с родителите си. — На какво се дължат циреите? — В случая, омразата се събирала в материята на цирея и излязла навън. Та като ви излиза цирей, ще знаете, че злото излиза чрез него. Всяка лоша мисъл, всяко лошо чувство, всяка лоша постъпка в живота ви се проявява във вид на ревматизъм, на цирей или на друга бо-

лест. Зад всяка болест стои някоя лоша мисъл. Зад здравото тело стоят хубави мисли и желания. Като се говори, че трябва да се живее чист и свет живот, разбираме да имаш чисти, светли мисли. Казваш: Имам една светла мисъл. — Не само една светла мисъл да имаш. Който влезе в двора ти, отдалеч да вижда твоите мисли.

В турско време, някъде във варненско, живяла една баба, на име Стана, която се отличавала със своя светъл ум. Като дохождали турските юзбашии в селото, тя ги посрещала много добре: правела им баница, черпела ги, разговаряла с тях и на тръгване се ръкувала любезно с всички. Те ѝ благодарили и си отивали доволни. Всеки от тях познавал баба Стана. Които не знаели това изкуство, юзбашиите ги биели. Старите турци изчезнаха, но останали още юзбашии в България, в самите българи. Спасението на света ще дойде по вътрешен път, чрез новия живот. Той е необходим за всички.

Аз не засягам вашия обикновен живот, той е за вас. В какво вярвате вие, аз не се меся. Обаче, има едно верую общо за всички. Аз го наричам верую на правата линия. Всичко в света може да се постигне по правата линия. Това е единственият път. Правите мисли, желания и действия вървят все по тази линия. Кривата линия е пътят на кривите мисли и чувства. Правите линии са резултат от дейността на разумните същества. Вие сте изучавали математика и геометрия и знаете законите, с които те работят. По тези закони, именно, трябва да се живее. Имаш известна мъчнотия. Начъртай един квадрат и започни да мислиш. Четирите ъгли на квадрата показват начина, по който можеш да се справиш с мъчнотиите. Ако искаш да научиш, как трябва да живееш с хората, начъртай един правоъгълен триъгълник. Правият ъгъл показва правилните отношения между хората. Петоъгълникът учи хората, как да се справят с външните и вътрешните мъчнотии в живота, както с доброто и злото. Чрез него се изнася закона за превръщане на лошите мисли в добри. Не можеш да хванеш лошата мисъл с пръстите си, както железарят не може да хване нагорещеното желязо с ръката си. Маша е нужно за това. То е добрата мисъл. Не можеш да се бориш със злото. Някои хора се борят със злото, но скъпо плащат. Не се борете със

злото. Ако това се налага, постави доброто срещу него. За да се бориш с омразата, трябва да ѝ противопоставиш любовта. На неправдата трябва да противопоставиш правдата. Някои мислят, че лесно могат да се освободят от злото. Не е така. Не мислете, че с един замах може да изчистите живота си и да се освободите от злото. За да придобием изкуството да живеем добре, всеки ден трябва да прекарваме в размишление и работа, да сме готови за всичко, което ни се случва. Който е разбрал живота, той е готов за всякаква работа, за всякакъв труд и мъчение. Той казва: Пратете ме, дете искате, готов съм на всичко. Той може и слуга да стане, и в ада да слезе, и на небето да отиде — навсякъде може да живее. Който не е разбрал законите, той търси охолния живот. Той иска да отиде на небето, да живее между ангелите и светиите.

Като ученици, изпълнявайте добре задачите си. За да се ползува от любовта на учителя си, ученикът трябва добре да учи уроците си. На същото основание, питам: Как ще ни обича Бог, ако не учим уроците на живота? Мнозина казват, че със своите разбирания, лесно ще разрешат въпросите на живота. Казвам: Твоите възгледи не трябва да бъдат като моите, нито моите — като твоите. Обаче, и твоите, и моите възгледи трябва да бъдат като тези на природата. Значи, има само един начин за реализиране на нашите възгледи. Има само една врата, през която хората влизат. Има само един път в света. Един Бог има! Следователно, има само една любов. Ще кажете, че има много видове любов. — Не, има само една любов, която носи щастие, знание, сила и свобода. Тя носи всичко в себе си. Това е Божествената Любов. Ако не е Божествена, то е друг въпрос. Тя няма тези качества. Ако Христос дойде днес в света, Той ще внесе във вас потик да се молите, да работите, да помагате. Молиш се на Бога, а вън една сестра вика за помощ, кракът ѝ се счупил. Ти си хирург, можеш да ѝ помогнеш. Но ти продължаваш молитвата си и казваш: Господи, искам да изпълня Твоята воля. Отговаря ти се: Направи крака на онази сестра, която иска помощ. — Искам да ти кажа нещо, Господи. — Първо, иди да направиш крака на твоята сестра, а после и двамата заедно ще влезете при мене, да

видя, че, наистина, си разбрал и изпълнил моята воля. „Хлопайте и ще ви се отвори.“ Днес всички хлопат, искат нещо. Мъже и жени, всички хлопат. Така не се иска. Ученикът, който иска, трябва добре да е научил преподаденото. Някой иска пари от банкера. Той може да иска, ако Баща му е внесъл нещо в банката. Но да се проси, това е срамно. Следователно, ако си внесъл нещо в пощата, можеш да изтеглиш. Новото учение изисква крайно интелигентни хора, с гениален, светийски ум. Ако хората искат да постигнат желанията си, трябва да бъдат гениални. Тези, които още вървят по стария път, ще имат стари придобивки. Ето какъв ще бъде резултатът от старите придобивки. Един американец, голям богаташ, правел много добрини. Строи училища, черкви, и за всичко било писано във вестниците. С една дума, за всичко му било платено. Един ден, той умрял и заминал за другия свят. Отишъл при свети Петър. На въпроса на св. Петър, кой е той, американецът казал: Аз съм един от големите благодетели на земята. — Е, как отговориха за твоите добрини? — За всичко писаха във вестниците, изказаха си благодарността. Значи, хората знаят за твоите добри дела. Много добре, но тук не върви това. Спомни си поне едно добро, за което не е писано във вестниците. Замислил се американецът, и най-после си спомнил, че един ден, като бързал по някаква работа, настигнала го една бедна вдовица и го помолила за помощ. За да се освободи от нея, той ѝ подхвърлил един долар и си заминал. — Ще отида при Господа, да Му разкажа за този случай — казал св. Петър. Като го изслушал, Господ му казал: Дайте му два долара и го изпратете пак на земята. С едно добро светия не се става. През целия си живот той трябваше да дава. Че не ти е платено за едно добро, ти искаш да останеш на небето. Това е невъзможно!

Ако съвременните хора вървят все по стария път, каквито и да са те, като отидат на небето, ще им дадат по два долара и ще ги върнат пак на земята. Ако са вървели по новия път, Христос ще им каже: Елате вие, мои благословени деца. — Кои са благословени? — Които имат просветен ум, просветено сърце и силна воля. Те са посветили целия си живот да служат на Божественото.

Тогава ще кажат: Елате, мои деца, ще се отвори небето, ще се отворят всички светове, да видите онова, което е приготвено за вас.

И тъй, просете със светлия си ум; търсете с изобилието си сърце и хлопайте със силата на вашата разумна воля. Там е изпълнението и постижението, които очакваме сега в света.

Т. м.

*

3. Беседа от Учителя, държана на
14 септември, 1930 г. София. — Изгрев.

От Египет

„От Египет повиках Сина си“.*.)

Мнозина твърдят, че Христос никъде не се е учил. Знае се, обаче, че когато Ирод търсел Христа, да Го убие, майка му и баща му заминали някъде с Него. — За къде заминали? — За Египет. И после се казва, че Бог повикал Сина си от Египет. Да вярваш е едно, а да знаеш — друго. Блажени вярващите, а още по-блажени, които знаят. Блажени, които ги любят, а още по-блажени, които любят. Блажени са, които се убеждават в истината; по-блажени са, които носят истината в себе си. Блажени са, които вярват в науката; по-блажени са, които имат науката в себе си.

Да оставим вашите религиозни вярвания настрана, да си починат. Естествено е, след като човек дълго време е работил и се е молил, да си почине. Ти си направил 500 поклони до земята и си се уморил — трябва да си починеш. Добре е, след като си слугувал дълго време на господаря си, да отидеш някъде на екскурзия, да се освободиш от неговото зорко око. Докато си при него, ти не може да си починеш. Науката е област, в която човек може да си почине. Науката е област за придобиване на здраве и сили, за лекуване на човешката душа. С науката всичко се придобива. Без нея, ти ще си останеш такъв, какъвто си бил някога. Няма да изгубиш това, което носиш в себе си, но ще бъдеш скъпоценен камък, дълбоко заровен в земята. С науката ще бъдеш същият скъпоценен камък, но изровен от земята и оставен на слънце, всеки да се радва и очудва на твоята светлина. Лошо ли е да бъдеш на главата на някой цар или ца-

*) Матей 2:15.

рица, на главата на някой велик учен или адепт и там да светиш? Всеки адепт си има поне по един скъпоценен камък. Ще кажете, че това е слабост на жените. Не е така. Ако това е слабост, такава слабост имат и адептите. Всеки адепт носи на ръката си по един скъпоценен камък. Значи, не е слабост да носиш нещо скъпоценно на себе си. Без пръстен със скъпоценен камък на него, ти не можеш да бъдеш адепт. Значи, адептът се е свързал с нещо, сгодил се е за някого. Когато се сгодят, младите си турят пръстен на ръката. И женените носят пръстени, но техните пръстени вече нищо не струват. Когато младите се оженят, стомните им се струпват. Всички женени имат такива опитности. Докато не са женени, момата е ангелица, а момъкът — ангел. Щом се оженят, тя става опашата, а той — рогат.

Аз изнасям фактите, както са в живота. Аз изнасям истината, както си е, без никакво намаляване или преувеличаване. Животът на сегашните хора не се основава на онази велика наука, към която човек се стреми. Повечето хора са още в невежество. Дето и да проникнете — в индивидуалния живот на човека, в семейния, в обществения, или в религиозния живот, навсякъде се натъквате на невежеството на хората. Това всеки трябва да го признае. Вижте, какво може да направи обикновеният човек и какво — гениалният. Обикновеният човек ще нарисува една обикновена картина, която никой няма да погледне. Гениалният ще нарисува нещо безсмъртно. Обикновеният техник ще направи една машина или един параход, от които ще пострадат стотици хора. После ще кажат, че се явила буря в морето, която предизвикала катастрофата. Гениалният техник ще построи такъв параход, че който пътува с него, да бъде сигурен за живота си. Обикновената медицина лекува хората с лекарства, а Божествената медицина казва: За да бъдеш здрав, трябва да употребяваш чиста храна, чиста вода, чист въздух и светлина. Обикновената медицина казва: Човек трябва да стои повече на сянка, да се пази от слънцето; малко да работи, повече да си почива. Божествената медицина казва: За да бъдеш здрав, излагай се на слънце. Работи с любов, за да бъде почивката ти приятна. Съвременните хора работят, докато са млади, за да почиват на стари години.

Някой казва: Веднъж да ме пенсионира, аз зная, как да работя. Пенсионира го, но докато се намери да работи, извикват го горе, в другия свят. За да не ви извикат горе преждевременно, не бързайте да си давате оставката. И жената да не напуска мъжа си преждевременно. Какъвто и да е, той все е добър. Един ден, когато го повикат отгоре, тя ще бъде свободна. Въпросът за отношенията между мъжа и жената не е личен; той е принципиален въпрос и се отнася до всички мъже и жени. Както носиш своите лични страдания, така ще носиш страданията и на цялото човечество. Ще носиш и ще търпиш.

На всички хора — учени и прости, е дадена по една задача, която трябва да решат. Това се изисква особено от учените. Те са дошли на земята с мисията, да помогнат на човечеството, да го освободят от всички мъчнотии и страдания. Има ненужни страдания, от които хората трябва да се освободят. Достатъчно е да прочетете една медицинска книга, дето болестите са описани с най големи подробности, за да почнете да търсите симптомите на същите болести у вас. Това са излишни страдания. И съвременният морал се занимава повече с отрицателната страна на човека, с греховете му. Постоянно чувате: Това не прави, онова не прави. Трябва да дойдем до противоположностите в живота, да създадем истинския морал. Казвам: Който не говори истината, говори лъжа; който говори лъжа, не говори истината. Който не люби, той мрази; който мрази, той не люби. В това няма изключение. Средно положение в живота няма. Казваш: Аз не мога да любя. Значи, ти мразиш. — Ама аз не мразя. — Тогава любиш. — Не ми трябва наука. — Обичаш невежеството. За мене, любовта към науката е равностойна на любов към светлината. Невежеството е равностойно на обич към тъмнината. Следователно, тъмнината има едно свойство: в нея нещата не растат, не се изявяват. Ще ми наведете факта, че животните са нещастни, защото живеят в тъмнина. Не е така. Животните, които вие наричате нещастни, са придобили изкуството да виждат в тъмнината, както през деня. Вечер вълкът, бухалът виждат добре, както човек вижда през деня.

— Кой ще спаси човечеството, както и отделния човек? — Единствен Бог може да ни спаси. Той осно-

вал света на три велики принципа. Той вложил в човека живота, светлината и знанието, и най-после свободата и простора. Върху тези принципи е основан човешкият живот. Без тези три принципа, животът не би могъл да се прояви. Любовта, обаче, е тил, извор на живота. Ние трябва да изучаваме любовта научно, като чувство, като мощна динамична сила, която работи в света. Ако можете да приложите любовта, като сила, вие ще имате една философия, с която ще работите успешно. Има думи в езика, които, произнесени правилно, могат да събудят известни сили в човека. Ако само с една дума можете да нарушите равновесието на човека, защо с една дума не предизвикате любовта в себе си, да се прояви с всичката си сила и мощ? Методите, с които работи сегашната наука, са остарели, те са от паметивека. Ние разполагаме с нови методи. С тях трябва да си служите в областта на целокупния живот. Старите и новите методи коренно се различават.

Един ден отидохме с един мой познат на Мусала. Като се качихме на върха, видях на една табела означена височината на Мусала. Там пишеше 2,999 м. Казах на приятеля си, че изчислението не е верно. Мусала има височина над 3,000 м. — Отде знаеш? — Не му казах, отде зная, но му отговорих: Има идеи и чувства, които се проявяват само на височина над 3,000 м. Други идеи се проявяват на височина 3,200 — 3,500 м. Следователно, ако такава идея се роди в ума на човека при дадена височина, значи, тя е от 3,000 — 3,500 м. Всеки от вас може да провери този закон. Ако се качвате на Монт - Еверес до известна височина и през ума ви минат идеи, за които знаете, че се явяват на височина 5,000 м. например, ще кажете, че височината, на която сте стъпили, е 5,000 м. Например, един месоядец се качва на една планина. По едно време в него се явява мисълта за вегетарианството. Това показва, че сте стигнали на такава височина, на която се ражда мисълта за вегетарианство. Тази височина е 8,000 м. Като стигне височина 9,000 м., човек забравя своята националност. Значи, идеята за националността е по-силна от идеята за вегетарианството. Колкото по-нагоре се качваш, толкова по-високи идеи те занимават, докато най-после заспиш. Като заспиш, ти се

намираш вече на границата на земния живот. На тази граница, именно, вървят две успоредни линии: по едната идат общите идеи, а по другата — специфичните. Всички изучават живота, като общ въпрос; всички се интересуват, обаче, и специално от своя живот. Достатъчно е да погледнете ръката на човека, за да познаете, колко време ще живее на земята. Това се определя от линиите на ръката, както и от тяхната дължина и широчина. И по носа познаваме, колко време ще живее човек. Колкото по широк е носът и ноздрите по-отворени, толкова по-дълъг е животът на човека. Той приема повсиче въздух, отколкото, ако носът е тесен и ноздрите сплеснати. Колкото по-малко въздух приема човек, толкова по-слабо се окислява кръвта, поради което се явяват чести заболявания: ту в мозъка, ту в дробовете, ту в стомаха. При това положение, се отделя повече въглена киселина, повече утайки. Тогава казваме, че кръвта на човека е нечиста. Който има широк гръден кош, с голяма дълбочина, той ще живее по-дълго на земята. Като изучавате човешкото тело, виждате, че има известно отношение между широчината и височината. Ако широчината вземе надмощие, явява се известна аномалия, която се отразява и върху характера на човека. Също така и височината не трябва да взема надмощие.

Като измервате черепа, дохождате до мерките на мозъка. Ако широчината на мозъка в диаметър е 19 см., а дължината — 17 см., имате един предприемчив човек, който не издържа в борбите. Ако мозъкът на човека има 18 см. широчина, а 17 см. дължина, той е борчески дух. Ако главата на човека е повече широка, отколкото дълга, той е консерватор; ако главата му е дълга, той е либерален по характер. Изобщо, при изучаване на лицето, на ръката, дохождате до такива данни, по които определяте характера и способностите на човека. За да бъде лицето широко или дълго, това зависи от известни математически данни, които предшествуват раждането на човека. Това не е произволен, случаен закон. Прадедите и родителите на детето имат влияние върху чъртите на лицето, както и върху размерите на цялото тело. Съвременните учени не намират връзка между явленията на физическия и духовния свят. Те ги разглеждат като нещо отделно.

Окултната наука доказва връзката между всички явления — физически и духовни. Божествената наука отива още по-далеч. Тя казва, че развалянето и подобряването на времето има връзка с живота на човека. Не говоря само за обикновеното време, но когато се явяват бури, циклони, земетресения, те имат отношение към вътрешния, органически живот, както и към мисълта на човека. За да се докаже това отношение, официалната наука изисква специални доказателства, които мъчно могат да се дадат. Мъчно можеш да убедиш човека в истинността на тези факти. Човек сам трябва да се убеди в истината. Как ще му я доказваш? Истината не се нуждае от доказателства. Ако разказвам на някого за небето, за разумните същества, ще кажете, че това са празни думи. Няма какво да ти разказвам за небето, но ще те извикам при мене, да си поговорим. — Ама аз не се интересувам от такива въпроси. — Ела при мене, аз няма да ти говоря за това, което не те интересува. Казвам: Ти си млад човек, даровит си, имаш дарби и способности, които очакват условия за развитие. Утре ще срещнеш един богат човек и ще говориш с него. Той ще те хареса и ще ти помогне да продължиш образованието си. — Възможно ли е това? — Ще провериш и ще повярваш на думите ми. Не ти казвам нещо, което ще се случи след месец или година, още утре ще го провериш. Този човек ще дойде от странство и утре ще се срещнете. Като се изпълнят думите ми, ще ме потърсиш да ми кажеш, верно ли говоря, или не. — Отде знаеш, че ще стане така? — Това са идеи от общата, Божествена наука. — Възможно ли е това? — За онзи, който вижда, всичко е възможно. Далекогледният вижда нещата отдалеч, а късогледният — отблизо. Че късогледният не вижда нещата отдалеч, това не показва, че те не съществуват. — Ама аз не виждам. — Това нищо не значи — късоглед си. Късогледството и далекогледството не са общи за всички. Който не разбира и не вижда нещата отдалеч, той прибягва до специфичната наука.

Като слушате да говоря така, някои мислят, че ги заблуждавам. — Това не е заблуждение, но наука. Има заблуждения и в науката, но те вървят след нея, като сенки. И лъжата върви след учените, като сянка.

Като казах на младежа, че ще срещне човек, който ще му помогне, той ме запита, отде знай това; как виждам това, което другите не виждат? — Как ще ви се докаже, че някой вижда? Вижда човекът, нищо повече. Ще дойде ден, когато ясновидството ще се обясни научно. Сега е необходимо да развием онези органи, чрез които се обясняват явленията от Божествената наука. Съвременната наука нарича вътрешното схващане интуиция. Например, когато ще ви се случи нещо лошо, вие усещате едно стягане под лъжичката. Щом стане катастрофата, малка или голяма, това стягане изчезва. Една госпожа, която пътувала с мъжа си от Виена за Берлин, разказваше: Щом влязохме в трена, мъжът ми стана особено неспокоен, никак не можа да заспи. Каза ми, че нещо го стяга под лъжичката. По едно време, нашият трен се сблъска с един вагон, откачил се от друг трен, и стана голяма суматоха. Куфарите нападаха по главите ни; някои от пътниците изкочиха навън; главите на други се контузили. След малко пътят се разчисти. Тренът пое пътя си, и стягането, което мъжът ми изпитваше, изчезна. Питам: Каква връзка съществува между едно явление, което предстои да стане, и стягането, което човек усеща под лъжичката? По този въпрос официалната наука мълчи. Тя е човешка наука. Общата наука е Божествена. Сега хората се стремят да дойдат до Божествената наука, т. е. до новата наука на живота. Тя ще постави живота на научна база. Когато новата наука се приложи, младите, които ще се женят, ще бъдат поставени на щателно изследване. Ако нямат достатъчно материал за добър живот, ще ги съветват да не се женят, понеже не си съответствуват. Човешкият мозък е нагласен като една арфа. Тогава, ако мозъкът на жената не е нагласен в същата гама, както е нагласен мозъкът на мъжа, те може да са добри хора, но като почнат да свирят, ще се създаде дисхармония — от тяхната музика нищо няма да излезе. По-точно казано, те няма да имат допирни точки нито на физическия, нито в духовния, нито в Божествения свят; между техните мисли чувства и постъпки ще има пълна дисхармония. На търговски език казано: единият ще взема стока, без да плаща. Каква търговия може да става, когато един взима без да плаща, или когато всички взимат, а никой не пла-

ща? Ако при едрия търговец идват дребни търговци, които взимат стока и нищо не плащат, колко време ще върви тази търговия?

Съвременните хора казват: Без лъжа не може. Аз пък отговарям: Без истина не може. Лъжата има отношение главно към официалната наука, която аз наричам „специфична наука“. Тя създава нещастия на хората. Истината работи с общата наука, затова причинява радост на хората. Писанието казва: „От Египет повиках Сина си.“ — Какво правеше Христос в Египет? — Учеше се там. — Какво представя Египет? — Школа, която работи едновременно в трите свята — в физическия, духовния и Божествения. За физическия свят бяха определени специални професори, които ще преподават на земята. Въглекопачите бяха ученици на тези професори. Професорите от духовния свят работят на повърхността на земята. Най-после, професорите на Божествения свят работят във въздуха. На земята те минават за авиатори. Едно трябва да се знае: Който иска да стане авиатор, не трябва да пие. Ако някой обичал да пие, непременно трябва да се откаже от пианството. Ако авиаторът е лиян, и се качи на аеропланът, последният ще се обърне надолу, ще стане катастрофа. Изобщо, авиаторът никога не трябва да пие.

Някои религиозни казват, че обичат Бога. В сравнение с тях, авиаторите са по-смели. Тия религиозни, при едно изпитание се отказват от убеждението си. Авиаторите са смели, издържат и при най-големите мъчнотии. Религиозният, който вярва в Бога, като се качи на аероплан, гледа по-скоро да слезе. После той благодари, че е слязъл вече. Ще кажете, че това не е верно. Преди години отидох с един мой познат в Балчик. Аз исках да отидем пеш, но той настояваше да се качим на гемия. Като влязохме в гемията, морето се развълнува много. Яви се толкова голяма буря, че той се разколеба, да тръгнем ли, или не. Тръгнахме, но през цялото време бурята не утихна. Братът, който изобщо е разговорчив, изгуби присъствието на духа и почна да се съмнява, дали ще се спасим. Като излязохме на брега, всичко му мина. — Още един път — казваше той — на дърво без корен не се качвам. Този човек, който проповядваше упование на Бога, като влезе в гемията, всичко забрави, и Бога, в Когото

вярваше забрави. Питам го: Как си? — Остави се, закъсах. — Защо е този страх у него? — Защото имаше жена и деца. — Ти, казва, си свободен. Ако умра аз, жена ми и децата ми ще останат гладни и голи. — Бъди спокоен, мене риби не ме ядат. Аз зная общата наука и, според нея, казвам: Като излезем от морето, след 20 минути бурята ще престане. Той си извади часовника да гледа, и наистина, след 20 минути бурята престана. — Знаеш ли, защо дойде тази буря? — Да изпита твоята вяра. — Отде знаеш това? — Има един закон, според който проверявам нещата. Това изпитание е за тебе. Често ние уповаваме на известни чувствувания, които ни измамват. Някога времето е хубаво, а ти чувствуваш в себе си известна тежест, като че времето ще се развали. Друг път времето е облачно, бурно, а ти усещаш някаква лекота. Това е признак, че времето ще се поправи. Всеки от вас може да развие в себе си това чувство, да стане добър метеоролог, да знае, кога времето ще се подобри, или развали. Всеки от вас може да познае и своето бъдеще. Всеки може да чете в себе си. Чудно е, да имате такава книга в себе си и да не можете да я четете! Ако не можете да четете във вашата книга — по вашата глава, по лицето, по телото, гърдите, краката, ръцете и гърба си, де е вашето знание? Вие приличате на онези българи, които носят Библията със себе си, но като я отворят, не могат да четат. И вие вярвате в Бога, а като се разболеете, викате лекари да ви правят инжекции. Обаче, положението ви се влошава. Ще извикаш лекаря последен. Първо ще отвориш книгата на живота и оттам ще четеш. Ти имаш в себе си философ, който ще ти предскаже, кога ще прекараш някаква болест и при какви условия ще оздравееш. Той ще ти каже, какви лекарства да употребиш.

Всичко, което ви говоря, е необходимо за вас. Казвате, че искате да отидете на небето, да намерите Христа. Като Го намерите, какво ще правите? Първото, което ще ви запита Той е, чели ли сте книгата, която ви е дал? Ще кажеш, че си се молил на Бога. Това не е достатъчно. И простият, и ученият се молят. Важно е, като се молите, какво сте направили. Първо ще четеш и после ще се молиш; първо ще ядеш, после ще работиш. Молитвата е

силна, когато си чел в Божествената книга. Като четеш, после ще кажеш: Господи, дай ми сила и светлина да разбера, как да приложя Божественото учение в живота. Вие мислите, че като отидете на онзи свят, там ще бъдат спизходителни към вас. Не е така. Вие приличате на онази 80 годишна баба, която сънувала една вечер, че отишла на небето. След това тя слушала една моя беседа и ми каза: Синко, всичко, което говориш, е верно. Ето какъв сън сънувах. Виждам се, че съм на небето, между 24 старци, облечени с бели дрехи. Те седят пред една голяма маса и пишат нещо. Като ме видяха, един от тях ме запита: Бабо, защо си дошла тук? — Дойдох да ви видя и да си почина малко от трудния живот на земята. — Знаеш ли да четеш? — Не зная. — Щом не знаеш, ще носиш вода. — Е, синко, аз гледах да се освободя от носене на вода на земята, но и тук ме чака същото. — Така е. Който не знае да чете, вода ще носи. Всички страдания и мъчнотии в живота ви се дължат на това, че не знаете да четете. Много неща сте чели, но от това, което хората са писали. Вие още не сте чели това, което Бог е написал във вас. И, ако питате, как трябва да се живее, ще ви кажа, че истинският живот е Божественият. Кое е по-добре: да ти наготви един готвач, без разбиране за истинската храна, и от неговото ядене да повръщаш, или да ядеш ядене от готвач, който разбира смисъла на храненето? Коя книга е по-хубава: която ще обърка ума ти, или книга, която ще внесе светлина в съзнанието ти?

Разглеждайте религията като наука. Хората са създали различни религии, но те са тълкувания. Има една обща религия, която свързва всички в едно. Който влезе в тази религия, става учен. Аз говоря за онова положение, към което ние се стремим — да станем съвършени. Христос казва: „Бъдете съвършени, както е съвършен Отец ваш небесни.“ Не се обезсърчавайте, че не сте съвършени. — Трябва да отидем в света да се учим. Колко пъти досега човек е дохождал на земята! Мислете върху тази идея. — Как е възможно да сме дохождали много пъти на земята? — Да се задава такъв въпрос, не е логично. Ако ученикът отиде само един ден на училище, може ли той до стане професор? Най-малко му трябва 16 години учене,

по 365 деня, за да стане учен. Това са няколко хиляди дни. Чудно нещо, как съвременните хора могат да вярват, че само в един ден човек може да придобие толкова качества! За случая ще си послужи с турската пословица: „И да видиш, не вярвай!“ Ако приемем, че човек е излязъл от Бога, значи, той е съществувал и по-рано. Той се е учил горе, на небето. Щом се казва в Писанието, че човек е направен по образ и подобие Божие, това подразбира, че първо той се е учил при ангелите. После, Бог го поставил в райската градина. Най-после, той живял между хората. Значи, той е минал през три фази на живота. Той излязъл от Божественото, т. е. от висшето като дух, обиколил вселената, след което слязъл на земята. Това е инволюционният път. Сега, по пътя на еволюцията, той започва по обратен път, от земята ще се качва във висшите свегове, докато пак се върне при Бога. Така, той ще има опитността на всички слънчеви системи. Такъв човек може ли да се заблуждава? Каквото му кажете, той всичко знае. Ще ви каже: Аз бях и на Слънцето, и на Сириус, и на Вега, и на северния полюс. Какво ще кажете за този човек, който е бил навсякъде? — Това са далечни работи. — Да, далечни са, но красиви. Далечни са за невежите, безверниците, но близки за онези, които знаят. Вижте астронома, какво спокойствие изпитва, когато наблюдава звездите!

Изучавайте лицето си, както и черепа, ръцете, да дойдете до истинското знание. Оглеждайте се в огледалото най-малко три пъти на ден, да виждате най-малките промени, които стават у вас. Приятно е на човека да се оглежда. Някой се усмихва, друг става сериозен. Всеки иска да познае себе си. Добре е човек да наблюдава всяка промяна на лицето, в очите, веждите, устата си. Красиво и интересно е човешкото лице. Няма по-красив обект от него. Колкото повече изучаваши лицето си, толкова по-красиво става то. Същото може да се каже и за красивите планински местности. Колкото повече хора ги посещават, толкова по-голяма красота откриват в тях. Няма по-велико нещо от това, да виждаш любовта, изразена на човешкото лице. Виждали ли сте любовта? Аз съм я виждал. Няма по-велико нещо от това, да виждаш мъдростта,

изразена на човешкото лице. Няма по-велико нещо от това, да виждаш истината, изразена на човешкото лице.

Казвам: Засега ние сме изоставили Божествената книга, от която всичко може да се учи. След това седим и нярваме в неща много неопределени: че един ден ще умрем, ще ни зароят в земята и ще отидем при ангелите. Какво знаете за ангелите? Преди всичко, трябва да сте ги познали на земята, а после на небето. Някои ангели слизат на земята и пак се връщат на небето. Те са пощалиони; носят писма от небето за земята. Кой от вас би повярвал в това? Аз не искам да вярвате. Считайте ги като приказки от „1001 нощ.“ Когато срещнете един човек, вие се радвате. Коя е причината за това? Седите в затвора, отникъде не иде светлина. Някой отваря една малка дупчица, отдето блесне един лъч. Вие веднага се зарадвате — светлина прониква в затвора. Отивате до дупчицата и наблюдавате. Пред вас се открива нов свят. В този свят има нещо красиво. Всеки човек представя един красив, велик свят. Сега аз говоря за умните хора, а не за глупавите. Като срещнеш глупавия, той казва: Знаеш ли, кой съм? — Ти си човек, който изучаваш специфичната наука. Аз говоря за общата, Божествената наука. Тя трябва да се изучава! Затова, като ставате сутрин, погледнете ръката си, да видите, какво ще научите. Ръката на някого е мекушава, на друг — твърда. Защо е така? Естеството им е такова. То си има своите причини. Който е под влияние на месечината, има мека ръка. Той си въобразява, че има на разположение къщи, ниви, слуги, които му прислужват. Той не обича да работи. Предпочита другите да работят за него. Човек с груба, твърда ръка е егоист. Каквото направи, постоянно го споменава. Изкуство е да правиш ръката си и мека, и твърда, според случая. Ръката не трябва да бъде нито много мека, нито много твърда — зависи от случая. Когато трябва да измъкнеш някого от кръчмата, ръката ти трябва да бъде твърда, да го разтърсиш и да му кажеш: Това място не е за тебе. Хайде да се върнеш вкъщи, т. е. да отидеш на училище, да помниш, кога си бил в кръчмата. Любовта се предава чрез мекота, а знанието и мъдростта — чрез твърдост. Обаче, има известно съчетание между любовта и чувствата, както и между знанието и

мисълта. От ръкуването ви зависи, дали ще ви приемат на работа, или не.

Ще ви приведа един пример из живота. Един богат американец — банкер, дал обявление във вестниците, че търси секретар или секретарка за кантората си. Още на другия ден, в кантората се явил млад момък, свършил два факултета. Като се ръкувал с банкера, той му стиснал силно ръката. Банкерът го погледнал и му казал: Ще ви имам пред вид. След малко, в кантората влязла млада мома, която се поклонила и ръкувала с банкера. Той веднага казал: Приемам ви за моя секретарка. Ще кажете, че банкерът харесал момата, затова я назначил. Не е въпросът във външното харесване, но в ръкуването. Тя носела в себе си мекотата и любовта. Банкерът бил много доволен от работата на момата и след време се оженил за нея. Тя му родила четири деца, от които той бил също много доволен. Винаги си казвал: Благословен онзи момент, в който срещнах тази жена! Тя ме направи щастлив. Ръката на момата направи банкера щастлив. Питам: Ако и вие не можете да се ръкувате, както трябва, защо ви е дадена ръката?

„От Египет повиках Сина си.“ Ако и вие не можете да повикате сина си от Египет, да ви донесе истинското знание, защо ви е той? Христос дойде от Египет, за да учи евреите, как да живеят. Понеже те вярваха в Мойсея и в своите кабалисти, подобни на нашите учени, те казаха: Тази наука не е за нас. Тя ще развали света. Тогава започнаха да преследват Христа, като приложиха към Него римските закони. Ако между сегашните хора се яви някой, като Христа, и с него ще постъпят по същия начин, както евреите постъпиха. Дойде ли някое ново учение, ще кажат, че то не е съгласно с тяхното верую. Според мене, всяко верую, всяко учение трябва да се съгласува с Божиите закони. За да съгласуваш известно учение със своите вярвания, трябва да отидеш при източника на нещата и с него да го съгласуваш. Не е важно, какво учи сегашната църква. Важно е, какво е учил Христос. Христос проповядвал две неща: Да те обича Бог, и ти да Го обичаш. Да те обичат ангелите, и ти да ги обичаш. Да те обичат хората, и ти да ги обичаш. Да те познава Бог, и ти да Го познаваш. Да те познават анге-

лите, и ти да ги познаваш. Това е учението на Христа, което Той развил научно.

И тъй, всеки човек трябва да се върне от Египет. Знание е нужно на всички. Не говоря за специфичното знание, което сега се прилага, но за общото, Божественото знание, т. е. да се вслушва човек в тихия глас на душата си. Има едно висше начало в човека — него трябва да слуша той. Това начало наричаме „висшето аз“, „Господ в човека“, „Божественият глас.“ Бог живее във всеки човек, който Го нарича „моят Бог.“ Човек е свързан с Единния, Великия, Безграничния. В Него се крие истинската, положителната наука, необходима за всички живи същества. Без това знание, Любовта не може да дойде в човека. Без това знание, и Мъдростта не може да дойде. Ето защо, време е човек да изучава себе си. Като познае себе си, човек е в сила да махне от пътя си всички мъчнотии и страдания. Ако един човек не може да махне мъчнотиите и страданията си, нека се съберат двама, трима, десет, сто души. Множеството ще се справи с мъчнотиите на всички.

В Америка има едно общество за взаимопомощ. То брои повече от сто хиляди души. Ако един от членовете на това общество заболее, той изпраща писмо до централата на това общество. Те веднага се събират и започват да се молят за него. Друг член захъса нещо в службата си. И той пише писмо до централата. Пак се събират на обща молитва. Мома или момък иска да се жени, но среща мъчногия; пише на съмишлениците си, и те им помагат. Жена иска да има детенце, но страда нещо. Тя пише на близките си, и те веднага отправят молитвата си към Бога. На сто от техните молитви 75% имат резултат. Общата молитва е пътят, по който хората успяват в живота си. В американските вестници постоянно срещате благодарност от тези, които са получили помощ. Просителят изпраща в писмото си само един долар. Той дава големи резултати. Не е въпрос в количеството на парите. Важно е да вложиш нещо.

Сега ще направя малка почивка в мисълта. Ще взема друга посока. Казвам: Напуснете старите си ярвания и разбирания. Дръжте се за онова знание, което е вложено във вас. То представя велика, мощна сила. И тогава, ако

много хора участвуват със своята колективна мисъл или със своето колективно знание, те са непобедими. Хиляди и милиарди капки, събрани на едно място, образуват голям порой или извор, който върши чудеса. Дето мине, той полива и оросява цветя, градини, полета. Хиляди и милиарди капки, събрани на едно място, движат машини, локомотиви. Хиляди човешки мисли и чувства, събрани на едно място, представят мощна, непобедима сила. Впрегнете мисълта си в обща, благотворна работа, да опитате нейната мощна сила. Първо, религиозните и духовни хора трябва да приложат не само молитвата, но и мисълта си в обща, творческа работа. Казано е в Писанието: „Повярвай в Господа Исуса Христа, и ще бъдеш спасен ти и дома ти.“ С други думи казано: Приложи Божия закон, и ще бъдеш спасен ти, дома ти и цялото човечество. Без знание не може да се угоди на Бога. Вярата се нуждае от знание. Значи, ще угодиш на Бога, като имаш вяра и знание. Не отделяйте знанието от вярата. Знание без вяра не е истинско знание. И вяра без знание не е истинска вяра. — В какво да вярвам? — Ще вярваш в силата на малкото, както вярваш в голямото. Казано е: „Верният в малкото е верен и в голямото.“ Вярвай на онзи, който никога не те е лъгал. И в най-малкото той е бил верен. Има хора, които никога не лъжат. Има и такива, които всякога лъжат. — Защо? — Нямаат устойчивост в себе си. Страхът взема надмощие у тях. Те лъжат, понеже центърът на съвестта у тях не е развит. Те са користолюбиви, щеславни хора. Ако се освободят от тези слабости, те престават да лъжат. Лицето на онзи, който лъже, има особен строеж, особен израз. Погледът му е насочен надолу, към земята. Който говори истината, гледа нагоре. Погледът му е чист, ясен.

Един ден влизам в едно религиозно общество и виждам в една стая, двама души се разговарят: единият минава за учен окултист, а другият — за добър медиум. Като влязох в стаята, медиумът ме погледна с едното си око, с което искаше да ми каже: Решил съм да поизлъжа малко този учен. Медиумът беше жена. Тя започна да разказва, че имало една икона, заровена в земята, която била много интересна. — Колко време е била заровена? — Няколко века. — Тук ли е иконата? — Тука е. До-

насят иконата и виждам, че тя е нова, рисувана едва преди две-три години и е била плитко заровена в земята, най-много на три-четири метра. Казвам: Това е религиозна лъжа, която не може да мине пред мене. С такива лъжи човек може сам да си напакости. Освободете се от лъжата и приемоте истината. Не преувеличавайте нещата. Ако с Бога не можете да се справите, без Него — на никъде не можете да излезете. Религиозните обичат да преувеличават нещата. Те нямат точна мярка, точен пергел, с който да ги измярват. Питат някого: Колко голямо е това нещо? — Много голямо. — Колко голямо е всъщност? — Не зная точно. — Измярвай нещата точно, да знаеш истинската им големина. Ако преувеличаваш, сам ще си създадеш неприятности. Не бързайте да се произнасяте за нещата. За всяко нещо трябва да имате точно определена мярка. Проверявайте всичко, та като говорите, да ви вярват. Казваш, че си видял нещо. — Какво виля? — Един ангел. — То може да е субективно виждане. — Аз вярвам в субективните неща. Те са за разумните хора. Ето, овчарите видяха звездата при раждането на Христа, но други не я видяха. Само мъдреците, които очакваха идването на Христа цели три хиляди години, видяха тази звезда. Ирод не видя звездата. Ако беше я видял, по нея щеше да намери Христа. Ако кажете на някой религиозен, че малцина са видели тази звезда, ще ви нарекат еретик. Те ще ви кажат: Как се осмелявате да говорите така? Според тях, всички хора по това време са видели звездата. Според мене, реално е само това, което ти виждаш. Това, което всички виждат, не е реално. Мнозина виждат нещо едновременно, обаче, всеки го вижда по своему. Кой е истинският вид на това нещо? Един го преувеличил малко, друг — повече, трети — още повече. Не че хората съзнателно преувеличават, но става една рефлексия, едно отражение, което изменя явленията. Човек преувеличава, без да иска. Това е свойство на ума. Ако не искате да преувеличавате, турете всяко нещо на неговото място. Това значи: Повдигнете се високо и оттам разглеждайте нещата.

И тъй, когато говорите истината, трябва да туряте всяко нещо на неговото място. Всичко, което Бог е казал, е истинно; всичко, което човек е казал, е преувеличено.

Божииите думи турете на пръв план, а човешките — настрана. Това, което изтича от вашия ум, сърце и воля съдържа истината в себе си. От него човек разбира миналото и сегашното си състояние, а така също и своето бъдеще. Ако не можете да разберете миналото, настоящето и бъдещето си, и при ангелите да отидете, нищо няма да научите. Под „ангели“ разбирам най-разумните и добри същества в света. Ако отидете при тях, с какво ще ги занимавате? Ако те ви говорят, а вие не ги слушате, по-добре не отивайте при тях. Ще им разправяте за мъчнотиите си, но и те няма да ви слушат.

Вие се нуждаете от нова наука. Всеки трябва да учи. Простият казва, че учените хора развалили света. Не е така. Според мене, невежите на общата наука и учените на специфичната наука развалят света. Учените, които се занимават със задушливите газове, развалят света. Дотук е стигнала науката. Ако сега се отвори война и приложат задушливите газове, целият свят ще изчезне. При такава война ще пострадат не само тя, които са на фронта, но и тези в тила, както и мирното население. Защо ни е такава наука, която ще унищожи живота? Това не е наука. Истински учен е онзи, който може да възкресява мъртвите. Той ще отиде при гроба на умрелия и ще му каже: Излез вълн! После ще го пита, как-и защо е влязъл в гроба.

Казвам: Този ден, когато приложат задушливите газове, ще дойдат хора от Светлото Братство и ще донесат новата наука. Тогава ще стане това, което някога е казано: „Който чуе гласа Му, ще възкръсне.“ Тогава аз ще ви запитам: На коя наука искате да служите — на егoизма, или на възкресението?

Желая на всички да бъдете хора на възкресението!

✱

4. Беседа от Учителя, държана на
21 септември, 1930 г. София.—Изгrev.

Не могат да приемат

А Той им рече: „Не могат всички да приемат тази дума, но на колкото е дадено.“ *)

„Не могат всички да приемат тази дума.“ — Това е едно неопределено изречение. — Кой не приемат? — Назначават някого на служба, но той не я приема, защото счита, че тя не отговаря на знанието, което той има. Прасят някого на работа, но той казва: Тази работа не е за мене. Искат да го оженят, но той казва: Тази работа не е за мене. — Защо? — Защото нямам достатъчно пари; от друга страна, не ми харесва другарката, която ми препоръчват. Викат го някъде да свири, но той и от това се отказва, под предлог, че не може да свири.

„Всички не могат да приемат.“ — Какво не могат да приемат? — Разумното в свега. Като говориш на някого за Разумното начало, той казва: Главата ми не може да побере това. Всяко нещо, което не можеш да разбереш, не можеш и да го приемеш. Ето защо, човек приема само това, което може да разбере. Казват му: Ако не разбереш нещо, приеми го на вяра. Мнозина не разбират, какво нещо е вярата. Не че абсолютно не я разбират, но имат елементарни схващания за вярата. Тя предшества знанието. Не можеш да вярваш, докато нямаш знание; ти не знаеш нещата, докато нямаш вяра. Значи, вярата предшества знанието; и знанието предшества вярата. — Защо е така? — Защото вярата е процес, който има отношение към знанието. Да вярвам в някой човек, в небето, или в слънцето, нужно е моето съзнание да участва в това, в което вярвам. Ще дойде някой пред

*) Матей, 19:11.

вас да развива теория за слънцето. За да приемете тази теория, съзнанието ви трябва да е отворено за нея. Ако не е така, вие ще се натъкнете на заблуждения, каквито имате днес. Повечето хора разсъждават като децата. Цъкнат една клечка кибрит и мислят, че с нея могат да запалят огъня. Преди всичко, дърва са нужни за огъня. Сега ли е произлязъл огънят? Не, той предшества клечката. Ти не можеш да запалиш огъня, ако самата клечка не гори. Ясновидецът, като отива да купи кибрит, гледа първо, дали клечките могат да горят. Ако горят, той ще ги запали, а с тях ще запали огъня. Ако не горят, той ще цъка една след друга, без да свърши някаква работа. В това отношение, и хората приличат на кибритени клечки. Ако човек няма съзнание, не го бутай. Той е кибритена клечка, която нито отвън има огън, нито отвътре. Той може да философствува, че вярва в Бога, но това са празни думи. За такъв човек турците казват: „И да е така, пак не го вярвайте.“ Това е все едно, да се намираш пред мъртвец или пред костите на някой умрял и да казваш, че можеш да го възкресиш. Да мислиш, че можеш да възкресиш човека, е едно; да го възкресиш в действителност, това е друго нещо. Още като видя човека, аз знам, гори ли в него огъня на възкресението. Гледам, очите му заспали, а той си въобразява, че ще възкръснe човека. То е все едно, умрялото магаре да помага на друго умряло магаре. Само онзи може да възкръсява мъртви, който има живот в себе си, който сам е безсмъртен. Безсмъртен е този, който има в себе си поне една точка на равновесие, от която никой не може да го помести. Ако всеки може да те отклони от твоя център и да ти даде друга посока на движение, ти си човек без път и направление. Малката река всеки може да отбие от пътя ѝ, но голямата река никой не може да отбие. Малките блата всеки може да пресуши, но големия океан никой не може да пресуши. С малката река всеки може да си играе, всеки може да я отбие от пътя ѝ; дойдете ли до голямата река, като Мисисипи или Амазонка, никой не може да ги отбие от пътя им. Следователно, когато някои питат, могат ли да устоят на условията на живота, казвам: Ако твоето верую е като малка река, всеки може да те отбие от него; ако твоето верую

е голяма река, с мощна сила, никой не може да те отбие от него.

„Не могат всички да възприемат тази дума, но на колкото е дадено.“ Някои казват: Проповядвай ни това, което знаем. — Няма защо да ви проповядвам това, което знаете. — Посвири ни това, което знаем. — Няма защо да ви свиря това, което знаете. — Няма защо да ви пея това, което знаете. Ние ще ви проповядваме това, което не знаете; ще ви пеем и свирим това, което не знаете. Логически така е поставен въпросът. Сега аз искам да си починете малко от вашите стари разбирания. Искам да ви обърна внимание на научната страна. Затова, няма да ви проповядвам, като на религиозни хора. Религиозният е човек на сърцето. Религиозните се движат в съвършено друга атмосфера от тази на светските. Вие още не сте готови да ви се проповядва нова религия. За да ви се проповядва новата религия, вие трябва да изгубите всичкото си богатство, всичкото си знание и да останете без нищо, както сте родени. Така, както днес живеете, вие се стремите да бъдете в положението на богатия и на учения. В това положение, както и да си обяснявате, какво е Бог, в края на краищата, ще си живеете, както знаете, по стар начин. В такъв случай, и вярващият, и безверникът живеят по един и същ начин. Религиозният, макар че проповядва на хората да раздадат всичкото си имане, той сам не раздава своето. Колко религиозни днес са готови да раздадат имането си? Колкото и да има, те са изключения. Общо правило е, че и безверникът не дава, както и вярващият. Някога и безверникът дава, колкото набожният. Какво означава думата „безверник“? Не се знае точно, кой е безверник, кой — вярващ. От чисто научно гледище трябва да изследваме хората. Какъв е новият метод за изследване на човека? За да познаете човека, начъртайте две криви линии, с една допирна точка. Едната от тях е изпъкнала, а другата — вдлъбната. После, начъртайте две прави линии, които да се пресичат в една точка. Това е една формула, която сами ще разгадате. По изпъкналата линия ще познаете, какво може да направи човек в умствения свят. По вдлъбнатата линия ще познаете, какво може да направи човек на физическия свят. По двете прави линии, които се пресичат в една точка, ще

познаете чувствата и способностите на човека. Какво ще разберете от тези линии?

Вие сте дошли на земята да се учите. Проповядват ви: Вярвайте в Бога! Обичайте Бога! — Кое е онова, което дава цена на любовта? Стойността на любовта се увеличава, както и тази на скъпоценните камъни. Когато диамантът се шлифува, той придобива свойството да пречупва светлината и става по-ценен, отколкото преди шлифването. Нарисуваното платно от художника е по-ценно, отколкото по-рано е било. То се продава по-скъпо, особено когато върху него е работил виден художник. Тогава, кое дава цена на любовта? — Мъдростта е цената на любовта. Ако мъдростта не влезе в твоя живот да работи, ти струваш, колкото ненарисуваното платно от художника. Колкото повече време минава, толкова повече цената му се намалява. — Защо? — Колкото повече остаряват нещата, толкова повече цената им намалява. Същото е и в живота. Младата мома, която едва излязла от кросното, струва повече от бабата. Младата мома е подобна на копrienено платно, което току-що е излязло от кросното. Всеки може да го купи. Какво означава това? — Каквото ви казвам. Ако ви сложа ядене и почнете да ядете от него, трябва ли да ме питате, какво съм ви сложил? — Яжте, нищо повече. Аз зная, защо съм ви сложил това ядене.

Казвам: Онова, което може да повдигне вашия живот, както и любовта ви, това е правилното им разбиране. Знанието повдига любовта. То повдига и живота ви. С повдигането на любовта, трябва да се повдигне и вярата. Щом се усилюва вярата, и знанието се усилюва. Няма човек, на когото знанието да се усилюва, а вярата да не се усилюва. Колкото вярваш в своето знание, толкова ще вярваш и в знанието на хората. — Защо? — Защото и те не са придобили знанието си от другаде, освен от хората, живота и природата. Човек се ражда със своите способности, но знанието си е придобил сам. За да придобие знание, човек трябва да вярва в онзи, който го учи. В това отношение, аз съм правил много опити. Срецам някого, който не знае да чете, и му казвам: Ти си способен, трябва да се учиш. След няколко години пак го срецам, и той ми казва: Благодаря ти, твоите думи излязоха верни. Ти вложи вя-

рата си в мене, и аз се насърчих. Учих, свърших университет и придобих знания. — Не само в мене да вярваш, не в самото знание, което си придобил, но и в това знание, което носиш в себе си. Има едно непреривно знание в човека. Като се ражда, той носи известно знание в себе си. Но при слизането си от духовния свят, в съзнанието му става едно прекъсване, и той мисли, че няма връзка между знанието, което носи в себе си, и това, което придобива отвън. Това е заблуждение, както в съня става привидно прекъсване на връзката между физическия и духовния свят. Като се събудите от сън, пак продължавате физическия си живот. Съзнанието работи непреривно във всички области, но, като не съзнавате това, казвате: Снощи сънувах нещо. Това, което ни е ясно, наричаме буден живот; което не ни е ясно, наричаме сън.

Да се върнем към формулата, към кривите и правите линии, които ви дадох. Трябва да знаете, какви са отношенията на двете криви линии, както и на правите помежду им. Ако изпъкналата линия, която означава човешката разумност, е по-малка от вдлъбнатата, която означава волята, човек е упорит, той е само на опитите. Той е в състояние да ступи 20 рала, да осакати няколко коня и волове, но да постигне желанието си. Такъв човек е в състояние да направи повече пакости, отколкото да принесе някаква полза. Ако изпъкналата линия е по-голяма от вдлъбнатата, такъв човек е на мястото си. През целия си живот, той може да направи само една погрешка. Той е човек на разума, голям реалист. Той вярва само в това, което вижда. Нима евреите, римляните, асирийците, египтяните, не вярваха в това, което виждаха? Защо тяхното верую да не е право? Ако е въпрос само на вяра, каква е разликата между християнството и будизма? Каква е разликата между тяхното верую и идолопоклонството? И едните, и другите вярват. Това, което създава вярата, е знанието. В живота има творчество, има и опитности. И в едното, и в другото има резултати, но различни.

Ще приведа един пример от средните векове. Един от тогавашните лекари имал специален метод за лекуване на болни. Каквато и да била болестта, той пушал кръв на болния и след това му давал да пие топла вода. В края на краищата, всички болни умирали. Често лекарят

се запитвал: Чудно нещо, защо Бог не ми даде по големи способности, да оздравяват болните ми? Най-после, той се примирил със следното заключение: Не съм само аз, чийто болни умират. Като наблюдавам, как лекуват другите лекари, виждам, че и техните болни умират. — Това не е утеха. Това не е наука. Каква наука е тази, която изморява хората? Този лекар прилагал своя метод цели 20 години, докато най-после решил да приложи друг метод, да не умират толкова хора.

Преди години ме викаха в едно семейство да прегледам една болна, която цели девет месеца употребявала все едно и също лекарство. Казвам: Това е отравяне. Като прегледах болната, разбрах, че тя ще замине за другия свят най-много след две-три седмици. Близките ѝ ме запитаха: Не може ли по някакъв начин да се излекува, да ѝ се помогне? — Цели девет месеца взимала едно и също лекарство! Ето защо, като вземете едно лекарство, което в продължение на три дена не даде резултат, изхвърлете го навън. Това лекарство не може да ви помогне. Ако най-много три пъти го употребиш и не ти помогне, не прави опит. Може да правиш, колкото щеш опити, но ще заминеш за другия свят. Ще отидеш при отците си. С това не упреквам медиците, но искам да ви освободя от заблудението. Това не е истинска наука, но верую, догматизъм, буквоедство. Имаш едно верую, което не ти помага — тури го настрана. Когато Христос говорел за отношенията към жената, Той не подразбирал тогавашния брак между евреите. Това не се отнася и до брака на сегашните хора. Запитали Го: Защо Мойсей каза, че мъжът може да даде разводно писмо на жена си? Христос отговорил: Отначало не беше така. След като изопачихте Божия закон, тогава Мойсей създаде закон за развеждане. Вие може да ожените двама души, но ако нямат любов помежду си, в края на краищата, те ще се разведат или на земята, или на небето. Вие искате да ожените дъщеря си и сина си. Ако момата е благородна и добра, като се ожени за човек, който не ѝ подхожда, тя ще си замине за другия свят — развежда се. Същото става и с мъжа. Значи, щом Божественото напусне човека, в мъжа и жената ще остане само човекът — животното, и те ще се карат и бият. Това не е живот. Све-

кървата ще бъде недоволна от снахата и ще казва: Нашата снаха не е добра. — Как може да бъде добра и благородна? Божественото я напуснало, отишло е на небето. — Ама много е устата. — Как да не е устата? Ако развъртиш крана на чешмата, няма ли да бъде тя устата? Каго развъртиш крана, може да се пукне някоя тръба, и водата да потече. Казваш: Пукна се тръбата! Ако поставите човека на служба, която не му подхожда, той пак ще преживее същото. Майката казва на сина си: Синко, стани стражар, добре ще ти плащат. — Не мога, майко, тази работа не ми подхожда. Тогава хвани каква да е работа, само да не губиш времето си. Ако синът се хване за работа, която не му е по сърце, Божественото го напуска, и той остава на земята човек-животно, което изпълнява службата си по необходимост.

Питам: Какъв е смисълът на военната служба? — Да подготви защитници на народа, както и на отечеството си. — Как ще защищавате човека: със изпъкналата, или вдълбнатата линия? Велико нещо е да защищаваш народа си, но трябва да знаеш, как да го защищаваш. Да защищаваме дома си! Да го защищаваме, защото трябва да внесем великите блага на живота, велик мир, велика свобода, велико знание и велика любов. Като говоря за свободата, нямам пред вид само външната свобода. Ние трябва да бъдем умни! Аз влизам в положението ви. Вие приличате на човек с изкълчен крак, и аз трябва да го наместя. Всяко раздвижване на крака ви причинява болки. Вие започвате да викате. Зная, че ви боли, затова казвам: Ако има друг някой, по-опитен от мене, нека той намести крака ви. Аз ще бъда последен. Когато няма кой да намести ступения крак, тогава ще се явя аз. Докато кракът се намества, не може без болка. Ако няма кой да го намести, хилав ще остане.

Днес аз говоря на онези от вас, на които никой не може да намести крака. Аз идвам последен. Който е здрав, той ще се учи от мене. Който е болен, ще го турим на масата. И за здравия ще дойде ден да намества крака на другите. Като ви говоря, аз имам за цел да ви дам семе, което един ден вие ще посееете на нивата си. Всички ще се ползвате от това, което ви говоря. Като го посееете, то ще израсте, ще даде плод. И като го приберете в хам-

бара, ще ядете всички от него: и жената ви, и децата ви, и вие.

Казвам: Цената на любовта трябва да се увеличава. Ако в човека, когото обичате, не можете всеки ден да откривате по една добра чърта, вашето приятелство скоро ще се свърши. Така е било преди хиляди години, така е и сега. За да бъде приятелството непреривно, приятелите трябва всеки ден да си откриват по една добра чърта. Ако това не става, аз мога да определя, след колко години вашето приятелство ще се свърши. Искате да бъдете щастливи. Казвам: Приятелството е път към щастие. Когато се казва в Писанието, че трябва да любиш ближния си, това не може да стане, ако всеки ден не откриваш в него по една добра чърта, по една добродетел или по една добра постъпка. В живота е обратно. Всички религиозни и светски хора постоянно търсят един на друг отрицателни чърти. Те постоянно търсят погрешките и недостатъците си. Като се запознаят с някого, първия ден се възхищават от него и казват: Той е цял светия. На втория ден казват, че е талантлив. Не се минава много, те казват: Този човек не е нито светия, нито гениален, нито талантлив, но обикновен човск. Някои даже го считат за голям простак и казват: Много сме се лъгали в този човек.

Сега ще ви приведа един пример. Един турски бей — княз, млад момък, като се движел между хората, добре облечен, с пъстра, красиво нашарена салтамарка, със сърма и коприна, всички го харесвали и го наричали „бей на бейовете, княз на князете.“ Той си казвал: Не съм доволен от положението си, искам да намеря една млада, хубава мома, да се годя за нея, да видя, какво ще кажат хората за мене. Той намерил една хубава мома, за която се годил. Всички се произнесли за него: Близко е до хората. После той си казал: Чакай да се ожения, да видя, какво ще кажат хората за мене. Оженил се, и те казали: Сега е заедно с хората. После, пак си казал: Не мога да търпя това, да ме наричат, че съм близко до хората, заедно с хората. Чакай да напусна жена си, да видим, какво сега ще кажат за мене. Той напуснал жена си. Чул, че хората се произнесли за него: Сега стана маскара на хората. И ние сега започваме като този бей: Най-напред си княз на князете, после — близко до хората, заедно с хората, и

най-после, посмешнице на хората. Аз бих желал да започнем с посмешнице на хората и да свършим с княз на князете. Този процес е верен и за самия човек. На какво ще приличаме, ако ние станем посмешнице на хората? В какво ще се превърнем, ако станем посмешнице на самите себе си? Защо пропадна турският бей, т. е. този княз? — Защото той искаше да знае мнението на хората. Докато му казвали „княз на князете“, той не бил доволен. Той мислел, че ще кажат нещо повече за него. Като сам, той бил княз на князете. Щом се свързал с друг човек, той станал близо до хората. Това, което хората вършеха, и той го вършеше. След това напусна жена си, като мислеше, че така ще разреши въпроса. Обаче, въпросът не се разреши така. Той изпадна в противоречие.

Казвам: Ако ти изгубиш своя възвишен идеал, ще се намериш в положението на турския бей, за когото хората казват, че станал за посмешнице. Започваш със своя възвишен идеал, и после казваш: Няма да го бъде, ще отидем да живеем в широкия свят. Най-после казваш: Животът няма смисъл. — Не, животът има смисъл, но според степента на вашите разбирания. Това не трябва да ви засяга, то е само обяснение. Аз не вярвам, че сте на мястото на бея. Вие сте само зрители и ще вземете поука от неговото положение. В даден случай, всеки може да изпадне в положението на бея. Всеки трябва да разбира това, което е вложено в него. Когато в нас стават резки промени, трябва да знаем, че са външни, а не наши. Това не си ти, но си в положението на човек, влязъл в лодка. Морето постоянно те люлее, това не зависи от тебе. Когато морето утихне, и ти ще бъдеш кротък. Следователно, не се свързвайте с морето. Като излезеш на сушата, твоите отношения ще бъдат други. Не влизай в морето, ако не знаеш да плуваш. Ако момък се ожени за една мома като морето, какво ще бъде неговото положение? Първо той ще повръща, после ще се разведат. Според кабалистите, никога не трябва да се жениш за мома от воден произход. Никога не се жени за мома, която произхожда от въздушните духове; никога не се жени за мома, която произхожда от огнените духове. Огнените духове се наричат още саламандри, водните — ундины, а въздушните — силфи. Следователно, не се за-

емай да обработваш мочурлива градина. Обработвай място, дето има вода, дето ти сам можеш да бъдеш господар на положението.

Следователно, ако, след като си се родил на земята, не разбираш условията, при които живееш, и казваш, че са лоши, какъв смисъл има твоето дохождане на земята? Как е създадена земята, и кой я създал, това не е въпрос за разискване. Не е нужно и да се вярва в това, което се казва. Трябва да разбираш законите на светлината и влиянието ѝ върху тебе. Трябва да разбираш законите на въздуха и влиянието му върху тебе. Трябва да разбираш законите на водата и влиянието ѝ върху тебе. Трябва да разбираш законите на храненето и влиянието им върху тебе. Трябва да разбираш и материала, от който си съградил къщата си. Най-после, ти трябва да разбираш силите, които действуват и противодействуват върху тебе. Ти трябва да бъдеш моряк, който знае, с какъв параход да пътува. Ако параходът е слаб, да не влиза в него. Параходът трябва да бъде здрав. Най-после казвате: Бог ще оправи света. Какво разбирате под думите „Бог ще оправи света“? Някои от вас разбират значението на тези думи. Други пък, под тези думи разбират някой министър или високопоставено лице, което може да уреди работите им, да им помогне. Всеки трябва да има един такъв Господ в себе си или вън от себе си, който да му помага, да му урежда работите. Добре е да дружиш с разумни хора, които да ти помагат. Бог е само между разумните. Вън от разумността, Бог не съществува. За мене не е важно, каква идея имате за Бога. Важно е, как работи тази идея между хората. Не е важно, какво мислиш за въздуха; важно е, как го използваш. Не е лесно да възприемеш правилно идеята за Бога. Тя е отвличена, философска идея. Когато се разисква върху идеята за Бога, едни философи казват, че Бог не съществува вън от нас; други казват, че Бог съществува вън от нас. Това са човешки разбирания, човешки предположения. Това не може да се докаже на опит. Как ще докажеш, какво е съдържанието на нещо, което не виждаш? Как ще определиш нещо, което не се определя? Как ще определиш границите на това, което няма граници? Как ще определиш скоростта на една величина, която непрекъснато се движи? Казва

се, че Бог действувa едновременно в цялата вселена. Как ще определим Бога? Той действувa едновременно във всички свои центрове. Затова се казва, че Бог е извън времето и пространството. Човешкият ум не е в състояние да определи, какво нещо е Бог. Всъщност, какво е Бог, как и къде се проявява, това е Негова работа. Един ден, когато Той сам дойде да проповядва, ще ни отговори на всички въпроси, които ни интересуват.

Съвременните хора изпадат в положението на онзи астроном, който дълго време се молил да му се открие, какво нещо е славата Божия. След 25 годишно очакване, той сънувал интересен сън: Един ангел дошъл при него и му казал: Молитвата ти е приета. Същевременно, той чул глас, отправен към ангела: Остави телото му на земята, а двойникът му вземи със себе си да го разходиш из пространството. Той усетил, че станал много лек и се понесъл нависоко. Така се носел той от една планета в друга, от една слънчева система в друга и, като видял, че това няма край, казал: Искam вече да се върна на земята. Уплаших се от това, което видях. И сега, когато някой каже, че иска да отиде на небето, отговарям: Ако отидеш на небето с тези разбирания, които имаш, ще се намериш в чудо от това, което ще видиш. Мощни, силни са идеите, с които живеят възвишените същества. Ако се натъкнете на тях, не само, че няма да ги разберете, но ще се объркате, ще дойдете до полудяване. Как ще се справите с възвишените същества? За вас те са подобни на богове. Едни от тях управляват Сатурн, други — Сириус, трети — Венера, четвърти — Земята. Можете ли да разберете техния език? Те ще минат и заминат край вас, без да ви видят. Как ще останете между същества, които не ви обръщат никакво внимание? Ако тези същества ви отправят само един поглед, вие ще се почувствувате щастливи. Така, именно, ще почувствувате Божията милост. Ако искате и вие да разберете милостта на Бога, трябва да живеете с мене хиляда години, да ви уча и да ви проповядвам. Това не е лесна работа. Като Бога друг няма. Другите същества ви гледат отвисоко. Ако сте умни, те ще ви обърнат внимание. Когато един ангел от слънчевата система дойде при тебе, ти му даваш отчет за живота си. Има ангели, до които не можеш да се прибли-

жиш. Дълго време ще стоиш пред вратата им, докато те приемат. Не постъпват ли така и министрите на земята? Колко време трябва да чакаш пред вратата на някой министър, докато те приеме! Това не е майката, която е готова всеки момент да приеме детето си.

Сега аз ви говоря само за външната страна на небесния живот, а не за неговата вътрешна страна. Животът на ангелите има външна и вътрешна страна. Ако влезеш в небето и нямаш отношение към едно от възвишените същества там, по-добре не влизай. Ще се почувствуваш самотен, от всички изоставен. За да има отношения между две същества, те непременно трябва да се обичат. За да се изяви любовта, нужно е знание, в което действа законът на истината. Ако носиш в себе си любов, знание, мъдрост и истина, възвишените същества ще ти обърнат внимание. Те виждат Бога в тебе и затова се интересуват от човека. Дето е Бог, всички спират вниманието си. Щом имаш човешко съзнание, в другия свят ще намериш само своята баба и своя дядо. Те ще те нагостят добре, ще ти предложат сладък сироп. След това ще те поставят в чиста, добре наредена стая, да си починеш. Питате: Душите имат ли тела? — Имат тела. Те не се хранят като нас, но това е друг въпрос. Важно е да разберем, какво трябва да правим ние. Казвате, че Христос проповядвал известни истини. — Какво е проповядвал Той? Обаче, Христос казва: „Проповядвам ви това, което ми казва Отец, Който ме е пратил на земята.“ В това отношение, Христос имаше съзнание. Той знаеше, кой го е пратил на земята и вършеше Неговата воля.

Питам: Колко хора съзнават, че са изпратени на земята от Отца, да вършат Неговата воля? Не е достатъчно само да знаят, че са учени, но те трябва да изявят това знание. Това се изисква не само от учените и религиозните, но и духовните трябва да имат такова съзнание, да казват и на царе, и на просяци: Изпратени сме да проповядваме между хората. Това, което проповядват днес, е противоположно на Христовото учение. Благородство се иска от хората!

Един турски дервиш срещнал един бей. Дервишът му казал: Моля ти се, помогни ми, с каквото можеш. Бейт извадил кесията си от джоба, пълна със златни, сре-

бърни и медни монети и му казал: Вземи си, колкото ти трябва. Дервишът погледнал към кесията и взел една медна монета, десет стотинки. — Защо взимаш толкова малко? — Толкова ми трябва. — Вземи си от златните монети. — Взех си толкова, колкото ми трябва. Питам: Колко от съвременните хора, като им предложат кесия с различни монети, ще си извадят само десет стотинки? Всеки ще си вземе златна монета. Какво показва това? — Че всеки иска да вземе първото място в живота. Дервишът разбира смисъла на живота. Той взема толкова, колкото му трябва. Каква е разликата между постъпката на бея и тази на дервиша? — И двамата постъпили добре. Бейт има пълно доверие на дервиша и му казва: Вземи, колкото искаш. Дервишът взел толкова, колкото му трябва — нито повече, нито по-малко. Такива ли са отношенията на сегашните хора? — Не са такива. Те не живеят нито като бея, нито като дервиша. Това се дължи на техните вътрешни разбирания. Кой от вас би извадил кесията си да я предложи на бедния? Всеки ще се страхува да направи това, защото знае, че бедният ще си вземе повече, отколкото му трябва. И сегашните дервиши не са като този в примера. Те цял ден ходят да събират пари, защото са търговци. Задачата на дервиша е, като те срещне, да ти каже една дума, която цял ден да носи благословение за тебе. И след това ще си вземе само десет стотинки.

Знаете ли, какво е казал дервишът на турския бей? Той му казал: Ти имаш една дъщеря, която много обичаш. Скоро ще дойде един бей да я иска за жена, но ти по никой начин не трябва да му я дадеш. Ако му я дадеш, тя ще бъде нещастна. След тези думи, дервишът продължил пътя си. Ако бейт не беше извадил кесията си и тъй щедро да му предложи, да си вземе, колкото пари иска, той не би му казал тези думи. И наистина, думите му се сбъднали. След години, бейт срещнал същия дервиш, който му поискал помощ. Бейт пак извадил кесията си. Този път дервишът взел само една златна монета. Бейт го запитал: Защо първия път ти взе само десет стотинки, а сега взимаш една златна монета? Дервишът му отговорил: Първия път взех само десет стотинки, с което исках да ти кажа, че първият зет, който

дойде за дъщеря ти, ще струва десет стотинки. Затова не трябваше да я дадеш на него. Вторият зет, който сега ще дойде — млад, беден човек, струва злато. Ако искаш ти и дъщеря ти да бъдете щастливи, ще я дадеш на него. Ето, това е наука, това е истинско отношение. Има ли смисъл да ви среща този дервиш? — Има смисъл, защото той разбира отношенията между нещата. Има прости числа, има и скъпоценни числа; има щастливи и несчастни числа в живота. Ти се готвиш да отидеш на работа, но отвътре нещо ти казва: Не отивай днес на работа. — Това е суеверие. — Не е суеверие. Щом нещо отвътре ти казва да не отиваш на работа, трябва да го послушаш. Това е вътрешен закон, на който трябва да се подчиняваш.

Човек е дошъл на земята, облякъл се в плът и се пита, защо е дошъл. — Той е дошъл, за да се изучава. Гледа ръцете си, вижда, че има нещо написано на тях. Какво означават линиите на ръцете, не знаете. Едни ръце са пълни, пръстите в основата дебели, а други са слаби. Какво означава това, също не знаете. Ръката на някого е мека, а на друг — твърда. Защо е така, не знаете. Казвате, че Бог е създал една ръка мека, а друга — твърда. Това не е обяснение. Човек трябва да знае, защо ръката му е мека или твърда, защо пръстите му са остри, възлести или тъпи. Ако пръстите на ръката в основата са дебели, такъв човек обича да си хапва повече. Той казва: Добре е да си хапнеш и пийнеш. Той има добре развито благоутробие. Докато е млад, той мисли само за ядене и пиене. Като остарее, той казва: Сега ще живея за Господа.

Един млад момък, с дебели пръсти в основата, решил един ден да отиде на черква, да се помоли на Господа. По пътя го срещнал дяволът и го запитал: Синко, де отиваш? — Отивам на черква, да се помоля на Господа. — Защо ще ходиш на черква, между старите баби и дядовци? Нека те се молят. Там е за тях. Ти, като млад, иди на хорото, да си поиграеш с момите, да знаеш, защо си млад. Момъкът се върнал от пътя си и отишъл на хорото да си поиграе. Така минавали дните, докато остарял. Сега той взел тояжката си и тръгнал на черква. Пак го срещнал дяволът. — Де отиваш, дядо? — На

черква, да се помоля на Господа. — Я се остави от това желание. То не е за тебе. И без това, Бог ще те приеме. Върни се у дома си да си починеш. И този път дядото послушал дявола и се върнал от пътя си. Това не е наука, не е убеждение. Така и вие казвате, че ще учите на стари години. — На стари години нищо няма да направите. Който не учи на младини, на старини нищо няма да постигне. Тогава, какъвто си на младини, такъв ще бъдеш и на старини. Каквото е качеството на новия плат, такова ще бъде и на стария. Какъвто е роден човек, такъв ще си остане. Малко може да се измени, но при усилена и съзнателна работа върху себе си. Аз подържам следната мисъл: Вярвай, че си изтъкан добре. Защо трябва да мислиш, че си роден хилав? Аз не искам да останете с мисълта, че сте хилави, но ви казвам научно: Ако пръстите ви в основата са дебели, трябва да възпитавате стомаха си. Ако са възлести, трябва да възпитавате дихателната си система. Ако са заострени, ще възпитавате ума си. Хора със заострени пръсти имат добри чърти в характера си, но имат и лоши чърти. Една лоша чърта у тях е, че обичат да се изхлъзват. Те обичат да преувеличават нещата и да полъгват, при което сами си вярват.

Ще ви приведа един действителен пример за някой си Нойчо, голям хитрец и лъжец, от село Чакма. Той поканил за кръстник един млад поп. Хвалел се на своята възлюбена, че бил богат, имал много овце и няколко чифта волове. Като се оженили, тя видяла, че той няма нищо, но казвал: Нашият кръстник е богат човек. Попът мълчал, усмихвал се и нищо не казвал. Нойчо минавал и за ясновидец. Казвал на своите съселяни, както и на съседите си от село Николаевка, че на еди-кое си място имало голямо богатство, заровено в земята. Тръгнали от селото около 80 души, с лопати и кирки, да отидат на означеното от Нойчо място да копаят. Копали три дни, търсили тук-там, нищо не намерили. Най-последно извикали и кмета, но Нойчо избягал. След усилено копане, като не намерили нищо, върнали се по домовете. Това не е знание.

Когато нещата се приемат с ума, сърцето и волята, те се осмислят. Но те трябва да се реализират. И знанието е на място само тогава, когато може да измени, т. е. да подобри поне една чърта на човешкия характер,

За онзи, който има знание, няма защо да му се приказва, няма защо да се въздържа от ядене, или да се пресища. Достатъчно е само да бутне първия си пръст, т. е. Божествения пръст — палецът, и стомахът му ще се възпита. След това ще каже на стомаха си, колко трябва да яде, и той ще те послуша. Ако те боли коремът, хвани първия си пръст и отправи ума си към него. Ще кажете, че това е суеверие, а не наука. Не казвам, че вие можете да направите това, но ако adept ви лекува, той ще хване първия ви пръст и ще ви излекува. — Как може да стане това? — В организма на всеки човек са вложени нужните лекарства. В него се крие лекарят, аптеката и необходимите лекарства. Който дойде да ви лекува, той носи в себе си нужните лекарства. Ако лекарят не носи аптеката в себе си, външните лекарства нямат никаква сила. Как ще си обясните, защо един лекар, като препоръчва известни лекарства, няма резултати, а друг, при същите лекарства, има резултат? Значи, в организма на втория лекар се съдържат тъкмо такива елементи, които са в сила да помогнат на болния. В болния всякога липсва нещо. Щом се внесат тези елементи в него, той веднага оздравява. Следователно, като внесеш в болния необходимите здравословни елементи, той оздравява. Така и Христос лекувал. Той предавал на болния нещо от себе си. Когато болната жена от кръвотечение се приближила до Христа, Той усетил, че сила излязла от Него. Вие искате да лекувате, без да давате нещо от себе си. В природата такъв закон не съществува. Ако искаш да лекуваш, трябва да излезе сила от тебе.

Същият закон действува и в живота. Не можеш да убедиш хората в нещо, ако ти сам не вярваш в него. Не можеш да събудиш доброто в хората, ако ти сам нямаш доброто в себе си. Същото се отнася до знанието и до любовта. Такъв е законът. Ние се приближаваме към реалния свят — в света на действията и на числата. Затова ние работим с четири метода. Събираме, например, две числа. Можем и да извадим едно число от друго и да получим остатък. После имаме произведение на две числа. Значи, умножаваме. Най-после, делим две числа и получаваме частно. Питам: Ако работите с числа, които се събират, изваждат, умножават или делят, ще имате ли един

и същ резултат? — Няма да имате еднакъв резултат. Така и някои данни в живота се събират или изваждат, други се умножават или делят. Така и месеците в живота се събират, изваждат, умножават или делят. Същото става и с годините. Същото е и в математиката, специално в науката и изкуството. Има закон на съотношения. Ако не разбирате този закон и не се нагласявате според него, вие ще се объркате. Като търсите процеса на събирането, ще влезете в изваждането. Като търсите умножаването, ще влезете в делението. Каква наука ще имате тогава? Някога се оплакваш, че те стяга нещо в слънчевия възел. Усещаш, че нещо се вади от тебе. Ти си в процеса на изваждането. Този ден трябва да се заемеш само с изплащане на полици. Ще отвориш кесията си, ще плащаш и ще кажеш: Радвам се, че изплащам. Друг път си в процеса на събирането. Ще се приготиш да събираш. Човек трябва да знае, през какви процеси на ума минава. Четирите аритметични действия могат да се отнесат към висшите, разумни светове. Така можете да определите, дали вашите действия или състояния се отнасят към събирането, изваждането, умножаването и делението. Ако си математик, ще изчислиш, в какъв случай, колко пъти изпъкналата линия е по голяма от вдлъбнатата. Също ще определиш дължината на правите линии, тяхното пресичане и ъглите, които се образуват при пресичането им. Така ще си съставите едно уравнение. Като го решите правилно, ще дойдете в състоянието на светия. Това се отнася до онези, които разбират законите. Който не ги разбира, преждевременно ще побелее. Той ще се намери в положението на онзи пияница, който минал голямо препятствие.

Един пияница, като излязъл от кръчмата и се връщал у дома си, минал през едно голямо препятствие, без да го забележи. Сутринта, като излязъл от дома си, минал през същото място. Като видял, какво препятствие минал, и как могъл да пострада, главата му побеляла от ужас. Така, всеки човек минава през известни преживявания, които впоследствие произвеждат нужния ефект и впечатление. Те отпосле се отразяват в съзнанието на човека и произвеждат известна реакция. Това е научната страна на въпроса. Такива явления, в даден случай, не произвеждат нужното впечатление, но отпосле, като

ги видим, или само си ги представим, главата ни побеждава.

Христос казва: „Не могат всички да приемат тази дума, но на колкото е дадено.“ Искам да остане в ума ви следната мисъл: Бог създаде изпъкналите и вдлъбнатите линии, за да бъдете умни, два пъти по-умни, а веднъж силни. Умът трябва да бъде два пъти по-силен от волята; волята трябва да бъде два пъти по-слаба от ума. Ако волята е два пъти по-силна от ума, не може да бъдете истински човек, ще бъдете човек-животно. Всички хора развиват волята си. Силата на волята трябва да се изрази в ума, в разумността. Под силна воля разбирам разумност. Следователно, ако искате да бъдете разумен човек, умът ви трябва да бъде два пъти по-силен от волята. Силата на вашето сърце и силата на вашия ум трябва да бъдат еднакви. И тогава, ако волята се присъедини към ума, той ще слуша сърцето; ако волята се присъедини към сърцето, то ще слуша ума. Затова, именно, волята изменя наклона на ума и на сърцето. Ако сърцето ви е два пъти по-силно от ума, вие ще бъдете нещастни. Ще бъдете човек с чрезмерни желания, които не можете да постигнете. Вие трябва да имате толкова желания, колкото умът може да реализира.

Тези мисли, които ви дадох днес, искам да останат в ума ви. От цялата беседа искам да остане във вас следната мисъл: Силата на вашето сърце и на вашия ум да бъдат еднакви, а силата на вашата воля да бъде два пъти по-малка от силата на сърцето и на ума ви. Само така ще придобиете онзи идеален живот, към който се стремите.

*

5. Беседа от Учителя, държана на
28 септември, 1930 г. София.—Изгрев.

Иде Исус

Като чуха, че иде Исус в Ерусалим.*)

Ще взема само две думи от прочетения стих: „Иде Исус.“ Всички неща идат. Глаголът „иде“ показва, че идат известни сили, известни движения, известни мисли, известен живот — нещо разумно иде. Това, което иде на земята, има своите положителни и отрицателни страни. Иде богатството, но иде и сиромашията; иде животът, но иде и смъртта; иде здравето, но иде и болестта; иде любовта, но иде и омразата; иде истината, но иде и лъжата. Това са контрасти. Това са разбиранията на хората. Според съвременната култура, човешката философия е поставена на несигурна основа. В този смисъл, аз не зная, доколко тя може да се нарече философия. Под „философия“, ние разбираме онази наука, която дава истинско направление на човешкия живот. И то, не само специфично направление, но във всички посоки. Тя носи живот. Сегашната философия е гимнастика на ума. Това са ред теории, хипотези, догадки, заключения, опровержения, поставяне на една теория срещу друга, една система срещу друга. Всички хора си служат с философия. Някога и религията се кичи с тази философия. И тя иска да ни докаже, че има един Господ в света. Каква нужда има да се доказва това, което съществува? Каква нужда има да ми доказват това, което аз виждам? Щом ми се доказва нещо логически, това показва, че нещо ми липсва. Но все-таки, трябва да докажеш на слепия, че има слънце. На глупавия трябва да се доказва, че светът е разумно създаден. На слабия трябва да се доказва, че има някаква сила в света. На сиромаша трябва да се доказва, че има

*) Иоана 12:12.

богатство в света. На болния трябва да се доказва, че съществува здраве. Това са все доказателства. Ние взимаме един факт от живота на човека и казваме, че той се обезверил. Да не говорим за вярата. Само гениалните хора имат вяра. Талантливите хора имат вярвания, а обикновените хора имат суеверия. Така аз делия хората. Според мене, вярата е закон, който определя степеня на знанието. Колкото повече се усилва вярата, толкова повече се увеличава знанието. И обратно: щом се увеличава знанието, и вярата се усилва. Между вярата и знанието има известно съотношение. Ако вярата се усилва, а знанието не се увеличава, това не е истинска вяра. Това е вярване. Когато вярата се усилва, а човек, вместо да придобие знание, губи и това, което има, туй е суеверие.

И тъй, вярата, като вътрешен потик на ума, води човека в областта на знанието. Каква е тази област, той не знае, но има известна връзка между човешкия ум и Разумността. Аз наричам тази Разумност „Бог“, не във физически смисъл, но в дълбок духовен смисъл. Само слабият се домогва до външната, физическата страна на Бога. Той казва, че има Бог. Силният, обаче, казва: Аз съм сам Бог. Друг Бог, освен мене, не съществува. Питам: Ако силният постъпва несправедливо към слабия, Бог ли е той? Никакъв Бог не е, той е глупав човек. Под „Бог“ разбирам висшето, разумното начало в човека, което го отличава от другите същества. Съвременните хора се нуждаят от правилно разбиране на живота, както сега се развива, а не както преди хиляди години; нито, както се е развивал у млекопитасщите, птиците, рибите; нито както се е развивал у растенията. Може би, животът в тази далечна епоха, да е бил отличен и за животните, и за растенията, но ако и хората следват този път, той не им отговаря.

Мнозина се спират на въпроса, трябва ли да се яде. Яденето е чисто животинско действие. Онова, което задоволява човека, не е яденето. Че трябва да живееш, за да ядеш, това е човешка мисъл. Човек трябва да знае, защо е нужно да яде. В яденето има два момента: усещането, че си гладен, и усещането, че си задоволил глада си. Като е гладен, човек трябва да знае, какво е гладът.

И като се нахрани, той усеща вътрешно доволство. Тогава той знае, какво е доволството.

Често се говори за богатството и сиромашията. Естествени процеси ли са те? Богатството и сиромашията съществуват и в природата. Гладен си, това е сиромашия; сит си, това е богатство. Гладът подразбира стремеж в човека да се нахрани, задоволи или да стане богат. — Колко време продължава това богатство? — Четири-пет часа. След това той отново започва да търси нещо, да задоволи глада си, да стане богат. — Дотегна ми сиромашията. — В това е красотата на живота. Ти си бодр, енергичен, докато си гладен. Щом се нахраниш, ти ставаш доволен, насищаш се и заспиваш. И животните, като се хранят, обръщат главата си на една, на друга страна и заспват. Като се събудят, усещат глад и пак започват да търсят храна. Само богатите и ситите хора могат на всяко време да спят. За да не се атрофира умът им, природата е създала глада, който ги заставя да работят. Гладът изправя един голям недостатък у хората — освобождава ги от мързела. Ако гладът не съществуваше, не знаей, какъв щеше да бъде светът. Сега всички искат да бъдат богати. Това е невъзможно. Богатството е временно състояние за човека — да си починеш. След това той трябва да работи. Значи, чрез сиромашията човек се изправя. Най-мощното, най-силното в света е сиромашията. Силни хора са онези, които могат да издържат сиромашията. Забележете, сиромасите са крайно издържливи. Те имат здрави мускули. Богатите са кашкави, те са деликатни и неиздържливи. Никъде не е казано, че богатите ще наследят Царството Божие. Напротив, за сиромасите е казано това. Туй се отнася за онези сиромаси, които могат да станат богати, както и за онези богати, които могат да станат сиромаси. Ако, при сиромашията, не можеш да станеш богат, ти не си сиромас; и ако, като богат, не можеш да станеш сиромас, ти не си богат. Ако не можеш да сменяш състоянията си, ти не си истински сиромас, нито истински богат. Сиромасът се оплаква: Дотегна ми вече сиромашията! Истинските нещастия, които прекарваме, идат не от сиромашията, а от богатството. А всички наши прегрешения ние изправяме чрез сиромашията. Като дойде сиромашията при тебе, ти

казваш: Едно време бях жесток, но не трябва да бъда такъв. Сега си станал по-мек, по-деликатен, по-внимателен. Работиш да изправиш живота си и да се примириш с бедните. Като богат, ти затваряш касата си, затваряш и сърцето си. Държиш се важно пред другите и искаш да покажеш, че не си като тях. По какво се различават двама братя, единият от които е богат, а другият — сиромас?

Богатството на човека е в неговата кръв. Ако кръвта му е венозна и в нея има млечна киселина, той не е богат. И мисълта му също не е силна. Необходимо е да имаш мощна мисъл. Ако мислиш, че като откачиш оттук-оттам, ще осигуриш живота си, ти се лъжеш. Бих желал да видя поне един човек, който е осигурил живота си. Досега не съм срещал такъв човек. Желанието на човека, да се осигури, е крива философия, която го води в крив път. Казвате: Да бъдем богати! — С какво? — С мощна мисъл. — Да бъдем богати! — С какво? — С добродетели. Да бъдем богати със сила, с добро, със знание. Като приемем знанието, да не го задържаме за себе си, защото природата не обича користолюбието. Природата изкоренява користолюбието, както постъпва с растенията. В това отношение, и човек е растение, което се движи. Той е двойно растение. То съдържа две страни — една животинска и една човешка. Ако разгледаме симпатичната нервна система, ще видим, че корените ѝ са в стомаха, дето има жлези, наречени стомашен мозък, чиито клоне отиват в главния мозък, и оттам изпращат енергиите си надолу. Различаваме два вида плодове: плодове на човешкото естество и плодове на животинското естество, на един минал живот, който се преповтаря. Плодовете на този живот са горчиви. Ако симпатичната нервна система не се управляваше от главния мозък, човек би изпаднал в животинско състояние, под закона на инстинкта за самозапазване. Питам: Спасиха ли живота си онези допотопни животни, които бяха толкова силни? Де са грамадните мамоти? От големите животни засега е останал само слонът, който пред тях е като едно теле. Един ден и той ще изчезне.

Смисълът на живота не е в натрупването, в насложаването. Да надебелееш, да натрупаш мазнини, това не осмисля твоя живот. Съвременните хора считат здрав

човек дебелия, пълния. Ако вратът, ръцете и краката му надебеляват, казват за него, че е здрав. Като видят дебел човек, всички го облажават. Не, тъкмо тогава го дебнат опасности и изненади. Казват, че някой имал благоутробие, че кръстът му бил широк. Според мене, здрав човек е онзи, на когото кръстът може лесно да се обхване. Когато човек развие благоутробието си, природата е изпратила червени листове до него. Скоро ще дойде съдебният пристав да събира данъците. Това са болестите, които ще го сполетят. Който не разбира, какви опасности го очакват, казва: Дебеличък е вратът ми. Запитали вълка: Защо ти е дебел вратът? — Защото сам си върша работата. Всъщност, дебелият врат, именно, не върши работа. Какво е направил вълкът с дебелия си врат от хиляди години досега? Какво са направили досега българите с дебелите си вратове? Дебелият врат не мисли. Важна е силната, разумна мисъл, която не е в човека с дебелия врат. Като видите дългата муцуна на вълка и увисналата му опашка, веднага ще почувствувате тъгата, която той носи в себе си. Той си мисли: Много овце изядох, много грехове направих. Как ще ги изплатя? Вълкът се привързва повече от кучето, но ако се възпита. Всички хора имат лошо мнение за вълка. Той обича овцете, прави любовни срещи с тях, но понеже овчарят не го обича, веднага започва да го гони. Ако овчарят е добър, вълкът никога не напада стадото му. Някой овчар казва: От 30 години вече паса овце, но нито една овца не е пострадала от вълк. — Защо? — Защото води чист живот. Ако овчарят води нечист живот, вълкът всякога ще напада овцете му.

„Иде Исус.“ Под „Исус“ аз разбирам възвишеното, благородното в човека, а не историческия Исус. Какво донесе историческият Исус на хората? Ще кажете, че не почитам Исуса. Аз пък питам свещениците и духовенството, които почитат Исуса Христа, как Го проповядват? Как Го представят те на хората? Имаше ли Христос корона на главата, като съвременните владци? Носеше ли мантия като тях? И учениците на Христа се обличаха скромно, като Него. А съвременните служители на църквата носят корона на главата си и жезъл в ръка. Аз не ги съдя, но изнасям фактите, както са в действителност. Каква връзка

съществува между Христа и Неговите последователи? Днес как Го препоръчват те? Всъщност, патериците, короните ще дойдат след спасението на света. Когато любовта дойде в света, тогава духовенството може да си служи и с десет патерици. Аз нямам нищо против тях, но казвам, че те ще бъдат необходими, когато хората се спасят. Защо е патерица на болния, когато лежи в леглото? Като стане от леглото, въпросът е друг. Тогава той ще се нуждае от патерица.

Като ме слушат да говоря така, казват, че се обявявам против народната църква. — Коя църква е народна? — Която може да спаси един народ. Свещениците, проповедниците, държавниците в България, които искат да спасят всички вярващи, защо са създали толкова затвори в България? Днес в страната ни има дванадесет големи затвора. По волята Божия ли става това? — Това става по човешка воля. В Англия, в Америка има много затвори. По волята на Бога ли съществуват те? — Не, и те са по волята на хората. Казано е: „Бог не съзвolyава в смъртта на грешните.“ Той казва: „Аз създадох хората да живеят братски, разумно.“ Вие затваряте един човск, осъждате го на смърт — обесвате го или го убивате, а някога го осъждате на доживотен затвор. Ако това наказание е заслужено, то има смисъл; ако не е заслужено, как ще се оправдавате? Каква беше вината на хилядите хора, които Нерон осъди на смърт, по законите на Римската империя? И това си има своите дълбоки причини. Нерон постъпваше съобразно римските закони. Той казваше за християните, че те първи нарушавали законите.

Питам: По какво се отличават сегашните хора от тези на далечното минало? Сегашните хора играят роля на свободни. Те си мислят, че могат да правят, каквото си искат. Не е така. В природата съществува закон, който не оставя и най-малкия престъпник да не получи заслужено своето наказание. И съвременните държави са в постоянна борба помежду си, както Англия и Германия. Преди войната даже, между тези държави съществуваше вътрешна економическа борба. Англичаните, като не разбираха вътрешния велик, мощен закон, казваха: По какъвто и да е начин, Германия трябва

да се спре в индустриално и търговско отношение. Това значи, да се постави на пътя ѝ бент. Правилно ли е това? Като поставиха този бент, англичаните, именно, станаха причина да се отвори войната през 1914 година. Наистина, Германия спря развитието си. Като се обяви война на Германия, положението на другите държави стана ли по-добро? В Америка повече от 6,000,000 хора бяха без работа. В Англия повече от 3,000,000 хора също останаха без работа. Навсякъде настана голяма криза. Тяхната дейност се пренесе в Русия. Значи, положението стана лошо. Дойдха болшевиците, които се заеха да обработят повече земя, за да се изкара много жито. Това стана причина за голямата криза, която доказа, че борбата беше неразумна. Хората се разделиха на две. Капиталистите бяха на страната на богатите, а социалистите — на страната на бедните. И едните, и другите не разбират закона. Какво ще придобият народите ако печелят по този начин? Докато вървят в този път, никой няма да спечели. В природата не съществува никакъв излишък. Има ли нещо ненормално в съществуването на Съветска Русия? — Не, в съществуването ѝ няма никаква аномалност, понеже тя се явява като естествено последствие на аномалния живот. Докато народите искаха да се спасят от болшевизма, те попаднаха на него. И сега, англичаните се мъчат да се освободят от влиянието на Русия и казват: Да турим по-свободно управление, но в това „свободно управление“ изникнаха пак свободните.

Помнете: Каквато борба да се води между народите, ако няма разумност, нищо не може да се постигне. Между капитала и труда трябва да има разумност. Тази борба е подобна на борбата между гладния и сития. Ако сегашните богати станат бедни, а бедните станат богати, въпросът не е разрешен. Злото не е в това, че има богати и бедни, но в неразбирането на хората. Ако бедният се насити и забрави, че е бил беден, и ако богатият обеднее и всякога си спомня времето, когато бил богат, това не е разрешение на въпроса. Богатият трябва да носи сиромашията в себе си, а сиромашът трябва да носи богатството в себе си. Като срещнеш сиромаш, да виждаш в него богатия; като срещнеш богат, да виждаш в него сиромаша. Това се иска от човека — да

съдържа и богатия, и бедния в себе си. Същото се иска от учения и простия, от религиозния и светския. Във всеки човек да виждаш двете положения. Ако не преобразим коренно живота си, със сегашния морал, със сегашното верую и разбиране нищо не можем да създадем. Да мислите, че Бог е само в църквите, това е криво разбиране. Колко свещеници са готови днес да пожертвуват всичко за Господа? Колко владци са готови днес да се откажат от своята корона, от своята мантия, от жезъла си и да последват Христа? Ще кажат, че Христос е живял скромно, защото времето е било друго. — Не, за Христа и днес времето е същото. Щом си последовател на Христа, ще живееш като Него. Ако Христос дойде сега на земята, бомбе ли ще носи на главата си? От гледището на хигиената, бомбето не се препоръчва. И калпакът на българина не се препоръчва. — Защо? — Не е хигиенен. Хигиената препоръчва да се носят такива шапки и дрехи, които да не прилепват напълно до телото, да има празно място за обмяна на въздуха.

Като се връщате назад в живота, ще се натъкнете на тогавашната мода и ще я сравните със сегашната. Някога жената носеше широка рокля, долу с обръч, едва влизаше в стаята. Това показва, че в бъдеще жената ще управлява. После започна да носи корсет, да стяга корема си, което показва, че не трябва да развива благоутробие то си. Колко трябва да бъде човек широк в кръста? Като се вземе широчината на врата и се умножи на две, получава се мярката на кръста. А като се вземе широчината на китката и се умножи на две, това е широчината на врата. Щом се нарушат тези мерки, човек е нарушил разумните закони на природата. От спазването на тези закони зависи здравето на човека. Ако ние, съвременните хора, спазваме разумните закони на природата, и тя ще ни слуша. Олитният химик изучава законите на природата и ги прилага правилно. Тогава и природата го слуша. Ако и религиозният не изпълнява законите на природата, колкото да се моли, нищо няма да постигне. Природата не му съдейства. Има религиозни хора, които и без реторти могат да произведат огън. — Как? — Ако са в съгласие с природата. Така постъпи пророк Илия. Знание имаше той. Първо, Илия посъветва езичниците да на-

правят този опит. Казваше им: Викайте към вашия Бог, да пусне огън от небето. Те викаха, но опитът не даде резултат. После Илия направи опита. Той вдигна ръпете си нагоре, произнесе няколко магически формули, и падна огън от небето, който запали дървата на неговия жертвеник. — Кой е истинският Бог? — Истински Бог е Онзи, Който може да запали огъня на любовта в човешките сърца, за да заживеят хората братски помежду си. Не е истински Бог Онзи, Който не отговаря на молитвите ви. Казвате: Грешни сме, но като умрем, Бог ще прости греховете ни. — Не, греховете ви трябва да се простят, още докато сте на земята. След смъртта греховете не се прощават. Тогава никакви молитви не могат да ви помогнат. Ако съвременните християни приложат учението на Христа, кризата, през която минават сега, ще се намали най-малко 75%.

Един цар имал само една дъщеря. Тя пожелала да отиде в света, да се запознае с хората. Баща ѝ казал: Ти си млада, неопитна, ще се натъкнеш на големи страдания. — Хората са добри, ще ми помагат — казала царската дъщеря на баща си. — Не са толкова добри, както си ги представяш. Ще те пусна, с условие, да ти туря тази маска на лицето и да не я снемеш, докато не се върнеш при мене. Бащата турил на лицето ѝ една грозна маска, с цел да прикрие красотата ѝ и така да я предпази. Тръгнала царската дъщеря по света и, който я срещал, се подигравал на нейната грозота. Едни се гаврели с нея, други я съжалявали.

Питам: Какво представя грозната мома, грозната маска? — Болестта, сиромашията, невежеството са грозните маски. Ще кажеш, че имаш знания, знаеш да хвърляш бомби, да стреляш с картечница, с далнобойни оръдия. Какво знание е това, което отнема живота на хиляди хора? Какво знание е това, да накараш човека да греши, а после да го осъдиш на смърт или на доживотен затвор? По-добре да нямаш такова знание. Ако трябва да съдиш някого, откажи се от това — никого не осъждай. Един мой познат, мирови съдия, ми разправяше една своя опитност: Богат човек съди един беден за известна сума. Като разглеждам делото, виждам, че бедният е невинен. Богатият го оплел така, че той не може

да се оправдае. Като слушам обвиненията на богатия, иде ми да си дам оставката, не ми се ще да се занимавам с такова дело. Тогава казвам на богатия: Слушай, не мисли, че си неуязвим. Аз виждам, че правото е на страната на бедния. Решавам едно от двете: или да си дам оставката, или да платя половината от сумата, която му искаш; другата половина ти ще му простиш. Ако ме послушаш, ти ще спечелиш, ще имаш моето почитание, ще те давам за пример. Какво ще спечелиш, ако вземеш пари от този беден човек, с жена и четири деца? Ако му простиш, и небето, и Господ ще те почитат. — Има ли Бог в света? — Има, разбира се. Ако ме послушаш, сам ще се убедиш в това. Така проповядвал съдията, и проповедта му имала резултат.

Съвременните хора проповядват добре, но не живеят добре. Те казват, че ако не живеем добре, един ден ще ни заровят в земята, и от нас ще остане само едно съзнание. Телото на човека е съставено от милиони и милиарди души. Като умре той, тези души го изоставят: душите, които съставят ръцете, ще изчезнат; тези, които съставят краката, ще изчезнат; онези, които съставят стомаха, дробовете и мозъка, също ще изчезнат; душите, които съставят очите, и те ще изчезнат. Човек ще се намери в пълен мрак, с едно голямо съзнание. Това е адът. Какво ще бъде положението на човека в този ад? Това е истина, която всеки ще опита. Някои ще я опитат след 10 години, други — след 20 години, трети — след 30, 40 и т. н. Обаче, всеки ще се убеди, че има друг свят. Заминаването на човека за другия свят е неумолим закон, който се отнася до всички положения и възрасти. Той е и законът на великата справедливост, която регулира отношенията между хората. Когато съзнанието на човека се пробуди, той се убеждава, че има друг свят, и започва да коригира действията си. Ако е постъпил зле, той казва: Не постъпих правилно. Ще изправа грешката си. Важно е човек да съзнае грешките си и да ги изправи: дали на земята ще ги изправи, или на небето, не е важно. Те трябва да се изправят. Като съзнае грешките си, ако е в другия свят, човек постепенно започва да се организира. Клетките му отново се събират около съзнанието му, и

той отново дохожда на земята, като малко, немощно дете. — Защо плаче малкото дете? — С плача си то иска да каже на майка си: Мамо, като бях на онзи свят, видях грешките си; разбрах, че не съм живял добре. Дойдох пак на земята да изправя живота си. Искam да ме научиш да живея добре. Ще плача, докато изправя грешките си. Детето казва на майка си: Майко, искам да ме научиш да живея според законите на любовта. После казва на баща си: Татко, искам да ме научиш да живея според законите на мъдростта.

„Иде Исус.“ Религиозните очакват да дойде Христос от небето, придружен със свита от ангели. Това е механическо разбиране. Ангелите са същества на разумността. Те живеят между хората. А идването на Христа е вътрешен процес. Целият свят е в обсадно положение. Ангелите са обсадили цялото човечество и са му дали ултиматум: Ако не се подчинят на Бога, те ще започнат да ги обстрелват. Те се бунтуват, понеже хората не живеят според законите, които Бог е създал. Казвате: Нали сме свободни? — Де е вашата свобода? Може ли да се нарече свободен този, който краде и лъже? Само слабият човек краде и лъже. Той може да е министър, но щом краде и лъже, той е слаб човек. Той може да е проповедник, но ако работи за пари, също е слаб човек. Той проповядва за 140 долара месечно. Обаче, ако го повикат да проповядва в друга църква за 500 долара, веднага ще напусне първата църква, под предлог, че призиванието му е такова, да отиде във втората църква. После го канят в трета църква, с 2000 долара месечно възнаграждение, и той напуска втората църква, все под същия предлог, че призиванието му налагало това. Аз познавам един виден проповедник, на когото плащат 10,000 долара, и той казва, че призиванието му било, именно, да проповядва в тази църква. Ако при своето призвание, проповедникът може да придобие нещо, да запази своята чистота и да се повдигне, има смисъл да се мести от една църква в друга. Обаче, ако, вместо придобивка, човек губи чистотата, вътрешното си богатство, той не е изпълнил призиванието си, както трябва. Иде красивият живот, когато човек ще впрегне парите на работа и ще придобие това, което душата му желае. Хиляди години са

минали, и човек още не е впрегнал златото на работа, не е използвал разумните сили, които стоят зад него. Днес златото е вън от човека и става причина за хиляди престъпления, които се вършат в света. То трябва да се възприеме от човека, като органическо злато — истинското богатство. С това богатство човек може да върши чудеса. Значи, силата на златото трябва да се извади и да се внесе в живота, като разумна сила.

„Иде Исус.“ Той представя благородното, възвишеното, разумното в човека. Мнозина разбират това, което говоря, но на някои е неприятно. На богатия е неприятно да кажеш: Дай си парите. На професора е неприятно да му кажеш: Дай си катедрата. И на свещеника, и на владиката е неприятно да ѝм кажеш: Дай си поста. Обаче, като дойде смъртта и каже на владиката да си даде поста, не го ли дава? — Дава го, разбира се.

Питам: Кой проповедник досега е възнесен на небето с огнена колесница, като свети Илия? Като умре някой човек, ще му държат речи, че направил това или онова добро. Умре учител, и на него ще четат хвалебни речи, че това добро направил, онова добро направил. Казвам: На умрели хора не дръжте надгробни речи. Да хвалиш един човек след смъртта му, че направил едно добро, че се пожертвувал за отечеството си, това е равносилно да хвалиш предпотопните животни. Ако Христос беше умрял, не би могъл да направи нещо, но понеже възкръсна и живее, Той направи много чудеса. Той каза: „Съборете този храм, който сте градили 45 години, и аз ще го съградя в три дни.“ Евреите казаха: „Ние ще поставим този самозванец пред римското право и закони и ще видим, какво може да направи Той в три дни!“ Те Го разпнаха, но на третия ден Христос възкръсна. Тогава свещениците казаха: „Кажете на народа, че учениците на Христа дойдоха и откраднаха телото Му“. — Защо казваха така? Нали те вярваха в Бога? Защо изопачиха фактите? Как ще откраднат учениците телото на Христа, когато толкова римски войници пазеха телото Му? Казвам: Живият Христос, Който тогава възкръсна, е този Христос, Който и днес обикаля цяла Европа и се явява навсякъде. Хората и досега Го очакват да дойде.

Днес Христос се явява чрез всеки добър човек, който изпълнява волята Божия. Добрият човек е израз на разумната воля на Бога. Всеки от вас, който иска да изпълни волята Божия, както и волята на Христа, той е негов изразител. Всеки слънчев лъч е израз на слънцето. Следователно, от резултатите на тези лъчи се познава, че слънцето е живо. Мойсей, който разбирал този закон, за да не се заблуждават хората, казвал: „Не се кланяйте нито на слънцето, нито на луната, нито на звездите, защото те са външен израз на онова, което не виждате. Само на Едного в света може да се кланяте — на никого друго!“ Кланяйте се само на Бога, Когото не виждате, Който няма никаква външна форма. Само на Него трябва да се кланяте! На всички същества ние се радваме, а на Бога се кланяме. Тъй щото, вместо поклоните е внесен законът на любовта, мъдростта и истината. Когато хората се кланят едни на други, любовта си вдига своите крила. Когато хората се кланят едни на други, мъдростта си вдига своите крила и ги оставя с техните глупости. Аз оставям хората да се кланят едни на други, но казвам: Господ иска сърца, готови за любовта. — В какво се заключава поклонението? — Да вършиш волята Божия. — Що е поклонението? — Да носиш светлия ум на Бога, да носиш светлите Божии мисли. — Що е поклонението? — Да носиш великата истина в себе си.

„Иде Христос“ Две хиляди години се изминаха, откак Христос е бил на земята, а хората все Го очакваха и казват, че ще дойде. Обаче, има проповедници и хора, които не са готови още за идването на Христа и казват: Христос няма да дойде. — Защо няма да дойде? — Защото хората още не са си отживели. — Няма какво да си отживяват. Ако волът иска да стане човек, той не може да постигне желанието си, докато има рога и копита. Следователно, съвременните хора трябва да съблекат старата си дреха. Всеки човек усеща, че има една черна светлина, която го мъчи. Той пита: Какво трябва да се прави, за да се освободим от тази светлина? — С насилие не може да се освободите. Някой убие човека само за хиляда лева и после съжалява. Ако не беше го убил, той щеше да му бъде полезен повече, отколкото хилядата лева. Не само това, но хората се настройват едни срещу други и

казват за някого: Не вярвайте в този човек, той е еретик. Ако е така, питам: В кого да вярваме? Всеки си има по един Господ. И англичаните, и французите — всички си имат свой Бог. Де е Онзи Господ, Който сближава хората? Ако българите вярваха в истинския Бог, нямаше да очакват на договора на Уйлсона с 14-те точки. Ако и Германия вярваше в истинския Бог, нямаше да ѝ наложат контрибуция от 120 милиарда лева. Ако и англичаните вярваха в същия Бог, нямаше да налагат такава контрибуция. Срам е за съвременните народи, след като убиха толкова хора, да продават кръвта им! Това не е за осъждане, то е факт. Невидимият, Божественият свят не търпи това! Това, което става в света, е натрупване на престъпления, поради което идат страшните последствия. Народите искат економическо подобрене, но не създават условия за това. Сегашната култура изисква всички народи да работят за повдигане на цялото човечество. Ако е въпросът само за един народ, това е лесно. Ако силният иска да управлява, той трябва да бъде разумен, да бъде брат на любовта, мъдростта и истината. Ако слабият иска да слугува, той трябва да бъде слуга на любовта, мъдростта и истината. Това е новото разбиране. Казвате: Така е, но трябва да дойде Христос, Той да ни научи. — Щом дойде сиромашията, тя ще ви научи.

Преди 30 — 40 години, в едно варненско село, имало една млада, красива българка, на име Менекша. В същото село живял един българин чорбаджия, който ходил в Цариград да работи за освобождаване на българите от гръцко иго. Синът на този чорбаджия се влюбил в Менекша и се оженил за нея. Като се осигурила, Менекша не работела нищо, минавала за болна. По цели дни тя седяла около огнището, нагледжана от двете си пъргави слугини. Каквото пожелавала, всичко ѝ се доставяло: за ядене, за пиене, за обличане. Понеже минавала за болна, хранела се с най-чиста и добра храна. Така прекарала тя цели десет години, след което нещастията започнали да я преследват: умрял мъжът ѝ, а след него и децата ѝ. Тя останала съвсем сама, без никакви средства. Докато по-рано името ѝ се носело като прозвище, като символ на мързел, сега тя станала образец на работоспособна и спретната жена. Тя започнала да тъче толкова фино, че всички

познати я търсели, давали ѝ да им тъче. Когато сиромашията тропне на вратата на човека, скритите дарби и способности в него започват да се проявяват.

Днес, когато економическите мъчнотии и изпитания започнат да хлопат на вратата ви, и за вас, макар и Мекши, има възможност да се пробудят скритите таланти, да започнете да работите и да мислите разумно. От всички се иска права мисъл. Трябва да дадете път на разумното и възвишеното в себе си. Ние не сме за революцията. Тя нищо не допринася. Революцията е преходен процес. Според мене, действието на революцията е като това на рициновото масло. Щом вземеш рициново масло, болките изчезват, и стомахът се поправя. Това е временно. След малко, стомахът отново не работи. Смисълът на живота е в здравето, а не в болестта и страданията. Когато е здрав, човек работи и разрешава правилно въпросите. Смисълът на живота не е в това, колко хора се жертвуват за отечеството си, колко паметници на велики хора има, но в това, колко добри майки и бащи има, колко добри и разумни деца се раждат, колко мъдри управници има, колко справедливи съдии и адвокати има и т. н. Бъдещето на човечеството се гради върху разумността. Аз взимам разумността в широк смисъл на думата. Да се радваме на разумните хора, които се раждат. Аз се радвам, когато ме посети една светла мисъл. Аз се радвам, когато изпитвам едно благородно чувство и съм готов да направя едно добро. Не говоря за еднократното добро, но винаги да съм готов да правя добро.

Сега аз ви проповядвам, но не за себе си. Ако имах пред вид своето удоволствие, не бих проповядвал. Както проповядвам сега, може да дойде някой детектив, да изопачи думите ми, и после ще ме викат в „Обществената безопасност“ да ме морализират, как трябва да говоря. Какво да се говори? Да не се ли говори истината? Самата „Обществена безопасност“ нали е поставена върху закона на истината? Каква е тази „Обществена безопасност“, в която няма любов, мъдрост и истина? Какво учреждение е това? Ако е учреждение, то трябва да бъде на мястото си. На всички казвам: Изправете живота си! Правил си грехове, но повече не греша, не постъпвай по човешки. — Да отидем на църква! — В коя църква? —

В светата църква, в която живеем. — Икони ли ще целувате там? — Аз съм за живите икони. Срещнеш един твой брат, страдалец, пригърни го и го целуни. Срещнеш една твоя сестра, страдалец, и нея пригърни, измий и очисти. Това са истинските икони. Казвате: Ако няма нужда от икони, де ще приложим изкуството си? — Ние не се интересуваме от това изкуство, което развърта хората. Ние се интересуваме от това изкуство, което внася нещо велико между хората. Ако бащата отхранва сина си и го възпитава добре, той рисува една прекрасна картина. Какво по-хубаво от това? Жива картина е неговият син. Така и аз мога да рисувам, но не искам да засрамя художниците. Някой нарисувал една картина и мисли, че направил много нещо. Друг написал една поезия само за развлечение на хората. — Това не е никакво изкуство, никаква поезия. Ще напишеш: О, моя миличка, моя любезна! Твоята поезия трябва да бъде такава, че като я прочете един паднал, или един страдалец, да се развесели, да забрави мъките си. Това значи поет! Като се повдигне, кажи му: Ела с мене, да работим за истинската поезия. С това не искам да кажа, че, което имаме, е лошо. Има нещо хубаво и в него, но то е така преплетено със старото и отживяло времето си, че трябва да дойде огън, който да го изгори и да се отдели от него чистото злато. То е същественото в живота. Също така и знанието трябва да мине през пещта, да остане същественото от него. Аз наричам истинско знание онова, което прилича на хлебния квас. Като го омесиш с чистото, бяло брашно, да получиш хубав, топъл хляб. — Как ще стане това? — Не питай, сам ще го провериш. Като ти туря в торбата едно малко парче от този хляб, тръгни на път. Щом минеш половин километър, ще намериш един голям, топъл сомун. Питай съществата от невидимия свят, как правят сомуните. Ако вярваш на думите ми, непременно ще имаш един топъл сомун в торбата си. Ако не вярваш, нищо няма да влезе в нея. Ще кажете, че това е суеверие. — Възможно е. Кой от вас не вярва в суеверия? Покажете ми един истински вярващ.

Покажете ми един гениален човек. В гениалния знанието и вярата постоянно се увеличават. За гениалния няма нищо невъзможно. Достатъчно е да махне с ръката

си, за да прогони сиромашията от себе си. Като махне с ръката си, и невежеството бяга дадеч от него. Като махне с ръката си, богатството иде при него, знанието иде при него. С едно махане на ръката си, той лесно си пробива път. Той сам търтае новите пътища. Ако злото дойде при него, той махне с ръката си, и то си отива. Махне с ръката си, и доброто иде при него. Гениалният лесно разрешава и най-трудните въпроси. Това значи да бъдеш гениален. Сега хората искат да докажат, че гениалният е малко налудничав. Не е така. Гениалният е човек, когото всякога може да следвате. Той може да направи всичко, каквото пожелае. Няма нещо, което той не може да направи, това разбирам в ограничен смисъл на думата.

„Иде Исус.“ Аз взимам думата „Исус“ в смисъл на гениален човек, който е дошъл да спаси хората, да им покаже пътя на истинското знание. Всички гениални хора работят целокупно върху цялото човечество, да го освободят от робството. За тази цел е нужна нова философия, нова наука. Другояче трябва да говорят учените. Другояче трябва да проповядват свещениците. Старото вече се свърши! Не да го хвърлим, но на старото да присадим новото. Да изхвърлим нечистия въздух от къщите си! Чист въздух е нужен. Нова светлина, прясна вода, свеж въздух, нови дрехи. Новото ни радва.

Когато се говори за новото, вие питате: Нима старото не разрешава въпросите? Истината не може да бъде стара. Тя всякога е нова. Любовта всякога е нова. Мъдростта всякога е нова. Това, което носи живот, е младото, младенческото. Старото, със своите преходни, отживели форми, е лишено от живот. Време е да се освободите от старите си навици, от своите стари мисли. Ще кажете, че тази работа е трудна. — За гениалните хора няма нищо трудно. Ако дадете на гениалния един голям товар, той ще го раздели на няколко части и така ще ги пренесе. Той си има машини, няма да впряга воловете, но ще работи с трактори и скоро ще свърши работата си. Той впряга на работа параходите, железниците, аеропланите. Един ден ще се качи на крилете на въздуха и на светлината и с тях ще пропътува цялото пространство. Тогава той ще бъде свободен.

„Иде Исус.“ Иде нов порядък в света. Тогава всички коли ще изчезнат. Тогава градовете няма да бъдат като сегашните. След няколко хиляди години ще дойдете пак на земята и това, което ви казвам, ще го проверите. Къщите ви ще бъдат построени на няколко километра една от друга. Хората ще си ходят на гости с аероплани. Например, една жена иска да си донесе вода от Рилските езера. Ще се качи на аероплан и пак ще се върне с аероплан. За 5 — 10 минути тя ще отиде и ще се върне. Тогава няма да има нужда от сегашните съобщения. Тогава тревата и животните ще си починат от хората. Хората ще се срещат в пространството и оттам ще се поздравяват.

Аз не се спирам вече върху талантливите хора. Искam всички да бъдете гениални. Гениалността е качество на бъдещите хора, които ще дойдат да работят в света. Гениални трябва да бъдат хората! Не само да знаят, но каквото пожелаят, да го направят. Това значи да бъдеш служител на великата истина, служител на живота, или служител на Бога. Аз не схващам Бога, както вие Го разбирате. Под думата „Бог“ разбирам живата любов, живата мъдрост, живата истина, които освобождават хората.

„Иде Исус.“ Това е новото, което трябва да приемем и да проповядваме.

*

6. Беседа от Учителя, държана на
5 октомври, 1930 г. София. — Изгрев.

Разумното Слово

„Вначало бе Словото, и Словото
бе у Бога.“^{*)}

Всичко, което съществува в природата, е проява на Словото. Стремезът на човешкия дух е да изучава природата. Тя се изучава по външен път, от нейните прояви. Защо е създадена природата, кои са подбудителните причини за това, не знаем. То ще остане една от великите тайни за нас. Онези, които търсят вътрешния смисъл на живота и на природата, приличат на домакинята, която от люспите на лука иска да разбере неговия вътрешен смисъл. Какво ще научите от люспите на лука? Също така и учените, по външните прояви на живота, искат да разберат, защо и как е създаден светът. Така разсъждава и детето. И, като го питат, защо майка му сварила сладко, то отговаря: Сладкото е за мене, за моите братчета и сестричета. Има нещо верно в този отговор. Ако майката нямаше пред вид първо децата си, само за гости не би варила сладко. В случая, децата са подбудителната причина. Варенето на сладкото показва любовта на майката към децата. От големината на гърнетата със сладко децата съдят за любовта на майка им към тях. Колкото по-големи са гърнетата, толкова по-голяма е любовта на майка им. И вие, като децата, казвате, че светът е създаден за вас. Светът е голямо гърне, пълно със сладко. Учените хора бъркат в гърнето със своите лъжици, да извадят нещо. Под „учен“ разбирам човек, в когото работи разумното начало. Той свободно бърка в гърнето със сладко, вади си от него, опитва го и казва: Хубаво е това сладко. Когато ученият ни разказва за

*) Иоана 1:1.

света, той прилича на детето, което разправя, как майка му е сварила сладкото: колко плод турила, колко захар, колко вода и колко време го е варила. Обаче, ние не се интересуваме от тези подробности. Ние се интересуваме само от едно — от сладкото.

„Словото бе Бог. И всичко чрез Него стана.“ Словото е единствената реалност, с която ние сме свързани. От Словото, т. е. от Разумното Начало е излязъл животът. От живота е излязла светлината, която озарява всеки човек. Животът съдържа всичко, което ние възприемаме. — Що е животът? — Сладкото, което постоянно ядем. Природата е турила това сладко в голямо гърне. Всички живи същества — животни и хора — мъже, жени и деца, учени и прости, велики и обикновени, бъркат в гърнето със сладкото, и всеки иска да вземе, колкото може повече. Като се наядат, оставят лъжиците и казват: Стига толкова, нахранихме се. Приятно е да ядеш от това сладко. Наистина, като минат няколко часа, пак бръкнеш с лъжицата, хапнеш малко сладко и казваш: Ще отида да работя. Днес ядеш, утре, друг ден, но гърнето не се изпразва. То е гърне, което никога не се изпразва. Страшно е, обаче, да преяждаш, както и да не си дояждаш, да оставаш гладен.

Като слушам философските разсъждения на учените, виждам, колко те са преходни. С такива учени и философи са пълни гробищата. Там е написана историята на философските разсъждения. На тях се дължи унищожението на държавите. — На какво се дължи съществуването на гробищата? — На преяждането. Никой човек, никое същество не е умряло от глад. Обаче, всички хора, всички живи същества умират от преяждане. Ако една машина работи непрекъснато, ще се развали по-скоро, отколкото ако се употребява от време на време. На същото основание, ако стомахът работи повече, отколкото трябва, скоро ще заведе човека в гробищата. Ако сте ясновидци, ще видите, че стомахът, дробовете и мозъкът работят непрекъснато, като воденици.

Питате: На какво се дължи съвременната економическа и психическа криза? — На чрезмерното производство. На който пазар отидете, ще видите чрезмерно производство на човешки мисли, чувства и желания. Пазарите

са пълни с храни от всички светове — от физическия, духовния и умствения, но няма пласимент. Майките раждат деца, но няма с какво да ги хранят — криза настанала. Бащите раждат деца, но няма къщи, няма де да ги подслонят — пак криза настанала. Сърцето на момата се запалило, гори от четири страни, но не може да намери момък да я обича — криза настанала. Момък търси мома да го обича, но и той не може да намери — криза настанала. Мъжът на някоя жена умрял — криза настанала. Жената умряла — пак криза настанала. Като не разбират законите, хората казват: Светът е създаден така. — Това е неразбиране на живота. Кризата се дължи на счупените гърнета. Те говорят за един изопачен свят. Мнозина казват, че светът е красив. — Красив е светът, но не човешкият. Както виждам, човешкият свят е пълен с развалини: де покриви счупени, де подове разрушени, де прозорци счупени. Като падали тухли, керемиди, стъкла, тревата смачкали, цветята пречупили — навсякъде развалини. Всички поточета и порои, които се спускат отгоре, това са развалени канализации. Така гледам аз на човешкия свят. Учените гледат другояче. Аз виждам навсякъде разрушения и се чудя, защо стават, коя е причината за това. Учените казват, че развалините и разрушенията в света се дължат на разместване на земните пластовете. Те търсят причините на тези размествания в различните геологически периоди. Така те обясняват и набръчкването на земната кора. Това нас не ни интересува, както не ни интересува и набръчкването на човешкото лице. Всеки човек е изложен на външни и вътрешни промени. И параходът, колкото да е здрав и силен, като се намери в океана, вълните ще го клатушкат на една, на друга страна, и той ще се огъва под техния напор. Той не може да се освободи от сътресения. Като говорите за човека, казвате, че той трябва да бъде спокоен. Питам: Как може да бъде спокоен човек в бурния океан? Как може да бъде спокоен, като живее между хора, които не мислят? Как може богатият да бъде спокоен, когато стотици и хиляди хора тропат на вратата му да искат помощ? Как ще бъде спокойна майката, пред която плачат гладните ѝ деца? Как ще бъде спокоен бащата, който не може да отгледа децата си? Как могат да бъдат спокойни

онези вярващи, които са изгубили вярата си? И между религиозните има криза. Страшно е човек да изгуби вярата и упованието си в Бога! Той преживява голяма криза. Светлите му мисли, благородните и възвишени чувства изчезват. Той пита: Де е истината? Само онзи знае, де е истината, който се е свързал с Разумността — с Разумното Слово. Реалният свят е разумен. Той не се променя при никакви условия.

Учените имат задачата, да покажат на хората, в какво отношение науката и религията могат да им бъдат полезни. Не е въпрос да ги забавляват. Съвременният човек не се нуждае вече от забави. Той трябва да знае истината, каквато е. Ако се мъчи, да знае, защо се мъчи; ако се труди, да знае, защо се труди. Ако учи или работи, да знае, аащо прави това. И сега, като ме слушате, трябва да знаете, защо сте дошли, какво очаквате. Казвате: Искаме да чуем, какво ще каже Учителят. — Какво ще кажа? Като отидете на концерт да слушате някой виден музикант, какво ще кажете? Ще слушате да свири нещо от Бетовен, от Моцарт или от Бах и после ще се произнесете, как е свирил. Ще кажете, че цигуларят свири много добре. — Така е за онези, които разбират от музика. Обаче, има хора, които нищо не разбират и казват, че цигуларят свирил добре. Кое харесвате на музиканта? Вие се произнасяте за неговото свирене, както се произнасяте за хубавото ядене на добрия гостилничар. Значи, има известно отношение между добрия гостилничар и видния цигулар, както и между онзи, който се нахранил добре и който слуша видния цигулар. И двамата са имали вътрешен глад: първият за ядене, а вторият — за музика. Приятно е да слушаш майстори — музиканти. Без да знаеш нотите, ти изпитваш приятност от хубавата музика. Добрият музикант владее магията на изкуството. Има области в природата, вратите на които се отварят само тогава, когато човек владее магията на музиката. Без цигулка или какъв да е инструмент, с дни и години може да обикаляте тези области, но никоя врата няма да се отвори за вас. Ще носиш цигулката си, ще свириш и, ако те одобрят като музикант, ще те пуснат да влезеш поне в една от тези области. Ако не знаете да свирите, идете там с някой музикант. Той ще спаси положението. Като

се отворят вратите за него, и вие ще надзърнете малко.

В един мит се разказва за един княз, голям скъперник, който живял в една планинска местност, далеч от хората, и невидим за всеки, който минавал през тази област. Каквото придобивал, все за себе си задържал. По това време имало добри цигулари по света, които свирели отлично, по-добре от сегашните видни цигулари. Цигулките им се отличавали от сегашните по това, че имали пет струни. Веднъж един от тези майстори — цигулари попаднал в местността, дето живеел князът, и започнал да свири. Князът, силно увлечен от свиренето на особения цигулар, решил да се яви пред него, да му благодари за чудната музика. Той го поканил да седне при него и му приготвил отличен обяд. Както виждате, добрият цигулар можа да отвори тази врата, която всякога била затворена. Той бил първият човек, пред когото князът се явил. — Защо му отворил вратата си? — Защото свирел отлично. Който свири, всякога мисли. Дето е мисълта, там е Разумното Слово. Само човекът на Разумното Слово мисли право. Само той може да бъде музикант, да свири добре. — Искам да бъда музикант. — За да бъдеш музикант, трябва да носиш Разумното Слово в себе си. — Ама искам да бъда музикант. — Ако е само да биеш тъпана и да стържеш с лъка, това не е никаква музика. Който носи Разумното Слово в себе си, той има условия да стане гениален. Дето е Разумното Слово, там има творчество. Който не разбира това, казва: Няма цигулар като мене. — Като тебе хиляди цигулари има, но като Разумното Слово няма. То е истинският цигулар. То е Учителят в света.

Питаш: Знаеш ли, кой съм аз? — Кой си? Един обикновен ученик на този, който свири. Ти можеш да бъдеш обикновен цигулар, талантлив и гениален. Аз разглеждам свиренето в широк смисъл. За да развива речта, т. е. говора си, човек трябва да се учи да свири и пее. Докато не свириш и пееш, не можеш да мислиш право. Разумното Слово се изразява чрез музика и песен. Каквото представя пръстта за тухлата, такова нещо са музиката и песента за правата мисъл. За да изрази словото си, човек се нуждае от методи. Без музика и песен нищо не се постига. На какъвто инструмент да свириш, знай, че без музика никъде не можеш

да отидеш. Или ще пееш, или ще свириш. Нещастията на човека се дължат, именно, на това, че той нито пее, нито свири. Той очаква наготово, да дойде някой отвън, да му свири или пее. Като търсите музика, обърнете се към първия цигулар в природата — Слънцето. Първият слънчев лъч сутрин е първата ария. Животът, който иде на земята, се излива чрез Слънцето. Като не разбирате това, вие стоите пред Слънцето, но очаквате друго нещо, друг цигулар да ви свири, друга музика, друго слово. Ако наблюдаваш изгряването на Слънцето, без да чувствуваш неговата музика и слово, ти си в положението на онзи финансист, който по цели дни събира и вади числа, прави изчисления, без да придобие нещо. Като се върне у дома си, той носи спомен за милионите, които изчислявал, но лжобът му е празен, нищо не е придобил. Вечер, като се приберат у дома си, майката, бащата, децата затварят тевтерите си, като финансиста, само си спомнят, какви загуби и печалби са имали през деня. Че слънцето изгрява, че светлината му е приятна, това е минало и заминало край тях, без да остави спомен.

Смисълът на живота не се заключава в смятането и изчисленията. То иде отпосле. Докато живее на физическия свят, човек не може без смятане. Обаче, другите светове изискват други неща, а именно: ще минеш през света на мислите, през света на чувствата и най-после ще дойдеш в света на материята, т. е. до физическия свят, който е свят на резултатите. Когато се говори за слънцето, за звездите, аз гледам на тях като на резултати от дейността на разумни същества, живели преди милиони, милиарди години. Например, има същества, които са живели преди 25 милиона или 250 милиона години, или 2,500 милиона години. Това е едно и също число, минало през своето развитие. Значи, числата 25, 250, 2,500 и 250,000 милиона години, вървят по една и съща линия, но с различни резултати — резултати на разумния живот. Този живот е предшествувал нашето съзнание. С нашето ограничено съзнание ние още не разбираме благата на живота, т. е. не можем да ги използваме, както трябва. Дали човек съзнава нещата, или не, това е друг въпрос. Казваш: Какво ме интересува другия свят? — Не може да не ме интересува, защото стремежът на човешката душа се

дължи на разумни същества от другия свят, с по-високо съзнание и култура от своята.

Съществуват две философски твърдения: едното поддържа мисълта, че трябва да се създаде нещо ново в света, а другото твърди, че не може да се създаде нищо ново. Който се опитал да създаде нещо ново, сам се убедил в противното. Човек може да преобразява нещата, но не и да ги създава. Като говоря за творчество, за създаване, разбирам разработване на създаденото. Когато посаждаш крушата, създаваш ли я? Когато детето се ражда, създаваш ли го? Детето само се развива в утробата на майката, но не се създава. Следователно, ние можем само да развиваме формите, които Бог е създал. Тази е истината. Затова е казано, че няма нищо ново под небето. Как ще създадеш религията, как ще създадеш науката? Колкото и да е високо съзнанието на даден човек, то трябва да се освободи, да се очисти от наслояванията на миналото. И тогава можем да говорим за чисто съзнание, но не и за ново. Чистото съзнание вижда ясно нещата и не пита, има ли, например, любов, или няма.

Какво разбираме под „любов“? Любовта е неопределена идея. Тя подразбира Разумното Слово, от което сме излезли. Разумното Слово е резултат на Разумното Начало в нас. Под „Разумно Начало“ разбираме Бога, Когото поставяте на едно или на друго място. Всъщност, на кое място поставяте Бога? Оттам се явява и въпросът, на кое място е душата. Всеки човек може да си отговори на тези въпроси. Затова се казва, че душата може да се постави на всяко място: в сърцето на човека, в мозъка, в дробовете, в симпатичната нервна система. Дето и да се постави, тя е временно там, няма постоянно жилище. Душата е разумно начало. Тя не може да се утвърди във временното, преходното човешко тело. Тя пребивава в телото само около една стотна част от секундата и след това, наново го напуска; после пак дохожда, пак го напуска. Ще кажете, че това са неразбрани неща. — Много естествено. Сама по себе си, душата е неразбрано нещо. Какво ще разберете от едно число, съставено от единица и 15 нули? Можете ли да си представите, какво е това число? Какво ще кажете, обаче, за едно число от единица и 39 нули? Ако това е дълг, кога ще се изплати? Как-

вото и да прави човек, такава сума не се изплаща. За да се изплати тази сума, трябва всяка минута, в продължение на 2,000 години да се внасят в банката такива големи кълба злато, колкото е голяма земята. Колкото е възможно това, толкова постижими са известни идеи за човека.

Мнозина се питат, какво е предназначението на човека. — Предназначението на човека е да се свърже с Разумното Слово. — Кой е пътят към щастието? — На този въпрос лесно мога да отговоря, но общо, за всички. Казвам: Правият път води към щастието. Като дойде някой лично при мене и ме пита за пътя към щастието, нищо не мога да му кажа. Аз виждам, че той върви в крив път. Първо трябва да го убедя в това и после да му кажа, кой е правият път, който води към щастие. Обаче, каквото да му кажа, той няма да вярва. Ще каже: Как така да съм в кривия път! Щом не вярва, казвам му: Върви напред, ти си в правия път. Това не е истината. Ако искам да кажа истината на човека, трябва да бъда искрен. Ще му кажа: Приятелю, пътят, по който вървиш, води към гробищата. — Ама аз зная, че правият път е през страданията, през Христовия кръст. — Това е относителна истина, а не абсолютна. Ако искаш да вървиш направо, следвай Разумното Слово. Страданията са закон за необходимостта, но не са закон на свободата. Ако веднъж са те разпъвали, трябва ли и втори път да те разпъват? Каква нужда има да те разпъват всеки ден? В такъв случай, по-добре е човек веднъж завинаги да умре и да се свърши с него, отколкото постоянно да го разпъват, да го свалят от кръста и пак да го разпъват. Какъв смисъл има в това? Хората и донес още държат Христа закован на кръста, понеже постоянно се питат, наистина ли Той беше разпнат и наистина ли възкръсна. Престанете вече да задавате този въпрос. От две хиляди години досега хората още държат Христа на кръста и се съмняват, наистина ли е бил разпнат, защо са Го разпнали и т. н. Ще кажете, че така било писано, да разпнат Христа. Такова нещо не съществува. Ако искате да знаете, какво беше писано да стане, казвам: Определено беше да дойде Христос на земята, да прояви Божията Любов, хората да я приемат и да дойде Царството

Божие на земята. Че разпнаха Христа, това беше човешката воля, а не Божията.

— Защо идат страданията в света? — Отговорът е прост: Страданията и нещастията в живота идат по причина на това, че хората не приеха Христа. Той дойде между своите си, но те не Го приеха. Човек не може да се спаси чрез вярвания и суеверия. Той може да се спаси само по пътя на Разумното Слово. Като приеме Словото в себе си, човек има условия да стане и светия, и адепт, и гений. Разумното Слово е сила, която върши чудеса. Каквото и да се говори на хората, те казват, че било определено Христос да бъде разпнат. — Не, определено беше Христос да страда, но не да бъде разпнат на позорния римски кръст. Ще кажеме, че било определено Христос да умре. — Това е друг въпрос. Кога умира човек? Кога се събаря една къща? — Когато не е направена според правилата на природата, както и според изискванията на техниката. При тези условия, тя непременно ще се разруши. Ако детето се зачене при неблагоприятни условия, то не може да живее дълго време. В това отношение, природата е крайно взискателна. Тя не иска съзнателно да мъчи хората, но иска те да бъдат разумни.

„Вначало бе Словото, и Словото бе Бог.“ Този стих се отнася до Разумното Слово, до истинската вяра. — Ние нямаме ли вяра? — Имате, но не абсолютна. Вярата е неопределена величина. Казваш, че вярваш в Бога, в Христа, а дохождаш при мене да исках хиляда лева на заем. Как е възможно ти, вярващият, да нямаш хиляда лева в джоба си? Аз считам истинска вяра тази на Данаила, когото хвърлиха в рова на лъвовете, и те не го разкъсаха. Аз наричам истинска вяра тази на тримата младежи, които хвърлиха в огнената пещ, и те не изгоряха. Каква вяра е тази, при която лъвовете могат да те разкъсат, и огънят да те изгори? Апашът, който краде, има ли вяра? Той отива да краде с вяра, но като дойдат изпитанията, никаква вяра няма. Хвърлили един апаш във варница с току-що изгасена вар. — Какво станало с апаша? — Изгорял. Като наблюдавали изгарянето му, видели, че светлината на варницата се увеличила — станала някаква химическа промяна. Обаче, вярата на апаша не могла да го спаси. Човек, като гори, издава особена свет-

лина. Дърветата също издават особена светлина: дъбът, букът, чамът горят по особен начин. Това са процеси, които заслужават да се изучават. Това е наука.

Изучавайте влиянието на различните храни върху организма, да знаете, каква храна ви подхожда. Ще кажете, че се храните с житен хляб, значи, първата ви храна е зърнена. Някои пък се хранят повече с царевича, също зърна. Обаче, има разлика между житото, царевичата, ечемика, овеса и другите зърнени храни. Не е все едно, дали ще употребяваш жито, царевича или овес. Енергиите на житото се коренно различават от енергиите на останалите зърнени храни. Който иска да стане идеалист, да се храни с овес. Ако искаш да бъдеш здрав, да придобиеш мускули, сила, яж жито. Засега най-силната и здравословна храна е житото. Ако земеделецът знаеше, в какви дни да разорава нивата си и кога да сее житото, щеше да има такива резултати, каквито не е очаквал. Ако хората постъпваха разумно, те щяха да използват грамадната енергия на земята за добро. Докато се оре земята с железни плугове, хората ще продължават да се бият и самоизстребват. Земята не търпи никакво желязо. То съдържа груби енергии, които се предават на хляба. И човек, като яде този хляб, с него заедно приема енергиите на желязото. Докато копаем земята с мотика и бел, докато се бием със саби и ножове, не можем да очакваме по-мека и възвишена култура.

Сегашното човечество се намира още в железния век на плуга. — Какво трябва да се прави, за да се освободим от железните рала? — Новата култура, която идва сега, ще освободи хората от желязото. Знае се, че някога в Египет съществувала по-висока култура от сегашната. До това време реката Нил текла в друга посока, различна от тази, в която тече сега. Значи, хората са ѝ дали ново направление. Тогавашните културни египтяни напояваха с реката неплодородната Сахара и я направиха по-плодородна. Те обработваха нивите си без железни рала, и те донасяха повече плод, отколкото сега. Докато египтяните спазваха правилата на тогавашната висока култура, Египет цъфтеше. Щом потъпкаха тези правила и наложиха користолюбие, Египет изгуби силата си. Съвременните хора ще се самоунищожат от вътрешната

алчност да забогатяват все повече и повече. Центърът на алчността, т. е. на користолюбieto се намира около слепите очи. Ако човек посвети целия си живот на това чувство, да го задоволи, той ще печели милион след милион, но пак няма да бъде щастлив. Каквото да прави човек, алчността всякога остава незадоволена.

Един голям милионер, англичанин, се връщал от Африка за отечеството си, за да присъствува на коронясването на краля. Още в парахода той си правел сметка, дали ще може да се справи със своите 365 милиона английски лири, които имал на разположение по случай коронясването. Като направил сметката си, видял, че парите няма да му стигнат. В един момент стойността на парите се обезценила в неговия ум, и той не могъл да издържи и се хвърлил в морето. Това показва, че многото, изобилието не може да направи човека щастлив. Който разбира закона на великото малко, той ще се радва на едно житно зрънце толкова, колкото и на пълните чували със жито. Това значи гениален човек. Ако изгубиш способността да се радваш на малкото, ти губиш цената си като човек. На хората, които не се радват на малкото, казвам: Вие сте обикновени хора, от които не се счаква много. Вие не разбирате закона. Ако е въпрос за химия, физика, економика, житното зърно знае повече от човека. То лесно се справя с мъчнотииите. Ако някого от нас поставят при условията на житното зърно, нищо няма да направите. Като ядеш житното зърно, кажи: Господи, научи ме, как да придобия изкуството на житното зърно. Ако търсите Христа, ще Го намерите скрит в житното зърно. Затова Христос казва: „Аз съм живият хляб, слезъл от небето.“ Житните зрънца са малките сомунчета, слезли от небето. И след всичко това, очаквате да слезе Христос от небето. Той е слезъл, и всяка година слиза в милионите зрънца, които вие ядем. Възможно е Христос да дойде и по този начин, по който хората Го очакват. Често хората казват: Това жито не струва. Като не го оценяват, хората започват да го мелят, да го превръщат в брашно, да хвърлят люспите му като нехранителни и т. н. Обаче, някои учени казват, че хранителността на житото е и в люспите. Ето защо, като ги хвърлят, хората се лишават от тяхната хранителност.

Вътрешността на житото е определена за по-благородни и добри хора, които могат правилно да го използват. За да се разбере това, нужни са учени хора, които да работят за благо на човечеството.

Време е вече да се отдели религиозният живот от обществения. Ще кажете, че религиозният живот е остарял вече. Религиозният живот е стар в едно отношение, общественият живот — в друго отношение, научният живот — в трето отношение. Науката е в противоречие с религията. Ако се говори за формите на религията, както и на разумния живот, те трябва да бъдат строго определени. — Какво означава религиозният живот? — Служене на Бога. Човек трябва да се подчини на закона на служенето и да работи не само за своето усъвършенствуване, но и за усъвършенствуване на своите ближни. Общественикът ще работи за подобриенето живота на своите ближни. Ученият ще работи за подобриение на външните условия на човешкия живот. Аз мога да докажа на учените, че Христос е скрит в житното зърно. — Как ще се докаже това? — Ще взема едно житно зърно, ще го поставя на силно увеличение и ще видите, че в него е скрит зародишът на човека. Който знае законите и условията за развитието на човека, като постави това зърно при тези условия, от него ще излезе, какъвто човек искате — талантлив, гениален или светия. Знание е нужно за това. Външно погледнато, с обикновеното човешко око, житните зърна не се различават едно от друго. Всеки момент човек може да се ражда и преражда, а не само един път. Всяка нова фаза в човешкия живот е новораждане. Човек живее, докато се ражда и новоражда. Щом престане да се ражда, той умира вече. — Кога умира човек? — Когато не може да се ражда. Раждането, като процес, не трябва да бъде откъснато от другите явления в природата. Освен това, между едно и друго раждане трябва да има тясна, неразривна връзка.

Христос казва: „Ако не се родите изново, не можете да влезете в Царството Божие.“ Аз превеждам този стих в следния смисъл: Ако не се раждате всеки ден, всеки момент от вода и дух, не можете да влезете в Царството Божие. Този стих, взет в еднократна форма, се отнася до децата, а не до възрастните. Ще се раждаш всеки

момент. Само така ще разбереш смисъла на Разумното Слово и ще го приложиш. Ако днес си обикновен човек, утре можеш да станеш талантлив; ако днес си талантлив, утре можеш да станеш гений. Ако нямаш възможност да се новораждаш, ти завинаги ще останеш обикновен човек, или невежа. Значи, новораждането е многократен процес. Като се новоражда, човек може да се развива. Само така, той ще разбере смисъла на стиховете: „Вначало бе Словото, и Словото бе у Бога.“ Това са закони и методи, чрез които човек се развива; така, именно, той се освобождава от трудните условия на живота, единично и колективно. Ако не разбира тези закони, и цялата земя да се обработва, и житото да се подобри, човек няма да се освободи от мъчнотията. Не е в многото жито, не е в изобилието. Важно е да се повдигне съзнанието на човека. Какъв смисъл има в това, земята да се напълни с жито, а хората да продължават да се карат. При сегашното изобилие, нито богатият може да яде, нито бедният. Бедният не си дояжда, а богатият — преяжда. В края на краищата, от недояждане бедният уълъжава живота си; от преяждане богатият повръща всичко, което е ял, и преждевременно умира. Това са мои твърдения. Според моите наблюдения, аз не съм срещал нито един беден, който да е умрял от глад. Всички бедни са умрели, както богати, от преяждане.

Сега, като говоря така, аз не искам да приемате нещата догматически, нито да вярвате, както аз вярвам. Това, в което аз вярвам, остава за мене. Обаче, ако и аз, и вие вярваме в едно и също нещо, ние имаме общи допирни точки. Какво ще излезе от моята и от вашата вяра, това е друг въпрос. Моята вяра е важна за вас дотолкова, доколкото може да донесе нещо добро, както частно за вас, така и общо за всички. Ако моята вяра ви обърка, дръжте се резервирано. Какво ще постигна, като ви кажа да раздадете имането си на бедните, и вие първо ме послушате, а после съжелявате? Защо съжелявате? Защото сте раздали богатството си на бедни, които не са истински бедни. Значи, трябва да различавате, кой е истински беден, и кой — истински богат. Има бедни, които играят ролята на бедни; има и богати, които играят роля на богати.

Събрали се стотина американски милионери и решили да изиграят ролята на бедни хора, да се представят като бедни. За тази цел, те се облекли в скъсани дрехи, хвърлили шапките, обувките си и тръгнали в такъв вид из града, да видят, как ще се почувствуват в положението на бедни и просяци. Като се поглеждали едни-други, те се смеели. Това е животът, дето хората играят роля на бедни и богати. Умрелият не е ли беден? Той е фалирал търговец, изгубил всичкото си богатство. Като гледате на умрелия, като на фалирал търговец, кой няма да му се смее, щом го види с окъсани дрехи, бос и гологлав? Всички умрели, които занасят на гробищата, са все фалирали търговци. — Тогава да се откажем от този живот. — Не е въпрос да се откажете от живота, но умни да бъдете. Казано е в Писанието: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила, и да възлюбиш ближния си като себе си.“ Да бъдеш умен, значи, да любиш. Не можеш да любиш, ако не носиш Разумното Слово в себе си. То дава мощ на човека. Без Словото любовта не може да се прояви. Любовта е мощна сила, чрез която всеки момент можеш да работиш, както ученият работи със своите уреди и инструменти. Любовта урежда и най-обърканите работи. Любовта укротява и най-свирепите животни. Казано е: „Бог е огън всепояждащ.“ Понеже Бог е Любов, значи, Любовта е огън всепояждащ. Тя не изгаря, но смекчава и стопява и пай-твърдия метал.

Мнозина, в алчността си, приличат на онези разбойници, които нападнали един учен маг, с желание да го оберат. Като разбрал намерението им, той ги запитал: Какво искате? — Дай ни кесията си, искаме да ни дадеш всичките си пари. — Елате с мене, аз ще ви дам, колкото злато искате. Аз имам малко пари, те няма да ви задоволят. Разбойниците тръгнали след учения. Той ги завел до една пещера, вдигнал камъка, и пред тях се открило голямо количество злато. Той им казал: Вземете си, колкото искате злато. Като го видели, разбойниците се спуснали към него и си взели по 20 — 30 кгр. злато. Турили го на гърбовете си и тръгнали. От тежестта на златото, те се уморили, изпотили и започнали да изостават. По едно време те огладнели толкова много, че не

могли повече да ходят. Спрели да си починат, но нямали хляб да задоволят глада си и да възстановят силите си. Вървели ден-два, все гладни и не знаели, отде да намерят хляб. С тях заедно бил и магът. Като видял отчаяното им положение, той казал: Вървете с мене, аз ще ви заведа на друго място. Гладни, изнемощели, разбойниците тръгнали след него. Той ги завел при друга пещера. Тропнал с пръчицата си и пред тях се открила богата трапеза с вкусни ястия. — Седнете да се нахраните и после ще продължим пътя си. Те гледали маца и си казвали: Чудно нещо, този човек не носи нищо на гърба си, а има всичко, каквото пожелае. Магът, със своето знание, доказал, че в живота не са нужни само пари. Най-после, той казал на разбойниците: Оставете парите на мястото и си вървете.

Питат: Кое е същественото в живота? — Разумното Слово. — Кое е същественото още? — Вярата. — Обаче, не е важно, в какво вярва човек; важно е, какво може да направи човек със своята вяра. Казван: Аз направих едно добро. — Не е достатъчно да направиш само едно добро. Доброто е непреривно. Добрите дела са свързани едно с друго, като верига. Всеки ден, всеки момент трябва да правиш добро. Мислите, чувствата и действията на човека трябва да бъдат свързани едно с друго. Това е неговият идеал, неговото щастие. Има начин, по който човек може да постигне своето щастие. — Какъв е този начин? — Елате с мене, аз ще ви покажа. Аз ще ви заведа при пещерата, отдето всеки може да си вземе, колкото иска. Разстоянието до тази пещера е 500 километра. То трябва да се мине пеш. Всеки трябва да си помисли, може ли да извърви това разстояние. Дали вярвате в това, или не вярвате, то е ваша работа. Ако вярвате, ще видите, че е верно; ако не вярвате, не е верно. От гледището на природата, това е факт, който всеки сам може да провери.

Един мой познат, като бил в Англия, се натъкнал на особен случай. Една вечер той присъствувал на интересна сказка, държана от един виден проповедник — негър. Той доказвал на англичаните, че на всеки човек са дадени условия за подобряване на живота. От него се иска само едно: да бъде разумен, да използва дадените условия. След сказката, от публиката излиза един млад човек,

който се отправя към проповедника с думите: Ето, аз имам музикални дарби, искам да ги развия, но нямам средства. Как ще развия дарбата си? Проповедникът му отговорил: Който те е надарил, Той си има грижа за това. Вярвай, и ще се убедиш в моите думи. В това време, един богат англичанин се обадил: Аз имам възможност да помогна на този млад човек. Готов съм да се грижа за него, като за свое дете. Ще го подържам, докато свърши. Младият човек благодарил на своя благодетел с думите: Сега вече вярвам в силата на този закон. И на вас казвам: Вярвайте в Онзи, Който ви е дал дарбите. Той ще ви даде условия за тяхното развитие. Съвременните хора живеят в еднократните процеси, затова не успяват в живота си. Средам един познат, който ми казва: Едно време бях религиозен, но нищо не остана от моята религиозност. — Щом твоето верую може да се явява и изчезва, ти никога не си бил религиозен. Ти нямаш нещо постоянно в себе си. — Ами това, което ти проповядваш, истина ли е? — Не само, че е истина, но аз живея в истината, която е вечна и неизменна. Ако не живея в истината, нищо няма да остане от мене; аз ще се превърна в прах и пепел. Всичко добро и възвишено в мене се дължи на истината. Аз живея в тази истина, в която човек не може да се съмнява. Тя дава мощ и дух на всеки, който я изповядва, безразлично, дали той е прост или учен, богат или сиромах. Не е важно, как е облечен човек. Важно е съдържанието и смисълът, които човек носи в себе си.

Какво се иска от човека? — Да даде възможност на своята душа, ум, сърце и воля да се проявяват. — Има ли човек душа? — Има, разбира се. Не се съмнявай в себе си. Ще кажете, че сърцето е орган, който пулсира. — Верно е, че сърцето пулсира, че пулсът е свързан с дейността му. Умът пък е свързан с дейността на мозъка. Дойдем ли до душата, не можем да намерим мястото ѝ в човешкия организъм. Хиляди години да живее човек на земята, мъчно може да определи, какво представлява душата. Тя е онова мощно, велико, възвишено начало в човека, за което е казано, че око не е видяло, и ухо не е чуло това, което се крие в него. Неизброими са възможностите на душата. В обикновения живот се казва, че като умира, човек предава душата си на архангел Михаил. Това са

поетични приказки за обикновените хора. Обаче, не е така и за мъдреца. Той знае, че душата е нещо живо, мощно, необятно. В нея е човекът, а не тя в него. Това, което осмисля човешкия живот, което вънся възвишени потици в човека, е неговата душа. Казвате: Да спасим душичките си. — Щом става въпрос за спасение на душата, това не е душа. Душата не се нуждае от спасение. Телото може да се спасява, но не и душата. Тя представя гениалното, същото в човека, което служи на Бога. Като знаеш това, обърни се към душата си със следните думи: Понякога ти служиш на Бога, аз съм готов да направя всичко за тебе. Досега аз съм ви говорил само за любовта, но ако река да говоря за душата, само за предисловието върху този въпрос са нужни хиляди години. Тя е разумното начало в човека. Казано е: „Вначало бе Словото.“ Словото е душата, наречена още ангелска или Божествена душа. Тя представя едната страна на Словото. Душата е разумността, която се проявява в света. Вън от душата, вън от Бога никаква разумност, никаква реалност не съществува. Доброто е реалност. Злото, обаче, не е никаква реалност. Вън от доброто, никаква реалност не съществува. Щом злото произхожда от доброто, то е ограничено. Злото е ограничено, а доброто — неограничено, вечно. Следователно, само неограничените неща имат условия да преживеят времето си. Ограничените неща нямат възможност да преживеят себе си.

И тъй, вън от душата, вън от Словото нищо друго не съществува. В душата се крият и умът, и сърцето, и волята. Тя се проявява чрез тях. В душата се крият всички дарби и способности на човека. Щом те се ограничават, душата се скрива, не изявява своя живот.

„Вначало бе Словото. Всичко чрез Него стана.“ Чрез Словото се проявява и животът, и светлината, която осветява всички човеци.

к

7. Беседа от Учителя, държана на
12 октомври, 1930 г. София.—Изгrev.

Отец люби Сина

„Отец люби Сина, и всичко е дал в Неговите ръце.“*)

Казва му Никодим: „Как може стар човек да се роди? Може ли втори път да влезе в утробата на майка си и да се роди?“ (4 ст.) — Никодим можеше сам да си отговори, но той искаше да знае, какво ще му каже по този въпрос новият Учител.

Отговори Исус: „Истина, истина ти казвам, ако се не роди някой от вода и Дух, не може да влезе в Царството Божие.“ (5 ст.) Тогавашните евреи знаеха, че човек може да се роди отново, но как, не разбираха.

„Роденото от плътта, плът е, а роденото от Духа, дух е.“ (6 ст.) — Като говореше на Никодима, Христос забеляза, че той се очудваше. — Защо? — Защото неговите възгледи не се съвпадаха с тези на Христа.

Недей се чуди, че ти рекох: „Трябва да се родиш изново.“ (7 ст.). За обяснение на този стих, Христос казва: „Вятърът вее, дето ще; и гласът му чуваш, но не знаеш, отде иде и де отива.“ (8 ст.) Под „вятър“, Христос разбира нещо разумно, а не обикновения вятър, който вее, дето си ще, отвява хората и вдига прах навсякъде. И разумното иде отнякъде, но не знаеш, отде иде. Разумната мисъл, разумната дума все ще спре някъде, но де ще спре, не знаеш.

Отговори Никодим и рече Му: „Как може да бъде това?“ (9 ст.)

Отговори Исус и рече му: „Ти си учител израилев и не знаеш ли това? (10 ст.) — Тези стихове изискват дълбоко разбиране. Христос казва на Никодима: Ти си

*) Иоана 3:35.

останал назад; отдавна трябваше да знаеш тия неща. Значи, Никодим останал назад в културата. Христос не е отговорил точно така на Никодима, но аз превеждам думите Му.

„Истина, истина ви казвам, че това, което знаем, казваме; и това, което сме видели, свидетелствуваме, и свидетелството ни не приемате.“ (11 ст.) — Значи, Христос изнася едно обективно знание. Той поверил на учениците си това, което виждал и съзнавал.

„Ако земните работи ви рекох и не вярвате, как щете повярва, ако река небесните?“ (12 ст.) — Наистина, което учите на земята, е земно. Ангелите, които са дошли на земята, няма защо да се раждат и прераждат. Само хората се прераждат, защото имат нужда от това. Хората имат нужда от къщи, а не ангелите. Хората създават градове, села, прекарват улици, които поливат с вода да не се събира много прах. Ангелите нямаг нужда от тези неща. Хората се нуждаят от стражари, да ги пазят. В ангелския свят няма нито един стражар. Хората турят юзди на конете, което показва, каква култура имат.

„Който вярва в Него, не ще бъде осъден, а който не вярва, той е вече осъден, защото не е повярвал в името на Единороднаго Сина Божия.“ (18 ст.) — Който не разбира езика на Писанието, вади много странни заключения. Той се пига, как може човек да бъде осъден. Колко лесно човек може да бъде осъден! Например, ако не ядеш хляб, ти си вече осъден на смърт. Христос казва: „Аз съм живият хляб. Който не ме яде, няма живот в себе си.“ Значи, ако не вярваш в живия хляб, т. е. ако не ядеш от него, ти нямаш живот в себе си. — Що е хлябът? — Истинското знание. Ако го носиш в себе си, ще живееш; ако не го носиш, ще умреш и ще ти направят паметник със следния надпис: Тук почива един голям философ. Така мислел и той за себе си.

И дойдоха при Иоана и рекоха му: „Равви, Онзи, Който беше с тебе отвъд Йордан, за Когото ти свидетелствувахе, ето, Той кръщава и всички отиват при Него.“ (26 ст.) — Има два вида кръщение: Иоановото кръщение, което се отнася към роденото по плът, и Христовото кръщение — към роденото по Дух. Щом те потопят във вода, ти си роден по плът. Мислиш ли, че с такова кръщение можеш да влезеш в Царството Божие?

„Той трябва да расте, а аз да се смаявам.“ (30 ст.) — Много естествено. Духът трябва да расте, а плътта — да се смаява. Чудни са хората, когато искат да растат по плът. Плодът никога не може да бъде по-голям от дървото. Плътта е малък плод от дървото на Духа и трябва да се смаява. Даже най-големият плод не може да стане по-голям от динята. Тя е смела и може да направи плода си голям, но затова лежи на земята. Не е като другите плодове, да виси на клонете.

„Който иде отгоре, над всички е отгоре; който е от земята, от земята е и от земята говори. Който иде от небето, над всичко е отгоре.“ (31-ст.) — Думата „отгоре“ означава от Духа, а „отдолу“ — от плътта. Който иска да бъде богат, да живее в охолство, той е роден по плът, кръстен по плът, живял по плът и умира по плът.

„Бог люби Сина, и всичко е дал в Неговите ръце.“ „Отец люби Сина.“ — Това е твърдение, а всяко твърдение, трябва да се докаже. И в математиката се изнасят много закони, отношения, но те трябва да се докажат. Това значи разрешение на неизвестните. За да се намери неизвестното, нужно е да има нещо дадено. „Отец люби“. — Защо, на какво основание люби? Ще кажете, че Отец люби, защото Христос е Негов Син. — Какво означава думата син? — Тя трябва да се преведе. Ако човекът е син, и малкото пиле може да бъде син на голямата птица. В такъв случай, какво наследство получава пилето от баща си? И малкото дръвче, издънката може да бъде син на голямото дърво. Какво може да й даде бащата? Ето защо, като се правят сравнения, трябва да се знае, в каква категория, в какво отношение се намират величините, които се сравняват. Кое е това, за което Отец люби Сина? Ако ти обичаш приятеля си, трябва да има подбудителна причина за това. То не е само някакво чувство. Чувството е изразител, проводник на разумна сила, която се проектира в природата. Обаче, приятелството, само по себе си, е разумна връзка. Докато съществуват разумни отношения, има приятелство. Щом се прекратят разумните отношения, приятелството изчезва. Значи, синът е син дотогава, докато има разумно отношение към баща си. Щом разумното отношение изчезне, и синовността изчезва. Това е закон. И тогава,

според думите „Отец люби Сина“, разбираме разумен син, който върши волята на баща си във всяко отношение. Всеки човек, който върши волята Божия, той може да бъде Негов Син. — Тогава да бъдем Синове на Бога. — Да, можете да бъдете. — Кога? — В бъдеще. Сега още не сте Синове Божии. Когато твърдите, че сте Синове Божии, това е идея на миналото, която сега се реализира. Ако някой твърди, че е Син Божи, той трябва да притежава качествата на своя Баща. Не е достатъчно само да кажеш, че еди-кой си ти е баща. Това е само външната страна.

Три качества се изискват от сина: той трябва да прилича по тело, по ум и по сърце на своя баща; той трябва да прилича по ум, по душа и по дух на своя баща. Приликата по душа и дух оставям настрана, защото те са спорни въпроси. Те ще останат за разглеждане в бъдещата култура, когато дойдат на земята гениите и светите. Тогава за учители на земята ще бъдат само гении и светии. Засега даже в университетите преподават обикновени хора, най-много талантиливи. Почти в никой европейски университет няма нито един гений или светия за професор. Това твърдение е само за мене, за вас може да не е валидно. Вие може да твърдите, че в университетите има гении и светии. Това твърдение е само за вас, а не и за мене. Според моите изследвания, в университетите още няма нито гении, нито светии. Под „гений и светия“ ние разбираме друго нещо, а не, както вие разбирате. От физиологическо гледище, думите „гений и светия“ не са строго определени, според тяхната същност.

Съвременната физиология под „гений“ разбира човек, който е до границата на лудия. Някои учени твърдят, че лудостта се дължи на гениалността. Според тях, гениалността граничи с лудостта, а обикновеният, талантиливият са далеч от лудостта. И за Христа казваха: „Луд с Той, защо Го слушате?“ И за апостол Павел казваха, че е полудял от много учене. Като говоря за гениите и светите, аз искам да кажа, че те разбират законите, методите и силите, с които разумната природа оперира. Геният прилага законите и методите на природата, както за себе си, така и за своите ближни. Същото се отнася и за светите. Те са над гениите и палят равновесие ме-

жду живота и законите. Те са равнодействащата сила в света. Те са хора на мъдростта. Аз не говоря за обикновените светии в църквите. Те са църковни светии. Тези светии, за които говоря аз, не са в църквите, но са между хората. Някога светията е облечен добре, а някога е бос и гологлав, и с рало в ръка оре на нивата. Някога ще го видите с чук в ръка; с четка, като виден художник, или с цигулка, като виден музикант. Ще кажете, че е невъзможно светията да бъде и прост работник, и учен човек, и художник. — Светията заема всякакво положение. Ако Христос, Син Божи, можѐ да работи с часове с ренде в ръка в работилницата на баща си, или да носи вода на майка си, нима светията стои по-високо от Христа? При това, Христос беше и Учител. Тогава да не ви е чудно, че ще срещнете светията на работа, във всички области на живота. Христос носеше сандали на краката си, а не модерни обувки, каквито съвременните хора носят. Обаче, това е външната страна на живота. Днес познават светията само по външната страна.

Светията трябва да има следните три неща: тело, което да не се разрушава при никакви условия; сърце, което да не се подава на никакви изкушения; ум, който да не се подава на никакви заблуждения. Светията е изразител на великата истина. Значи, телото на светията не трябва да умира, от нищо да не се разрушава; сърцето му да устоява на всички съблазни, и умът му да се справя с всички противоречия. Който може да даде друго определение за светията, аз съм готов да го приема. Който не вярва на думите ми, нека даде свое определение за светията. Моето определение е за мене, на никого не го налагам. Аз съм готов да заема мястото на светията, за когото давам определение; в никой случай не желая да бъда на мястото на някой светия от църквата. Също така съм готов да заема мястото на гений, който разбира и прилага правилно законите на природата. Обаче, не желая да заема мястото на гений, какъвто описват физиолозите. За такива гении и досега спорят, дали са истински, или не. И самите физиолози, като определят понятието „гений“ има още много да учат. Те са далеч от истината за органическия свят.

Сегга, да дойдем до въпроса за храненето. С каквото се храни човек, такъв става. — С какво трябва да се храни човек? Според физиолозите, определено е, каква храна да употребява човек. Например, бременната жена трябва да се храни със специфична храна. И мъжът, преди да е станал баща, също трябва да употребява специфична храна. Геният трябва да употребява храна за гении, светиията — съотвена храна. И царят трябва да приема специфична храна. Това е наука. Какво знаят по това съвременните физиолози? Пчелите, които преди хиляди години са изучавали храненето като наука, и досега прилагат наученото по отношение на своята царица, работници и търтеи. И досега прилагат те своята теория за храненето в живота си, а хората още не знаят, как трябва да се хранят и каква храна да употребяват. Който не разбира законите за храненето, казва: Бог е наредил човек да се храни с една или друга храна, по един или друг начин. Верно е, че Бог създаде света и определи на всяко същество съответна храна, но хората изгубиха правилните методи и правила за хранене, както и първичната храна, определена за тях. Затова днес болестите се ширят от единия до другия край на света. Не е лошо, че има болести, страдания и сиромашия. Аз не съм против тях. Не е лошо да има богатство, знание, аз не съм и против тях. Че съществува смърт, и това не е лошо. Че има грехове в света, и това не е лошо. Аз не съм против това, което съществува в света, но всяко нещо трябва да бъде на своето място. Грехът е отрова, която трябва да бъде затворена в шишета и, когато е нужно, тогава да се употреби. — За какво е нужна отровата? — За лекарство. Грехът, сиромашията, болестта също трябва да са затворени в шишета и в специфични случаи да се използват за инжекция. Всички отрицателни неща се държат затворени в шишета и при специфични случаи само се използват.

Едно нещо ще знаега: любовните работи, т. е. всичко, което има отношение към любовта, трябва да бъдат свободни. Аз мога да бъда краен филантроп или човеколюбец и да правя всичко съвършено безкористно. Това изисква от нас целокупният живот. Вън от този живот не мога да проявя доброто. При това, което е добро за мене, то е добро за всички. Дето е доброто, там няма кори-

столюбие. Във външното добро, обаче, има користолюбие. Например, плащаш на някого десет хиляди лева, но искаш да го използваш, да стане твой слуга. Ти величаеш някого, но с известна цел. Ти нямаш любов към него, но искаш да го използваш. Питам: Може ли този слуга да те обича? Може ли човекът, когото величаеш, да те обича? Дето няма любов, там користолюбието се шири; там отношенията между хората се развалят. Това са временни отношения между хората. И те са добри, но безкористните са по-добри. Когато се казва, че е добре да бъде човек богат, разбираме земята, която дава изобилно. Добре е човек да бъде светия. Тук под „светия“ разбираме небето. На земята светията е беден човек. Той може да съжителствува с хората дотолкова, доколкото светлината съжителствува с тях. Светлината, която излиза от разумния център — Слънцето, се движи с бързина 300,000 км. в секунда. Като минават през земята, слънчевите лъчи се движат с голяма бързина, за да не се опетнят. Ето защо, всеки светлинен лъч остава на земята само една тристахилядна част от секундата, след което отива в пространството. Понеже всеки лъч носи благословение, щом го остави на земята, той веднага си заминава. В това отношение, хората са затворници, които очакват нещо от слънчевите лъчи. Те слизат за момент на земята, оставят благото, което носят, като храна за хората, и се връщат назад.

Някой казва: Аз се разговарям със светлината. — Да мислиш, че се разговаряш със светлината, това е едно; всъщност, да се разговаряш, това е друго. Казваш, че се разговаряш с Господа. — Като казваш така, ти трябва да имаш ясна представа, какво значи, да говориш с Господа. Ако сам нямаш представа, първо ти ще изпаднеш в лъжливо положение, а после и твоите близки. Като слушаш някой да говори по радио, това подразбира ли, че се разговаряш с него, когато той е на 8,000 км. разстояние от тебе? Да се разговаряш с човека, това значи, да си близо до него, да го виждаш, и той да те вижда. Като казваш, че се разговаряш с Бога, трябва да обясниш, как става това, да не мислят, че по форма си се разговаряш. Съвременните хора си представят човека по форма, но това не е истинският човек. Телото е жилище, в което душата временно пребивава.

„Отец люби Сина.“ За да има правилни отношения между бащата и сина, нужно е знание. Бащата всякога обича своя разумен син. Той най-много обича своя добър, умен и любещ син, затова всичко оставя в негови ръце. Бащата знае, че разумният син никога няма да онеправдае другите. Закон е: Всяко същество, което се опитва да онеправдае другите, изгубва своята интелигентност. Като направи най-малкия грях, той постепенно губи своите дарби и способности. Десбрият, разумният човек представя единица с 14 нули. Ако направи най-малкия грях, единицата изчезва и остават 14 нули. Какво представят нулите без единицата? — Нищо не струват. Обаче, като направи добро, единицата дохожда на мястото си, взима мястото пред нулите, и те се осмислят.

„Отец люби Сина.“ — Защо бащата люби сина си? — Защото той има правилно отношение към него. Правилните отношения са от голямо значение за онези, които разбират живота. Обаче, повечето хора не разбират живота, както трябва. Те не са достигнали до това развитие. Ето защо, най-голямо право да живее има онзи, който разбира живота. — Ама условията на живота са лоши.

Вие сте създали тези условия. Стременията и възжеланията на миналия човешки живот се реализират в сегашния, а сегашните стремения на човека ще се реализират в бъдеще. Каквото мислите и чувствувате днес, не може да се реализира в този живот. Сегашният живот е проявление на миналия. Като изживеете миналото си, тогава ще живеете настоящето.

„Отец люби Сина.“ — Отец, това е Разумното Начало в човека. Велико нещо е да имаш баща. Докато ражда, бащата е богат. Щом престане да ражда, той обеднява. Щом обеднее, той не е баща. Същото се отнася и до майката. Бедната майка не ражда. Бедният не може да стане учител. Щом е беден, той е още ученик. Под „богатство“ аз не разбирам само външно трупане на пари. Ако е така, какво ще кажете за светията? Той може външно да не е богат, а да е светия. Аз говоря за вътрешното богатство на човека. Това значи истински богат. Само такъв човек разбира, какво нещо са отношенията между хората. Днес, в която църква, в което общество, в която партия или държава влезете, всички искат да им се под-

чинявате, да се съобразявате с техните закони. Не е лошо това, но, като се подчинявате, ако усетите, че ви ограничават, отнемат свободата ви, какво сте придобили? Църквата, обществото, партиите дават големи обещания. Изпълниха ли обещанията си? И човек, като слизал от небето, дал обещание, че ще се отнася с животните, като със свои по-малки братя. Изпълни ли това обещание? Едва сега някои хора почват да съзнават, какви отношения трябва да имат към животните, и се стараят да ги облекчават, да не ги товарят много. В бъдеще хората ще орат с трактори, а не с рала, както сега орат. Животните ще се повдигнат и ще минат в по-висока фаза на живота. Сегашните млекопитаещи са кандидати за човеци. — Може ли да стане това?

В една легенда се разказва, как един от вавилонските царе станал животно. Той направил едно голямо престъпление, за което Бог го наказал, превърнал го в животно. Много години прекарал като животно, докато най-после се разкаял и отново приел човешка форма. Това е легенда, а в индуските книги се говори като факт за преминаването на човека в животно, и на животното в човешка форма. Това се изучава даже в училищата. То не е мое вярване, но индуско. В миналото и в Египет са изучавали този въпрос. Ще кажете, че това не е верно. — Възможно е. Съществуват няколко закони: за наследствеността, за странствуването на душата и за прераждането. Значи, една и съща реалност се изразява по три различни начина. Странствуването на душата е велика реалност, според която, душата излиза от Бога, слиза в материята да се учи и отново се връща при Бога. Законът за прераждането подразбира слизване на душата в материалния свят, докато се усъвършенствува. Законът за наследствеността подразбира предаване на известни чърти, стремежи и качества от бащата на сина. „Отец люби сина си.“ — Защо? — Защото Синът носи качества на Отца си. Когато дойде на земята, Христос искаше да намери готови хора, да им предаде учението, което носеше от небето. Той искаше да се отвори път към небето, да отидат някои души от земята, да следват несбесния университет. Между кои вярващи можа Христос да намери такива души? Те нямаше да умрат, но щяха да отидат на небето да изучават по-

висока наука от земната и, като се върнат на земята, да разказват, какво са видели и научили. Има ли такива хора между вас, които са следвали университета на небето, да разкажат, какво има там? Всеки, който е дошъл с диплом от небето, веднага са го изпъждали от земята. Кой би повярвал на такъв човек? Колкото и да ви убеждава, че е свършил университета на небето, няма да му вярвате. По-скоро бихте повярвали в приказките „1001 нощ“, отколкото в това, че някой ходил на небето да се учи и се върнал оттам на земята. Съвременните хора имат изопачено понятие за небето. Велик е животът на небето.

Представете си, че в клетките на човешкия организъм живеят микроби, които се хранят и развиват самостоятелно, без да подозират, че са в човека. Ако между тези микроби се яви един учен философ, пак микроб, и започне да им разправя за човека, за неговото царство, ще повярват ли те на думите му? Ще кажат, че той е заблуден. Също така, и хората, като микроби, живеят в клетките на разумните същества, без да съзнават това. Обаче, грамадна е разликата между микробите и човека. По-скоро човекът ще проникне в небето, между разумните същества, отколкото микробата в човешкия свят. Има същества на земята, които виждат под пълен ъгъл, т. е. под ъгъл от 360° . Те виждат навсякъде. — Докажи това! — Лесно може да се докаже, но трябва да заемем положение от знанието към незнанието. Как ще докажете, че едно вещество е сладко? Като го вкусите, сами ще се убедите, че е сладко. Колкото да е изопачен вкусът ви, все ще познаете, че е сладко. Моят и вашият вкус не са еднакви, но поне приблизително ще имате впечатление, подобно на моето. Можете ли да отречете, че това вещество е сладко? Следователно, когато казваме, че даден човек говори истината, ние подразбираме, че в него са вложени качества на истината. Този човек е изключил абсолютно лъжата от себе си. Дето и да го поставите, той всякога ще заеме едно и също положение към истината. Сладчината си е всякога сладчина. Ако едно сладко вещество е примесено с горчиво, езикът ще схване това. То не значи, да отречеш сладкото за сметка на горчивото. Също така, и човешкото сърце има способността да различава доброто от злото, да различава тяхната сладчина

и горчевина. Човек, на когото имаш пълно доверие, носи истината в себе си. Най-силните храни са сладките, но трябва да знаете, как да преработите тази сладчина. Ако организъмът не може да я обработи, тя ще причини в него захарна болест — диабет. След сладките храни идат киселите. Те са причина за буйния, сприхав характер на човека. В каквото общество попадне такъв човек, в края на краищата, той ще избухне и ще разруши нещо. Той разяжда материята, както киселините. Който употребява водни храни, лесно затлъстява. За да дойде в нормалното си състояние, той трябва да яде повече кисели храни, после сладки и след това да употребява в малко количество вода, главно водни храни. Казано е: „Блага дума отваря железни врата“. Следователно, кажи на човека една блага дума, да го повдигнеш и успокоиш. Острата, груба дума възбужда, дразни човека. Благата дума е естествена храна за човека. Дай му сладка храна, ако искаш да ти благодари.

Казано е в Писанието: „Истината ще ви направи свободни.“ Всеки се стреми да извоюва своята свобода. За да я извоюва, той трябва да изучава формите, законите на истината, както и отношенията между живите същества. После, той трябва да изучава съдържанието и вътрешния смисъл на тези форми. Без това знание, човек не може да познае своето собствено съдържание. Значи, той трябва да изучава законите на своето тело, на своя ум и на своето сърце. Лесно се казва, какво трябва да се учи, но как ще се изучи? Вземете, например, възпитанието на децата. Лесно ли се постига това? Ако аз възпитавам деца, ще постъпя по съвсем друг начин от този, който сега се прилага. Посещавал съм училищата цели 11 години и видях, как постъпват съвременните учители. Аз познавам сегашните методи на възпитание не само в България, но в целия свят. Навсякъде си служат с примитивни методи. Повечето учители не знаят елементарните правила за възпитание на детето. За да въздействуваш върху някое дете, трябва да го пипнеш на специално място на брадата. Но нужно е да се знае точно мястото, и как да пипнеш. Пипнеш ли това място, както трябва, ти произвеждаш магическо действие върху неговата воля. Кое е това място, не казвам, защото не

сте готови и бихте злоупотребили. Ако бащата пипне детето си на това място, той може да направи от него, каквото си поиска. Това за мене е факт, опитан и проверен, а вие можете да го приемете на доверие, а можете и да го отречете. Ще кажете, че това е само теория. Аз никога не градя знанието си на теории. За да изнеса един факт, аз съм го проверил най-малко десет пъти. Следователно, за да потикнеш волята на човека към дейност, намери специфичното място на брадата му и там го пипни. Къде трябва да пипнеш човека, ако той има мъчнотия в сърдечния свят? Ще кажете, че трябва да се засегне сърцето му. Не, не бутайте сърцето му. Има специфично място за трансформиране енергиите на сърцето. Това място е отбелязано на лицето, но няма да го кажа. Ако хората имаха правилно отношение към Бога, можех да ви посоча това място, но засега се въздържа. Ако дадат обещание пред Бога, че няма да злоупотребяват с истината, само тогава мога да им покажа тези места. В това отношение, законът е много строг. Ако не упазим закона на истината, човек губи всичко, което му е дадено. Ако знаеш истината и злоупотребяваш с нея, законът веднага ще те хване. Ако пипнеш някой човек на тези места, трябва да пристъпиш с всичкото си почитание и всичката чистота и светост. Затова Бог каза на Мойсей: „Изуй обувките си, защото мястото, на което стоиш, е свето.“ Когато човек се намира в умствено затруднение, може да му се помогне по същия начин: да се намери специфичното място, което произвежда добър резултат. Кое е това място, не мога да ви кажа.

Казвате: Трябва да вярваме в съществуването на Бога. Само така ще ви се даде това, което желаете. — Важно е, как да вярваме. — Ще вярваш, че имаш един баща, който всякога се грижи за тебе. Бащата казва: Синко, вярвай, че аз съм при тебе. Обаче, вярата изисква правилни отношения между бащата и сина. Като син, когато съм при баща си и когато не съм при него, аз пазя свещено неговия образ. Аз се чувствавам свободен пред него. Аз храня синовни отношения пред баща си, а не господарски, нито робски. Някога бащата иска да застане на мястото си, като господар. Не, бащата може да се държи

господарски, без да е баща; може да се държи приятелски и да е, всъщност, баща. Бащата не може да бъде едновременно и баща, и господар. И синът не може да бъде едновременно и син, и роб. Аз нямам нищо против това, че бащата е господар, а синът — роб. Казвам: В природата съществува закон, според който едновременно не можеш да вършиш две неща. Ако баща ми се отнася към мене господарски, аз ще бъда роб, слуга. Но ако постъпва към мене приятелски, като баща, тогава аз ще му бъда син. Значи, не мога да бъда в едно и също време и роб, и син.

Казвате: Ние считаме Бога за баща, а всъщност, Той е господар. — Ако мислите така, каква идея имате за Бога? Ако познавате Бога като ваш баща, това е едно нещо; ако Го познавате като господар, това е друго нещо. Ако познавате Бога като ваш Учител, това е едно; ако Го познавате като ваш спасител, това е друго нещо. Това са определени идеи. Щом смесвате тези идеи, вие създавате цяла каша. Нужно е дълбоко, вътрешно разбиране. Който не разбира законите на живота, ще се намери в голямо противоречие. Казваш: От толкова години следвам пътя към Бога, но нищо не съм направил. Ние трябва да поддържаме отношенията си към Бога и своите ближни в изправност, понеже силите, вложени в нас, трябва да се разработват. — Кога ще се постигне това? — Има време. Според индуското учение, денят на Брама е равен на число, състоящо се от единица с 14 нули след нея. Определете, на колко билиона или трилиона е равно това число. Всеки, който е излязъл от Бога, разполага с големи дарби и способности за реализиране на един Божествен ден, равен на число, образувано от единица с 14 нули. Като живо същество, ти не трябва да се задоволиш да останеш във формата на риба, птица или млекопитаещо, нито във формата на някое предпотопно животно, нито във формата на човек, но да вървиш нагоре, по възходещата стълба, докато стигнеш до първичния човек, т. е. до козмическия човек, или във формата на библейския човек, създаден по образ и подобие на Бога. Затова е нужен един период от 15 цифрено число, съставено от единица с 14 нули. Толкова време е нужно, докато се качиш на високия връх, отдето ще виждаш всички разумни същества и отношенията

им към тебе, както и твоите отношения към Бога. И тогава, за да се слееш с Бога, нужно е още толкова време, равно на число, съставено от единица и 14 нули. След като живееш на всички слънца и планети и прекратиш този живот, ще отидеш при Бога, ще влезеш в Него — там ще опиташ дълбочината на Божественото. Тогава ще влезеш в друга епоха, дето ще живееш толкова години, колкото представя едно число от 39 цифри. Какво ще кажете на всичко това? Индусите не пишеха тези числа. Те казват, че в нощта всичко заспива. Значи, докато спи човек, времето минава лесно. — Така е, за глупавия всичко спи, а за разумния всичко живее. За онзи, който разбира тези неща, има живот.

Питате: Какъв е смисълът на сегашния живот? — Смисълът на този живот е в придобиване на знания. След като се прераждаш на земята 777 пъти, ти минаваш по пътя на слизането и възлизането — според законите на еволюцията и инволюцията. Това е египетското учение. Като излизаш от Бога, Той ще те изпрати със следните думи: Синко, знаеш ли, кога ще се върнеш при Мене? Това ще бъде, след като вселената се създаде още 14 пъти и пак изчезне. Под „изчезване на вселената“, ние не разбираме изчезването като процес, познат на нас, но си представяме събличане и обличане на земята 14 пъти. Когато вселената преживее такива 14 дни, Бог е преживял само половин ден. Аз привеждам тези факти само каго забавление, като куриози. С това не искам да обезсмисля вашия живот. Напротив, животът има велико бъдеще. Всички страдания, които преживявате, ще се използват. От това гледище, и смъртта е необходимост. Тя е наша сестра. Като дойде тя, ти ще се предадеш в нейните обятия и ще кажеш: Прави с мене, каквото искаш. Тя ще те обере по всички правила, след което ще дойде другата ти сестра — любовта. Тя ще те облече с най-хубави дрехи. Ако не дойде смъртта да те обере и съблече, любовта никога няма да те облече. Смъртта казва: Ще те съблека. — Какво да правя? — Ще чакаш да дойде любовта, да те облече в най-хубави дрехи, каквито никога не си виждал. Като се облечеш в хубави дрехи, ще благодариш на смъртта, че те е съблякла. Тя не обича да ѝ благодариш, нито да плачеш

пред нея. И да искаш да плачеш, не можеш, нямаш сълзи; ти нямаш и мускули, с които да ѝ се противопоставиш. Ти само вътрешно ще почувствуваши смъртта. Тя те лишава от всички външни сетива. Като видиш страшния образ на смъртта, тя ще ти се усмихне и ще каже: Колко си глупав! Ти не разбираш онези, които те любят. Като те заровят в земята, иде любовта и започва да ти прислужва. Казвате, че любовта облича човека. — Да, смъртта го съблича, а любовта го облича. Кой досега е казал тази истина? — Нито църквата, нито богословите. Като казвам, че смъртта съблича човека, тоа показва, че тя е силна. Няма по-красив ангел от смъртта. Въпреки това, като я видите, космите ви настръхват. След тази опитност, ако те питат, защо се пазиш от греха, казваш: Ти виждал ли си смъртта? — Не съм я виждал. — Аз я видях само веднъж, втори път не искам да я видя.

„Отец люби Сина.“ Син е онзи, който възприема с открито, любещо сърце всичко, което става във вселената. Като влезе в нея, пред каквото и да се намери — богатство или беднотия, слава или безславие, грях или правда, да е готов да каже: Така е определено от Бога. Като натовариха Христа с греховете, не ги ли понесе Той? В това отношение, Той е най-големият работник в света. Христа натовариха със вековните грехове, Той да ги изплати. Никой, освен Христос, не се нае да понесе греховете на хората. Цели 33 години Той носеше греховете им, след което Го разпнаха. Има едно предание, в което се казва, че когато Христос бил на кръста, една жена се приближила до Него и Му казала: Господи, ти още не си поел моя товар, т. е. моя смет. Той помолил да отковат ръката Му, да изпълни последното си задължение. След като поел и нейния товар, Той казал: Сега можете отново да заковете ръката ми. Днес Христос не може да бъде прикован на кръста. Всеки, който веднъж е бил закован на кръста, втори път не могат да го заковат. Сега, всички вие сте заковани. Аз виждам майки и бащи, братя и сестри, деца — всички са заковани. Други носят кръста си към Голгота — мъже и жени, всички отиват там. След това казват, че имат култура. — Каква е тази култура? — Велика култура е тя. В нея е смисълът на живота. Ще кажете, че и аз плача като вас. — Аз не плача, не съм от

тези, които плачат. Мина времето на моя плач. — Не тъжиш ли? — Мина времето и на тъгата. — Не мислиш ли за подобрието на човечеството? — Всички хора страдат от изобилие — резултат на което е болестта диабет.

Съвременните хора се нуждаят от сладка храна. Тя е словото на живота. Словото трябва да се дава на хората. Някои казват за мене, че искам да заповядвам. — Аз съм преживял и това време. Сега на никого не заповядвам. Казвате, че минавам за владика. — И това съм преживял. И положението на цар преживях. Аз не искам да бъда нито владика, нито цар, нито майка, нито баща. Това оставих за хората. — Какъв искаш да бъдеш сега? — Аз искам да бъда служител на Бога. Останалите хора ще бъдат и царе, и владици, и майки, и бащи. Тази е моята философия.

Казвате за мене: Този човек иска да ни устрои някаква засада, някаква примка. — Някога аз съм правил тези примки, но като видях техните резултати, отказах се от всичко. Едно време бях господар, видях резултата на господарството и се отказах от него. Едно време бях свещеник, но като го опигах, отказах се и от него. Аз говоря за себе си, нямате право да ме обвинявате, че говоря за свещениците. Ако и другите свещеници мислят като мене, и те ще се откажат от своето положение. Едно време бях майка, но като опитах нейното положение, и от това се отказах. Бях баща, и от това положение се отказах. Всичко видях и опитах, и от всичко се отказвах. Като опитах всичко в живота, отказах се от него, защото разбрах, че има нещо по-хубаво от преживяното и сега остава само едно: да служа на Бога. И, като се върна при Него, отново да слеза на земята. Тогава пак ще искам да стана и цар, и владика, и майка, и баща, но вече с ново разбиране и с нова светлина да изпълня задължението си, както трябва. И сега, всичко, каквото имам, оставям на вас. И вие, като мене, ще минете през същите положения, за да се откажете от всичко. Христос казва: „Който mine през всички изпитания и всички положения, той разбира великата истина.“ Всеки трябва да приеме доброволно нещата, без да убеждава другите. Аз не искам да ви убеждавам в това, което говоря. То е въпрос на времето. Казваш: Аз искам да живея за Бога. —

Да искаш, и да живееш за Бога, това са две противоположни неща. — Аз искам да помогна на хората. — Да искаш, и да можеш да помагаш, това са две различни неща. Трябва да знаеш, как да помагаш, без да унижаваш човека.

Дойде някой при мене, иска да му дам пари на заем. — Ако аз му дам пари, ще унижа неговото достоинство, затова трябва да избира такъв начин, та като му дам парите, да не го унижа. Аз зная само един начин за правене на добро. Например, искаш вода от мене. Казвам: Приятелю, радвам се, че си дошъл при мене. И аз съм жаден, и ти си жаден. Слушай, наблизо, няколко километра оттук, има един извор. Хайде да отидем заедно. Тръгваме и двамата. Казвам му: Тури си ръката, отдето извира водата, и пий. Според мене, това е най-голямото добро, което мога да направя. Вместо да наляя една чаша вода от стомната, аз го завеждам на извора. Казва се в Писанието, че който даде на жадния една чаша вода, той е направил голямо добро. Това не се разбира буквално. Добре е да дадеш на човека чаша вода, но трябва да знаеш, как да даваш. Щом дойдем до извора, сядаме да си починем и пием от водата му. — Как ти се вижда водата? — Отлична. Този пример е за разсъждение, да се научите, как да правите добро, без да накърнявате достоинството на човека.

Един ден, след беседа, излизам от салона. Иде при мене един от правоверните християни, голем критик и ми казва: Вие не проповядвате Христа. — Аз се отказах да Го проповядвам като вас. Видях резултата от вашите проповеди и се отказах от тях. — Как проповядвате днес Христа? — На първо място е парата. Ако отидете в Америка, ще видите, че най-красноречивите проповедници си имат вили, живеят като царе, с всички удобства. След всичко това ще проповядват, че Христос умрял на кръста. И това не е лошо. По-добре е да проповядват Христа по този начин, отколкото да вършат грехове и престъпления. Според мене, сегашното проповядване на Христа, в сравнение с истинското проповядване, е особен род разбойничество. И аз, като проповядвам, се запитвам: Как проповядвам истината — като честен човек, или като престъпник и разбойник, който лъже и обира хората?

Под „разбойник“ разбирам човек, който иска да вкара хората в крив път. И съвременните вярващи трябва да се запитат, как проповядват Христа.

Много пъти аз съм се занимавал с тежката задача, как да науча хората да познаят Бога. Дошъл съм до заключението: Бог се проявява някога такъв, какъвто е, а някога, такъв, какъвто не е. Така се е проявявал Той към мене. И аз се проявявам към Него такъв, какъвто съм и такъв, какъвто не съм. Питам: Де е кривото? — Няма нищо криво в света. Закон е: Бог може да ми се изяви такъв, какъвто е; може да се прояви и такъв, какъвто не е. — Тогава, де е истината? — Аз разглеждам въпроса философски. Ако Бог се прояви към мене такъв, какъвто не е, аз трябва да се проявя към Него такъв, какъвто съм. Ако Бог се прояви към мене такъв, какъвто е, аз имам възможност да се проявя към Него такъв, какъвто не съм. Това е философска мисъл, върху която трябва да разсъждавате. Щом дойде нещастieto в света, Бог се проявява такъв, какъвто не е. Вие ще се проявите към Него такива, каквито сте. Какво дават две отрицателни величини? Това е един от Христовите закони, който дава разрешение на един социален въпрос: „Не противи се на злото. Това значи: Не увеличавай злото, но не увеличавай и доброто. Ако увеличиш доброто, ти ще направиш престъпление. Който се е опитал да умножи доброто, той е вече сгрешил. И всеки, който се опитал да увеличи злото, и той е сгрешил. Ще проявяваш доброто в света, като мярка, без да го увеличаваш. Щом го увеличиш, ти си въвн от законите на разумната природа, извън Божиите закони. Ако увеличаваш доброто във физическия свят, ти си на крив път. Ти можеш да увеличиш доброто само в себе си, но не и въвн от себе си. Доброто е същината на Бога. Той е, сам по себе си, добро. Следователно, с твоето добро ти не можеш да направиш света по-добър, отколкото е всъщност. И с твоето зло не можеш да причиниш на света по-голямо зло.

И тъй, Бог се проявява към нас такъв, какъвто е, и такъв, какъвто не е. Това не е нищо друго, освен проява на доброто и злото. Обаче, ние, във всички случаи, трябва да се проявяваме към Бога такива, каквито сме. Това е правилното отношение. То показва нашата готовност да

служим на Бога. Ако се проявяваме към Бога такива, каквито не сме, това показва нашето греховно състояние. Ако една жена дойде при мене да я лекувам и се прояви такава, каквата не е, аз ще ѝ препоръчам един мъж, който да се прояви към нея такъв, какъвто е. Щом се ожени за него, тя ще се излекува. Това е поляризиране. Добрите хора изправят лошите. Те ги лекуват. Ако Бог се проявява към тебе такъв, какъто е, ти ще се радваш и веселиш и ще се проявиш към Него такъв, какъвто си. Щом Бог се прояви такъв, какъвто не е, ти пак трябва да се проявиш такъв, какъвто си, и ще се учиш. Ако не се учиш, никога няма да станеш мъдър, никога няма да придобиеш знание. Като знаете това, използвайте моментите в живота. Радвайте се, обичайте всички хора, всички живи същества, когато Бог се проявява към вас такъв, какъвто е. Щом се покаже такъв, какъвто не е, ще учите — нищо повече. Ще вземете мотиката и ще работите, докато придобиете мъдрост и знание. Това е философията на живота.

„Отец люби Сина.“ — Защо Христос е Син Божий? — Защото показва синовни отношения към Бога. Той понесе всички страдания, хули и подигравки с любов и се прояви към Бога такъв, какъвто е. Така Христос показва на хората, какви трябва да бъдат. Той каза: Аз минах през страданията. Ако и вие искате да бъдете Синове Божии, трябва да минете през същите страдания. Казваш: Искам да бъда Син Божий. — И това може, но ще се готвиш да минеш през големи страдания. Не мислете, че вие ще избегнете ангела на смъртта? Вие не можете да избегнете смъртта, колкото и да се криете от нея. Една 80 годишна негърка, обременена от живота, постоянно се моела на архангел Михаил да ѝ вземе душата. Няколко студенти, нейни съседи чули молитвата ѝ. Един ден решили да се пошегуват с нея. За тази цел, един от тях се преоблякъл в особени дрехи, като арахангел Михаил, а друг — като обикновен ангел и похлопали на вратата ѝ. — Кой е там? — Запитала негърката. — Архангел Михаил със свой другар. — Защо идете? — Идем да вземем душата ти. — Кажете им, че тя не е тук.

Помнете: Има много начини за разрешаване на задачите в живота. Обаче, истинският начин е един. — Какъв

е този начин? — Да проявите синовно отношение към Бога и да Го познавате, независимо това, как се проявява Той към вас: дали ще се прояви такъв, какъвто е, или такъв, какъвто не е. И в двата случая, вие ще познаете Бога като Любов и като Мъдрост. Който се домогне до философията на живота, никога няма да изпадна в противоречия. Стремете се винаги да проявявате синовни отношения към Бога. Това значи, да дадете път на Христа в себе си. Запитайте се, дал ли е Христос всичко на ваше разположение. Ако още не ви е дал, не се отказвайте, но вървете напред. Днес всички хори вървят към осинозяване. Каквото и да правят хората, не могат да избегнат това. То е един от начините за разрешаване на въпросите. В края на краищата, всеки ще стане Син Божи. Този е начинът за разрешаване на задачите.

Казвам: Каквото става в държавата, в църквата, в народа, то става за самите тях. Обаче, каквото става в твоята душа, то става за самия тебе. От това зависи твоят бъдещ живот, твоята свобода. Но ти не можеш да огречеш нито народа, нито държавата, нито църквата. Всичко, което става в света, е резултат на целокупната дейност на живота. Всички души работят за общото, за целокупната проява на живота. Развитието, до което е дошло човечеството, е резултат на целокупната дейност на всички души. Ние не можем да изменим този резултат, но можем да внесем нещо ново в нашите души. Аз не проповядвам индивидуализъм, защото той е външно учение. Мнозина мислят, че силата на човека е във външните удобства. Това е така за обикновените хора, но не за гениите. Геният носи силата в себе си. Дето отиде, де то бутне, силите на природата му се отзовават. В това отношение, аз мога да ви наведа ред доказателства, които ще ви съблазнят. Например, какво ще кажете, ако трябва да печелите със знанието си, като виден гадател, който чете по чъртите на лицето и ръцете? Ето една съблазън. Изкуство е да не злоупотребяваш с това знание. Срецаш един богат човек и виждаш, че дъщеря му ще заболее от тежка болест и ще умре. Понеже владееш изкуството да лекуваш, можеш да ѝ помогнеш, срещу което ще бъдеш добре възнаграден. Трябва ли да приложиш изкуството си за печалба? Ако бащата доброволно те възнагради, това е

друг въпрос. Но ти не трябва да носиш в съзнанието си мисълта за печалба. Следователно, бъди готов да помагаш, без да очакваш възнаграждение. Ако Христос проповядвал спасение, важно е, в какво се заключавало то. Да се спасиш, това значи, да се освободиш от греховете си, както и от страданията, и от сиромашията. Ако не можеш да се спасиш в името на Христа, де е твоята вяра? Ако сам не можеш да си помогнеш, съберете се десет, сто души или цял народ, помолете се заедно, и в скоро време ще имате резултат.

Казвам: Всички имате дарби и способности, които трябва да развивате. Някои от вас имат големи дарби, но работа се иска, да ги развиете. Вие сте готови, работили сте в миналото, и сега не трябва да чакате на станцията. Влакът е готов, и вие трябва да тръгнат вече. Първият влак, експресът ви чака, гледайте да не го пропуснете. Този влак не е за онзи свят. Той ви носи сполука и щастие. Аз не говоря за сполуката на онзи търновски адвокат, който носил в джоба си два револвера и 600 лева. По пътя го нападнали разбойници, с цел да го оберат. Като претърсили джобовете му и намерили само 600 лв., те го набили добре и му казали: Като адвокат, ти трябва да носиш повече пари със себе си, а не само 600 лв. После го запитали: Защо носиш два револвера? — За зор заман. — Какъв по-голям зор от този? Ако адвокатът беше предв длив, нямаше да мине през тази гора, дето има разбойници. Най-малко, той трябваше да знае, де има заровени пари в земята, и да каже на разбойниците. Така, той щеше да се освободи от боя. Като намерят парите, разбойниците ще го пуснат на свобода. За това е нужно знание.

Днес всички проповядват неща, които не прилагат. В това отношение, българинът е голям майстор. Като впряга воловете си, той ги милва, говори им галовно: Хайде, чоджум, хайде на нивата, да орем. Като се върнем, ще ви нахраня добре. Щом се върнат, той им дава малко сламица, и с това свършва. Хората и досега още се хранят със слама. Дето и да се обърнат, навсякъде слама: в религията, в науката, в поезията, във философията. Това се отнася до всички хора, а не само до вас. Според мене, истинска поезия е онази, която произвежда преврат в човешката душа. Идея има в тази поезия. Колко пъти са

ми казвали, че беседата ми е отлична. Щом е отлична, питам: Какво мислиш да правиш? — Нищо не съм решил.

В такъв случай, беседата ми не е толкова отлична. Друг войде при мене и ми казва: Отлично е твоето учение. Ако светът го приеме, знаеш ли, каква промяна ще стане с него? После ми казва: Можеш ли да ми дадеш 200 лв. на заем? Аз го слушам и си мисля: Как ще му дам 200 лева, без да засегна достойнството му? Казвам му: Хайде да отидем на близкия извор, да пием чиста изворна вода. Като отидем на извора, там ще му дам, каквото иска.

Като ви говоря така, аз не искам нито да ви морализирам, нито да ви налагам своите убеждения, но казвам, че не е лесно да станете поети, учени и философи, каквито трябва да бъдете. За мене, всяка минута от времето е цяла епоха. Следователно, ако от сутринта до вечерта вие не използвате времето, да станете, каквито трябва, всичко е изгубено. Аз говоря за минутата, като за вечност. В една минута човек може да стане, каквото иска: и музикант, и поет, и учен, и философ. В една минута в човека може да стане вътрешен преврат, да се повдигне. Няма по-велико нещо от това, да видиш, как расте човек и се развива, как се повдига той в умствено и сърдечно отношение. Работай се на всяка душа, която се развива. В това се крие смисълът на живота. Христос имал дълбоко разбиране за живота, затова дошъл на земята, да учи хората, как да живеят. Днес трябва да дойде един гений или светия, чрез когото Христос да каже, доволен ли е от своите последователи, от проповедниците и пастирите. В какво се заключава доволството на тази велика душа? Христос не плаче за света, но казва: „Даде ми се всяка власт на небето и на земята. Идете и проповядвайте в мое име.“ Казвате: Защо Този, Който има всичката власт на земята, не дойде да оправи света? — Това е механично разбиране. Христос не оправи света. Онези, които са минали тази опитност, мислят това.

Съвременните хора са поставени на един дармон, да се пресяваг. Това става, както сортират плодовете. За тази цел си служат с дъски, поставени наклонно, с различни по големина дупки. Като падат по дъските, плодовете се сортират. През големите дупки падат големите плодове, а през малките дупки — малките плодове. Някога и вас

ще прекарват през такива дупки, ще ви турят в кошове, вече сортирани. В света става голямо преобразование. Какво представя сегашното сътресение на хората? Има разтръсване на идеите, на чувствата и желанията на хората — на всичко, съществуващо досега. Това разтръсване ще стане с всички — царе, духовници, учени и прости, богати и бедни, всеки ще падне в някой кош. Кога и как ще стане това, аз не говоря за него, оставям го настрана. Аз искам да разбирате Бога такъв, какъвто е, и такъв, какъвто не е. Искам и вие да се познавате такива, каквито сте, и такива, каквиго не сте. И в двата случая трябва да имате правилно разбиране за отношенията ви към Бога. Трябва да имате правилно разбиране за тази вътрешна идея — да познавате Бога такъв, какъвто е, и такъв, какъвто не е. Искате ли да ви дам един ключ за живота? Ето, този е ключът, имате го вече. Но за да го разберете и да го използвате разумно, нужно ви е толкова време, колкото е числото, съставено от единица с 14 нули.

✱

8. Беседа от Учителя, държана на
19 октомври, 1930 г. София.—Изгрев.

Живот и хляб

„Аз съм живият хляб, слезъл от небсто. Ако яде някой от този хляб, ще живее във веки.“^{*)}

Ще взема само няколко думи от този стих: „Ако яде някой от този хляб, ще живее във веки.“ Важните думи тук са „живот и хляб.“ Хлябът е математическо отношение на необикновената математика. Значи, има отношение на математиката и метаматематиката, на геометрията и метагеометрията. Какво означава частицата „мета“?

Казвате: Трябвѣ да се яде хляб. — Докато човек не намери отношението между живота и хляба, нищо не е намерил. Хлябът има отношение, първо, към физическия, към обикновения живот; гой има отношение и към духовния живот; най-после, той има отношение и към разумния живот. Така и животът има отношение към материалното, към духовното и към разумността. Хлябът е видимото, физическото, осезаемото. Между хляба и живота има отношения и, ако не разбираш тези отношения, ти не можеш да използваш нито хляба, нито живота. Колкото по малко хляб ядеш, толкова по-малко живот имаш; колкото повече хляб ядеш, толкова повече живот ще имаш. Ако мислите, че това твърдение не е верно, може да го проверите. Откажете се от хляба, и ще видите, че животът ви ще се намали. Тъй щото, онези, които искат да разберат отношенията между хляба и живота, трябва да разбират отношенията в самата математика. Хлябът е потребен, за да се прояви самият живот. Без хляб и без живот човешката мисъл не може да се прояви. За правата мисъл на човека се съди при възли-

^{*)} Иоана 6:51.

зането от видимия към невидимия свят, т. е. от материалния към духовния. Някои разсъждават по обратен път, т. е. от невидимото към видимото. Ако всички хора са толкова напреднали, да виждат невидимото, то е друг въпрос. Обаче, невидимият свят е крайно отдалечен от човека. Под „далеч“ разбирам, че човек няма още на разположение онези органи, с които да вижда невидимото. Затова съвременните хора си служат с увеличителни стъкла, да виждат крайно малките, микроскопически неща на физическия свят. Ако направо с очите си човек не вижда това, което някои индуси виждат, по-добре да си служи с микроскоп и увеличителни стъкла. Така поне ще бъде полезен на човечеството — по-лесно ще прави изследванията си.

Казва се, че съвременната култура е напреднала. — Ако е така, каква нужда има от култура, изобщо? Ако старите вярвания бяха толкова правдоподобни, истинни, защо ни е християнството? Тогава можеше да се върнем към Мойсеевото учение. И ако то съдържаше абсолютната истина, безпредметно беше отиването ни към Христа. И ако старите принципи в науката бяха толкова съвършени, нямаше нужда от съвременната наука. Щом се говори за съвременната наука, виждаме, че тя е допринесла нещо за човечеството. Его защо, да не изпадаме в друга крайност и да казваме, че последната дума на науката е в бъдещето. Не, както миналата наука е допринесла нещо за настоящата, така и настоящата ще допринесе нещо за бъдещата.

И тъй, за да се разберат нещата, човек трябва да знае своето специфично отношение към живата природа. И природата, от своя страна, има специфично отношение към всяко живо същество. Въз основа на това, човек трябва да има специфично отношение и към ближния си и да съзнава това отношение. Също така, той има отношение и към по-далечните, а най-после, и към всички живи същества. Това са твърдения, които напредналите същества знаят, а обикновените хора искат да им се докажат. Щом се убедят в истинността на тези твърдения, те постепенно се изменят. Който разбира отношението си към природата, той е в положението на победител. Той придобива нещо от разумната природа и се радва.

Който не разбира отношението си към разумната природа, той се намира в положението на победен. Той нищо не придобива от природата и скърби. В природата съществува един закон, който регулира отношенията. Според този закон, всяка радост, придобита за сметка на скръбта на другите, е временна. И скръбта, причинена на радостта на другите, също така е временна. Следователно, между скръбта и радостта има известно отношение. В математиката има отношения, чрез които може да се определи, след колко време една скръб може да се превърне в радост, или една радост да се превърне в скръб. Това може точно да се изчисли, не само с обикновената математика, но и с метаматематиката. С обикновената математика можем да изчисляваме само обикновените прояви на физическия свят. Щом дойдем до силовите линии, до силите на духовния свят, там обикновената математика спира. С обикновените методи на математиката можем приблизително да изчислим и дълбочината на океана, но със същите методи, приложени в духовния свят, можем да пропаднем.

Казвам: Ако с нашите обикновени отношения искаме да разрешим великите проблеми на вселената, ние можем да потънем. Обаче, качим ли се на параход с всички възможности, ние можем свободно да преминем своя път. Това се постига чрез методите на истината, които всеки ден изучаваме. Не мислете, че това, което сте научили досега, е всичко, което предстои да изучавате. Не мислете, че този живот, през който минавате, е единственият. Сегашното ви знание и сегашният ви живот са капка в море, в сравнение с това, което предстои да постигнете. Това, което бъдещето ви носи, не може да се сравни със сегашното. Колкото микробата може да говори за човека, толкова и сегашният човек може да се произнася за бъдещето. Какво може да каже микробата от своето положение за абсолютната истина? Как може да си представи тя човека да свири на пиано или на цигулка, или като астроном да наблюдава небето? Как може микробата да си представи небето с безброй звезди, слънца и планети? За нея небето е бяла, затворена книга. Ако някой започне да ѝ говори за небе, за звезди и слънца, тя ще се види в чудо. В края на краи-

щата, тя ще каже: Това са илюзии, непостижими неща.

Христос казва: „Който яде от този хляб, той ще живее във веки.“ Христос поставя този въпрос на висша математическа основа, или на Божествена основа, т. е. на разумна основа. — Как да разберем този въпрос? — Докато още питате, никога няма да го разрешите. То е все едно да питате, що е Бог. Това е философски въпрос. Такъв въпрос не съществува. Не може да се задава въпросът, какво представя Бог и съществува ли Той. Философите, от една страна, си задават този въпрос, от друга страна го отричат. За нас този въпрос е ясен, и ние не се занимаваме с него. Обикновеният човек непрекъснато си задава въпросите: що е животът и що — смъртта, що е истината и лъжата, що е пълно и празно пространство и т. н. Както и да си отговорите на зададените въпроси, те нищо не допринасят. Когато не можете да дойдете до правилни заключения, вие трябва да се запитате: Вървите ли в правия път, или не. Коя е диагнозата, по която човек познава, дали върви в правия път. За да се изясни известен въпрос, все трябва да стане известно отклонение в мисълта.

Сега ще си послужи с един пример от физиката. Всички знаете, че когато светлината минава от по-рядка в по-гъста среда, както и от по-гъста в по-рядка, тя претърпява известно пречупване. Следователно, ако гледаме един предмет през гъста среда, няма да го видим там, дето е в действителност. Ако геометриктър иска да знае точно мястото на даден предмет, той си служи с известни формули, за да премахне отклонението на предмета. И мисълта претърпява известно пречупване, когато минава от по-рядка в по-гъста среда. Тогава човек се чуди, защо по-рано е мислил по един начин, а после — по друг. В колкото по-гъста среда навлиза човек, толкова по-голямо е отклонението на мисълта от правия път. Най-после, човек заспива. Това показва, че той се отклонил от истината, от истинския живот. Какво става с човека, ако попадне в пещера, пълна с въгледвуокис? — Той се задушаваша. — Его защо, щом усети подобно задушаване, той трябва да излезе от пещерата и да върви напред. С други думи казано: За да не се задуши, човек трябва да се откаже от много свои стари разбирания. Старото пред-

ставя пещера, пълна с въгледвуокис. Докато е в тази пещера, човек постоянно губи благородното и възвишеното в себе си, което го отклонява от правия път. Благодарение на нечистия и задушлив въздух, кръвообръщението в човека не става правилно. Следователно, когато се говори за подобрене на обществото, на семейството и на отделния човек, аз разбирам първо, да се внесе подобрене в кръвообръщението, да се регулира ритъма на сърцето. Ритъмът на човешкото сърце е неправилен, поради което неговата нервна система се разстройва. Колко години можеш да живееш с разстроена нервна система? Ако поживееш 40 — 50 години, ще благодариш и на това. Разстрои ли се нервната система на човека, колкото и да философствува, всичко отива напразно. От една страна се пълни, от друга — изтича. — Какво трябва да се прави тогава? — Ще търсиш начин да не се разстройва нервната ти система. Ще живееш по нов начин. Ако пък си я разстроил вече, ще живееш по нов начин, да я изправиш. Религиозните хора казват: Ние намерихме правия път. — Вие намерихте правия път, но още не живеете правилно, затова и вашата нервна система се разстройва.

Христос казва: „Който яде от този хляб, ще живее във веци.“ Колко ще живее? — Вечно. Значи, в думите, които Христос е казал, има известно отношение. Много неща е казал Христос по въпроса за хляба, но само една част от него се запази, т. е. напечатана. За да не се опорочи казаното от Христа, невидимият свят го скри, задържа го за други времена. И досега още учените спорят за времето, през което Христос се родил. Според някои, има една разлика от сто години. Изобщо, учените религиозни искат да знаят точно времето на раждането на Христа. Някои казват, че разликата не е повече от 30 — 40 години. Други казват, че и 3 — 4 години да е, пак е много. От астрологическо гледище, като се говори за точност на датата, не се допуска разлика нито от един ден, от един час или даже от една минута. Знаете ли, какво разстояние ще измине светлината за четири години? През това време, тя ще отиде зад Алфа Центаурус, най-близката звезда до слънчевата система. А колко време е нужно на човека, за да стигне до тази звезда? Който не работи с тези величини, казва: Какво представя разликата

от един ден? — Много нещо е един ден, зависи, с каква мярка мериш. В обикновения живот, в обикновената наука се допускат изключения. — Защо? — Пътят е такъв. Обаче, дойдете ли до абсолютния, реалния, Божествения свят, там никакви изключения не се допускат. Там всяко изключение причинява прекъсване на мисълта.

И тъй, щом влезете в духовния или в Божествения свят и почувствувате известно прекъсване, вие ставате скръбни. Защо сте скръбни, не знаете. Ако не спазвате правилата и законите на Божествения свят, изключенията ще дойдат, а оттам и страданията. Всяко изключение е прекъсване на мисълта, а прекъсването на мисълта води към страдание. — Що е страданието? — Признак, че си влязъл в гъста среда. Според мене, страданието на човека се дължи на факта, че той не е могъл да реализира едно свое голямо желание. Например, искаш да станеш председател на някоя република. Ако постигнеш желанието си, ще се радваш. Ако не го постигнеш, ще скърбиш. За да реализираш желанието си, ти трябва да бъдеш много способен човек, да се бориш с 10 — 15 души кандидати за същото място. Не е лошо желанието на човека да стане председател на република, но той трябва да бъде много умен, много способен. Ако не успее, причината е в неговия ум, сърце или воля. Значи, умът, сърцето или волята ти се движат в посока, обратна на истината. Разумният свят не те намира още годен за председател. Те казват: След четири години пак ще се опиташ отново, ще си дадеш кандидатурата. През това време ще се готвиш за председател. Как ще успееш, това е въпрос на умение и на способност.

Ще ви приведа един пример из живота. Един млад момък вървял по улицата със своята възлюбена. По едно време, до младия човек се приближил един голям борец и му ударил една плесница. Младият се търколил на земята и бързо станал. Той започнал да мисли, защо му ударил плесница. Борецът искал да му каже: Докато си губиш времето с момите, от тебе нищо няма да излезе. Младият човек си помислил: Здрав, мускулист съм; ако река да отговоря на този борец, може да ми удари още една плесница. По-добре ще изследвам живота му, да видя, как е развил силата си. Той разбрал, как е работил

борецът, колко време и, като научил всичко, започнал да се упражнява. След десетгодишна усилена работа и упражнения, той развил такава сила в себе си, че дошъл до положение, с една ръка да вдига голям кон с кончето. Като се уверил, че придобил нужната сила, той отишъл в дома на бореца и му казал: Познаваш ли ме? Знаеш ли, кой съм аз? — Не те познавам. — Аз съм този, на когото преди десет години удари една плесница. За да ти докажа, че и аз мога да стана като тебе, работих десет години по твоите методи и мога да ти покажа, какво съм постигнал. В този момент, с едната си ръка, той хванал бореца за краката и го вдигнал във въздуха. Борецът казал: Признавам те за мой учител. Ти ми внушаваш голямо доверие и отсега нататък, дето те срещна, ще ти правя път.

И тъй, всеки човек, който върви в правия път, по пътя на Божествената наука, всякога ще има постижения. Който живее с религиозни разбирания, казва: Съдбата е такава. — Съдбата е едно, а работата — друго. Каквато и да е съдбата ти, ще работиш. Ако не работиш, страданията ще те следват. За да бъдеш щастлив, трябва да спазваш Божествените условия. И като страдаш, това се дължи на неспазване на Божествените условия. Скръбта, страданието не иде отвън, или отгоре някъде. Знайте, че когато страдате, другаде някой се радва. Преди години посещавах едно семейство — мъж, жена, четири дъщери и един син. Башата беше добър, трезв човек, майката — разумна, спретната жена. Така се случваше в това семейство, че по цяла седмица един от членовете беше дежурен, в смисъл на пост. През това време, той посеще скръбта и мъчнотиите на цялото семейство. Той изпълняваше специална програма. Дойдеше ли понеделник, дежурството се сменяше. Друг член от семейството ставаше дежурен. Останалите започваха да му се смеят. Понеже бяха свободни от мъчнотиите и страданията, те се радваха. Така се сменяха един след друг. Ще кажете, че това се дължи на наследствените чърти. — Може да е така, но тук причината беше друга, а не наследствеността. Това е математически, органически или психологически закон, който действа в живота. То показва, че при известни условия, при известно съчетание на сили, човек е осъден на стра-

дания. Дали това е заслужено, то е друг въпрос. Като преживееш тези страдания, ще се радваш.

Представете си, че два тима се състезават. Единият е победител, а другият — победен. Хората от първия тим се радват, а останалите — страдат. Казват, например, че тимът на Левски е бит, а другият е победил. В какво се заключава победата? В една малка разлика, с четири-пет единици. Важна е мисълта, че единият победил. Който не разбира тези отношения, ще каже, че това е празна работа. Не, не е така, победата се дължи на известни закони. Победителите са се упражнявали, затова имат резултат. Следователно, страданията и радостите са подобни на тимове. Тук хората или пропадат, или се повдигат. Това показва, че те трябва да живеят съзнателно, да научат живота. Който разбира законите, ще се насърчи; който не ги разбира, ще се обезсърчи. Ако те сполети нещастие, не се обезсърчавай, но стани, изтърси дрехите си от праха, заведи своята възлюбена, с която си тръгнал, и започни да изучаваш силата, която те ударила и свалила на земята. След няколкогодишна работа и усилия, хвани тази сила за краката, вдигни я във въздуха, да покажеш, че си господар на своята съдба. Само разумният може да бъде господар на съдбата си. — Защо? — Защото той познава законите на живота и природата. Тези закони не са механически. Законът разбира нещо разумно. И затова, като се говори за Мойсеевите закони, разбираме физическите закони, които постоянно се сменят. Има закони в света, които никога не се сменят. Павел казва: „Който има законите на небето, няма дял между законите на земята.“ Земните закони са несполучлив превод на небесните. Следователно, ако аз спазвам разумните възвишени закони на небето, няма защо да спазвам законите на земята. Аз спазвам законите на земята, защото в тях чета онези възвишени и разумни закони на небето, в които няма никакво изключение. В земните, т. е. в човешките закони има почти толкова изключения, колкото са и правилата.

Да дойдем до вътрешния, истински смисъл на живота. Това, което ви говоря, не искам да влезе в стълкновение с вашите вярвания и разбирания. Каквито вярвания имате, дръжте си ги. Ще ви кажа, защо трябва да ги

държите. Например, вярвате, че имате да дължите на някого. Аз не искам да ви накарам да мислите, че не дължите на никого. Не, вие ще държите вашите вярвания дотогава, докато изплатите дълговете си. Какво ще правите, като изплатите дълговете си? Какво ще стане с вас? Ще станете безверници. Казвате: Аз не вярвам вече, че имам да давам на някого. Ако имаш да даваш и се откажеш от дълга си, под предлог, че не вярваш в дълговете, ти си престъпник. Какво ще кажат хората за тебе, като изплатиш дълговете си и се отказваш да вярваш в тях? Те ще кажат, че си човек на свободата. Няма похубаво нещо от това, да търсиш свободата. Под „свобода“ разбирам освобождаване от дълговете, които сте направили още в миналото. Аз оставам настрана причините за дълговете от далечното минало. Оставам настрана всички научни и религиозни теории и обяснения. Щом дойдем до теориите, натъкваме се на различни обяснения: египтяните дават едни обяснения, индусите дават други обяснения, а съвременните хора — трети обяснения. Според условията и времето, всички обяснения са правилни: и египетските, и индуските, както и тези на съвременните хора. В тях няма никакви противоречия. Обаче, днес египетските вярвания се нуждаят от вътрешно разбиране. Те казваха, че страданията са необходими за душата. За обяснение на това твърдение, те допуснаха теорията за странствуването на душата. — Къде странствува душата? — След египтяните дойдоха индусите и развиха нова теория — за прераждането на душата. — Какво се разбира под „прераждане на душата“? Защо трябва да се преражда? Съвременните хора донесоха теорията за наследствеността. Те казват, че качествата на родителите се предават на децата. Обаче, и този въпрос още не е изяснен. Има нещо в математиката, което дообяснява нещата. Аз разглеждам математиката като свръхнаука, която обяснява това, което е необяснено. Останалите науки служат за допълнение на математиката. Съвременните математици, които се борят помежду си, са дали първенство на математиката. Обаче, от наше гледище, аз казвам: Има една Божествена наука, която стои над всички останали науки. Как се казва тя, не смея да кажа името ѝ. В бъдеще, когато хората до-

стигнат високо развитие, те сами ще я кръстят, сами ще и дадат име, ще го направят известно на всички.

Казано е в Писанието, че имало едно камъче, на което никой не знаел името. Никой човек не знае, какво име ще носи той в бъдеще. Не е въпрос за името в следното прераждане, защото много имена са псевдоними. Аз говоря за името, което човек ще носи на небето. То ще бъде във времето, когато той завърши своето развитие. За него е важно името, което ще носи в бъдеще, когато ще стане съвършен човек. Да станеш съвършен, това значи, да бъдеш господар на цялата слънчева система. Тя ще се управлява от неговия ум, от неговите разпореждания. Да управляваш слънчевата система, това значи, да си божество. Да си божество, това значи, да разбираш отношенията не само на хората към Бога, но и на планетите в слънчевата система помежду им. Не само това, но той трябва да разбира отношенията на всички живи същества помежду им, както и отношенията на всички елементи, които живеят под благоприятното влияние на неговия ум. Това правят някои от съвременните учени в Индия. С това се занимават учителите, адептите в Индия. Това е предмет на Теософията, наречена още „Логос“. Под „Логос“, Евангелието разбира Словото, изразено чрез стиха „Вначало бе Словото, и Словото бе у Бога.“ „Вначало Бог създаде небето и земята, и земята бе неустроена и пуста“. С това Слово, т. е. с Логоса, който се носел над повърхността, земята започнала да се устройва. С думите „да бъде светлина“, Бог създаде света, като отдели светлината от тъмнината, твърдата от водата. И най-после създаде човека, по образ и подобие свое. Така се започна вътрешното устройване на света. Питам: Кой от съвременните учени може да каже, какви са били процесите на вътрешния строеж на вселената. Като оставим настрана механичния процес на това устройване, ще дойдем до онова велико, вътрешно устройване на света, което и досега още продължава. Всеки ден човек минава през радостта и скръбта, което говори за процеса на вътрешното строителство. Когато се завърши приблизително главният физически строеж на физическата еволюция, ще стане въпрос за духовното развитие на човека, наречено, според окултистите, „развитие на неговия астрален живот“, който

сега се организира. Аз наричам този процес „развитие на човешкото сърце.“ Думите, изказани в Писанието, че Бог ще даде нов живот, подразбират нови сърца. Сърцето означава един свят, много по-обширен от физическия. Нова вселена се строи, много по-обширна от сегашната. Следователно, нашите радости и страдания станали за сметка на това преустройство, на новото строителство. Нова вселена се създава. Като се казва, че се строи нов свят, разумният ще си го представи. Който не разбира вътрешния смисъл на този нов свят, ще се обърка.

И тъй, мисълта, която искам да остане у вас, е следната: Съществува наука на човешкия дух. Всички разклонения на тази наука наричаме пак наука. Всичко това е резултат на колективната дейност на човешкия дух, т. е. резултат на общите усилия на човешкия ум. Това резултат показва, доде е достигнало човечеството. Има неща в тази наука, които са разгадани вече; има други, които още са затворени и минават за илюзорни и още не са разгадани. Тяхното разкриване е в бъдещето. Когато потрябва, те ще се разгадаят. Божествената наука разполага с методи за превръщане на скръбта в радост. Тогава скръбта не е нищо друго, освен тор. В това отношение, Писанието казва: „Всичко, което се случва на онзи, който люби Бога, ще се превърне на добро.“ И писателите на сегашното време, както и апостолите в миналото, са поддържали същата мисъл. Лесно се казва това, но мъчно се съзнава. Един наш приятел често питаше този стих, но като дойдоха страданията до главата му, казваше: Много страдам. Какво ще стане с мене? — Ще свикнеш със страданията. Обаче, не е въпрос да свикнеш. Аз правя превод на тези думи. Да свикнеш, това значи, да разбереш законите, защо нещата се случват така, а не иначе. Като разбереш законите, ще си обясниш, защо идат те и какво носят за човечеството. Не е въпрос да свикнете, като животни, но да си обясните нещата. Вземете например, страданията на Христа, когато беше на кръста. Защо страдаше, това не беше ясно на Христа. Но после, когато се спасиха 500 милиона хора, не заслужаваха ли Христос да понесе тези страдания? Днес, когато тези хора се радват, страданията на Христа се осмислиха. И сега мнозина искат да бъдат като

Христа. Това е криво разбиране. Те искат да бъдат съдружници на Христа. Това не може да бъде. Ние трябва да разберем въпроса правилно.

Ще приведа един пример от живота, да видите, какво значи да направиш съдружие с някого. Един млад момък минавал край кафеджийницата на един турчин, който чукал кафе. Момъкът се спрял при турчина, да гледа, как чука кафето. Забелязал, че при всяко вдигане и слагане на чука, кафеджията издавал звука „ха-ха.“ Момъкът му казал: Искаш ли да станем ортаци в тази работа? Както виждам, ти вършиш две работи едновременно: вдигаш и слагаш чука и казваш „ха-ха.“ Остави за мене последната работа, да викам „ха-ха“, а ти вдигай чука. — Добре, да бъде според желанието ти. Турчинът продължавал да чука кафето, а младият момък, като знаел, кога ще каже „ха“, предварял го и изпълнявал своята работа. Така работили двамата, докато счукали кафето. Турчинът започнал да прави кафета на клиентите си и турял парите в една тенекиена кутия. Младият момък поглеждал към кутията и казал на турчина: Слушай, приятелю, ти забрави, че сме ортаци. Трябва да ми платиш. Турчинът мълчал, нищо не отговарял. Момъкът се принудил да го даде под съд. Като разгледал делото, съдията казал: Турчинът ще събира парите в тенекиената кутия за себе си, а звукът „тин-тин“, който се чува при падане на парите в кутията, ще бъде за младия човек.

Някога и ние ставаме ортаци с природата, както турчинът и младият човек. Обаче, това не е нищо друго, освен „ха“ и „тин“. Това е безпаричие, оглупяване, мъчение, страдание и безверие. Още много имена можем да дадем на това съдружие. Ще кажете, че това не ви е ясно. — Намерете някой човек да ви обясни. Все ще намерите един умен човек да ви обясни нещата. Да остане в ума ви следната мисъл: Всяка идея, всяко верую, които минават през гъста психична среда, непременно ще претърпят известно отклонение. И тогава ти ставаш и православен, и католик, и евангелист, и учен, и талантилив и като отидеш при Бога, виждаш, че нищо не излязло от тебе. Всичко ставаш, но нищо не си. Учен ставаш, без да си учен. Под „наука“ ние разбираме сериозна работа.

Да се занимаваш само с хляба, това е наука; да се занимаваш само с живота, и това е наука. Като знаеш науката за живота и за хляба, ще знаеш и другите науки. Ако не знаеш науката за живота и не разбираш науката за хляба, ти никога няма да разбереш законите и на твоя ум. Мислиш ли, че логическата мисъл е права? В обикновената логика, според нас, не може да се говори за права мисъл. Има логически неща, които не са верни. Например, като се каже думата „дължина“, удължава ли се? Казваш: Много дълга дума е тази. — Колко е дълга? Колко сантиметра дължина има тя? Тази дума едва ли има дължина няколко сантиметра. Не зная, дали в български език има дума, дълга 10 см. Значи, има дълги думи, които не стават дълги. Има къси думи, които не стават къси. Какво се разбира под „дълга“ идея? — Коя идея е дълга? — Време е нужно, докато научиш тази идея. Някои употребяват думите извън времето и пространството. — Какво се разбира под понятието „извън времето и пространството“? Времето специално съществува и във физическия, и в духовния свят. И пространството съществува и в духовния свят. Обаче, в духовния свят не се говори за такова време и пространство, както на физическия свят. Всяко състояние се определя от времето. Следователно, човек може да определи, колко време е страдал и колко време се е радвал. Казваш: Имах болка, страдах. — Де е тази болка или това страдание, не можеш да го локализираш. Въпреки това, страданието заема известно пространство.

Един евангелист, който е вече в другия свят, ми разправяше една своя опитност. Като млад, още неженен, той не познавал Христовото учение и се проявявал според характера и темперамента си — нервен, строг. Той не търпял никакво възражение. Като се оженил, и към жена си се проявявал по същия начин: не позволявал да му възрази нещо. Ако тя се осмелявала да направи нещо против волята му, веднага вдигал ръка върху нея. Един ден му попаднало Евангелието в ръцете, и той започнал да чете. Харесало му Словото на Христа и си казал: Ще чета Евангелието, ще Го прилагам, ще стана истински християнин. И наистина, той започнал да прилага учението на Христа. Един ден между жена му и него произлязъл

някакъв спор. Той избухнал, и по стар обичай, ударил жена си. Тя не казала нищо, и тъкмо това нейно поведение го разтърсило. Казал си: Какъв християнин съм, щом не мога да се въздържам? Отишъл на нивата, но цял ден не могъл да си намери място. Искал да оре, не може. Искал да копае, да свърши някаква работа — не може. Той не могъл да си прости, защо вдигнал ръка върху жена си. Най-после, той се върнал вкъщи, извикал жена си и казал: Моля ти се, извини ме, задето те ударих. В Евангелието е казано, залязването на слънцето да не те заvari непримирен с брата си. По стар навик, аз допуснах да се прояви в мене стария човек — старият Спас. За да се спася, ти трябва да ме простиш. Ето, коленича пред тебе, моля те да ме извиниш. Жена му се трогнала и го простила. На другия ден той отишъл на нивата, и работата му вървяла добре. Казвате: Унизително е за мъжа да коленичи пред жената и да иска извинение. — Не е ли унижително за жената да я бият? Ако е унижително да искаш извинение, по-унижително е да биеш, да вдигаш ръка върху своя ближен. Благородно е човек да иска извинение, да изправи грешката си. Жената, която удариш, заслужава да коленичиш пред нея. По-благородно ли е да коленичиш пред една банкерска каса? За предпочитане е да коленичиш пред жена си, отколкото пред касата с пари, с желание да забогатееш.

„Който яде от този хляб, той ще живее във веки.“
— За кой хляб говори Христос? — За хляба на новата светлина и новото разбиране, новата мисъл. Ние трябва да приемем новата мисъл, както я прие евангелистът Спас. Той си казваше: Не трябваше да постъпя с жена си грубо. Тя не е приела още моето всрую, не ме разбира. Следователно, аз трябва да постъпвам с нея добре. Ако и тя изповядваше същото верую, те щяха да се разбират. Тогава неговата ръка нямаше да се вдига върху жена му. Той щеше да работи спокойно на нивата си. Обаче, след боя, жена му се обърна към Бога. Тя видя една похвална чърта в мъжа си и каза: Заслужава човек да има такава религия. Разбрах, че мъжът ми е добър човек. Неговото верую е добро, и аз мога да го следвам. Разбиране е нужно между хората. Когато се приложи известен принцип, това подразбира ред и законност.

Казваш: Аз не коленича пред никого. — Да, но като отидеш на бойното поле и те ранят, ще коленичиш, ще викаш майка си, ще плачеш, ще се обръщаш на една и на друга страна. Значи, да отидеш при майка си, да коленичиш и плачеш пред нея, било унижение; да коленичиш на бойното поле, не е унижение.

Следователно, съвременните хора страдат, без да знаят защо. Също така те се радват, без да знаят защо. Изобщо, човек трябва да знае, защо се радва и защо скърби. Страдаш, защото нямаш хляб; радваш се, защото имаш хляб. Страдаш, защото нямаш живот; радваш се, защото имаш живот. Щом имаш живот и хляб, всичко ще имаш; щом нямаш хляб, нямаш условия за живот. Щом не можеш да намериш хляб, не можеш да проявиш ума си. Такъв човек не може да бъде здрав. Щом заболее, ще дойде лекар да го лекува. Защо ще го лекува? Той нищо не може да направи. Провидението го турило на легло — нека лежи. Ако е в затвор, нека стои там, да научи нещо. Ще дойде лекар да го лекува, за да прави пакости. Има смисъл да лекувате благородния човек, който след оздравяването си е готов да прави добро. — Защо трябва да лекуваме хората? — Защото са добри, защото са излезли от Бога. Човек не е излязъл само веднъж от Бога. Той трябва да излиза от Бога всяка минута, всяка секунда. Не е достатъчно само да кажеш, че си роден от баща си и да вършиш престъпления. Трябва да бъдеш като него. Както баща ти е станал учен с работа и усилия, така и ти трябва да учиш, да работиш непрекъснато. Като учиш постоянно, докато стигнеш развитието на баща си, той е отишъл далеч от тебе. В продължение на 30 години, човечеството е отишло напред. Ти не можеш да се хвалиш със знанието на баща си. Науката всеки ден се развива. Ако някога синът стане като баща си, те се сливат в едно. Тогава синът не съществува самостоятелно, но и бащата не съществува самостоятелно. Тогава няма ниго син, ниго баща. Какво съществува? — Само абсолютната реалност. При тази реалност, всички отношения между формите се изгубват. Майката, бащата, синът се сливат в една единствена форма. Това са отношения на формите към човешкия дух. Така, именно, формите се развиват правилно.

„Ако яде някой от този хляб, ще живее във веки.“ Който не разбира отношението си към хляба, не може да разбере другите отношения. Животът започва с хляба. Социалистът казва: Хляб дайте на човека! — И аз съм съгласен с това, но не както вие търсите хляба. Има начин, по който можете да го намерите. Хлябът, който търсите, ще намерите при онзи орач, който е завършил своето развитие на земята. Той е свършен орач. Ако има само четирма такива орачи между българите те ще бъдат велик народ. Ако има само четирма такива фурнаджии, които да пекат хляба, и четирма, които да го продават, българите щяха да бъдат велик народ. Ако има само четирма свършени българи, които да покажат на другите, как да ядат хляба, велико бъдеще ги очаква. Значи, $4 \times 4 = 16$. Окултистите събират числата $1 + 6 = 7$. Това число показва, че дяволът е хванат. Той е причина за всички злини в света. Някои хора служат на седмия ден. Какво показва този ден? — Човек, който е освободен от всички свои заблуждения; който е влязъл в истината, с цел да служи на новия живот. Казваш на някого: Трябва да си свършил всички науки, да си минал през всички опитности и тогава да влезеш в Божествената наука. Само тогава ще разбереш значението на думата хляб.

„Аз съм живият хляб, и който ме яде, ще има живот във веки.“ Това е Божия мисъл, дълбоко скрита в тези думи. Като разбереш, какво нещо са хлябът, животът, мисълта и чувствата, ще разбереш отношенията в целокупния живот. Щом разбереш тези отношения, ти ще си съставиш правилен метод за възпитание. Майката ще знае, какво нещо е възпитанието и какво представят човешките отношения. Тя ще знае, как да оре, как да пресява брашното и как да пече хляба. Не е достатъчно само да ядеш хляб, но да бъде той доброкачествен. Ако хлябът не е доброкачествен, не можеш да станеш светия.

Питате: Как ще се оправи светът? — Като дойде живият хляб между хората. Тогава ще дойдат възвишените същества на земята, но те трябва да знаят, как да дойдат. Достатъчно е само четирма да дойдат, но обикновено те не дохождат. Някога те идат с колесница — своето тело. Ще дойдат с тази колесница и пак ще се върнат на небето. И Христос дойде със своята коле-

спица, но се върна. След 2,000 години Той пак ще дойде. Казвате: Какво е учил Христос? — Велики работи е проповядвал Той, но хората не Го разбраха. И след 2,000 години още няма да Го разберат. Какво разбраха хората от жертвата на Христа? Ето, самите християни проявиха своята ревност към Христа. Аз нямам нищо против тяхната ревност. Те искаха да защитават религията и хората от външни нападки. Глава на тази религия е Христос. Човека почитат за неговата глава. И тогава, за да бъде човек почтен, трябва главата, лицето, телото му да бъдат почитени. Каквато е главата, такова ще бъде и телото му — всичко зависи от главата. Какъвто е умът, такава ще бъде и силата. Каквато е силата на човека, такова ще бъде и служенето му. Това са все отношения.

Сега, които ме слушат, ще кажат: Какво искате да кажете с думите хляб, живот, сила, мисъл и свобода? От какво трябва да се освободи човек? — От всички съществуващи заблуждения в света. Тогава той ще влезе в пълна светлина и ще бъде във връзка с всички добри хора, които са разбрали Божия закон.

*

9. Беседа от Учителя, държана на
26 октомври, 1930 г. София.—Изгрев.

Да се благовестува

И отговори Исус и рече им: „Идете, известете Йоану, което видяхте и чухте, че слепи проглеждат, хроми ходят, прокажени се очистват, глухи прочуват, мъртви възкръсват и на сиромасите се благовестува.“*)

За да се разгледа един въпрос, има много гледища: философско, научно или поетическо гледище. При това, може да се опише само външната му страна, т. е. материалистично, прозаично. Могат да се изложат само известни факти около въпроса. Обаче, в природата съществува закон, който включва вътрешната целокупност. Когато се изнася една идея, всеки чувствава, дали това изложение е пълно, или не. Има ли някаква красота в описанието, което анатомистът дава, например, само за костната система на човека, или само за нервната система? Да описваш само една система на човека, без съчетанието ѝ с другите системи, това е възъчна картина. Какъв смисъл има една система без живота в нея? Живот без смисъл, или мисъл без доброта, нищо не струват. И доброта без разумност нищо не струва. Разумност без любов също нищо не струва. И най-после, какъв смисъл има любовта без истината? Това е скица. Ето защо, който говори, трябва да се съобразява с правилата на говора и езика. Без любов нищо не се постига. Ще говориш и описваш всичко с любов и истина. Истината е най-последната проява на живота. Тя синтезира всичко.

„А на сиромасите се благовестува.“ — Какво се благовестува? — Че слепи проглеждат. — Кой е сляп

*) Лука 7: 22.

човек? — Когато другите водят. — Като прогледа, той е свободен. И хромият, като проходи, е свободен. И прокаженият, като се очисти от проказата, влиза между хората и става свободен. И мъртвият, заровен в земята, се освобождава.

„И на сиромасите се благовествува.“ — Какво им се благовествува? — Че ще им се даде хляб и ще ги пуснат от затвора. Това е важното за тях. — Що е слепотата? — Да изгуби човек зрението си, да не вижда, да не може да мисли и да не разбира истината. — Кой е хром? — Който няма добродетели. — Кой е прокажен? — Който има омраза в душата си. — Кой е мъртав? — Който е лишен от свобода, от истина. Като разберем тези неща, тогава знаем, какво да проповядваме на хората. Някой се стреми към красив, спокоен живот, без страдания и мъчнотии. Значи, той има известен идеал. Прав е този идеал. Човек схваща правилно, как трябва да се живее, но не може да си създаде условия за постигане на този идеал. И обикновеният човек разбира, в какво се крие щастieto; и гениалният разбира, де е щастieto; и светията разбира това. Но обикновеният човек не знае, как да създаде условията и как да ги използва. Гениалният човек се отличава по това, че знае, как да създаде условията и как да ги използва. Вие знаете, че трябва да се живее, но как да се живее, не знаете. Разбирането на живота не е нещо установено, то е прогресивен акт. Вчерашното ви щастие не може да бъде днешно; и днешното ви щастие не може утре да ви ползува. Вчерашното ядене днес не може да ви ползува. То може само да ви подкрепи. Настоящото изисква нови условия. Всеки ден, всяка минута трябва да се прилага нещо ново в живота. Ако не се прилага нищо ново, и това, което имате, ще изгубите. В природата, когато не се прилагат нещата, всякога се явява загуба. Ако порочният човек всеки ден по малко чисти греховете си, той има условия да стане добродетелен. На мястото на греховете си, той поставя по една добродетел. Какво е положението на праведния, който, като се мисли за праведен, постепенно се занемарява и не придава нищо ново? В края на краищата, и двамата ще се намерят в едно и също положение, макар че се движат в обратна посока. Един ден грешникът ще се намери на мястото на

праведния, а праведният — на мястото на грешния. Ако грешникът и праведният не работят върху себе си, и двамата ще си останат на същото място.

И тъй, човек се повдига или пада в живота, според своето вътрешно схващане. То подразбира вътрешния Божествен идеал в човека. Значи, Бог изисква от нас да изпълняваме условията, които Той ни е дал. Той не ни принуждава в това, защото принуждението е робство. Да те принуждава някой отвън, да бъдеш добър, е същото робство, както, ако те принуждава да бъдеш лош. Насилственото добро не е добро, и насилственото зло не е зло. Тогава, какво са те? Това са две величини, за които математиците имат думата. И в двата случая не се постига това, което се желае. С насилственото добро не можеш да разбереш смисъла на живота и щастieto; и с насилственото зло също не можеш да разбереш смисъла на живота и нещастieto. И в единия, и в другия случай има нещо пресилено. Например, искаш да станеш добър, за да постигнеш щастieto, или да станеш лош, пак да постигнеш нещо. Често добрият казва: Не струва човек да бъде толкова добър. Лошият казва: Не струва човек да бъде толкова лош. Обаче, има един положителен метод, чрез който може да се постигне щастieto. — Кога става това? — Когато слепият прогледа, хромият проходи, прокаженият се очисти, и мъртвият възкръсне.

Един от важните въпроси е да изучавате света. Ако не го изучавате по истинския начин, нищо не можете да постигнете. Може да кажете, че човечеството трябва да прогресира. Обаче, прогресът на човечеството е прогрес на всяка душа. Между всички неща има известно отношение, както между безкрайно малкото и безкрайно голямото в математиката. С безкрайно малкото измярват малките величини, а с безкрайно голямото — големите величини. В какво се заключават тези величини? Може ли безкрайно малкото да бъде мярка и за най-малките величини? Може ли безкрайно голямото да бъде мярка и за най-големите величини? Във вашия ум безкрайно голямото се представя като величина без граници. Тази величина има свойството да се увеличава, да става все по-голяма, каквато и голяма величина да мерите с нея. Същото се отнася и до безкрайно малката величина. Кол-

кото малка да си я представяте, тя има свойството да се смалява, да става даже по-малка от тази, която измярват. Това е философско разбиране на въпроса. Следователно, безкрайно малко е това, което постоянно се намалява; безкрайно голямо е това, което постоянно се увеличава. Това са две единици мерки или величини, с които ние опознаваме живота в една или в друга посока. Има известни страдания в живота, които можеш да лекуваш или само със смаляване, или само с увеличаване. Беден си, болен си, недоволен си нещо от живота, искаш да станеш богат. Какво трябва да направиш? — Да се увеличиш. Богат си, но пак си недоволен. Казваш: Дотегна ми вече животът. Какво ще направиш? — Ще вземеш друга посока — ще се смалиш. В тебе се явява желание да се освободиш от богатството си, от всички неща, които те обременяват. Аз имам пред вид онези положения, които обременяват съзнанието на човека при сегашния му живот. Аз не говоря за съзнанието на миналото, нито за съзнанието на бъдещето. Вие носите миналото в себе си, а бъдещето стои в ума ви, като проект. Аз говоря за настоящето, за това, което сега занимава вашия ум.

„И на сиромасите се благовестува.“ Какво се благовестува? — Свободата. Вие се стремите към щастлив живот. Какъв по-щастлив живот искате от този на житното зърно в хамбара? Всъщност, щастливо ли е то? Ако житното зърно стои от хиляди години в хамбара, натиснато от милиарди зрънца, щастливо ли е то? При това положение, може ли зрънцето да очаква някакво щастие? Доброволно ли са влезли житните зрънца в хамбара? Следователно, знайте, че и при най-щастливия живот има страдания. Никой не подозира, каква тъга крият те дълбоко в себе си. Единственият, Който чува, възприема и разбира страданията на тези същества, е Бог. Ето защо, Той дава нареждане, да се посеят те в земята и да им се дадат условия за развитие. Докато са в хамбара, те са богати, но не могат да оценят богатството си и казват: Дотегна ни вече, да се освободим по някакъв начин! След това ги пращат на нивата. Какъв процес започва сега за тях? — Велико страдание. Те влизат в земята, за да служат на хората. И, като минават от едно състояние в друго, те се учат. Досега те са обиколили цялата природа и най-

после са достигнали до царството на човека. Един ден ще стигнат до царството на ангелите и оттам ще отидат до Бога. Те вървят стъпка по стъпка към Бога и се радват. Някой казва: Докажи ни това! — Мога да го докажа.

Седи млада мома до един мъдрец и между тях се започва разговор. Момата казва: Както те виждам, ти си голям мъдрец, но да си кажа впечатлението, което ми правиш: много ти играят очите. — Право казваш, играят ми очите; аз щях да съжалявам, ако очите ми не играеха. Отдето мина, каквото погледна, очите ми все играят. Така е, това е вътрешен израз на разумния живот. — После, като гледаш младите моми, сърцето ти затупва. — Да, сърцето ми затупва, но не само при вида на младите моми. Каквото видя, сърцето ми трепва. Аз бих съжалявал, ако сърцето ми не туптеше. И продължават те по-нататък своя разговор. Мъдрецът пита: Знаеш ли, защо ми говориш така? — Искам да ти кажа, че ти липсва нещо. — Съгласен съм, липсва ми нещо. Ако не ми липсваше, нямаше да бъда мъдрец. Дошъл съм в света да търся това, което ми липсва. — Виждам, че имаш много проникателен ум. — Ако ти кажа една истина, би ли ми повярвала? — Ще те повярвам, ако моят ум схване това, което ми кажеш. Ти можеш да ми кажеш много верни неща, без да си мъдрец. — Права си. И започва той да ѝ разказва: Преди две хиляди години ти беше царица, заробена от неприятеля и осъдена на смърт. По щастливо стечение на обстоятелствата, срещна те един човек и те освободи. Знаеш ли, кой беше този човек? — Нищо не зная и нищо не помня. Какво доказателство има за това? — Знаеш ли, че преди още хиляда години ти беше един мъдрец, който написа една книга. За тази книга, именно, те осъдиха на изгаряне. Когато беше на кладата, дойде при тебе един човек, който те освободи. — И това не помня. Той изреждаше ред доказателства и факти, но тя не можеше да се убеди в тях. Ще приведа още един случай от живота ти, за който твоето съзнание е будно. Помниш ли една вечер, преди две години, ти присъствувахте на едно увеселение и, като се връщаше у дома си, един стражар те хвана за ръка, искаше да те заведе в участъка. — Това помня. — Изведнаж се яви един офицер, бутна стражара, освободи те и те придружи до

вкъщи. Знаеш ли, кой беше този офицер? Той беше същият, който те спасяваше и по-рано. — Верно ли е това? — Верно е. Човек приема за верни само ония неща, за които съзнанието му е будно. Всички неща, за които съзнанието му не е будно, и да се доказват, не може да ги приеме. Как ще се убеди момата, че онзи, който я спасявал през всички животи, е мъдрецът, с когото се разговаря?

Питам: Кой са съображенията, според които мъдрецът постъпи по този начин? — Мъдрецът знае, защо постъпва така. Обаче, обикновеният човек не знае, защо постъпва по един или друг начин. Има много хора, които вярват в Бога, а не знаят, защо вярват; има също много хора, които не вярват в Бога и не знаят, защо не вярват. Важно е да знаеш, защо вярваш, или не вярваш. Мъдрецът знае, защо вярва и защо не вярва. Той си служи еднакво и с положителните, и с отрицателните величини.

Казвам: Щастието на човека се заключава в това, което днес преживява. То се крие в неговите вътрешни разбирания. Щастието не е само в това, което сте разбрали, нито в това, което ще разберете, но в това, което сега разбирате. Важно е новото, което сега разбирате и което можете да обработите и приложите в сегашния си живот. Това, което сега разбирате, то носи благото за вас. Всеки човек разполага с известно благо, дадено му от идейния живот. На всяко същество се дава всеки ден по нещо, но то трябва да знае, как да го приеме. Някои знаят и разбират, как да го приемат, а други не знаят. Приемаш своето благо, но не си доволен от него. Друг пък е приел благото си и е доволен от него. Също е и в разбирането. Например, напишеш писмо на едного, но той не разбира смисъла му. На друг напишеш само няколко думи, а той разбира много нещо. Каква е разликата между тях? Всяка разбрана дума е посята на нивата, а неразбраната дума е още в хамбара. Разбраните думи са посятите зрънца на нивата, които почват да растат. Аз си служа с този образ, достъпен за вашия ум. Ако нашите идеи не са посяти на нивата, няма да имаме никакъв резултат. Например, един параход пътува в морето, но претърпява катастрофа, от която се спасява благополучно. Спасен е параходът, но не е постигнал целта си; пътуването му няма резултат, няма плод. Плодът, изобщо, служи за подкрепа на чове-

шкия живот. Резултатът е в богатата жетва, но ако тази жетва няма никакво отношение към нашия живот, какво ни ползува тя? Ако химикът или ученият имат отлични резултати, какво ще ни ползват резултатите от техните опити, ако те нямат нищо общо с нас? Всички резултати на науката трябва да допринасят нещо за благото на човешката душа. Всяка душа поотделно трябва да се развива, защото това развитие има отношение към съзнанието на цялото човечество. Човек се отличава от другите същества, именно, в придобиване на добродетели, които могат да се посаяват на нивата. Каква добродетел е тази, която остава затворена в хамбара? Следователно, като човек, ще взимаш участие в общия живот. Ако вървиш по брега на морето и видиш, че се дави човек, трябва ли да отминеш, без да му се притечеш на помощ? Де е героизмът на човека: в помощта, която може да даде на своя ближен, или в безучастието към него? Който може да помогне на една страдаща душа, която се дави някъде накрая на света, той може да се нарече герой. Може никой да не знае, че си придобил някаква добродетел, или че си спасил някого, но ти си герой. Трябвали да търсиш героизмът в това, хората да обезсмъртят твоето име?

Човек трябва да бъде герой в себе си, да е доволен, че е помогнал на някой страдащ, колкото и да е малка помощта му. Трябва да се знае, че никой герой не може да мине без страдания. Забелязано е, че повечето хора искат да минат за герои без страдания. Това е лесно. И младата мома, пременена и накичена, отива на хорото, иска да мине живота си без страдания. И младият момък, с накривен калпак, отива на хорото, иска да мине за герой без страдания. Това не е героизъм, това е резултат. Какъв герой е този момък, който живее на гърба на баща си? По цели дни той яде и пие с другари и нищо не работи. Каква героиня е тази мома, която мисли само за хорото и как по-добре да се облече и накичи? Тя живее на гърба на майка си, за сметка на нейната красота. Майката е красива, затова и дъщерята е красива. Светът се нуждае от истински герои. Няма по-голямо нещастие за света, ако изчезнат героите. Казва се, че великите и учените хора ще обърнат света с главата надолу. Следователно, няма нужда от тях. И религията поддържа съ-

щата мисъл. Според религиозните, няма нужда от учени, от велики хора и герои. — Защо? — Защото Бог е създавал вече, каквото трябва, няма защо да очакваме на хората. Каквото Бог е направил, това е последната дума на творението. — Ето едно криво заключение. Бог постоянно работи. Христос казва: „Отец ми постоянно работи, и аз ще работя.“ Следователно, щом Бог работи, и ние трябва да работим. Бог не е престанал да мисли, значи, не може да престане да твори и работи. Ако Той престане да работи, светът е осъден на смърт.

„И на сиромасите се благовествува. — Какво им се благовествува? — Че не трябва да падат духом. Според мене, бедните хора са изложени на най-голяма опасност, а именно: те изпадат в заблудението да мислят, че щастieto се заключава в добрите дела. Щом е така, ще правиш добрини или доброволно, или с насилие. И двата метода са приложени, знаем техните резултати. Земята е опитала човешкото щастие. Казвам: Истинското щастие се заключава в разумността, в мъдрото разбиране на живота, да знаеш, как трябва да живееш. За да се домогне до това разбиране, човек трябва да използва условията и заложите, които му са дадени. — От кого? — От Бога, от природата. Като говоря за Бога, аз не искам да Го приемете в този ограничен смисъл, както съвременните хора Го разбират. Аз искам да приемете Бога в този смисъл, както е в природата. Под понятията „майка и баща“ аз не разбирам мащеха и пастрок, които не са ви родили. Майка е онази, която ви е родила и ви е дала най-хубавото от себе си. Баща е онзи, който способствувал за вашето раждане и ви е дал най-хубавото от себе си. Ако към майката и към бащата имаме почитание и любов, колко повече дължим на Онзи, Който е създал всички хора, всички живи същества. Когато се говори за Божествения Дух, разбираме Божествената Майка. Духът работи в света. Той ни е дал най-хубавото от себе си. Чудни са онези хора, които не вярват в Бога, като на свой Баща. Значи, те са сирачета и казват: Я имаме баща, я нямаме. Те не вярват нито в Бога, нито в Божия Дух, нито в майка си и баща си, нито в себе си. Те искат да ни убедят, че щом се разложи телото на човека, с него всичко се свършва. Значи, телото е подобно на леда, който се

стопява, превръща се в пари, и парите отиват в пространството. С телото е така, но не и с душата. Знайте, че със свършването на земния живот започва истинският духовен живот.

Земният живот трябва да се свърши, за да започне духовният. С други думи казано: Сегашното разбиране за живота непременно трябва да се свърши. Това разбиране е покрило цялата земя с гробища и надписи. Идете в Египет, например, да видите, как са погребвали мъртвите — знатните и царете — във величествени пирамиди. Идете в Индия, там, в разкопките ще видите, какви паметници са правели на техните умрели, главно на богатите. И ние, съвременните хора, се зальгваме, че много нещо можем да направим, и в резултат на всичко виждаме паметници и надписи по тях. По този начин ние преповтаряме живота на миналите култури. Какво са постигнали досегашните култури? Единственото нещо, което съвременните хора трябва да постигнат, е братството — побратимяването на разумните хора. Под „братство“ аз разбирам, да се дадат на човека всички права и условия да се развива в него това, което Бог е вложил, за да не се спъва неговият прогрес. Прогресът на едно е прогрес на цялото човечество. Като си помагаме един на друг, с това помагаме и на цялото човечество. Като изучаваш един човек, ти изучаваш всички. Щом дойдем до общия синтез на живота, ще се осигури благо на всички хора. Той ще донесе благоприятни условия за всички. Ако не стигнем до този синтез, ние всякога ще бъдем изложени на нещастия и страдания.

Съвременните хора са изложени на големи вътрешни страдания. — Защо? — Защото всеки търси своето лично благо. Това създава борба между всички народи. Например, всички учени, философи, общественици мислят добре, но като започнат да действуват, резултатите им не са добри. Като дойдат до прилагането, те имат резултати на старото. За мир говорят, а се въоръжават, пълнят складовете с взривни вещества и отровни газове. Това е новата наука. Същото е и в религиозния живот на хората. И там се приготвят религиозни бомби, които турят в избите си. И ако някой се осмели да не мисли като тях, или да върви по друг път, веднага го изключват от своята

среда, като еретик. Питам: Кой е истинският правоверен човек? Светът е пълен с еретици: политически, религиозни, обществени, учени, семейни и други. Дето да се обърнеш, ще се натъкнеш на еретик. Има ли нещо лошо в това? Ако убиете или обесите един еретик, за да се освободите от него, той ще отиде в другия свят. Оттам ще ви питат: Ако вие не можете да го търпите, защо го изпращате на нас? Най-доброто и за нас, и за вас е да го задържите при вас, така да се възпита, че да се обърне към Бога. Ако му отнемете живота насилствено и го пратите преждевременно в другия свят, с това ще затрудните и неговия живот, и живота на небето. Оттам той ще върши по-големи пакости. Тъй щото, да убиеш неприятеля си, това не значи, че си се освободил от него. Хората искат лесно да се освободят от неприятеля си. Като го убият, те мислят, че са разрешили въпроса. Де е разумността в това?

Аз наблюдавам живота на българина, добре го познавам. Българите имат обичай, като строят къщите си, да си направят веранда пред къщата, главно на юг. Като чисти и мие къщата, домакинята хвърля нечистата вода вън от верандата: днес на едно място, утре на друго. Гледаш, не се минава много време, някой заболял: мъжът, жената или едно от децата. Казват: Не знаем, каква е тази къща. Откак влязохме в нея, често боледуваме. Причината за това е изхвърлянето на нечистата вода, която носи заразата. По същия начин, и вие изхвърляте нечистата вода през верандата. Не се минава много време, вашият живот се разваля. Срецаш един човек и казваш: Този човек не ми се вижда добър. Очите му са криви, не мисли като мене. Питам: Срецали ли сте идеален човек? Какъв трябва да бъде той? Какви трябва да бъдат очите му? Очите на човека са красиви в това отношение, че изразяват стремежа на неговата душа. Каквито и да са очите, и в най-лошия човек, те са най-красивото нещо. Няма по-лоши очи от змийските. Обаче, змията е най-здрава от всички животни. Старите алхимици са взимали малко от кръвта на змията и с нея са инжектирали хората, за да продължат живота им. Каквито и да са очите на змията, ако знаете, че няколко капки от нейната кръв могат да лекуват туберкулоза или рак, веднага ще се

подложите на инжекция от тази кръв и ще забравите очите й. Отде дойде тази целебност в змията? Жестока е змията, но тя лекува човека. Ако приемеш качества на змията, ще бъдеш най-големият нещастник в света. Змията не е готова още да мине в по-високо състояние. Нейната интелигентност е много слаба. Ако погледнете на всички живи същества на земята с окоето на ясновидеца, няма да видите никакви форми. Те се изявяват във вид на малки пламъчета, които блещукат и светят с по-малка, или по-голяма светлина. Даже и човека няма да видите в неговата форма, но, като всички останали същества, във вид на светлина, която блещука като малки фойерверки. Зад тези форми е скрита същината на нещата. Като казваме, че очите на човека блещукат, това е повече отколкото трябва. Ако огънят започне да загасва, ние казваме, че той трябва да се усили. Щом се усили много, казваме: Огънят трябва да се намали малко. Сегашната инсталация на нервната система у хората не е в състояние да издържа интензивната енергия. Затова казваме на някого: Изгаси или намали малко интензивността на енергията, която минава през организма ти. В заключение на това, има два резултата: усиляване и отслабване на енергията.

Дохождат при мене двама души — единият мъж, другият — жена. Казвам на мъжа: Ти имаш от баща си доста изостанали, необработени ниви; ралата са ръждясали. Ти не обичаш земеделието, но трябва да обработиш тези ниви. На жената казвам: Ти имаш много вълна, останала от майка ти и баща ти. Трябва да вземеш вретеното и да я изпредеш, да не се лениш. И двамата ме питат: Какво искаш да кажеш с това? — Сами трябва да ме разберете. Единият живее на физическия свят, дето е нужно да работи, да обработи нивите си. Другият живее в света на чувствата — вълната си трябва да изпреде. Вълната са чувствата в човека. Ако ви кажа конкретната идея, вие ще се откажете. За да не ви кажа самата истина, давам ви тези примери. Ето защо, на единия казвам: Обработи земята и ще бъдеш богат човек. Няма да ходиш от едно място на друго, да търсиш пари.

Иде при мене един малджия, почтен човек, и ми казва: От 30 години се занимавам с малджийство, станал съм повече от професор, зная де има закопани пари в Бъл-

гария, знаей всички данни по този въпрос, но досега не съм намерил нито едно съкровище. През времето на дълго търсене изкопах окоп, около един километър дълъг, около един метър дълбок. — Какво намери там? — Намерих две хиляди рубли. — Ако беше употребил тази енергия за обработването на 10 — 20 декара земя, днес ти щеше да бъдеш голям богаташ, щеше да разполагаш с милиони. Какво представят две хиляди рубли, спечелени за 30 години, с толкова труд и усилия? — Нищо не представят. Така и съвременните хора, след като изразходват много енергия и време, едва ще намерят две хиляди рубли, които не оправдават нито изгубеното време, нито усилията. Същото нещо е и в научно, религиозно и политическо отношение.

Днес всички говорят за самовъзпитание. Няма трудна наука от самовъзпитанието, когато не знаеш, как да постъпваш; няма и по-лесна наука от самовъзпитанието, когато имаш вътрешно разбиране и метод. Да вярваш в Бога, когато нямаш вътрешен потик, е мъчно; лесно е, обаче, когато имаш вътрешен потик. Въпросът не се отнася до външната вяра, но до вътрешната. Казано е в закона: „Не споменавай името Божие напразно.“ Обаче, днес, въпреки закона, името Божие се споменава свободно. Всъщност, истинското име на Бога е скрито. Ако то се произнесе, както е, би настанал цял катаклизъм в живота на хората. Сегашното име на Бога е псевдоним. Даже името Иехова, както Го наричали евреите, и то е псевдоним. Молиш се по два-три пъти на ден, произнасяш името Божие, но не получаващ отговор на молитвата. — Защо? — Защото Бог отговаря само един път. Няма по-хубаво нещо от това, да те слуша Бог. Същото се отнася и до слънцето. Ако разбираш езика му и влезеш във връзка с него, ти ще получиш живот от него. Ако не го разбираш и не си във връзка с него, то причинява разстройство. При неразбиране на слънцето, ние усещаме топлината му, която не действа добре върху нас. Когато го разбираме, отношенията ни към него са съвсем други. Срещаш един човек, виждаш ти се добър; срещаш друг, казваш, че е лош. — Коя е причината за това? — В единия случай, ти разбираш този човек, а във втория случай, не го разбираш. Злото и доброто са възможности в живота. Всеки човек, при най-големите несрети, има възможност

да провери, доде е достигнал. Като заболее, човек постепенно губи вярата си. Значи, болестта става причина да провери, каква е вярата му. Питам го: Вярваш ли в Бога? — Вярвах, но изгубих вярата си. — Ако те излекувам, ще вярваш ли? — Ще вярвам. — Ако по този начин печелим съмишленици, аз наричам това „остен“. Питам го: Ако те излекувам, готов ли си да изправиш грешките си? — Какви грешки? — Преди две години ти направи едно престъпление. Преди три години направи друго престъпление. Признаваш ли? — Признавам. — Ще отидеш да изправиш грешките си. Иначе, колкото и да се молиш, молитвата ти няма да се чуе. Първо ще се изповядаш пред Бога, после ще изправиш грешките си, ще платиш всичко заедно с лихвите.

Съвременните хора трябва да изправят грешките си, ако искат да се освободят от страданията. Има неща, които сме забравили, но трябва да се пробуди съзнанието ни, за да ги разберем и изправим. Само така ще се намери причината на злото и на страданията. Ако не намерим причината на злото и не я отстраним, то ще се отрази или върху ума, или върху сърцето, или върху волята ни. Хората не търсят причините на нещата, не търсят погрешките си, за да ги изправят, но искат да се спасят по лесен път. Като им се проповядва новото учение, те гледат, дали то може да ги спаси по лесен начин, без труд и усилие. — Хората могат да се спасят, не е нужно да страдат, но те трябва да бъдат умни, да избягват ненужни страдания. Аз съм за разумните страдания, които облагородяват човека. Дошло е време да се освободим от ненужните страдания, единично и колективно. Нека останат само онези страдания, които имат основание да съществуват.

„Да се благовестува на сиромасите.“ В този смисъл, всички хора трябва да прогледат, да придобият това вътрешно прозрение. Само те могат да благовестуват. Питате: Какъв смисъл има това, което ни се проповядва? — За да промените живота си и външно, и вътрешно. Ако го промените само външно, нищо не се постига. Тогава и крила на ангели да ви дадат, пак нищо няма да постигнете. Аз казвам, че трябва да промените живота си вътрешно. Какво ще ви ползват крилата на

ангелите, с които можете да отидете в един свят, чужд на вашите разбираня.

Съществува един свят, дето има университет само за гениални и велики хора. В този университет преподават отлични професори, които се отличават от тези на земята. Те не пишат бележките си в тевтерчета. Със своите малки перца леко написват бележките на студентите си на гърба, на ръката, на челото им. Само те знаят, какви бележки са турили. Така студентът всякога носи своите бележки със себе си. Който разбира, може да чете по тях. Не можеш да се сърдиш на професора за бележките, които ти е писал. Мнозина от вас имат такива бележки, но не ги знаят. Те са следвали в този университет и са излезли от него, но нищо не помнят. — Защо са напуснали този университет? — Много просто. Колко ученици и студенти, като се влюбят, напускат училището. Те казват: Не ни трябва вече учение. Решил съм да се ожена. — Така е, но като се ожени, тръгва по пътя на обикновените хора. Питат ме, защо не е свършил гимназия? — Заради красивата мома. Срещат го след десет години. Той разказва, че жена му го напуснала и се омъжила за друг. Той остава и без образование, и без красивата жена. Съвременните хора също са развенчани. И сега те нямат нито образование, нито верую. Някой казва: Едно време имах идеал. — Да, това беше на млади години. Де е сега този идеал? — Напусна ме жена ми, изчезна и идеалът ми. — Не е изчезнала жена ти; аз я срещнах онзи ден с друг под ръка.

Сега ще направя един паралел. Да изгубиш сърцето си, да изгубиш идеала си, това е равносилно на вътрешна смърт. Христос казва: „Идете и кажете на Иоана.“ — Иоан представя онези хора, които са затворени от Ирода. Питайте го: Този ли е, Когото очакваме, или ще дойде друг някой? — Казвам: Идете и кажете на Иоана, когото смятате за най-велик човек, че и най-малкият в Царството Божие е по-голям от него.

Сега, аз желая да бъдете по-големи от Иоана.

✕

10. Беседа от Учителя, държана на
2 ноември, 1930 г. София. — Изгрев.

Него видя Исус

„Него видя Исус, че лежи.“¹⁾

Виждането и съзнаването са два процеса на човешкия дух, с които се започва всяка добра работа. Само умният и добрият човек вижда и съзнава нещата. Дето няма разумност и доброта, там не може да се очаква никакво съзнание. Там може да има само интелект, но не и съзнание. Под „съзнание“ аз разбирам вътрешна закономерност, която осмисля живота. От това гледище, работата се отнася за великите хора, трудът — за обикновените хора, а мъчението — за грешните. Грешният трябва да се мъчи. Той не иска да работи и да се труди; и да иска, не може. Обикновеният човек може само да се труди, не може да работи. Великият човек работи. Грешникът пита: Докога ще се мъча? — Ако искаш да не се мъчиш, стани обикновен човек. Тогава ще се трудиш. Обикновеният пита: Докога ще се трудя? — Ако искаш да не се трудиш, стани велик. Тогава само ще работиш. Грешният не иска да се мъчи, а, въпреки това, не прави усилия да се освободи от греха. При това положение, той мечтае да заема високо положение, да има добри условия. — Това е невъзможно.

„Него видя Исус.“ — Това е една тема, която трябва да се развие. Това е една неразрешена задача, която трябва да се реши. Геологът, като разглежда пречупените и разместени пластове, взима ги като тема за изучаване и после обяснява, на какво се дължи това. От начупените и разместени пластове, геологът съставя цяла научна история. Като чете тази история, обикновеният човек се чуди, отде ученият е взел толкова данни, как ги е съпоставил,

¹⁾ Иоана 5:6.

за да напише толкова голяма история. Някои хора се чудят, че съществуват ясновидци. Аз пък питам, как тези хора не се чудят на учените, които могат да напишат историята на земята отпреди милиони години? Според мене, тези учени са били ясновидци. Когато ученият работи 10 — 15 години върху даден въпрос, най-после той дохожда до известно прозрение и започва да вижда картини, които впоследствие описва. Обикновените хора, като не разбират, казват, че учените обясняват много въпроси, но как става това, те не знаят. Значи, учените хора са ясновидци, нищо повече. За обикновените хора или има ясновидци, или няма. За грешните никакво ясновидство не съществува. Обаче, за разумните хора съществуват ясновидци. Какво невъзможно има в това, че някой човек вижда ясно? Че си ясновидец, това показва, че виждаш ясно. Виждаш един предмет на десет километра разстояние и го описваш, какъв е, без никакво спомагателно средство за очите. От това гледище, нищо в природата не се губи, само че остава далеч или близо до човешките очи. За слепия всичко е далеч. За онзи, който не вижда, всичко е далеч, за онзи, който вижда, всичко е близо. За онзи, който се движи с бързината на светлината, никаква мъчнотия не съществува. За него всичко е близо, всичко е леснопостижимо. За него не представя никаква мъчнотия, да отиде до слънцето и вечерта, като се върне, да разкаже на близките си, какво има там, какво представя слънцето. В продължение на осем минути, аз мога да придобия толкова знания за слънцето, колкото ученият ще придобие за хиляди години. Че съм ходил на слънцето, няма да говоря за това, но ще насоча телескопа си срещу него и ще започна да говоря, какво виждам, какво има, как е устроено и т. н. Който ме слуша, няма да разбере, по какъв начин съм дошъл до тези знания.

Някой казва, че видял нещо. Питам: Как става виждането — с очите, или с ума? С очите нищо не се постига, но с ума. Умът се разхожда, той ходи на слънцето и се връща. — Ходих на слънцето. — Значи, ти си го посетил с ума си. За ума може да се каже: „Дето не го сееш, там никне“. Наистина, човешкият ум ходи там, дето не може да се помисли. Сеенето е процес на ограничение. Ако кажеш на човека, че е посят

той ще изпадне в такова противоречие, както, ако би му казал, че след смъртта си отново ще се въплъти на земята. Ако говориш на простия за еволюция, той ще те пита, какво нещо е еволюцията. Това, което осмисля живота, е еволюция. Еволюция, превъплотение, страдание, това са синоними, в които се крие една и съща идея. Ето защо, науката се стреми да схване съотношенията между всички явления, да намери тяхния произход и да ги обясни. За явления може да се говори само в разумния живот. Същото се отнася и до живота. Живот съществува само в разумността. Дето няма разумност, там няма и живот. Щом се намали разумността, намалява се и животът. Достатъчно е да влезете в дома на някого, за да се произнесете за неговата интелигентност. Устройството на къщата му и наредбата в нея говорят за интелигентността на човека. Оттук вадя следното заключение: достатъчно е да погледнеш очите, носа, устата и ушите на човека, за да познаеш, какъв е той, доколко е умен и интелигентен. Казват: Какъвто е умът на човека, такъв е и домът му. И обратно: Какъвто е домът му, такъв е и неговият ум. Какъвто е говорът на човека, такъв е и неговият ум. Както виждате, между всички явления има известно съотношение. Значи, всичко в живота и в природата е смислено. Това, което е безсмислено в едно отношение, е смислено в друго отношение. Или, безсмисленото в един свят е смислено в друг свят. Убиват някого, и всички скърбят за него. Обаче, един се радва. — Защо? — Враг му бил. Той казва: Добре, че го убиха. Най-после се освободих от него. За него, това убийство е смислено. За онзи, който го убил, е безсмислено. Питат го: Защо уби този човек? — И аз не зная, убих го, нищо повече. Жената ражда едно дете. Питат я: Защо роди това дете? — И аз не зная. — И тя не знае, защо го родила, и близките ѝ не знаят, но всички казват: Детето трябва да се роди. Значи, раждането на детето има смисъл само в даден случай.

„Него видя Исус.“ — Кого видя? Това не беше някой виден философ или учен, нито някой княз. Това беше един обикновен човек, боледувал 38 години. Според мене, този човек не беше прост; той беше свършил шест факултета, но нямаше диплом за живота. Христос му даде

този диплом, като му каза: „Вдигни одъра си и тръгни!“ Това беше последният му урок, през който трябваше да мине. Той вдигна одъра си и напусна къпалнята. Колко от съвременните хора и доднес още седят в тази къпалня и чакат ред! Всеки е седял в тази къпалня цели 38 години и излязъл навън, но с неразрешена задача. — Защо? — Защото е очаквал наготово да слезе ангелът от небето и да размъти водата. Някой сиромах, болен, иска да си направи една къщичка, но чака в болницата, дано дойде помощта отвън. Един очаква помощ от другите, да му направят къщичка; друг уповава на близките си, те да му помогнат да свърши университет; трети очаква да види, какво ще напишат учените и тогава да състави своята теория. Значи, всеки очаква да слезе ангел от небето, да размъти водата и да му каже: „Вдигни одъра си и тръгни!“ Ако дойде при тебе един философ, който иска да пише нещо, какво ще му кажеш? Ще му кажа: Пиши! — Какво ще кажеш на младия момък, който иска да се ожени? Ще му кажа: Ожени се! — Какво ще кажеш на майката, която иска да си има детенце? Ще ѝ кажа: Роди! Ако при свещеника дойде човек, който иска да служи на Бога, какво ще му каже той? — Служи! Ако при съдията дойде човек, който търси своето право, какво ще му каже той? — Търси правото си! Ако отиде при слугата, той ще му каже: Служи! Ученикът ще му каже да учи. Учителят ще му каже да преподава на учениците. Ще кажете, че това са обикновени работи. — Не са обикновени. За онзи, който си въобразява, че всичко разбира, са обикновени. Обаче, за онзи, който гледа сериозно на живота, не са обикновени.

Днес аз говоря върху един въпрос, който нито подмладява, нито остарява. За младите не говоря, защото след 20 години, например, те ще бъдат на друго място. Ако ме питате, де отиде младият, ще кажа, че той остаря. — Де отиде старият? — Той замина за странство, няма да го намерите. Младият напуска младостта си, за да придобие знание. Значи, младият има сила. Щом иска да придобие знание, трябва да стане стар. Ако стане стар и не придобие знание, той казва: Отиде младостта ми, без да придобия знание. Старият, като изгуби старостта си, отново придобива живот. Ако човек остарее и влезе в

смъртта, без да придобие живот, той нищо не е постигнал. Правило е: като изгубиш едно нещо, да придобиеш друго. Чудни са хората, като мислят, че като изгубят живота си, ще отидат при Бога! Като умреш, да намериш живота. Всяко нещо се намира на своето място.

Съвременните хора се нуждаят от трезва мисъл. Само така те ще придобият истинския живот, еднакво необходим и за младия, и за стария. Животът носи нещо, което нито се изменя, нито се променя. Дето е животът, там има вечно растене и развитие. Там няма старост. Превъплъщението на човека е нов живот, който му дава възможност да расте и да се справя с всички противоречия на Битието. Превъплъщението е закон не само за земята, но за целия космос. Изобщо, духовете се превъплъщават. Това е необходимост за всички живи същества. И Христос се превъплъти. Каква нужда имаше, и Той да мине по този закон? И Той трябваше да научи нещо на земята. Като говоря за превъплъщението, аз нямам пред вид да защитавам тази теория. Това е реалност, а не само теория. Някои християни казват: Ако не съществува превъплъщение, напразно е дошъл Христос. — Не е въпросът там. Христос не е престанал да се превъплъщава. Освен това, Христос търси начин да се въплътява у всички хора.

Питате: Какво значи въплъщение? — Това всеки ще научи, когато съзнанието му се пробуди. То се отнася и до религиозните, и до безверниците. Според мене, истинската религия е в любовта, мъдростта и истината. Който носи тази религия в себе си, той говори направо с Бога. За него се казва, че има общение с Бога. Първите човеци имаха това общение, затова Бог ги посещаваше всеки ден в райската градина. Ще кажете, че това са приказки от „1001 нощ“. Каквото и да казвате, това е истина. Невидимият свят е видим за мене, той може да бъде видим и за вас. Важно е, че той е по-реален от видимия. Той е разумен, възвишен свят. В него живеят разумни, възвишени същества. Ако си гладувал няколко дни и ме срещнеш, кое е реалното за тебе? Само да ме видиш ли? Важно за тебе, в дадения момент, е да опиташ моята разумност. Като знай, че си гладувал няколко дни, аз ще те нахраня и ще ти кажа: Приятелю, приятно ми е да

ти услужа, а после ти ще ми разкажеш твоите опитности. По този начин се създава вътрешна връзка. Следователно, законът за прераждането изправя всички мъчнотии. Един човек може да бъде убит десет пъти на земята, т. е. в продължение на десет прераждания, но Господ ще го изпраща пак на земята и ще му даде всички условия да се развива. Ако той е убит като просяк, в следното прераждане Бог ще му даде големи възможности: ще го направи талантлив, после гениален, след това светия и най-после ще го направи цар. И след това ще ви наложи да го слушате и да му вярвате, както Той иска. Питате: Защо стават убийствата? — Като те убият десет пъти, цар ще станеш. Ще се преродиш отново на земята. Кой от вас би повярвал това? Аз не искам да вярвате, но, като повярвате в истината, тя ще ви направи свободни. Аз не искам да вярвате в противоречието, че, като убият човека, с него всичко е свършено. Ние не съжаляваме, че едно време са мъчили Христа. Гърбът на Христа беше толкова силен, че можа да издържи всички удари, но Римската империя не можа да ги издържи. И после стана обратното: Римската империя залезе, а Христос изгря в целия свят. Ако това е верно за Христа, верно е и за нас.

Всички хора се плашат от нещастията. Ако нещастията и грехът могат да ви сломят, вие не знаете, какво представят те в живота на човека. Само Бог знае, какво е грехът. Той е резултат на неразбрания живот. Ако смъртта може да ви сломи, вие не разбирате живота: ако страданията могат да ви сломят, вие не разбирате живота. Защо да не се радваме, като страдаме? Не казвам, че е лесно да страдате, но, в даден случай, вие се възхищавате, че сте герои. Трябва ли да подозирате Бога, че ви дава страдания? Вие сами се излагате на страдания. Защо трябва да подозирате Бога в Неговата обхода към вас? Кое е по-хубаво: да ви даде Той страдания, или щастие? Щастие то иде по пътя на нещастие то. Не може да бъдете щастливи, докато не сте били нещастни. Щастие то не може да дойде на земята, ако в нещастие то не сте си направили дреха за него.

Как ще разберете щастие то? Съвременните хора мислят, че щастие то е в богатството, в парите, в къщите, Не, парите са само условие; зад парите стоят разумни

същества. Ако зад парите, зад къщите, зад плодовете няма разумни същества, защо ви са те? Ако зад децата няма бащи и майки, като разумни същества, какво ще правят тия деца сами? Ние, хората, не сме благодарни на това, което имаме. Ако водата, светлината, въздухът се откажат от нас, в какво положение ще се намерим? Често вие казвате: Аз съм сам в света. — Чудни сте вие! Ако останете съвсем сами в света — без хора, без животни, в пълна тъмнина, тогава ще разберете, какво значи самотия. Това са неразрешени за вас въпроси, това са противоречия.

„Него видя Христос“. Исус видя този човек, за да го извади от едно голямо противоречие. Той каза на Христа: Вече 38 години седя пред тази къпалня; толкова години наред слиза ангел от небето да размъти водата и не се намери никой да ме спусне във водата, да почерпя и аз нещо. Това е догматично вярване. Всички мислеха, че като слезе ангел да размъти водата, само тогава болният ще оздравее. Вън от тази вода, никой не може да оздравее. Христос попита болния: Вярваш ли, че и без да влезеш във водата, можеш да оздравееш? И почна Христос да му проповядва учение, че човек може да оздравее и без да влезе във водата. Трябваше да го разубеди Той в старото учение. И затова Христос му каза: „Стани, дигни одъра си и ходи!“ Какво значат тези думи?

Сега ще ви приведа за пример един разказ из живота на една царска дъщеря. Тя се казвала Задабер, дъщеря на цар Абрихо. Случило се, че тя се влюбила, но не могла да намери своя възлюбен. Тя връщала всички кандидати, които дохождали за нея, не им обръщала никакво внимание. Един ден тя решила да напусне бащиния си дом и да избяга. Тя си казала: Аз не мога да се примиря със стария ред на нещата. Ще тръгна да търся онзи, когото обичам и за него ще се ожения. Не го ли намеря, няма да се женя. Като пътувала дълго време, тя се изморила и не могла да върви по-нататък. Легнала на едно място и си казала: Не можах да разбера живота, нито да намеря своя възлюбен. Така унесена в мислите си, тя заспала, цялата истинала, краката ѝ замръзнали. По едно време, тя се събудила и видяла, че гори огън,

краката ѝ стоплени, но никого не видяла пред себе си. Затоплена и подкрепена, тя станала и продължила пътуването си. Сега тя изпитала глад и жажда. Видяла наблизо една чешма, но като се приближила до нея, тя била пресъхнала. По едно време видяла един беден, окъсан човек тича към чешмата. Тя се почудила, че той тича към пресъхналата чешма. Обаче, едва се приближил той до чешмата, и тя потекла. Отишла да се напие с вода и Задабер. Но човека го нямало вече. Задоволила жаждата си и се поразходила малко. Но гладът започнал да я мъчи. Ето че и хлябът дошъл. И там не се спират нуждите на човека. Потребите на човешкия дух са много. Най-послед, когато намери реалното в света, той се задоволява. А ще намериш реалното, когато обикнеш някого, когото не си виждал. Не само да не си го виждал никога, но и да не си го сънувал. При това, сърцето ти да гори за него и да си готов да направиш всички жертви за него. Това наричам аз идеална любов. Казвате: Той няма да гони Михала! Та, именно, съвременните хора гонят Михала. Цялата сегашна култура са все Михаловци, и всички са на Орландовци. Кой от вас е постигнал онова, което е гонил в живота си? И вие казвате за някого: Постигнал нещо. Какво разбирате под думите „гони Михала“? Това значи, че човек гони непостижимото, невъзможното. Като видиш, че някой върви в пътя неуверено, ако можеш, осветли го, упъти го. Няма защо да му се смееш. Ако той е готов да измени своето верую, трябва да му дадеш нещо по-високо, по-добро от неговото. Той казва: Ако мога да намеря по-добър път в живота си, аз съм готов да напусна стария път. Вие не сте дошли още до последната стадия и да твърдите, че познавате самата истина. Досега сте били като деца, вярвали сте в детински работи, но като влезете в зряла възраст, вашите понятия, вашите отношения ще се изменят съвършено. Според мене, когато намерите истинското знание, то ще бъде в сила да подмлади човека; когато поиска, той ще дохожда на земята; ще си заминава по свое желание, ще живее, колкото иска — всичко ще бъде в негова власт. Кой не иска това? То е много съблазнително. — Възможно ли е това? — За разумните хора е възможно; за обикновените хора е про-

блематично, а за грешните — съвършено невъзможно. Те казват: Ние даже не можем да мислим за това.

Съвременните хора се страхуват от живота, без да подозират, че крият в себе си грамадно богатство. И най-бедният с това богатство, може да се справи с бедността си. С това богатство и най-нечастният може да се справи със своето нещастие. В един момент, бедният ще се справи с бедността си, и нещастният — с нещастieto си. Като ви наблюдавам, аз се чудя, как не сте могли досега да използвате това грамадно богатство, което Бог е вложил във вас. Аз се чудя, как, съвременните хора, много от които минават за гениални, не са проявили своята гениалност. Как такива богати хора не са отворили касите си, да покажат с какво богатство разполагат. Ще кажете, че ви подигравам. — Може да ви подигравам, а може и да изнасям истината, както е в действителност. Ако съм на вашето място, и аз бих мислил по същия начин. Но защо, при дадените условия, вие нямате онази вяра, която възкресява? Защо вие се задоволявате с вашата толкова слаба вяра? Друга е вярата на децата, вярата на бъдещето. На децата се дават много обещания, и те вярват в тях. Чрез обещанията децата се насърчават. Да насърчаваш децата, да утешаваш старите, в това има смисъл. Обаче, да насърчаваш възрастните, в това няма никакъв смисъл. Нашата задача не е нито в насърчаването на децата, нито в утешаването на старите. Това не е смисълът на нашия живот. Когато Христос влезе в къпалнята, започна ли Той да утешава болния? Казваше ли му, че както и да постъпва, животът му ще се улесни? Христос го запитваше за старите учения, и той му разказа историята на своя живот, че е живял аномално, водил порочен живот. Че болният разправял живота си на Христа, се вижда от следния факт: Христос го видя в храма и му каза да си отиде, но втори път да не съгрешава. Сега аз те кредитирам, но ако съгрешиш, ще ти стане по-зле. „Вдигни одъра си и ходи!“

Помнете: Болният не може да се лекува, докато не изповяда греховете си. Ако искаш да станеш учен, ще изповядаш своето невежество. Един млад студент, художник, се отправил към дома на един велик художник, да види неговите картини. Влязъл в двора и, за

да не безпокои художника, погледнал през прозореца на ателието му, дето видял една хубава картина. Понеже имал нужда от пари, той поискал да прекопира картината и да я продаде. За тази цел, той застанал близо до прозореца и започнал да рисува, но не му се подавало. Той си казал: Не се рисува лесно отвън. Великият художник нарисувал добре картината си, защото имал всичко на разположение. Като видял, как студентът се мъчи да рисува отвън, художникът му казал: Влез вътре, ще ти дам всички условия, да нарисуваш картината. Той си помислил: Има даровити хора в света.

И тъй, за да развие своята дарба, човек трябва да има непреодолимо желание да работи за нейното усъвършенстване. На същото основание, за да намери истината и мъдростта, човек трябва да има в себе си непреодолимо желание, което никога да не остарява. Непреодолимо желание в човека е това, което от детинство до старост не се изменя. Това значи желание, което никога не остарява. Това се отнася до мислите и чувствата на човека. Следователно, това, което никога не се изменя и не остарява, е реално. Вярно, която никога не отслабва, е реална. Тя не се мени. Стане ли някаква промяна някъде, това става по причина на усложненията в живота. Когато в ума на човека не се явяват никакви противоречиви мисли по отношение на Първата Причина, това показва, че мисълта му никога не остарява. Ако вие се усъмните в любовта на вашия приятел, на майка си и баща си, на брата си и сестра си, какъв смисъл има вашият живот? Според мене, вие не трябва да се съмнявате в любовта на майка си. Тази любов дава идея за истинската любов. Любовта към баща ви дава сила, мощ на живота ви. Любовта към брата и сестрата, към приятеля и държавата внася потик в живота ви. Вие не трябва да се съмнявате и във вашия живот. Обаче, вие казвате: Аз ще умра, и с това всичко ще се свърши. Човек първо беше безсмъртен и още в райската градина му се каза: В който ден ядеш от забраненото дърво, ще умреш. Обаче, ако ядеш от дървото на живота, ще живееш. Като не изпълните заповедта на Бога, казвате, че ще умрете. Казвате, че Адам ял от забраненото дърво. — Всеки яде от забранения плод. Първо жените ядат, а после — мъжете. Значи, първо ядат се-

сгрите, а после — братята. Първо ядат слугите, а после — господарите. Значи, слугите развалят господарите. Ако господарят се опита да изнуди слугата си, той извращава съвестта си. Днес вземе от един слуга един лев, утре от друг — един лев, и неусетно се изопачава. Господарят няма право да изнудва слугите си. Какво ще спечели, ако вземе от всеки слуга по един лев? Защо у господаря не се яви желание да даде на всеки слуга по един лев, а взима от тях?

Питам: Кое развращава хората? Има една развращаваща сила в света, на която няма да кажа името. Седиш някога, и в ума ти дойде една отрицателна мисъл. Намери майката и бащата на тази мисъл и я хвърли настрана. Попита ли, кой я роди? Знаеш ли името на майка ѝ и баща ѝ, на брата и сестра ѝ? Това трябва да знаете. То е цяла философия. Ако нищо не знаете, само констатирайте, че ви е посетила една отрицателна мисъл и свършвате с това. Трябва да знаете, че нищо не се явява без причина. Следователно, нищо не остава без последици. Като влезе в къпалнята, Христос направи това по единствената причина, да даде на всички хора, последователи на новото, потик да излезат от къпалнята на живота. Всеки човек, който се намира в някакво противоречие в живота, от какъвто характер и да е то, материален или духовен, има начин за разрешение. Ние трябва да се откажем от старите си възгледи за живота. Какви са възгледите на бедния за бедността? Колкото и да му се говори, че той може да подобри живота си, той ще си остане със своята бедност. Друг е въпросът, ако може да развие магическата сила на ръцете си. Той ще стане богат човек. Ако развие силата на своя ум, той може да стане богат. По този начин той ще намери богатството, заровено в неговия ум. Бедният, за да не се откаже от бедността си, трябва да използва силата на своята магическа пръчица. Той ще вземе тази пръчица и с нея ще намери заровеното богатство в земята. Ще мисли ли повече за бедността си? Много богатства са скрити в земята. Човек трябва да ги открива и да се ползува от тях. Болен си. Не търси обикновените начини за лекуване, но обърни се към богатствата в земята. Има известни области на земята, които лекуват сами по себе си. Като

дойде болният на това място, ще извади магическата си пръчица и веднага ще се излекува. От каквато болест и да страда, той моментално ще се излекува. Кой ще повярва в това? Мнозина ще кажат: Я има такива места, я няма. Който знае, де са тези места, той разбира, че там, именно, стъпват само ангели и светии, които направо се връщат на небето. Тези места са лековити. Когато Яков напускаше отечеството си, къде отиде? Като пътуваше, той заспа на пътя и видя сън: една стълба, единият край на която опираше на земята, а другият стигаше до небето. Ангели слизаха и възлизаха по нея. Яков разбра, че това е свето, Божие място и обеща, че ако Бог му даде това, което иска, ще посвети живота си на Него, да Му служи. И наистина, той спечели това, което искаше: отиде при вуйчо си Лавана, на когото слугува 14 години за две жени. Защо трябваше да слугува за тези две жени? — Защото изигра брата си, като го подкупи с една чиния леща. Така той успя да вземе първородството от брата си. Тук се прояви практичността на Якова. През целия си живот той имаше изпитания за тези две жени. Не само това, но и между двете жени се явяваше спор. Втората жена доведе още една жена на Якова. От тези жени се родиха 12 сина. От гледище на съвременния морал, човек с три жени може да се тури в затвор, а Яков с три жени минаваше за патриарх. Обаче, в тогавашния морал имаше нещо неестествено.

Сега няма да се спирам върху морала, но казвам: Дисхармонията в живота създава дисхармонични състояния. Ако искаш да се повдигнеш, трябва да измениш живота си. Не съди другите, но оправяй своя живот. Не съди Бога, не питай, защо светът е създаден така, а не иначе. Изучавайте небето и звездите. Много хора са станали учени, видни астрономи, защото са изучавали звездите и пътя на тяхното движение. Много учени знаят, как са устроени мозъкът и сърцето на човека. Много хора са станали учени, защото са изучавали водите, въздуха, светлината, земните пластове, както и елементите, от които се състои вселената. Това знание може да се изрази в поетична форма. Някои хора са станали видни философи, като изследвали причините и последствията на нещата. Ако нищо не знаеш, а искаш да станеш учен,

започни да работиш в някой специален клон на науката, например, върху причините за нещастията на хората. Ето една научна тема. Този въпрос може да се предаде в строга, научна форма, като се дадат и методи за освобождаване от нещастията. И който прочете тази теория, да каже: Макар, че съм нещастен, но този, който е създал теорията, е прав и е дал добри методи за излизане от нещастията. Ще приложат неговите методи. Като приложите тези методи, един ден вие ще бъдете щастливи като ангелиге. Дали вярвате в това, не е важно. Аз вярвам и се радвам на своята вяра. В бъдеще, вие ще имате добрите условия на ангелите. Под „ангел“ разбирам разумно същество, близко до човека, което се грижи за него, носи го в чувствата и в мислите си. Ангелите са предците на сегашната раса. Те са по-старите братя на човечеството, които са живели преди него, в една стара култура. Между ангелите се явила борба за надмощие. Едни от тях излязоха благополучно от тази борба и създадоха слънчевата система, целия външен свят, външната природа. Други ангели дойдоха на земята, оплетоха се с хората, изпожениха се и забравиха своя произход. И досега още те са между хората. Трета категория ангели, без да забравят своя произход, пожертвуваха се за човечеството, за да го спасят. Повече от милион ангели влязоха между хората, в човешката култура. Ако те не бяха се пожертвували, въпросът с човечеството щеше да бъде решен. Те дойдоха доброволно да спасят човечеството. С тях заедно дойде и Христос да помогне на хората. Който не разбира законите, ще каже: Такава била волята на Бога.

Вие още не знаете, каква е Божията воля. Според една научна теория на Битието, казано е, че само чистата велика Божия воля, може да спаси човека. Като не знаят това, хората, със своите плачове, приличат на малки деца, които се чувствуват изоставени. Бог иска да ни направи щастливи, като ни прекара през всички фази на нещастieto. Засега щастieto е невъзможно. — Защо? — Защото то представя бяла, ненаписана хартия. Коя хартия има по-голяма цена: написаната, макар с черни редове, или чистата, върху която нищо не е писано? Написаната хартия е за предпочитане. Колкото и да е нацапана, все ще се намери върху нея някоя хубава, светла

мисъл, оставена от някой философ или учен. Следователно, колкото и да е неприятно страданието и нещастията, все ще напечата върху съзнанието на човека една светла, възвишена мисъл. Грешникът, на чието лице е писано много, струва повече от праведния или ангела, върху когото нищо не е писано. — Защо да съм грешен? — Не съжалявай, че си грешил. Ти си написана книга, от която ще четеш и ще се учиш. Който влезе в съприкосновение с тебе, също ще чете и ще се учи от написаното. Ако само четеш и въздишаш, нищо няма да научиш. Ще четеш и ще се учиш от това, което си писал през вековете. Ако книгата ти е чиста и ненаписана, можеш да се радваш на нея, но ще останеш невежа. Ако си радваш на хляба, нарисуван на картина, ти си невежа. Обаче, радваш ли се на топлия хляб, донесен от фурната, ти си умен. Грехът не е в това, че искаш да направиш нещо и не можеш да го постигнеш. Грех е, обаче, да се отказваш да работиш за Бога. Грех е, когато упорствуваш, своеволничиш и се отказваш да вървиш в правия път. Искаш да станеш светия. Как ще станеш такъв? За да станеш светия, трябва да оставиш всички да минат през тебе, да видиш, какво правят те. Затова се казва за Христа, че понесъл греховете на цялото човечество.

Мнозина искат да станат като Христа. За да станат като Него, трябва да направят връзка с 500 милиона хора, да се свържат с техните грехове, които ще минат през ума, сърцето, душата и духа им. Само така те могат да спасят всички грешници по лицето на земята. Мислите ли, че службата на Христа е лесна? — Не, тя е една от най-мъчните. Не мислете, че лесно ще възкръснете и ще отидете на небето. За да бъдете като Христа, трябва да минете през Неговото положение. Христос иска да внесе светлина в умовете и сърцата на хората и разумност в душите им. Само така ще се подобрят отношенията между приятели, между господари и слуги, между родители и деца. Ако това не стане, Христовото учение има отношение само към външния живот. Какво ни интересува, че имаме училища и църкви, щом затворите са пълни със затворници? Какво ни интересува, че хората се женят, щом наши братя и сестри пълнят публичните домове? Какво ни интересува това, че държа-

вите воюват, а навсякъде има противоречия и неуспехи? Христос се интересува от идеята за братството между хората. Тази идея трябва да господствува в света. Когато казвам, че Христос иде в света, някои обръщат внимание на външната страна на въпроса. Не, Христос иде в света, за да влезе в къпалнята и да ви запита: От колко време седите в тази къпалня? Вдигнете одъра и си вървете! Това значи: Вдигнете вашите стари вярвания. Който не разбира, ще каже: Да вдигна своите стари вярвания! — Да, ще ги вдигнете, нищо от това. Ако ви донесат нови дрехи, хвърлете старите дрехи навън. Хвърлете стария, мухлясал хляб навън. Изхвърлете старата, вмирисала се вода навън! Нужни ви са два пресни хляба. Впрегнете се на работа и тръгнете напред. Това има смисъл. Всички сте кандидати и очаквате наготово, да дойде колесницата на св. Илия и да ви вдигне на небето. Вие сте видни хора, искате да минете без мъчнотии и страдания. Илия беше смел човек, но се уплаши от една жена. — Кога? — Когато се прероди като Йоан Кръстител. Бог му каза: Ти изби толкова пророци, но ще снемат главата ти. Ирод сне главата му, по желанието на Иродиада. Като му снеха главата, той разбра, може ли пак да стане пророк. Смел беше Илия. Той си каза: Един път бягам само от жена — никога повече. Илия се върна на зсмята, като Йоан Кръстител, да изкупи грешката си по отношение на пророците.

— Що е жената? — Човек, който иска да се удоволствува. — Много хора искат да се удоволствуват. — Това е все жената. Ако разбирате жената като майка, сестра, като добродетел или като светло същество, тя е на мястото си. Обаче, ако разбирате жената като удоволствие, като изкушение, това не е истинската жена. Всяко изкуство, всяка висока длъжност, всяка похвала е жената, която изкушава. Някой ти казва: Ти си голям оратор, красноречив, цял светия, думите ти се леят от устата. — Това е жената. Понеже зная закона, тези думи означават ласкателство. — Ама ти си извор, от който водата тече изобилно. Тя се изтича през тебе, като през проводник. — Да, но щом водата престане, и камъкът губи значението си. В дадения случай, че водата изтича през моята уста, това е похвално, но разумното иде от

самото слово. Моят ум е само проводник на великото, грандиозното, което иде отгоре. Само аз не мисля така. Словото, което ви говоря, не е мое. То е мисълта на разумните същества, които стоят зад мене. Те не са едно-две. Те са хиляди и милиони. Това са идеите на Бога, на Вечния Дух. Те минзват през цялата вечност. Когато ние искаме да прекараме една Божествена идея от наше име, непременно ще се натъкнем на големи нещастия. Когато казват за мене, че заблуждавам хората, отговарям: Възможно е. — Ама той лъже хората. — И това е възможно. Да ви кажа истината: Дяволът не обича да го лъжат. Той сам лъже, но не обича да го лъжат.

Един голям дявол, тарторът, изпратил едно малко дяволче в света, да изучи лъжата. Като се върнало при тартора, то казало: Обърках целия свят. — Каж ми истината. — Научих хората да правят зло. — Слушай, лъжата е за мене, аз си служа с нея, а ти ще ми говориш истината.

Казвам: Когато човек задържа лъжата за себе си, а иска другите да му говорят истината, това показва, че дяволчето живее в него. Когато човек допуска да го лъжат, а той говори истината, това показва, че Бог живее в него. Тъй щото, когато някой проповядва и говори истината, аз съм готов да го слушам. Когато едно дете ми донесе хляб и каже, че преди половин час е изваден от фурната, аз искам да бъде така. Ако момченцето ми носи твърд, мухлясал хляб, а го препоръчва за пресен, топъл, то говори лъжа. Дали е дете, или възрастен, е все едно, това е лъжа.

Сега искам, в душата на всички да се роди желание нито да лъжете, нито да ви лъжат. От всички хора се изисква голяма самоотверженост, да живеят за Бога, но не на гърба на другите. Не е въпрос хората да подобрят живота си отчасти, но напълно. У всички да живеят възвишени идеи. Всички да приемат любовта, като закон. Нека от света излезат най-добрите хора, да намерят истината. Всеки човек да знае мястото си и стъпалото, до което е стигнал в своето развитие, за да има условия да се развива по-нататък. В очите на всеки човек да виждаш братски поглед и, каквото направиш, да не те критикува, а като великия художник, да вземе четката вме-

сто тебе, да ти помогне и да каже: Добър си, добър е пътят, по който вървиш. Отиваш в едно село да проповядваш. Свещеникът те пита: Кой те изпрати тук? Кой ти даде право да проповядваш? Питам: Едно време, кой прашаше пророците да проповядват — църквата, или Бог? Който отива да проповядва, трябва да е роден за проповедник, да съзнава, че е от Бога определен. Като влезе между хората, той трябва да се радва, че Бог му дава възможност да проповядва Словото, а не да мисли само за хляба си. Според мене, морално е да постъпиш като турския дервиш, който взел от кесията на бея само десет стотинки. Той срещнал на пътя си един турски бей и му поискал една малка помощ. Според обичая, бейт веднага му предложил кесията си, в която, между другите монети, имало и златни пари. Дервишът разгледал внимателно парите в кесията и си взел само десет стотинки. — Защо не вземеш повече? — попитал бейт. — Толкова ми трябват.

Питам: Колко е нужно на човека, за да живее? Съвременните хора искат да се осигурят. Така, както мислите, съвместими ли са вашите идеи с това, което Бог е определил за вас? Ако е право да се осигуряваме, тогава всички народи искат да се осигурят. Всички живи същества на земята искат да се осигурят. Пък и за бъдеще трябва да се осигурят. Така, както вие мислите, колко хора могат да се осигурят? Като дойде Христос втори път на земята, Той ще научи хората, кое е онова, което може да ги осигури. Христос ще дойде пак на земята, ще влезе в къпалнята и ще каже на болния, лежал 38 години: „Стани, вдигни одъра си и си върви! Там, на дясната страна на одъра си имаш една закована пръчка. Откови я, тури я под ръкава си и тръгни с нея по света да хлопаш и да проповядваш.“ И на вас казвам: Ако искате да се освободите от старите си възгледи, вдигнете одъра си, отковете от дясната страна онази пръчка и тръгнете по света да проповядвате. Ще кажете: Как ще ни приемат хората? Ще станем за смях! — Кога човек се смее? — При два случая. В първия случай, когато някой иска да ме излъже. Аз се усмихвам и казвам: Тази работа не става с лъжа. Хвани тояжката на твоя ум, на твоето сърце, на твоята воля и се свържи с Онзи, Който ти е дал живот, Който ти е дал ум и сърце и вложил

всички богатства в тебе. Вярвай в Неговото име. Срам е за днешните хора да очакват наготово!

Днес аз проповядвам не само за вас, но за всички, които ме слушат. Като казвам, че и други ме слушат, аз разбирам следното: Вие сте антени и, ако погледнете с окоето на ясновидеца, ще видите, че сте свързани с много същества от невидимия свят, които ме слушат чрез вас. Ако вие не ме разберете, те ще ме разберат. И ако говоря истината, като ме слушат, те казват: Така е! Ако не говоря истината, като ме слушат, те казват: Не е така! Тогава аз вземам мерки да се корегирам. Казвам: Милиони същества ме слушат. Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос. Аз слушам отвсякъде: и от Франция, и от Русия, и от Англия. Те слушат чрез антени, както вие слушате радиото. И Христос слуша, дали това, което говоря, е истина. Времето на лъжата е минало. Аз искам да прокарам истината.

„Него видя Исус.“ Това беше един благороден човек, който лежеше болен цели 38 години. Той се намираще в крайно противоречие. На този човек Христос каза: „Вдигни одъра си и тръгни. След това не съгрешавай повече, да не ти стане по-зле.“ Ако и вашият живот става по-лош, казвам ви: Не съгрешавайте! Ако не ви върви, казвам: Не съгрешавайте! — Ние не грешим. — Аз нямам пред вид вашите грехове. Аз не се интересувам от вашите грехове и съмнения. Че се съмнявате в Бога и в себе си, това не ме интересува. Вие не вярвате в чистотата; не вярвате в това, което Бог е вложил във вас. Невъзможно е да живееш на земята и да не се оцапаш. Оцапването е външен процес, който се отнася до съзнанието. Затова, каквато грешка и да направиш, хвани я и я изправи. Нека умовете ви бъдат свободни, сърцата ви отворени; всеки момент да сте готови да служите на човечеството, на своите слаби и по-малки братя.

Сега всички се смущавате за бъдещето си. — Бъдещето ви е отлично. Един ден вие ще бъдете щастливи, като ангелите. Един габровски търговец дал една голяма сума на едно дружество да завърши работата си. В знак на благодарност, дружеството турило бюста на своя благодетел на почетно място. Колкото пъти минавал край своя бюст, търговецът се спирал пред него и си казвал:

Колко боб изяде, докато дойдеш на това място! Един ден, като ви видя между ангелите, и аз ще кажа: Колко страдания минахте, докато дойдете на това място! Пътят на великите хора е път на страдания. Пътят на героите е път на страдания. Пътят на цялото човечество е път на страдания. Не че ние искаме да страдаме и да страдаме, но такъв е пътят на развитието. Затова, кажете си: Всичко, което се случва на онези, които имат в себе си закона на любовта, мъдростта и истината, ще се превърне на добро.

Вдигнете одъра си! На дясната страна на одъра е магическата ви тояжка. Вземете я и тръгнете с нея в пътя да работите.

△

11. Беседа от Учителя, държана на
9 ноември, 1930 г. София. — Изгрев.

Ще ме видите

„Още малко и няма да ме виждате;
и пак малко и ще ме видите.“*)

„Ще ме видите.“ Набългарски език, в езиково отношение, това изречение има двойко значение. Аз го взимам в буквален смисъл. За онзи, който разбира български език, важен е глаголът „виждам“. Да разбираш нещо, значи, да го познаваш, да го знаеш. Глаголът „виждам“ има отношение към разумния свят, към разумния живот. Този живот е песен за онзи, който може да я пее. Животът е една от най-хубавите песни, отлично композирана. Чудно е, как и досега още хората не са научили тази хубава песен. Когато някой слуша, как други пеят тази песен, тя не му се харесва. Какви ли не трактати, какви ли критици не съществуват за нея. Мнозина казват, че тази песен не струва. Не че песента не струва, но певците не могат да я пеят добре. Само талантливият и гениалният могат да пеят тази песен. Пеенето е спомогателно средство към културата. Който не пее, не може да мисли право, нито може да се развива правилно. Който мисли право, той всякога пее. Според някои, пеенето е празна работа, губене на времето. Не е така, пеенето е работа. Ако отидете във възвишените светове, като екскурзианти, ще се очудите на музиката, която съществува там. В световите, във от слънчевата система, съществува голяма музикалност. Учените и философите, като се спират върху греха, казват, че той е общо явление, не само за хората на земята, но за всички същества във вселената. Не, грехът е изключително явление, достойние само на

*) Иоана 16:16.

хората на земята. В другите слънчеви системи няма по-мен от греха.

Сега аз няма да се спирам да ви доказвам нещата философски. Едно ще знаете: хората са причина за падане на ангелите; те са дали път на духовете в себе си. Че имало паднали ангели, това е човешка измислица. Че имало в света дявол, който се бори с Господа, и това е човешка измислица. На земята съществуват само изостанали в развитието си човешки души. Те са създали ада. Тях наричат дяволи. Други души, които се развиват правилно, наричат ангели. Те са създали рая. Изостаналите човешки души не са нищо друго, освен паднали ангели и архангели, които си пакостят едни на други. Който ме слуша да говоря така, ще каже, че това е еретическо учение. Правоверно учение ли е, ако вярвате, че има паднали ангели? Според мене, има напреднали ангели, служители на Бога. Под „ангел“ на гръцки се разбира служител. Който не гледа на ангела като на служител, казва, че той е нещо особено, високостоящо, напреднало същество. Ако е така, как е възможно, това същество да пожелае да слезе на земята и да падне? Как е възможно, ангелът да падне и да се отдалечи от Бога? Докато е при Бога, ангелът не познава страданието. Щом се отклони от Него, той започва да страда. Ще кажете, че страданието е резултат на отклоняването на човека от правия път. Според мене, страданието е необходим път за развитието на човека. Ще дойде ден, когато страданията и препятствията в човешкия живот ще изчезнат. Засега, те са необходими за земята, но не и за слънчевата система.

Казвате: Какво ни интересуват условията на земята? — Не могат да не ви интересуват. Те са толкова важни за вас, колкото е важно да знаете, дали къщата, в която живеете, е хигиенична, или не. Хигиеничната къща има отношение към вас. Не е достатъчно къщата да бъде нова. Тя трябва да има големи прозорци, да влиза в нея повече светлина и въздух. Хората се нуждаят от изобилна храна, от изобилна вода, въздух и светлина. Това са четирите необходими елемента за физическия живот. Без тези елементи няма живот. Така и певецът не може да пее, ако не спазва правилата на пеенето. Как ще го по-

срещне публиката, ако той не знае да пее? — Ама глас има. — Това не е достатъчно. Колкото по-културна е публиката, толкова по-взискателна е тя. — И без публика може. — Не е така. Певецът се нуждае от публика. Казано е, че човек не живее за себе си. Следователно, и певецът не пее за себе си. Краката не живеят за себе си; ръцете не живеят за себе си; очите — също не живеят за себе си. Стомахът, дробовете, мозъкът не живеят за себе си. Всички органи на човешкото тело са свързани помежду си. Те са в известна зависимост един от друг. Те са в зависимост от известни сили, които не служат на себе си, но са в служба на една велика, вътрешна разумност. Който не разбира законите на живота, казва, че веднъж Бог създал света, ние няма какво повече да разискваме по него. — Не е така. Трябва да знаете, как Бог е създал света. Трябва ли да приписвате на Бога неща, които Той не е създал? Защо ще Му приписвате неща, които нямат нищо общо с Него? Ще кажете, че вашето верую е такова. — Какво е вашето верую? Можете ли да го сравните с веруюто на един светия? Друг е въпросът, ако говорите за веруюто на бъдещето човечество. Като дете, човек имал детинско схващане за Бога.

Детето си представя Бога като баща си, който постоянно наказва. Той държи тояжка в ръката си и, като види, че детето сгреша, веднага слага тояжката на гърба му. Когато то порасне и стане възрастен човек, тояжката изчезва от ума му. Между бащата и сина се създават любовни отношения. Съвременните хора имат повърхностни понятия за баща и майка, за брат и сестра, за господар и слуга, за държава и закон. Разбиранията на повечето хора са като на първобитния човек, или като на падналите хора. Сегашната раса е образувана повече от паднали хора. Като четете свещените книги, ще разберете, как се е създала тази раса. Вначалото, при създаването на света, съществувала една раса, наречена раса на Синовете Божии. Едновременно с нея съществувала и животинската раса. Впоследствие, двете раси се смесили и се създала сегашната раса — на падналото човечество. Когато Божественото Начало се свърже с животинското, явяват се ред препятствия, които причиняват известно падение. Стремещът на Божественото се отличава от този

на човешкото; стремежът на човешкото също се отличава от този на животинското. Колкото и да говориш на човека за Бога, той нищо не разбира. Той казва: Защо да не живея, както искам? — Да знаеш, как да живееш, това е изкуство. — Ама трябва да ям. — Да знаеш, как да ядеш, това е изкуство. — Искам да пия. — Да знаеш, как да пиеш, и това е изкуство. — Искам да мисля, да чувствавам и обичам, да действавам. — Да мислиш, да чувствуваш и да постъпваш правилно, това е изкуство. — Да имам вяра. — Каква трябва да бъде твоята вяра? Ти вярваш в духовното, без да знаеш неговия произход. Вярваш, че човек е създаден от Бога, без да си Го видял и познал. Какво ще кажете, ако ви питат, видели ли сте Бога? Ще кажете, че не сте Го виждали, но сте слушали за Него от майка си и баща си, от дядо си и баба си. Среждали ли сте Бога на земята? Среждали ли сте Христа? Ще кажете, че Христос е бил на земята преди две хиляди години. — Де е Христос днес? — На небето. — Де е небето?

Запитали един свещеник, де е небето, и той се видял в чудо — не знаел, какво да отговори. Ще кажете, че небето е горе. — Възможно е. Един английски проповедник държал на слушателите си хубава проповед за онзи свят. Той им разказвал за заминалите, как отиват при Бога, колко са щастливи. Един от присъстващите се обърнал към проповедника с молба, да му каже, де е неговата дъщеря, която от един месец заминала за другия свят. — Тя е добре, при Бога е, щастлива е в новото си положение. В този момент, друг един от присъстващите казал: Позволете ми, аз да ви кажа, де е вашата дъщеря. Аз я виждам тук, в църквата, при баща си. И той започнал да я описва, какъв ръст има, каква е косата ѝ, с каква рокля е облечена. Тя иска нещо от баща си. Значи, този човек е ясновидец; той вижда това, което проповедникът не вижда. Това, което проповедникът разказва, е недостъпно за слушателите. И това, което ясновидецът описва, също е недостъпно. И двете неща трябва да се приемат на доверие. Обаче, бащата веднага ще повярва, защото описанието на ясновидеца отговаря на истината. И двамата говорят за Бога, но кой от тях е на правата страна?

Какво се разбира под понятието Бог? Той е най-съвършеното същество, в Него няма никаква дисхармония. Той изключва смъртта, греха въвн от себе си. Той е идеалът на човека. Към Него се стремят всички хора. Като говорим за небето, ние разбираме Божествения свят, т. е. мястото, дето Бог живее. Колкото и да се говори за Бога, не може да се определят Неговите качества. Изучавайте Го, за да разберете стиха, в който е казано за човека, че е създаден по образ и подобие на Бога. Ако можете да обхванете в съзнанието си цялото човечество, с всички хора, с всички Учители, които са слизали на земята, с всички живи същества, едва ли ще си съставите пълно понятие за Бога, Който е създал всичко. Мъчно е, сегашните хора да си съставят понятие за Бога. Много естествено. Те не са от онези, които Бог създал по свой образ и подобие. Те са паднала раса и трябва да се върнат назад, отдето се отклонили. Те трябва да се повдигнат над животинското и да тръгнат напред. Под „животинско състояние“ разбирам неразумното начало в човека. Ако това начало не ръководи хората, не бихме могли да си обясним, как е възможно, съвременните културни хора, последователи на Христа, да отворят война в 1914 г. и да застанат едни срещу други. Де остана Христовата любов, за която те говореха и за която проповядваха? Това не бяха езически народи, но християнски, културни народи, които се биха цели четири години. Войната беше така жестока, че не можеха да приберат умрелите си по бойните полета. На тази война бяха убити шест милиона хора, а 25 милиона постепенно измряха от раните си и от различни болести. Как ще си обясните, защо е допусната тази война? Ще кажете, че такава е била волята на Бога. — Не, Бог не съизволява във войната. Божията воля се изявява по два начина: в ограничаване на човека да върши престъпления и в даване на свобода да върши добро. Следователно, човек се намира или под изключителната воля на Бога, която го ограничава да прави зло, или под Неговата изключителна воля, която го насърчава да върши добро. Човек трябва да знае, под коя воля се намира: ако Бог го ограничава и контролира, той е на път на израждане. Ако го насърчава, той е на път към усъвършенстване.

Аз се чудя на съвременните хора, които предпочитат лъжата пред истината. Мнозина те гледат право в очите и те лъжат. Някой лъже и сам си вярва. — Защо? — Защото основата на лъжата е в истината. Ако не носи истината в себе си, човек не може да лъже. Който опитал и познал истината, само той лъже. Само богатият може да осиромашее. Само живият може да умре. Това е философия, която може да се провери. Казват за някого, че е беден. — Беден е, но някога е бил богат. — Един-кой си умрял. — Сега е мъртав, но някога е бил жив. Умрелият не може да умре. Глупавият не може да стане умен, но умният може да стане глупав. Когато интелигентността се намалява, човек постепенно започва да пада и да влиза в неблагоприятните условия на живота.

Питаш: Какво трябва да се прави? — Обърни се към Бога. — Как да се обърне? — Започни да се храниш. Това е нещо елементарно, което всеки знае. И най-малкото животно, и най-малката птичка знае да се храни. И животното може да ти даде един урок за хранене. Значи, болният се нуждае от храна. Закон е: Когато се храниш, не допускай нито една отрицателна мисъл в ума си. Между тебе и храната трябва да има общение, връзка. Яж храна, която обичаш, и се разговаряй с нея. Това значи, да употребяваш жива, а не мъртва храна. Мъртвата храна не допринася никаква полза. Казват, че някъде в Германия имало обичай да държат месото по няколко дни, да се разложи, и тогава го готвели. Такова месо било по-вкусно. Може да е по-вкусно, но не е хигиенично. Изобщо, аз не препоръчвам месото да се консервира. Аз съм даже и против консервиране на плодове. Консервирането на храните говори за израждане на човечеството. Докато храните се консервират, всякога ще съществуват болести.

И тъй, ако и човешките мисли и чувства започнат да се консервират, ще се явят различни болести. Много религиозни разбирания, много човешки мисли и чувства са консервирани, запазени в тенекия, та когато потребват на хората, да ги сготвят. И това не е лошо, но консервираната храна пречи на правилното развитие на човека. Който се храни с консерви, не може да отиде при Бога. Това не е било, и няма да бъде. Ако ангелът се храни с

човешка храна, ще стане човек, ще изгуби качествата на ангела. Когато Мойсей изведе евреите от Египет, той ги прекара през пустинята, дето цели 40 години се хранеха с манна, да станат човеци. В Египет евреите прекараха 400 годишно робство. Те бяха толкова напласнени от господарите си, че трябваше да минат години, докато се освободят от страха. И досега още евреите не могат да се освободят от този вътрешен страх. Колко пъти те казваха на Мойсея: Докога ще ни храниш с тази сладка манна? В Египет бяхме роби, по ядохме месо, кисели краставици и др. Тази сладка храна ни дотегна, ще ни измориш тук. И доднес още, като слушате някой да ви проповядва, казвате: Докога ще ни храниш с тази сладка манна? Искаме нещо киселичко, да отговаря на вкуса ни. Казвам: Всяко учение, което храни слушателите си със сладка храна, има отношение към напредналите души.

Следователно, от гледище на храната, която употребяват, хората се делят на четири категории: първата категория хора живеят в своето подсъзнание; втората категория живеят в своето съзнание; третата категория — в своето самосъзнание и четвъртата категория — в свърхсъзнанието си. Подсъзнанието и свърхсъзнанието означават два Божествени полюса. Единият полюс означава човешката душа, а другият — човешкия дух. Съзнанието и самосъзнанието представят други два полюса. Единият означава човешкото сърце, а другият — човешкия ум. Съзнанието има отношение към животинското царство, а самосъзнанието — към човешкия живот. Не можете да живеете добре с хората, ако не познавате животните, ако нямате правилно отношение към тях. Много човешки чувства са взети от животните. Те не ги създадоха, но първи минават през тях. Ако познавате тези чувства в животните, ще знаете, как да се справите с тях. Щом минат през вас, ще им дадете нужното място.

В живота съществуват две схващания: първото схващане е материалистично. Според него, човек върви по еволюционен път — от нисшето към висшето. Другото схващане е на богословите и на някои философи. Според тях, човек върви по инволюционен път — от висшето към нисшето. В първия случай, той възлиза, а във втория — слиза. Тези две теории са непримирими, затова трябва

да дойде трета теория, според която развитието на човека не е еднократен процес: той не върви нито само по еволюционен, нито само по инволюционен път. На същото основание, и създаването на света не е еднократен процес, а многократен, т. е. непреривен. Качването и слизването, т. е. еволюцията и инволюцията също са многократни, непреривни процеси, в които взимат участие възвишени, разумни сили. Само разумният може да се качва и слиза. В математиката, например, се говори за числата от 1 — 10, като се разглежда по форма и значение или стойност. Обаче, същите числа имат известен вътрешен смисъл. Значи, те имат двояко значение. — Какъв смисъл могат да имат числата? — Много просто. Ако говорите пред простия човек за седемте основни музикални тона, той ще ги свърже само с числата от 1 — 7. Ако говорите на музиканта, той ще ги свърже с техните звукове, по които се отличават един от друг. Значи, всяко число съдържа в себе си известен тон, известна сила, известен цвят. Достатъчно е да разбирате смисъла на числото две, за да се справите с всичките си мънотии, които произтичат от него.

Всяко число носи известна мънотия. Също така, числата носят известно благо за човека. Който не разбира вътрешния смисъл на числата, не може да разбере нито благата, нито мънотиите, които са свързани с тях. Всяко число е свързано с един разумен център. От най-дълбоката древност, великите Учители са свързали единицата със съзнанието на Бога. Те са свързали числото две — със съзнанието на боговете, числото три — със съзнанието на ангелите, числото четири — със съзнанието на хората, числото пет — със съзнанието на животните. Ако влезете във връзка със съзнанието и на най-свирепото животно, ще видите, че като род, като индивид, то има определен характер, а като влезете във връзка с първичното му съзнание, ще видите нещо благородно в него. Даже и змията, колкото и жестока да е, като се свържете с нея, ще видите, колко е привързана тя. И тя може да послужи на онзи, който я обича. Казвате: Змия е това. — Змия е, но и в нея има нещо хубаво. По какво се отличава змията? Нима съвременните хора не проявяват някога своето животинско естество? Някога брат на брата може да строши

костите. Тогава, каква е разликата между човека и змията? Значи, животинското се крие в изопаченото човешко естество.

Следователно, ако човек знае законите, които управляват живота, той може да предизвика онова истинско знание, дълбоко скрито в него. Ако не знае законите, той може да предизвика най-голямото зло в себе си. Ти можеш да предизвикаш най-лошите чувства в себе си, както и най-добрите. Новата наука се стреми, именно, към това, във всеки даден случай, човек да предизвика доброто в себе си. За да се предизвика доброто, човек трябва да знае езика на природата. Езикът на природата е общ за всички същества. Той е подобен на есперанто. На него говорят всички ангели и богове. Който иска да разбере смисъла на живота, непременно трябва да знае този език. Не го ли разбира, той не може да се домогне до великото в живота. Каквито други постижения да имате, те са временни. В тях е разочарованието. Като говорим за временното, подразбираме, че ще дойдем до онзи момент, когато ще се прекъсне връзката между временното и вечното. — Защо? — Защото временното е част от вечното, а постижимото — част от непостижимото. Благото в света е в непостижимото. Непостижимите неща са за онези, които не разбират законите. А постижимите неща са вечни. Те са постижими за онези, които разбират законите. Това не означава еднократно постижение. Не мислете, че вие разбирате и можете да разберете целокупния живот, да кажете, че няма какво да учите. Това никога няма да се случи. Никога две същества не могат да дойдат до еднаква степен на разбиране. Ето защо, когато дойдеш до границата на своя Учител, ти ще бъдеш на такова разстояние от него, на каквото си бил и по-рано. Това разстояние съществува между две души. Никога двама души не могат да се приближат по-близо един до друг, отколкото са били поставени. Нещастieto на хората се заключава в това, че те искат да бъдат по-близо или по-далеч, отколкото трябва. Като обичаш някого, ти искаш да го поставиш по-близо до себе си. Какво ще стане със земята, ако пожелае да измени пътя на слънцето: вместо тя да се върти около него, то да се върти около нея. Това е невъзможно. Земята всякога ще се върти около

слънцето — нищо повече. Докато спазва това отношение, тя всякога ще приема нужното количество топлина и свежина от слънцето. Следователно, всички същества на земята се намират в хармонично отношение. Ако земята мине известна криза, това показва, че отношението ѝ към слънцето не е правилно. Оттук тези същества ще имат дисхармонично отношение и към космоса. Повечето хора не разбират, защо са създадени земята, луната, звездите. Те даже не разбират смисъла и на своя живот. Те си създават специфична философия, с която искат да си пробият път. Техните философски и религиозни вярвания, както и политическият живот, са построени на своеобразни теории. Аз разглеждам политическия, обществения и религиозния живот в състава на целокупния живот. Един е животът, няма разлика между религиозния, обществения и политическия живот. Като се говори за религиозния живот, това е само на думи.

„Ще ме видите.“ Виждането подразбира правилно схващане на проявите за всеки момент. Разбирането не се отнася за бъдещето, но за което ви говоря сега. Важно е, това, което в даден момент може да разберете и възприемете, да остане в съзнанието ви. Мога да ви говоря с часове, но важно е това, което в даден момент може да ви ползува. Ако не го разберете, вие сте в положението на онзи младеж от древността, който изучавал окултните науки, без да може да ги използва. Един ден, като пътувал, усетил голяма жажда. Това било изпит за него. Отдалеч още, той забелязал една хубава, мраморна чешма и се упътил към нея да пие. Едва се приближил до нея и турил устата си да пие, той останал очуден — не потекла нито капка вода от чешмата. Той започнал да си търка очите и си казал: Дали право виждах, че чешмата течеше, или се излъгах? Може да съм се излъгал, или е станало нещо с чешмата. Обаче, тя била така направена, че който стъпвал на една от нейните пружини, спирал водата ѝ. По невнимание, ученикът стъпил на една от пружините ѝ, и тя престанала да тече. Като се отдалечил от нея, той настъпил някакъв кран, и в този момент чешмата започнала да тече буйно, при което се обърнала няколко пъти и съвсем го измокрила. Той си помислил, че става нещо неестествено. Не, така

е направена чешмата. Не е трябвало ученикът да бърза толкова, да пие вода. Трябвало е да прочете правилата, как и къде да стъпи и тогава да започне да пие. Това показва, че съвременните хора, като този ученик, бутат пружините не навреме. Поради това, някои чешми пресъхват, а други текат повече, отколкото трябва. И в двата случая не могат да се използват правилно. Тъкмо си наредиш работите, спечелиш няколко милиона, и ето, дойде някаква тежка болест, и парите ти отиват, дето не трябва, или остават неизползувани. Болестта може да те завлече на онзи свят. А ти живееш с идеята, че като забогатееш и спечелиш много, тогава, именно, ще станеш човек. Кой е направил парите? Човек ги е направил. Човек създаде културата, цивилизацията, а не обратно.

Човек създаде държавите, всички философски и религиозни системи, те не го създадоха. Има неща, които сме създали — тях ние трябва да подчиним на себе си. Всичко останало, което ние не сме създали, трябва да го изучаваме и да му се подчиняваме. Например, мозъкът, стомахът, дробовете не сте ги създали вие, следователно, трябва да ги изучавате. Страхът също не зависи от вас, въпреки това, трябва да служите на Бога. Казано е, обаче: „Страхливият не може да угоди на Бога.“ Утре, като хванат страхливия, ще му кажат да се отрече от своите убеждения. Ако се откажеш, ще се намериш в положението на апостол Петър, който, преди да пропее петелът, три пъти се отказа от Христа. Като го запитаха, да не е ученик на Христа, той отговори: Не съм и не Го познавам. — Защо се отказа от Христа? — Защото настъпи една пружина в главата си и каза: Тази работа не е за мене. В този момент, Петър приличаше на болен човек, който не мисли право. Той си казваше: Ако Христос беше силен човек, както си мислех, нямаше да остави да се гаврят с Него. Той никога не би изложил нито себе си, нито своето верую на поругание. Щом Петър се отрече от Христа, петелът пропя. Тогава той съзна грешката си и се разкая. Благороден човек беше той. Грешката на Петра не се заключава толкова в отричането му от Христа, колкото в това, че излъга. Като го попитаха, познава ли Христа, той каза, че не Го познава. Христос го погледна само, без да му каже

нешо. Този поглед го изобличи, и той се разкая и горко плака.

Често цитирате стихове от Евангелието, като тези за отричането на Петра от Христа. Мнозина питат: Какъв смисъл има за нас отричането на Петра? Наистина, кой не се е отричал? Като се намери в трудно положение, човек се отрича от убеждението си. Молиш се на Бога, но като не получиш отговор на молитвата си, казваш: И без Бога може. И аз ще живея, като всички хора. — Знаете ли, как живеят всички хора? Ако искате да живеете като хората, вземете всички онези, които съставят целия козмос, а не само хората на земята. Те съставят микроскопическа част от козмоса. Ходили ли сте по всички слънчеви системи, да видите, колко хора живеят там; да видите, как живеят? Ще ме питате, дали съм ходил аз. — Ходил съм, обиколил съм всички слънчеви системи. Какво се ползвате от това, че аз съм ходил? Вие се ползвате до толкова, до колкото можете да получите някакво благо. Какво от това, че някой ходил на Божии гроб? Друг е въпросът, ако той ви донесе някакъв подарък оттам. Тогава и вие ще се радвате с него заедно. Ако нищо не получите, никаква полза нямате от неговото отиване. До колкото сте свързани с известно верую, до толкова се ползвате от него. Щом сте свързани с това верую, вие ще проверите, до колко то има отношение към истината. Като говоря за истината, като Божествен принцип, аз разбирам онези условия, при които човек може да се повдигне и да се освободи от болезнените състояния на своя живот. Болният, докато е в болницата, очаква всичко наготово. Такова е разбирането на повечето хора. Те искат да бъдат богати, без да работят. Те очакват другите да им служат. Около болния се въртят по две-три милосърдни сестри: една го обръща в леглото, друга го храни; лекарят, от своя страна, го преглежда, прави му превръзки. Това се продължава, докато оздравее. Щом оздравее, напуска болницата и го оставят сам да се грижи за себе си. Той не се нуждае вече нито от лекари, нито от милосърдни братя и сестри. Естествено е да служат на болния, но не и на здравия.

Днес всички хора говорят за осигуряване. Щом си здрав, ти си осигурен. Каква по голяма осигуровка ще

търсиш от здравето си? Каква по голяма осигуровка очакваш от живота, щом имаш душа и дух, ум и сърце? Някой разчита на своето верую или на своето убеждение. В края на краищата, неговото верую или убеждение го завежда на гробищата. Какво показва катастрофата в Лион? — Една сутрин хората стават и виждат, че цели къщи с хорага заедно, потънали в земята, на 280 м. дълбочина. Къде е сигурността, че един ден няма да стане същото и със София, или с цялата земя? На какво може да разчита човек на земята? — Защо стана тази катастрофа във Франция? — Има причина за това. — Направила е нещо несправедливо. Това е едно предупреждение. Невидимият разумен свят ѝ обръща внимание да изправи грешките си. Ако човек не измени пътя на своето движение и не се подчини на Божествения закон, ще потъне в земята, заедно с къщата си, на 280 метра дълбочина. Така са потънали цели континенти. Въпреки това, хората отново се готвят за война. Те не знаят, че има един Велик Закон, който регулира отношенията между хората и народите. В Стария Завет е казано, че Бог допуска войните и Бог ги забранява. Следователно, без волята на Бога нищо не може да се направи.

Сега, като говоря така, искам да ме разбирате правилно. Знайте, че нещастията в живота ви се дължат на факта, че между Първата Причина и вас съществува известна дисхармония. Бог ти казва: Направи това, откажи се от несправедливия договор, който си написал. Ти, като французина, казваш: Не, този договор трябва да си остане, от него зависи щастието на Франция. Друг се извинява с думите: Човешчина е това, слабости имам. — Нямах право да говориш за слабостите си и да се извиняваш с тях. — Роден съм със слабости. — Това са празни думи. — Условиата са тежки. — И това са празни думи. — Майка ми ме родила със слабости, условията ме създадоха такъв. — Нито едното е верно, нито другото. Ти сам се създаде такъв. Ти сам създаде своята съдба. Някого обесват, а някой сам се обесва. Първото намира обяснението си лесно, понеже причината е външна. Как ще си обясните самообесването? То е резултат на дълъг вътрешен процес в човека. Той мислил дълго време, докато най-после съдът в него се произнесъл, че трябва

да се обеси. Когато други бесят човека, процесът е външен и по-бръз. Гърците осъдиха Сократа на смърт чрез отравяне. Трябваше ли той да изпие отровата? Ако Сократ живееше в наше време, щеше ли да изпие отровата? — Нямаше да я изпие. Според мене, Сократ не трябваше да изпие отровата. С това той извърши престъпление към себе си. Човек няма право да жертвува живота си за нещо, което не допринася никакво благо за него, нито за окръжаващите. Той трябва да жертвува своя живот само за онова, което допринася полза за Божествения свят, за цялото човечество или за неговата душа. С една дума, можем да жертвуваме живота си за онова, което ни повдига, да можем да прогресираме.

Христос казва: „Ще ме видите.“ — В какво? — Ще видим Бога в Любовта, в Мъдростта и Истината. Ще видим Бога в доброто и в правото. От мое гледище, ето как аз бих желал да видя Бога, как бих се молил: Господи, дай ми знание и мъдрост на ума; нека Твоята Любов и Твоят живот да се вселят в сърцето ми, а свободата и истината — в моята душа. Силата и доброто да пребъдват в душата ми, а вечното право и благо на живота да пребъдват в моята воля. И наистина, щом имаш знание и мъдрост, ти ще знаеш, как да постъпваш; щом имаш топлина в сърцето си, ще знаеш, как да постъпваш; щом доброто е в тебе, ще знаеш, как да постъпваш; щом истината е в тебе, ще знаеш, как да проповядваш. Съвременните хора не прилагат тези добродетели. Аз се чудя на българските вестникари. Колкото са дохождали при мене, нито един от тях не е изнесъл истината, както я споделял с мене. Те изнасят работите, не както са в действителност. Досега, нито един български вестникар не е изнесъл верно исцата. — Защо? — Ще ви обясня това в алегорична форма.

Някой си много говорел против дявола. Един ден дяволът му казал: Бъди внимателен, не си позволявай да говориш против мене. Аз лесно ще се справя с тебе. Знай, че няма да ти простя. Ще ти дам един добър урок. — Никакъв урок няма да ми дадеш. Никакъв съвет не искам от тебе. Един ден той видял, един човек продава магаре. Дошляло му се да си купи това магаре. Той попитал господаря му за цената и останал очуден, че било

много евтино. Купил го, потупал го по гърба и го закарал у дома си. На другия ден той отишъл с магарето да събира дърва в гората и останал доволен от него — добре работело. След това той отишъл да го напои на близката чешма. Изведнъж магарето се скрило в курната, отдето махало с дългите си уши — само тях виждал. В това време, дошли хора да пият вода. Той им казал: Моля ви се, помогнете ми да извадя магарето от курната. Те погледнали в курната и, понеже нищо не видели, казали си: Този човек трябва да е смахнат. Я да го набием, да му дойде ума в главата! Така се изредили много хора, и на всички той разказвал за магарето си, скрито в курната. След като всички го били, той пак виждал магарето да му маха с ушите си, но повече не смееял на никого да говори за магарето си. Тогава той се обърнал към магарето с думите: Виждам те, но не искам вече да се занимавам с тебе, защото много ме биха, напалих се. Ето защо, и българските вестникари виждат истината, но не смеят да я кажат, защото много пъти са бити за нея.

И тъй, от вас се иска нова философия. Хората трябва да живеят според истината. Тя е най-красивото състояние, което човек може да преживее. Нас не могат да ни заставят да търгуваме с истината. Да говорим истината, това не е унижение. Тя не опорочава идеите. Важно е, как човек изпълнява длъжността си. Каквато служба да изпълняваш, ще говориш истината. Човек трябва да има една основна идея. Тя е зародишът на живота. Кое е най-важното в зародиша? — Ядката. Всяко семе, всяко яйце има един вътрешен зародиш, който се превръща в това, което е смето. Каквото е смето, такъв е резултатът. Следователно, идеите определят хората. Основната идея в човека дава тон и направление на неговия живот, както и на неговата мисъл. Всички останали идеи се групират около основната идея. Тя трябва да бъде непоколебима, при всички условия да бъде една и съща.

„Ще ме видите.“ Ние трябва да любим Бога, Когото не виждаме. То е идеалът на нашата душа. Щом обичаш това, което виждаш, то е материалната страна на любовта. Много примери потвърждават тази мисъл. Едно

дете живяло далеч от майка си цели 16 години. През това време то заболяло сериозно. Лекарите видели, че положението му е безнадежно и решили да пишат на майка му, да дойде да го види, преди да умре. Детето имало силна температура, постоянно бълнувало и нищо не виждало пред себе си. Като пристигнала майката, тя поставила ръката си на неговото чело. Макар в безсъзнание, детето я познало и извикало: Мамо! Това дете видяло ли майка си? — Не я видяло. Значи, има друго познаване и виждане — вътрешно. За такова виждане говори Христос. Ако ние виждаме само с външните си очи и разбираме само с конкретния си ум, в такъв случай, ние недовиждаме и не разбираме нещата. Други очи ни са нужни. С тях ще разбираме основно работите. В това вътрешно виждане няма изключения. Ако аз вярвам в Божественото, т. е. в Разумното начало, всички противоречия ще изчезнат. Такъв пример имаме с живота на Христа. Какво по-голямо противоречие от Неговия живот! Той мина през разпятие. Но Бог, в Когото Той вярваше и от Когото излезе, Го освободи от смъртта. Имаме примера и с тримата младежи в огнената пещ. Те не се поколебаха във вярата си, не се поклониха на идола, поставен от вавилонския цар. Той ги хвърли в пещта, но те не изгоряха. Има много подобни примери. Всеки, който вярва, ще излезе на добър край. Питам: Какво ще бъде вашето положение, ако поставят вярата ви на изпит? Трябва ли да се поколебаете? Ще ви турят в огнената пещ, да се опита вашата вяра. Човек сам трябва да знае, доде е стигнал. И любовта ви ще се изпита. Аз съм привеждал примера за онази млада мома — Драганка, на която възлюбеният често ѝ казвал: Не се страхувай, Драганке. Докато си с мене, нищо няма да ти се случи. Един ден, като вървели през гората, насреща им излязла една мечка. Момъкът веднага се качил на една круша, а Драганка останала под крушата. Като се видял във ог опасността, той извикал: Не бой се, Драганке, аз оттук ще стрелям. Ние, съвременните хора, само цъкаме с пушката си и обещаваме на хората това, което не можем да им дадем.

Христос казва: „Ще ме видите.“ — Кога? — Във време на вашите мъчнотии, на вашите скърби, на вашите несполуки; във време на вашата любов, на вашата мъ-

дрост, на вашата истина. Това е новото верую, което може да спаси съвременния човек. Така трябва да мислят всички хора. Като дойде Христос, всички хора, без разлика, ще повярват в това. Каквата религия или верую имат хората, то е религия на миналото. Това се отнася и до най-напредналите. Нова вяра е нужна сега на хората. Думата „нова“ не е на място употребена. Нужна е Божествена религия, която аз наричам „религия на Божиата Любов“, която да запали хората от единия до другия край на света: всички да горят, без да изгарят и да станат щастливи. Нужна е такава любов, която да премахне злото в света; да премахне всички болести, всички несподоби; да премахне сиромашията, завистта, омразата, съмненията и раздорите. Ние се нуждаем от такава любов, която може да приравни всички хора, но не както става с изсичането на горите. В съзнанието на хората трябва да се роди желание да пожертвуват всичко и да тръгнат в правия път, отдето са излезли някога.

Сега и на вас ви предстои излизане от Египет, от робството и да влезете в райската градина, там да работите с онези дървета, които са изостанали от хиляди години. Трябва да се върнем в райа. Изискват се хора, които да образуват колонии. Трябва да се върнем не назад, но напред — връщане напред. Да се обърнем и да вървим към великия закон на Любовта. Това, което сега ви говоря, не е ново. Вие сами ще го разберете, то е вложено във вас. Трябва да си спомните вашето минало. Аз не говоря за онези, които нямат минало. Аз не говоря и за онези, които мислят, че за пръв път са дошли на земята. Аз говоря за тези, които много пъти са дохождали и живели в райската градина. Те са от рода на хора отпреди хиляди години, които търсят в себе си Божественото начало. Често Павел казва: „Искам да направя добро, но нещо прогиводействува в мене.“ — Има само едно разрешение на този въпрос: то е разрешението на любовта. В света съществува една любов, която няма нищо общо с любовта на сегашните хора. Тя не взима никакво участие в греха. Щом дойдеш до нея, всякакво желание в тебе за грях изчезва. Същественото в човека убива всякакво желание за грях. При сегашната любов, обаче, вие всякога сте готови да грешите. Щом влезете в Боже-

ствената любов, вие се чувствувате толкова богати, че във вас няма никакво желание да крадете. Ако цялата Витоша се състоеше от печени хлябове, щеше ли у вас да се яви желание да крадете? Ако цяла Витоша беше от злато, щеше ли да се яви у вас желание да крадете? Желанието за кражба се явява само при известни случаи. То се е родило някога, а сега става кражбата.

Съвременните хора имат неправилни атавистични схващания, които трябва да се изправят. Първо, да изправим отношенията си към Първата Причина. После, да изправим отношенията си към другите. И най-последно, сами към себе си. Някога ние сме жестоки и към себе си. Ние рушим своя ум, своето сърце и телото си. След това, предаваме това разрушение и навън и казваме: Светът ще се оправи. — По този начин, светът никога не може да се оправи. Светът се нуждае от чист въздух, т. е. мисъл му трябва. Въздухът е мисълта. На света е нужна светлина, но не газ, която изгаря и от която хората получават слънчев удар. Аз говоря за светлина, която носи живот.

Казваш: Аз съм човек, роден да живея правилно. Нужна ви е чиста вода, която носи хубав, чист живот. И най-последно, нужна ви е твърда почва. Нужно ли е още да говоря, какво ви е необходимо? Трябва ви една канара на убеждението, която нито бурите, нито дъждовете да разклатят. Нашето убеждение, това е твърдата почва, която не може да се разклати. Тази вода, която не може да се опорочи, това е вашият чист живот. Ти не можеш да опорочиш целия океан; не можеш да поквариш целия въздух; не можеш да поквариш и мисълта. Следователно, на нас е нужна Божествената мисъл на съзнанието; нужен ни е Божественият живот; най-последно, трябва ни онова мощното, силното, в което да разгънем сегашния си живот.

Христос казва: „Ще ме видите.“ — В какво? — В онова, което изпълнявате.

•

12. Беседа от Учителя, държана на
16 ноември, 1930 г. София. — Изгрев.

Двама или трима

„Двама от вас, ако се съгласят
на земята.“¹⁾)

Съгласие или акорд може да има между два тона или между две разумни същества. Дето няма съгласие, това показва, че там няма акорд, няма разумност. Колкото по-голямо е несъгласието, толкова и неразумността е по-голяма. Не че хората са невежи, но между крайно амбициозните съществува несъгласие. Човешката гордост и честолюбие са майката и бащата на несъгласието. Честолюбието е майката, а гордостта — бащата. Като се съединят, те раждат несъгласието — тяхното дете, на което чувате само гласа, като дава своите разпореждания.

Съвременните хора мислят за себе си, че са много умни. Като изучавам хората, животните и растенията, намирам, че всички са крайни философи. Досега не съм срещнал нито едно животно, което да не се мисли за философ. Като се натъкват на лошите условия, животните считат, че хората са виновни за това. Хората пък считат Бога виновен за лошите условия и намират, че Той не е създал света, както трябва. И най-простите хора — мъже и жени, всички мислят така. Само че едни са смели да изкажат мнението си, а други не смеят, не се изказват от благоприличие. Обаче, в дъното на душата си, и те имат същото мнение. Положението на сегашните хора се дължи на факта, че те се мислят помънни, отколкото са в действителност. Като се вглеждате в живота, чудите се, как е възможно, хората да са толкова умни, а въпреки това, злото съществува в света.

И тъй, като разсъждаваме, казвам: знанието има

¹⁾ Матей, 18:19.

своя тежест, своя интензивност и свое вътрешно напрежение. Многого знание на човека го прави подобен на котел, който се намира под голямото напрежение на водните пари. Както котелът може да се пръсне под голямото напрежение на водните пари, така и човек може да се пръсне. Ако през нервната система се прекара повече енергия и по-голямо напрежение, отколкото тя може да издържи, веднага в човека се явява неврастения. Мнозина мислят, че нервната система на човека може да издържи повече енергия. Всъщност, не е така. Онзи, Който е създал вашата нервна система, знае, колко енергия най-много може тя да издържи. Той е предвидил крайното напрежение, което можеш да издържиш. Той знае, с каква интелигентност разполагаш. Умният човек трябва да знае, че животът е ограничен и не може да се краде. Той трябва да съзнава, че знанието, в своите широки, грандиозни размери, е непостижимо. Той трябва да съзнава, че човешката душа не се продава. И най-после, той трябва да съзнава, че човешкият дух не може да се заробва. Това са общи положения. Всички други положения, които вис можете да приведете, остават настрана.

Сега аз говоря за обективната наука, която и вис можете да създадете. Например, вие говорите за деня, като проява на природата. Денят е основа, мярка на нещата. Той съществува в природата, като естествена проява. От сутрин до залез, това е все ден. Който иска да разбере вътрешния смисъл на живота, или началото на живота, трябва да знае, какво нещо е денят. Който не разбира, защо слънцето изгрява и залязва, не може да разбере, какво е денят, отде иде слънцето и къде отива. Когато някой ме пита, откъде е дошъл, казвам: Питай слънцето. — Де отивам? — Питай слънцето. Слънцето изгрява и залязва за обикновените хора, но за гениите и светиите никога не залязва. Питате: Как може слънцето да не залязва? Ще ви обясня. Вие разглеждате нещата, както ги виждате. Това показва, че вие говорите за обективния живот на земята, а не за отвлечения свят. Под „отвлечени работи“ разбирате неразбрани, а разбраните наричате разумни.

И тъй, ако отидете на северния полюс, ще видите, че там има шест месеца ден и шест месеца нощ. Ако

се местите от северния към южния полюс и обратно, ще имате постоянно ден. Ако не разбирате законите, ще останете на северния полюс, дето ще носите последствията на дългата нощ. Тъй щото, когато се казва, че трябва да бъдеш добър, това показва, че трябва да се пренесеш от северния полюс към южния. Ако ли кажа, че трябва да бъдеш истинолюбив, това показва, че трябва да се пренесеш от южния полюс в северния. — Бъди добър! Това значи да отидеш на юг. — Бъди истинолюбив! — Това значи да отидеш на север. Който не разбира тези закони, ще иска да отиде на север, за да стане добър, но там ще замръзне. Да мислиш, че на северния полюс можеш да станеш светия, това значи, да замръзнеш там. Не се лъжи! На северния полюс не се става светия. Докато Бог е създал толкова красота в света, ти ще се откажеш от нея и ще отидеш на северния полюс да се посветиш! Хората ще те посещават, ще те молят да им помагаш, но ти нищо няма да направиш. Те пък, като живеят при добрите условия на живота, ще използват благата. Този на северния полюс се отказва от благата на живота, с цел да стане светия, другите използват благата и очакват на светиите да им помагат. И едните, и другите се заблуждават. В това отношение, светът е хотел, дето всеки трябва да плаща. Колкото време е живял в този хотел, за толкова време ще плаща. Като му дотегне да плаща, повече няма да помисли за него. Хората искат да вземат тапия за живота и питат, какво ще им се случи следната година. Те мислят, че са осигурени. Като първокласен гадател, аз му отговарям: Ти живееш в един хотел, чийто хотелджия е голям скъперник. След една година средствата ти ще се намалят, и хотелджията ще те изпъди. Тогава всички, от които имаш нужда — гостилничари, дрехари, обувчари ще се откажат да ти доставят нужното, и ти ще ходиш гладен, гол и бос. Ще кажете, че хората живеят, както разбират, но важно е да бъдат добри. — Такъв закон не съществува. Закон е, всеки човек, сам за себе си, да бъде добър. Следователно, да бъдеш добър, това е личен закон, който се отнася главно до човешката душа. Тя разбира доброто. Който разбира този основен закон — да бъде добър, той се отличава от всички други същества. Единствената при-

вилегия за човека е да бъде добър. Това го определя като човек.

Единственото нещо, което може да направи човека силен и мощен, като божество, е законът за доброто.

Като говоря за доброто, аз разбирам онази основа на живота, върху която може да се гради. Има ред други сили, които влизат в човека и работят заедно с доброто. Няма друга основа, вън от доброто, която може да направи човека силен и мощен. Не казвам да стане голям като предпотопните животни — те не разрешиха въпроса. Преди предпотопните животни имаше растения, високи 600 — 700 м., но и те не разрешиха въпроса. Ще кажете, че съвременната наука не допуска това. Обаче, това поддържат някои окултисти. Дали всъщност е било така, това може да се провери. Има архиви, в които се пазят отпечатъци и снимки на тези дървета. Ако искате да проверите това, могат да ви изпратят там, дето се пазят отпечатъците. Всичко, което е станало на земята, е хроникарно, отбелязано и запазено. Гениалният и светията отиват направо в тези архиви и се справят с всички данни, останали от миналото. Обикновеният и талантливият не могат да проверят направо, но четат книгите, какво е писано в тях, и оттам се учат. Всеки може да стане талантлив. — Как? — Като четете писаното в книгите. Обикновеният, обаче, оре, копае и съгражда, т. е. твори. Ще кажеш, че градежът е проста работа. Аз казвам: Неразбрана работа е да ореш, без да знаеш да ореш; да копаеш, без да знаеш да копаеш; да четеш вестници и да градиш, без да знаеш нито едното, нито другото. Който оре земята, трябва да знае причините, които го заставят да прави това. Това е наука, която тепърва трябва да се изучава. Тази наука беше предадена на Адама, когото Бог въведе в рая. Обаче, Адам не беше от праведните. Той беше направен от кал. Бог го постави на изпит, но Адам не можа да го издържи. Първият човек, когото Бог направи, носеше и жената в себе си. Дватама заедно съставяха един човек. Адам, като не можа да живее с Ева в себе си, обърна се към Господа с думите: Господи, не мога да живея с Ева вътре в мене. Извади я вън от мене, така ще живеем по-добре. И в Писанието се казва, че Бог извади от Адама две ребра. Адам искаше, Бог да го освободи от Ева. Както

желаеше, така стана. Създаде Бог Адам и Ева и ги постави в рая, там да живеят.

Ще ви приведа един анекдот. Един съвременен адвокат попаднал по някакъв начин на небето. Апостол Петър бил недоволен, че адвокатът дошъл на небето и му казал, че ще остане там, с условие, да не прави никакви адвокатски възражения. Адвокатът обещал, че ще мълчи, но не издържал. Един ден той се увлякъл в разговор с един от жителите на небето и започнал да спори, как, на какво основание, въз основа на кой член станало това. Като искали да се освободят от него, използвали неговото голямо гешефтарство. Подшушнали му, че вън се готви някакво предприятие. Като чул това, той излязъл вън, но повече не се върнал. Вратата била затворена за него. По същия начин, Бог казал на жената, че ако излезе от мъжа, ще стане царица. Като видяла вратата на рая отворена, тя излязла вън от него, но положението на Адама не се подобрило. Адам не могъл да се освободи от нея, понеже, като я видял вън от себе си, много му се харесала и си казал: Тя не била толкова лоша, както си я представях.

Като ви говоря, аз искам да ме разбирате правилно. Аз изнасям нещата в тяхната чистота. За мене съществува един морал в живота, който хората не познават. На земята няма същество, по възвишено от жената и от мъжа. — Щом е така, отде дойде грехът? — Закон е: Само възвишените същества грешат. Те минават за божества, затова имат възможност да грешат. Грехът се ражда от същества, които имат сила, знание и власт, а не от безсилните, невежите същества. Затова, именно, съвременната наука и богословие са в противоречие помежду си. науката не признава никакво грехопадане, никакъв грях. Тя гледа на греха като на необходимост. Природата използва грешките като условие за човешкото развитие. Богословите пък търсят причината за греха в падането на ангелите. Грехопадането, според тях, е станало на земята, поради което тя е минала през няколко катастрофи и крушения. След голямото грехопадане на човечеството, станало нужда, земята отново да се пресъздаде. В Библията е казано: „Вначало Бог създаде небето и земята. И земята беше неустроена и пуста.“ Който е писал исто-

рията на земята, не е искал да каже цялата истина и премълчал. Земята е устроена според нас: каквито сме ние, такава е и тя.

Да оставим тези въпроси настрана. Те се отнасят до хора с високо съзнание, с широк ум, които разбират дълбокия им смисъл. Ще ме запитате: Ние какви сме? Често аз правя сравнения, с които обяснявам причините за противоречията, нещастията и скърбите в света. Като страдат, хората се питат, защо е създаден светът. Както и да си отговорите, светът е създаден като вътрешна необходимост. Може да кажете, че външните, економическите, обществените условия не са добри. Обаче, науката казва, че всичко се дължи на известни закони. Ако съществува сиромашията, тя се дължи на известни закони. Богатството също се дължи на известни закони. Но ние трябва да знаем, как да съпоставяме нещата и да ги обясняваме. Питам: Какво е отношението между богатството и сиромашията, между здравето и болестта? Трябва да се направи превод. Само гладният може да яде, ситият никога не яде; само сиромашът може да работи, богатият никога не работи. Как ще разберете това? Вие трябва да имате ясна представа за тях, да знаете, що е богатството, и що е сиромашията. Ако мислиш, че си дошъл докрая на своето умствено развитие, ако мислиш, че си дошъл докрая на своите сили и имаш всичко, може ли да се яви в тебе желание да работиш? Ако мислиш, че имаш всичко, че нищо не те интересува, ти си вече в положението на едно божество, което от нищо не се нуждае. Ако пък мислиш, че нищо нямаш, ти ще бъдеш готов да работиш, ще събираш хората да им проповядваш, както аз правя сега. — Защо ви говоря аз? — За да изкарам нещо отвън. Аз изказвам една мисъл, да покажа, какво вие мислите за мене. Какво мислите за мене, това не ме интересува. Обаче, аз правя сондаж, да видите, до каква степен вие ставате проводници на известен род сили в природата. От научно гледище, аз искам да зная, приближило ли е времето да се оправите. Както работя с вас, така работя и с целия свят. Като виждам грешките на хората, аз търся причините, които ги заставят да грешат. Законът е един и същ и за малкото, и за голямото.

Срещам един младеж, с книга в ръка, който размишлява върху нещо. Той си казва: Разбрах вече този въпрос. Цели десет години се занимавам с въпроса, защо ябълката пада от дървото. Ябълката пада по причина, че числото 9 е степенувано в осма степен, че числото 8 е степенувано в седма степен. Значи, 9 е излязло от 8, а 8 — от 7. Кой от вас би повярвал в това? Младежът разсъждава правилно. Той е математик и философ. Той разбрал, че ябълката пада не само по закона на земното притегляне, но и по друг закон. Знание е нужно на човека. Ако вие не знаете, защо слънцето изгрива и залязва, защо ви е този ден? Спазвайте правилото: Никога не канете слънцето да ви дойде на гости. Това значи: Никога не канете великите хора да ви дойдат на гости. Днес всички хора искат да станат велики. В това се крие тяхното нещастие. Величието на човека е резултат на неговата вътрешна разумна дейност, на неговото добро. Всеки човек може да бъде добър. Следователно, ако ти искаш да станеш добър, това е въпрос на времето. Затова не бързай, нека всяко нещо дойде на своето време. Някои неща могат да дойдат след година, други след сто, хиляда или повече години — нищо от това, не бързай. Само глупавият бърза, умният никога не бърза. В Бога има едно качество — Той никога не бърза. Като се молите на Бога, казвате: Господи, не виждаш ли, какво става в света? — Няма нищо, всичко ще се оправи. — Как ще се оправи? Не виждаш ли, какво става? — Ще се оправи.

Сега, ще се отклоня от мисълта си. Ще спра вниманието ви върху ръката. Кои са причините, дето ръката на един човек се различава по форма от ръката на друг? Веднъж, като изследвах ръката на един български поет, казах му, че първият пръст на ръката му е дълъг 9.5 см.; средният му пръст е дълъг 10.5 см.; четвъртият пръст — 10 см., а най-малкият — 7 см. Питам го: Какво ще ми кажеш за своята ръка? — Нищо не зная. — Аз пък се интересувам, кога е създаден моделът на своята ръка. Като направя изчисление, мога да си отговоря на този въпрос. — Какви изчисления ще правиш? — За да се създаде своята ръка, нужни са били четири милиарда години. — Какво отношение има между времето, дължината и формата на ръката? — Има отношение. В това, именно, се крие за-

гадката на въпроса. След този разговор, аз започнах да гадая. Казвам му: Ти си поет, обичаш природата, но пишеш верни и неверни неща. Справедлив си само по отношение към себе си. Щом се отнася до другите, ти огъваш истината. Музикален си, обичаш музиката, но с нея използваш хората. Обичаш света, но пак го използваш за себе си. Като поет, ти никога досега не си мислил за своята душа. За тебе няма божество, на което да се кланяш. Единственото божество, на което се кланяш, това си ти сам. — Отде извади всичко написано? — От твоята ръка, направена от преди четири милиарда години. Това е написано на дясната ти ръка. Като вземеш лявата ръка, там пък е написано, какво трябва да правиш. При измярване на лявата ръка, намирам следните числа: единият пръст е дълъг 9·6 см., вторият пръст — 10·6 см., третият пръст — 10·1 см., и четвъртият — 7·1 см.

Казвам: Ти трябва да се държиш за единицата, защото не знаеш, какво означава тя. Ти не разбираш мястото на единицата в живота. Като казваш, че имаш една глава, как ще я кръстиш? Ако искаш да осветиш една идея и кажеш, че като нея няма друга, как ще я кръстиш? Само единицата определя нещата. Следователно, само когато поставиш единицата в ума си, тогава ще създадеш единство в себе си. И ако не разбираш живия закон, който контролира живите числа, никога не можеш да си служиш с тях. Ще кажеш: Не ми трябва единицата. Професор скъсва ученика си и му казва: Ти нямаш единицата в себе си, следователно, нямаш идея. Докато не разбереш единицата, нищо не можеш да постигнеш. Когато при мене дойде човек без единица в себе си, аз се смея. Той казва: Тебе ти е широко в живота, но знаеш ли, какво е моето положение? Скъсаха ме по еди - кой си предмет, писаха ми единица. — За колко продаваш тази единица? Тази единица, поставена от професора ти, е най-хубавото нещо. Ако знаеш, какво представя единицата, ти щеше да бъдеш щастлив. — И ти се смееш на моето нещастие? Да беше на моето положение, нямаше да се смееш. — Знаеш ли, какво направих едно време, когато професорът ми писа единица? Аз го целунах и му благодарих. После, той тури един кръг под единицата и я превърна в шесторка. Ако ти имаш страдание, предизвикано от единицата, по-

ставена от твоя професор, как ще разрешиш този въпрос? Кой от двамата е на правата страна: професорът, или ти? Професорът е на правата страна, защото той знае, че единицата е основа на нещата. В дадения случай, аз говоря за онзи професор, който разбира добре своята работа. Коя е причината, че той ти турил единица? Тя може лесно да се превърне на шесторка. — Как? — Достатъчно е да възлюбиш професора си и го целунеш. Ако го целунеш, и кривата линия не дойде, какво ще стане тогава? Ще ти турят още една единица. Щом получиш две единици, какво показва това? Ще се сърдиш ли на професора си? Няма да му се сърдиш. В този случай се получава числото 11. Според твоего разбиране, професорът ти е турил пет единици повече от това, което заслужаваш. Когато две единици са на едно място, те показват великия, светлия път, който трябва да следваш. Човек може да върви правилно само между две единици.

И тъй, когато произнесете и двете имена на Бога — Господи, Боже наш, вие сте в правия път на живота. Този път се означава само с две имена. Кой е правият път, по който човек може да влезе в Царството Божие? Отговарям: Господи, Боже наш! Ето правият път. Господ, това е неопятната Любов, граница на твоя живот. Когато призоваваш името на Бога, това е другата граница — на безпределната Мъдрост. Само така, ти ще вървиш зад Любовта и Мъдростта. Само тогава ти ще бъдеш израз на Великия Живот. Само със силата на този Живот ще влезеш в Царството Божие. То не е извън земята. — Може ли Царството Божие да е извън земята? Ако е така, защо е земята? И в Писанието е казано, че Бог твори ново небе и нова земя. Следователно, Царството Божие не съществува извън небето и земята. То е отношение между небето и земята. Вие трябва да знаете, какво означава земята, сама по себе си, и какво — небето. Когато се казва, че земята е грешна, разбираме човешкия живот, той е неразумен. Следователно, каквото търсим от земята, това ни дава тя. Ако сеем ръж, ръж ни дава; ако сеем жито, жито ни дава; ако сеем тръне, тръне ни дава. „Каквото сееш, това ще пожънеш.“ И ако съществуват нещастия на земята, ние сами сме ги посадили. Бог не насажда нещастията, но глупавите, неразумните

хора ги насаждат. Това става по закона на своеволието. Когато човек преяжда, в него се събужда чувството на втръсване. Няма по-страшно нещо от втръсването. Чрез него човек може да си причини голямо нещастие. Той ял толкова много, че дошъл до втръсване. Той може да учи толкова много, че да му се втръсне и учението. Той може да се проявява толкова много в обществения живот, че да му се втръсне и животът. Той може да дружи толкова много с жени, че и те да му се втръснат. Най-после, може да изпита чувство на втръсване и към баща си и майка си, към брата си и сестра си, към приятелите си — всичко да му се втръсне. Основата на греха в човешкия живот се крие във втръсването. То става от пресищане на богатата, които животът носи. Това трябва да се избягва. Само така ще разрешите правилно въпросите на живота. Затова, именно, казвам: Ако много сте яли, започнете да постите. Съществува два вида пост: физически и духовен. Ако ядеш много, ще дойде един вид втръсване; ако постиш много, ще дойде друго втръсване, по-лошо от първото. Следователно, ще постиш толкова, колкото да дойде гладът, чрез който да събудиш апетита си. Всеки трябва да пости. — Защо? — За да продължи живота си. — Защо не трябва да яде много? — За да не скъси живота си. — Какво става с воденицата, която много мели? — Камъните ѝ се изтриват. Тъй щото, ако ядеш много, и твоята воденица ще се изтрие. Тогава ще изгубиш смисъла на живота.

Днес аз говоря на учените хора, ще ме слушате. Онези от вас, които сте учени, ще оставите своите възгледи настрана. — Ние имаме свои възгледи, вярваме в тях. — Оставете вашите вярвания настрана. И аз имам свои вярвания, но и моите вярвания, и вашите, ще ги оставим настрана. Сега вие имате едни вярвания, но след десет години ще имате други вярвания. Трябва да разберете, какво представят вярата, надеждата и любовта в живота. Вярата могат да имат само хората. В природата, обаче, вярата съществува като вътрешна връзка. Единственото нещо, с което ние постоянно свързваме фактите, делата си и внасяме малък тласък в живота си, това е вярата.

Казваш: Аз вярвам, че ще стана учен. — Това е връзка. Следователно, ние определяме нашите отношения,

нашите връзки чрез вярата. Засега вярата е само метод, който не разрешава въпросите. Любовта, обаче, е велика, мощна сила, с която Бог работи, за да ни извади от торпедното състояние, да внесе в нас живот. Любовта задължава само живота. Надеждата пък е градината, в която зреят плодовете. Надеждата, това са ангелите, които илат да разберат, доде сме достигнали в нашето развитие. Любовта е силата, която дава живот и ни избавя от смъртта. Вярата е връзка, а надеждата — качество на ангелите, с което те опитват нашите плодове. Ние предаваме тези плодове на другите същества. Така ли схващат съвременните хора нещата? Като видят някого, те първо го питат: Ти българин ли си? — Какво разбират под „българин“? В природата няма националност, няма нация. То е фиктивно име. Българин, французин, американец не съществуват. Като българин, ти съществуваш дотолкова, доколкото си роден българин. Веднъж си се родил, дават ти някакво име — Иван, Петко, Драган. Важно е, преди да си роден, какво име си носил. Според вярванията на индусите, ти може да си бил някога цар в Египет, Вавилония, Сирия и да си обходил целия свят. Какво от това? Ще кажете, че не вярвате в прераждането. Това не ме интересува. То е все едно, да дойде слепият при мене и да ме пита, съществува ли слънцето, или не. За мене слънцето съществува, а за слепия не съществува. Слепият не вярва в прераждането. Който вижда, вярва в прераждането. За него този въпрос съществува. Който не е сляп, вярва в прераждането. Какво ще придобиете, ако вярвате, или не вярвате в него? — Ама то не е в съгласие с Христовото учение. — Ти беше ли във времето на Христа? Знаеш ли, в какво е вярвал Христос? Той вярваше в прераждането. Защо трябваше Той да се въплъти, да дойде втори път на земята, когато можеше, като Син Божи, да си остане на небето? Казват за Христа, че е вторият Адам. Значи, Той е дохождал един път на земята, дойде втори път, ще дойде и трети път.

Аз разглеждам въпросите от научно гледище. Вярата, като външна проява, е едно; като принцип, тя е друго нещо. Тя е въжето, с което се връзва кофата за вадене на вода от кладенеца. — В какво вярваш? — Като пусна кофата в кладенеца да извадя вода и я опи-

там, тогава ще ти кажа, в какво вярвам. Само така ще ти докажа, в какво вярвам. Следователно, знанието, което имам, ще определи качествата на моите вярвания, а не вярата. Ако вярата определяше всичко, защо ни са нужни знанията? Че кой не вярва? Някоя мома, например, вярва, че ще се ожени за княз. Тя вярва, но, всъщност, ще се ожени ли за княза?

Един българин — шоп бил на служба в Цариград при един турски бей. Като работил известно време, той си взел отпуск 40 дена, да отиде в родното си село, да се види с близките си. Бейт му казал: Внимавай, да се върнеш навреме. Ако закъснееш само с един ден, ще те обеса. Българинът си отишъл в селото, видял се с близките си, с които ударил на ядене и пиене. Като дошло време да си замине, видял, че закъснял малко и почнал да се безпокои. Стигнал до Пловдив. Из пътя той се молел: Господи, помогни ми да намеря един кон, да стигна по-скоро в Цариград, защото ако закъснеем, бейт ще ме обеси. Като вървял, стигнал го един бей на кон, с малко конче. Българинът се зарадвал, помислил си, че молитвата му е чута: Бог му изпратил конче. Обаче, останал излъган. Бейт му казал: Хей, гяур, вдигни кончето на гърба си, да го носиш до Цариград; малко е, не може да върви. Като се видял в това положение, българинът си рекъл: Господи, аз ли се молих криво, или Ти ме разбра криво? Такива са и нашите вярвания. Ние се молим на Бога да се качим на конче, да си починем, а Той ни застава, ние да носим кончето на гърба си. И тогава казваме: Животът няма смисъл. Не че животът няма смисъл, но той трябваше да тръгне по-рано, да не закъснява. Това е същата вяра. Такива са нейните резултати. Не е въпрос за съпа вяра, но това, което ви говоря, трябва да се опита. Може да направите малък опит, но никога не говорете за неща, които не знаете, които не сте опитали и проверили. Да допуснем, че вярвате в нещо, но не го разбирате. Има неща, за които не може да се говори. — Защо? — Забранено е да се говори за тях. Ако се говори, ще се натъкнете на големи нещастия.

Преди няколко дена една сестра доведе при мене един млад българин и ми каза: Учителю, този човек е открил до една канара голямо богатство, за което при-

тежава особени книжа. Аз се усмихнах, нищо не ѝ казах. Тя продължи да говори: Той ще изплати дълговете на България към съглашенците и част от това богатство ще ладе на братството. — Добре, щом има тези книжа, които му дават право да търси богатството, нека копае, но аз не се нуждая от неговите пари. Като го наблюдавам, виждам, че му липсва нещо съществено.

Един топъл, летен ден аз пътувах от Провадия за едно близко село. Минах край нивата на един селянин. Като ме видя, той напусна работата си, дойде при мене и ми каза: Господине, струва ми се, че си малджия. — Да, малджия съм. — Слушай тогава: аз зная, че тук, наблизо, има едно богатство. Открил съм вече девет знака, остава ми да намеря още един. Ако ми го кажеш, ще делим заедно богатството. — Добре, като се върна втори път, ще ти го кажа. Наверно този селянин и донес ме очаква.

„Дето са двама или трима, събрани в съгласие.“ Под „двама или трима, събрани в съгласие“ трябва да разбираме разумния смисъл на живота. Да разглеждаме живота като българи, това значи частично разглеждане. Да го разглеждаме като англичани, това е пак частично разглеждане. Да го разглеждаме от становището на мъжа или жената, и това е частично разглеждане. Ние трябва да разглеждаме живота като разумни същества, които всеки момент разбират волята Божия. За изяснение на мисълта си ще си послужи с два примера, но преди това, аз искам от вас, които ме слушате, да измените възгледа си за Бога. Жената, като види един мъж, казва: Аз зная този мъж. — Нищо не знаеш. — Той е грубиян. — Това не е мъж. И мъжът, като види една жена, казва: Аз познавам тази жена, тя е разпусната. — Това не е жена. Единственото красиво нещо, което Бог е създал, това са мъжът и жената. Като проследите всички видове и родове животни и растения, единственото най-красиво същество между тях е човекът — мъжът и жената. Всички останали същества имат нещо подобно на мъжа и на жената. Всичко живо в света се определя от мъжа и жената. С една дума, мъжът и жената са онези типове, според които е създаден целият свят. Ако искате да разберете живота, както и цялата природа, със всички нейни творения, първо трябва да разберете, какво е мъжът

и какво — жената. Не разберете ли това, не можете да разберете нито вашия ум и сърце, нито вашата душа и дух. Ако не можеш да разбереш жената, която е пред тебе, и ако не разбереш мъжа, който е пред тебе, как ще разбереш отвлечените работи? Ако попитате жената, по какво се отличава от мъжа, какво ще отговори тя?

Ще ви приведа един пример, който вие сами ще изтъкувате. Една княжеска дъщеря, с нови възгледи, се влюбила в един млад момък, от средната класа. Един ден тя се облякла с бяла рокля, сложила си всичките украшения и излязла в града, с желание да го срещне, да му се усмихне, да му покаже, че го обича. Обаче, прелишната вечер нейният възлюбен бил заведен от приятеля си в една кръчма. Приятелят му казал: Ако ме обичаш, ще изпиеш едно кило вино за мое здраве. — Аз никога не съм пил, и сега не мога да пия. — Не, ще пиеш и с това ще ми докажеш, че ме обичаш. Така, той се принудил да изпие едно кило вино. По този случай, той изпуснал срещата със своята любима. Рано сутринта, като излизал от кръчмата, той срещнал любимата си. Хвърлил се в пригръдките ѝ, доволен, че я вижда, но от безсънието и от виното, той повърнал и, без да иска, оцапал бялата рокля на своята любима. Тя била принудена да се върне вкъщи, обляна в сълзи. Ето едно противоречие за нея. Кажете ми, от какво произтичат противоречията в живота? Не сме ли ние, които цапаме бялата дреха на любовта? Този момък не се ли оцапа за любовта? И младата мома не се ли оцапа за любовта?

Питам: Кой роди греха? Приятелят на младия момък искаше само да повярва, че го обича, без да мисли за последствията. Но и младият момък не искаше да оцапа роклята на своята любима. И той не е мислил за последствията. Той не се въздържал, не стоял далеч от своята възлюбена, да не я оцапа. Той считал, че е в реда на нещата, като срещне любимата си, да я пригърне. Сега, какви отношения ще има тя към него? Този факт показва, доде са достигнали хората на съвременната цивилизация и култура. Какво разрешение ще дадете сега на въпросите? Аз давам следното правило: Не изпитвай любовта на приятеля си с вино. Не обличай белите си дрехи да посрещаш пияния. От тези правила вие можете

да извадите своите научни преводи. По-нататък сами ще разсъждавате. Първо ще съдвечете тази храна. Само така ще стане един вътрешен процес. Всички хора мислят, не само ние. Има около два милиарда хора на земята, които мислят. Не само хората мислят. И животните, и растенията, даже и кристалите — всички мислят и чувствуват. И водата, и въздухът, и светлината мислят. Има още същества, по всички слънчеви системи, които също така мислят. Какво мислят, какво разрешават те? Всички разрешават велики въпроси. Във всички слънчеви системи съществуват въпроси, които предстоят за разрешение. Те разрешават следните положения: какви трябва да бъдат отношенията на любовта към живота, както и отношенията на живота към любовта. Това е велика задача.

Питате: Що е любовта? — Като любиш някого, ще го нахраниш. — Ще го нахраниш, но и ще го умориш. — Като го обичаш, ще го изучаваш. — Ще го изучиш, но ще го направиш горделив. — Ще му дам богатство. — С това ще го извратиш. — Ще му дам тело. — Това всъщност е собственост, с което ще го убедиш в частната собственост. Както владееш телото, така и света ще искаш да владееш. — Това са положения, които развърщават живота. — Кое е това, което дава любовта? Още от древността, разумните хора са разглеждали любовта, като съзнателна, разумна връзка в природата. Тази връзка представя един от възлите на любовта. Ако взема един конец и направя възел, в който вложя една мисъл, като се докосне някой до този възел, мисълта ще произведе известна промяна в него. Ако мисълта, вложена във възела, е права, който се докосне до него, ако е бил болен, ще оздравее; ако е бил глупав, ще поумнее. Който и да се докосне до този възел, мисълта, вложена в него, ще предизвика чудеса. — Как може да бъде това? — Той е като кран, през който тече водата. Значи, всяко разумно нещо е проводник на Божествените сили. Следователно, всеки човек може да развърти крана и да потече от него вода. Ще кажете: Ами ти защо не го развъртиш? — Аз съм го развъртял вече. — Не ви карам да вярвате в това. Как съм го развъртял, то е специфично за мене. Никой не може да развърти моя кран, освен аз. Всеки от вас ще развърти своя кран по специфичен начин за себе си, и

по това ще се отличава като човек. Ще кажете, че това развъртване няма да допринесе нищо. — Аз зная, какво може да допринесе онова, за което говоря, няма защо да ме разубеждавате. Когато пия вода, аз зная нейната стойност; когато ям хляб, аз зная неговата стойност.

Един млад момък, който обичал науката, често ходел на планината, да чете една свещена книга. Тя била подвързана с хубава подвързия. Като чел книгата, забелязал, че цветът на книгата и буквите постоянно се променяли: ставали ту сини, ту червени, ту виолетови, ту смесени. Той се чудел, защо ставала тази промяна с книгата. После забелязал, че каквито промени ставали вътре в него, така се променяла и книгата. Когато се влюбвал, книгата ставала червена. Когато се индивидуализирал и мислел, че всичко може да направи, книгата ставала портокалена. Когато се проявявал като материалист, книгата ставала зелена. Когато мислел, че е най-умният човек в света, книгата ставала жълта, като лимон. Когато мислел, че няма друга вяра, като неговата, книгата ставала синя. Когато мислел, че той ще оправи света, книгата ставала виолетова. Питам: След като книгата променяла цвета си, какво придобивал той? Книгата се променя, но ако външните условия не се променят, какво си придобил? Например, книгата става червена. Ти трябва да отвориш ума си, да разбереш, при какви условия можеш да употребиш този цвят.

Мнозина използват цветовете в магията, и така постигат, каквото желаят. Например, те си служат с червения цвят, когато искат да накарат двама млади да се влюбят. Това не е голямо изкуство. Достатъчно е да се вземе една десета част от милиграма червена боя и всеки ден да се дава на младите на върха на ножа от нея. Обаче, това влюбване има лоши последици. Така, както хората си служат с магията, тя не е на място. Обичаш някого и започваш да го каниш на гости: сготвиш му печена кокошка, зеле на фурна, баница и др. Щом почнеш да му готвиш много, той е на опасен път. Видиш ли, че един момък и една мома започнат да ядат много, за да напълнеят и да се харесат на хората, те са на опасен път. Това е натрупване, наслояване на излишни мазнини. Човек може да се хареса на другите със своите вътрешни

качества, които никога не се менят. Не можеш да обичаш човека, докато не си готов да му служиш и да го поставиш на същото място, на което си и ти. Ако му станеш господар, ти нямаш любов към него. Любовта се проявява чрез служене. Ще станеш слуга на своя възлюбен, и той, ако е умен, ще разбере, че си по умен от него и ще ти даде съответното място. Това е любов. Значи, само умният може да служи. Глупавият никога не може да служи.

Питате: Защо сме дошли на земята? — Да служите, да научите закона на любовта. — Дотегна ни да служим. — Как ви дотегна? Вие още не сте служили. Ще се научите да служите, както Бог ни служи. Аз съм виждал, как служат възвишените същества. Те са най-добрите слуги в света. — Мога да служа на другите, но как да си помогна сам на себе си? — Вземи магическата пръчица и махни с нея. Всяко отчаяние и неразположение ще изчезне. Бог работи чрез магическата пръчица. Той ти е помогнал. Той е магът, който може да завърти колелото на всяка машина и да я спре, или да я докара в движение. Колкото повсиче обичаш един човек, толкова по-внимателен си към него, към неговите нужди. Започне ли любовта ти да намалява, с това заедно намалява и вниманието ти към него.

Един богаташ пазарил работник, да изоре и посее нивата му. Още преди да започне работата, той му казал: Слушай, ако свършиш добре работата, като се върнеш, ще ти сложа печена гъска, да се нахраниш добре. Работникът отишъл на нивата, но през всичкото време мислил само за печената гъска, и работата му не излязла добре. Питам: Може ли учителят или професорът да работят добре, ако мислят само за пари? Може ли писателят да пише добре, ако мисли само за слава и почести? Те ще се намерят в положението на работника, който цял ден мислил само за печената гъска.

Сегашните хора искат да разрешат въпросите си наготово, по лесен начин. Това е невъзможно, работа се иска от всички. Не мислете, че трябва да постъпвате като турския бей, който заставил българина да носи кончето му на гърба си. За бея е добре, но не и за българина. Един от старите гръцки попове вървял пред умрелия, ко-

гото опявал, и си пеел: и - и - и... На турски това „и - и - и“ означавало „добре.“ Като го слушал, турчинът му казал: Поп ефенди, за тебе е добре, но я питай умрелия, добре ли е за него? — Какво е положението на умрелите? — Според мене, няма умрели. Следователно, важно е, живите хора да разрешат въпросите си на земята правилно. — Как ще стане това? — Стихът дава отговор на този въпрос: „Ако двама души са в съгласие, каквото попросят в мое име, ще им се даде.“

Ще завърша беседата си с един малък, научен опит. Който направи опита с вяра, ще има успех; който не вярва, свободен е, но той ще се намери в положението на бея или на гръцкия поп. Опитът, който трябва да направите, е следният: в продължение на десет деня, качвайте се на високо планинско място, дето има извор с чиста, хубава вода. Бъдете на това място преди изгрев. Носете със себе си едно чисто шише, с вместимост един литър, и една чиста, стъклена чаша. Щом изгрее слънцето, напълнете шишето от извора и налейте от него в чашата. След това, с една чаена лъжичка вземете вода от чашата, изпийте я и си кажете: Каквото носи слънчевата светлина в себе си, това да се влее и в мене, чрез тази вода. — Какво да правим, ако десет деня наред няма изгрев? Може да е облачно или дъждовно. — Важно е да изберете хубави, слънчеви дни, да имате хубав изгрев. Що се отнася за времето, може десетте деня да бъдат с промежутъци, т. е. с прекъсвания. Опитът трябва да се прави непременно при изгрев на слънцето. Ще кажете, че това е суеверие. — Може да е суеверие. Питам: Когато отивате на театър, на кино, или на друга забава, това не е ли суеверие? Важна е идеята! „Дето са двама или трима в съгласие, каквото попросят в мое име, ще им бъде.“ Който критикува опита, по-добре да не го прави, защото ще има неуспех. Който е готов да направи опита без критика, аз го съветвам да го направи, непременно ще има малка придобивка. — Каква ще бъде придобивката? — Единицата ще се превърне на шесторка. Ако опитът излезе несполучлив, ще ви пишат две единици, т. е. числото 11, закон на ограничение. Това значи, да повторите опита.

Христос казва: „Дето са двама или трима в съгласие, каквото попросят в мое име, ще им се даде.“ С други думи казано: Всяко нещо, което се върши на земята с безкористна любов, с мъдрост и светлина, ражда съгласие. Там, дето има съгласие, всичко се постига.

х

13. Беседа от Учителя, държана на
23 ноември, 1930 г. София. — Изгрев.

Дигнете камъка!

Казва Исус: „Дигнете камъка!“*)

Това е един велик процес, който става в човешката душа. Това е велико изкуство, което човек трябва да научи. Докато не се справи с методите, по които става този велик процес, човек всякога ще се натъква на разочарования в своите мисли, чувства и действия. За да се съгради човешкият живот, нужна е здрава основа. Ако съградиш личния си живот на такава основа, ти ще бъдеш щастлив; ако съградиш семейството си на такава основа, целият ти дом ще бъде щастлив; ако на същата основа съградите държавата, и тя ще бъде щастлива; ако съградите дома на цялото човечество, на цялото небе, и то ще бъде щастливо. Това е един вътрешен процес. Следователно, всички елементи, които взимат участие в този процес, трябва да бъдат разумни, отзивчиви. Човек трябва да знае, как да се справи с тях. С камъка мъчно можеш да се справиш, защото е твърд. Има начини, по които можеш да се справиш с него. Ако го пуцаш от върха на планината, той ще те слуша, ще се търкаля надолу. Но ако го караш да върви нагоре, той няма да те слуша. Камъкът може да върви надолу, но не и нагоре. Под „камък“ разбирам онези навици у хората, придобити от памети-века. Това са наследствени чърти, по които вървят всички хора. Обаче, камъкът не е разумен. Има нещо разумно в него, но само в една посока. Като знаете това, работете върху себе си, да премахнете мъчнотиите в живота си. За да прояви доброто, човек трябва да премахне мъчнотиите в живота си. Ако в личния си живот имаш една мъчнотия, трябва първо да я премахнеш и после да

*) Иоана 11:39.

проявиш доброто. Ако в дома си имаш мъчнотии, трябва да знаеш, как да премахнеш и тях. Например, как ще се справиш с един камък, поставен на пътя ти? Като го дигнеш, ще го премахнеш. Допусни, че камъкът е много тежък, например, до 100 или 500 кгр. Какво ще направиш? Ще повикаш няколко души да ти помогнат.

„Дигнете камъка!“ Питам: Кой тури камъка върху гроба на Лазара? Той не беше, сам по себе си, там. Така и хората ще ти турят един камък отгоре, и после, викай, колкото искаш. Като те заровят, и да викаш, никой няма да те чуе. Докато хората се убедят, че си жив, и те разровят, ти ще умреш отново.

Съвременните хора си служат с философията на крайните отрицания. Те отричат съществуването на Бога. Те казват: Дали съществува Бог, или не, не знаем. Всеки човек си има по един Бог. Във всеки дом има по един Бог. Някой път мъжът е божество, някога — жената; някога синът е божество, а някога — дъщерята. Всякога силният става божество, и той заповядва. Хората страдат под тежестта на един такъв камък, турен на пътя върху умовете и сърцата им, и всички казват: Ако дойде днес един спасител, той ще каже: Вдигнете този камък и излезте вън! Тогава всички хора ще се изправят. Но трябва да дойде някой да вдигне този камък. Важно е, тези камъни от там да се махнат. — Защо? — Защото, ако Лазар иска да излезе, този камък ще му препятствува. Аз правя аналогия между камъка върху гроба на човека и камъка върху ума и сърцето. Вдигането на камъка е вътрешен процес. Да влигнеш камъка, това значи, да знаеш, как да се справиш със силите в своя организъм. Ти си гладен — трябва да знаеш, как да се справиш със своя глад. — Имам вяра. — Имаш вяра, но трябва да знаеш, как да се справиш със своята вяра. Има случаи, когато с тази вяра можеш да отидеш далеч, дето не трябва. Някога вярата може да те заведе в правата посока, а някога може да те заведе толкова далеч, че да те направи нещастен. Беден си, но срещнеш царската дъщеря, влюбиш се в нея и започваш да мечтаеш, че можеш да се ожениш за нея. Вярваш, че ще се ожениш за царската дъщеря. Вярa ли е това? Не, то е суеверие. Вярa е само това, което моментално се реализира, а не след години. Това,

в което вярвате, се отнася за днешния ден. Щом остане за другия ден, то е суеверие. Казваш: Аз вярвам. — Сега вярваш ли? — Мъча се да вярвам. — Щом се мъчиш, това е вярване. — Утре ще се реализира. — Щом остане за утре, то е суеверие. — Ще се уверя, но като прочета, какво са казали философите. — Остане ли философите да те уверяват, това е суеверие. Че философите още не са видели Господа, не са се разговаряли с Него. Те си правят предположения.

Ще направя беседата си по-конкретна. Вие вярвате в Бога и казвате: Доста вече ни се проповядва за Господа, станало е банално. Аз не казвам, че трябва да вярвате в Бога, но вие имате един капигал, който постоянно трябва да се увеличава. Там е хубавото в живота ви. Ако капиталът ви, като на търговеца, не се увеличава; ако вашите чувства не се подобряват, и ако вашият организъм не расте и не укрепва, вие нямате никакво верую. Вярата е вътрешен процес, който внася подобрене в човека. Всеки ден трябва да придобивате по една нова идея за Бога. Вие имате отношение към Бога, но днешното ви отношение не е като вчерашното. Отношението на детето към бащата не е едно и също от ранната му възраст до края на живота. Когато детето се роди, майката го носи на ръце: милва го, гали го, по три пъти на ден го къпе: сутрин, на обяд и вечер. Като започне детето да расте, майката намалява къпането: от три пъти на ден — на два, на един път; после, по един път в седмицата, а някога и по един път на две седмици. Колкото по-голямо става детето, толкова повече майката го изоставя. Тя изменя отношенията си към него. Ако детето схване тази промяна, то ще се запита: Защо ли майка ми се измени към мене? Защо вече не ме милва и целува, както по-рано? Защо сега пръчката играе по гърба ми? — Много просто, майката е капелмайсторът, а детето — музикантът. Тя дирижира, а то свири. Майката тактува, а детето изпълнява. Въпреки това, детето не може да си обясни, защо майката си служи толкова често с пръчицата. Какво ще отговори майката на детето си? Като порасне и почне да разбира, тя ще му каже: Слушай, синко, преди да беше дошъл при мене, ти живя между растенията, като дърво, на което главата беше

заровена в земята. Клонете ти се издигаха нагоре, към слънцето. Сега, като напусна семейството на растенията и дойде при мене, пак ще се стремиш към слънцето, но нагоре с главата. Ще се движиш перпендикулярно, между центъра на слънцето и центъра на земята.

Казвам: Всеки човек, който се грижи само за земния си живот, заравя главата си в земята. И обратно: който мисли за Божествения свят, държи главата си изправена, към центъра на слънцето. Той е свободен човек. Той носи щастието в себе си. Като знаете това, не питайте, защо един човек е ограничен, а друг — свободен. Ако сте в ограничителните условия на живота, стремете се да се освободите от тях. — Как да се освободим? — Като напуснете живота на растенията и животните. Ние не можем да живеем нито като растенията, нито като животните, нито като хората, живели преди хиляди години. Ние сме дошли до един развой, дето трябва да ликвидираме с всички стари сметки и дългове, с всички вземания-давания и да влезем в новата епоха на живота. В новата епоха не ще има болести и дългове, кражби и лъжи, безверие и заблуждения. Иде вече новата епоха на земята. — По какво ще я познаем? — По живота и отношенията на хората. Те ще живеят като Синове Божии, слезли преди хиляди години на земята. Сегашните хора са жито, което вече е ожънато, овършано и отвеяно. Остава само да се прибере в хамбара. Казват за нас, че сме извеяни хора. — Няма по-добро нещо от това, да бъдеш извеян. Значи, житото е отделено от сламата. Горко на неизвеяните! Като дойдат извеяните философи, учени, писатели и поети, съдии, свещеници, майки и бащи, братя и сестри, ще покажат на хората, че нямат вече слама в себе си, че са чисто жито. Ето защо, ако някой те нарече извеян, кажи му: Благодаря ти, братко, че ме наричаш така. Както съм изчистен, нищо друго не остава, освен да ме посеят на Божията нива и отново да започна работата си. Значи, добрите, честните и разумните хора са извеяни, а онези, които обичат да се осигуряват, да лъжат и крадат, не са извеяни. Извеяният не прави никакви престъпления.

Христос казва: „Дигнете камъка!“ Камъкът е спънката в света. Ние искаме да живеем, да бъдем щастливи.

Това е наше право, дадено ни от Бога. Ние трябва да пазим живота, който ни е дал Бог, защото Той сам е в живота. Без Бога и без любовта, животът не е живот. Любовта е мярка за живота, а животът е мярка за любовта. Ако не разбирате любовта, като мярка за живота, и живота, като мярка за любовта, вие не можете да мислите право. Светлина, която няма съзнание, не е светлина. Мъдрост, която няма светлина, не е мъдрост. Истина, която няма свобода, не е истина. Това са положения, с които всеки ден трябва да измървате живота си. Имате ли любовта, като мярка за живота, мъдростта, като мярка за светлината и истината, като мярка за свободата, ще познавате положителната и отрицателната страна на живота. Ако напишеш едно стихотворение, ще го премериш с тези шест мерки. И като го изнесеш пред света, всички камъни ще бъдат дигнати от гробовете. — Как може да бъде това? — Много естествено. Шестте мерки са шест принципи, с които си служи природата. Впрегни тези принципи на работа и, каквото пожелаеш, ще постигнеш. Така работят всички изобретатели. Как се движи аеропланът? Достатъчно е да се завърти витлото, и той тръгва. Щом спре витлото, и той спира. Механикът, т. е. разумната природа, която създала човешкия организъм, е изчислила, колко и какви сили са вложени в нашия ум, сърце и воля. В това отношение, тя разполага с ред математически и геометрически формули. Ако не разбираме формулите и пътищата, с които тя си служи, не може да бъдем щастливи. Нещастията в нашия живот се дължат на нашата немарливост. На всичко това отгоре, казваме: Господ ще оправи света. Обаче, техникът, който разбира законите, казва: Еди-коя си част е повредена, поправете я.

Сега, да дойдем до религията. Нали всички хора са вярващи, имат правилно схващане за Бога. Щом е така, поне принципално хората трябваше да се обичат, да имат съгласие помежду си. Съберете всички православни, католици, протестанти и вижте, каква е тяхната любов. През време на световната война, един православен свещеник и един равин пожелали да намерят истината. Равинът казал на свещеника: Макар, че аз служа на Мойсея, а ти на Христа, хайде да допрем гърбовете си един до друг и, ако моето учение е по-право, аз ще ти въздействувам, да

станеш еврей; ако пък твоето учение е по-право, ти ще ми въздействуваш да стана християнин. Те направили този опит, с цел, да познаят истината. Не зная, дали са намерили истината, но и доднес хората, като търсят истината, допират гърбовете си един до друг. И така, ако искате да познаете, дали един човек стои по-високо от вас, допрете гърба си до неговия. Също така, за да познаете, дали един човек е по-здрав от вас, допрете гърба си до неговия. Ако той е по-здрав от вас, ще усетите добро разположение на духа; ако не е по-здрав от вас, ще усетите отмаляване, отпадане на духа. Гърбът представя материалните блага, с които опитват морала на хората. Като дойде в дома ти един беден човек, той опитва гърба ти. И това не е лошо, но има и друг начин: не само да опитва гърба ти, но този човек трябва да излезе пред лицето ти и да ти поиска нещо разумно. Ние, съвременните хора, опитваме религията само с гърбовете си. Докато материалните ни работи вървят добре, докато сме здрави, докато имаме богатства, казваме, че Бог е много добър, че светът е добър. Щом настане някаква авария в нашия живот и започнем да губим, казваме, че Бог не е добър, че светът е развален. Това са наши субективни схващания.

„Дигнете камъка!“ Под „дигането на камъка“ се разбира нещо разумно, разумен процес, на който трябва да знаеш законите. Каква полза щях да имам аз, ако камъкът беше скъпоценен? Ако ви се каже да дигнете този скъпоценен камък, кой от вас не би го дигнал? Ако не можете цял да го дигнете, ще отчупите от него парче, тежко половин или един килограм, ще го занесете у дома си, да бъдете осигурени през целия си живот. Казвам: Когато Христос дигна камъка от гроба на Лазара, тогава Той прояви своята сила. Той отправи мисълта си нагоре и каза: „Господи, благодаря ти, че ме послуша; аз знаех, че винаги ме слушаш, не исках това за себе си, а за народа, да повярват, че Ти си ме проводил.“ Това може да стане, когато хората бъдат готови да дигнат камъка. Не само това, но онзи, който ще възкръсне, трябва да има две сестри: Едната да е изтрила краката на своя Учител със сълзите и с косите си, а другата да е толкова спретната, че да е посрещала и приемала своя Учител. Лазар имаше такива две сестри.

С това Христос искаше да каже: Ако ти нямаш светъл ум, като Марта, и благородно сърце, като Мария, брат ти ще лежи в гроба, а ти ще страдаш. Значи, твоят ум и твоето сърце ще кажат на Учителя, т. е. на Духа, Който ще дойде: Учителю, брат ни умря. И онзи, който ще възкръсне от гроба, това е твоята душа. Без тези условия, тя не може да възкръсне. Единственото мощно нещо в човека е неговата душа — безсмъртният принцип в живота. Умът и сърцето му са нейни служители. Душата наричат с много имена, но аз я наричам „разумният принцип“. Когато душата възкръсне, умът и сърцето заемат своето определено място; ако тя не възкръсне, умът и сърцето пропадат. Дето няма ум и сърце, там няма и душа. Когато душата присъствува в човека, умът му е светъл и благороден, а сърцето — добро и благо. Следователно, ние говорим за душата, само ако умът на човека е светъл, а сърцето — благородно. Казваш: И аз искам, като Христа, да възкресявам мъртвите. — Защо искаш това, за да псечлиш пари ли? Ако ти, обикновеният човек, възкресиш някого, няма да го оставиш на спокойствие — постоянно ще искаш от него или от сестрите му, да ти платят. Заслужва да си дадеш всичкото богатство, за да излезеш от гроба, но доброволно, а не чрез насилие. Не е лесно да останеш в гроба. Който е минал през гроба, той знае, какво нещо е гробът. Той е готов да даде всичко, каквото има, само да се намери човек да дигне камъка от гроба му и да го възкреси. Животът, който имам, струва хиляди и милиони пъти повече от богатството, с което разполагам. Животът е над всичкото богатство в света.

Питам: Какво сме направили ние заради Бога, Който ни е възкресил? Ще кажете, че майка ви и баща ви са направили много нещо. — Това не е важно; важно е, какво ние сме направили. Какво особено са направили нашите родители от осем хиляди години заради Господа? Ще кажете, че те са направили държави, общества. — На кого служат вашите държави и общества? Коя от великите държави на миналото съществува и досега? Много държави са изчезнали вече. Ако и сегашните държави вървят по пътя на тези държави, и тях ги очаква същата участ. Не е важно, че хората се проявяват,

че градят, но важно е, на каква основа градят. Христос казва: „Всеки дом, построен на пясък, ще се разруши. И всеки дом, всеки живот, съграден на камък, ще оцелее.“

И тъй, за да разберете Христовото учение, трябва да Го приложите. То има лично приложение. Като Го прилагате, всеки от вас трябва да увеличава своя капитал. Всеки ден трябва да имате по едно ново схващане за Божественото начало. Ето какво разбирам аз под думата „Божествено начало.“ Ако ти си малък извор, който има малко вода, едва тече, втория ден водата ти трябва да се увеличи; третия ден да се увеличи още повече, докато станеш голям извор. Всеки ден трябва да имаш по един малък придатък, докато станеш виден човек. Това значи проява на Божественото начало. При това положение, какво може да те смущава? Ако си извор, от какво ще се страхуваш? Докато се страхувате, вие сте в положението на престъпника. Само той се страхува. Кога излезе първият човек от рая? — Когато сгреши. Казвате за някого, че откраднал нещо. — Сигурни ли сте в това, или се съмнявате? — Отде дойде тази мисъл, че той краде? — Защото и ти си крал. Иначе, не би могъл да знаеш, че хората крадат. Човек не може да знае нищо за греха и престъпленията, както и за доброто, ако не ги е вършил някога. Казвате за някого, че е добър човек. — Защо е добър? — Защото и ти си като него. Добрият доброто познава. За този случай, българите си служат с поговорката: „Краставите магарета през девет баира се помирисват.“ Аз пък казвам: Здравите магарета и през сто баира се помирисват. Кои магарета са по-хубави: които се помирисват през девет баира, или през сто? Аз бих предпочел тези магарета, които се помирисват през сто баира, отколкото един съвременен културен човек. В някои случаи аз не бих се срамувал да произнеса името на едно магаре, понеже досега магарето не е направило нито едно престъпление. Единствената му погрешка е, че често реве. Един културен човек убива десет души и минава за герой. Кой стои по-високо: той, или магарето? Ще кажете, че човекът е по-горе. — Това е въпрос.

Какво представят животните? — Те са символи. Те са букви от азбуката на Свещената книга. Магарето е една страница от тази Божествена книга. Волът, конят,

вълкът, мухата, паякът са все страници от Божествената книга. Четеш нещо от магарето. То казва: Ти трябва да живееш като истински човек. Ако имаш убеждение, трябва да го изповядаш свободно, да покажеш, че си човек. Когато Христос ездил на магарето, с това искал да каже: Всички, които ме проповядват, трябва да бъдат като магарето — да проповядват, без да се страхуват. В древността на магаре се качвал само онзи, който е трябвало да мине през четвъртото посвещение. Ще кажете, че това е приказка. — Възможно е, но питам: Целият живот не е ли мечтата на една мома, която иска да се ожени, да се облече хубаво, да тури лачени обувки и да се вози със своя възлюбен на файтон. Един ден, като се види стара и набръчкана, ще каже: Няма го онова хубавото в живота. Целият ви живот не е ли една фантазия, не е ли илюзия? Какво е спечелила старата баба от своите фантазии? И Соломон е казал: „Суета на суетите, всичко е суета“.

Сега, аз не ви говоря, за да се обезсърчавате. Само глупавите се обезсърчават, а умните се насърчават. Като видя стар човек, аз се усмихвам. На детето казвам: Добър живот ти е дал Господ, върви напред, на добър час! На стария казвам: Много знания си придобил, ще бъдеш полезен на хората. Ни най-малко аз не се спирам върху стария, че няма сили, че мускулите му отслабнали. Това не ме интересува. На детето казвам: Има много да ядеш и пиеш, но има много и да плащаш. На дядото казвам: Дядо, ти си ял и пил много. Това са вметнати думи, които вие сами трябва да си обясните. Аз не подържам онази крива философия, че трябва да бъдеш пустинник, или да прекарваш постоянно в църквата. За мене, слънцето, звездите, месецът — всичко живо е църква. Всеки човек, когото срещна и видя, че мисли и чувствава, той е запалено кандило. Казвам: Слава Богу, че срещнах едно запалено кандило. Всеки човек, който помага на бедните и страдащите, за мене той е един добър свещеник и владика. Аз не търся свещениците и владиците в църквите, а вън, в света. Тези в църквата са поръчани. Също така, поръчани актьори са тези в театрите, а истинските са вън, в света. Казват за някого: Велик актьор е той. Аз да ви покажа, какви актьори има в света. По-велики от тях няма. Не казвам, че тези в театрите са

лоши — не споря даже по това. И аз, като ви проповядвам тук, съм от поръчаните. — Защо? — Защото мнозина ще кажат, че ми плащат, затова проповядвам. Ще кажат, че аз не проповядвам без пари. — Възможно е, човещина е, но казвам: Ако има някой, който да знае истината, това съм аз. Аз зная, дали ми плащат, или не. — Какъв човек е той? — Вие може да ме считате за много добър — това е безразлично за мене. Онова, което аз зная за себе си, то е меродавно. И онова, което вие знаете за себе си, то е меродавно.

Днес всеки може да се спре пред един гроб и да каже, както Христос на Лазара: „Лазаре, излез!“ От две хиляди години се намери само един човек, който имаше смелостта да каже: „Лазаре, излез вън!“ — Кой беше Христос? — Син Божи. Всеки друг на Негово място ще каже: Да не би да се изложя? Всеки не може да направи това. И Христос не можеше да възкресява всички. Тук бяха изключителни условия. Ако нямате тези условия, ще лежите в гроба. — Какви бяха тези условия? — Непременно да имате две сестри, да имате един брат и най-после, да имате един Учител, Когото обичате, и Той да ви обича. Исус обичаше Марта, обичаше Мария, обичаше и Лазара. И тримата Го обичаха. Те поставиха любовта, като основа на живота си, като необходим елемент. Ако не поставите в душата си любовта, като необходим елемент, никаква наука не можете да имате. И тогава, в живота на хората не може да се проповядва никакво съгласие. Това не подразбира, че между хората няма съгласие. Има съгласие, но то не е Божествено, не носи непреривно щастие. Засега, колкото щастие, толкова и пещастие има в живота. Ние сме дошли до такива разочарования, че казваме: Не струва да се живее. — Това е криво разбиране.

Мнозина мислят, че като повярват в Бога, богатство ги очаква. Това е крива мисъл. По-голямо богатство от любовта няма. По-голямо богатство от силата няма. По-голямо богатство от мъдростта няма. По-голямо богатство от истината и свободата няма. Какво друго богатство може да очаквате в живота? Всички други богатства се основават на това, върху което е съграден животът. Казвате: Кажи дума, и тя ще бъде чута. Питам: Колко пари

ви трябва? Голямата френска банка „Банк де Франс“ разполага с 420 милиона английски лири, заровени на дълбочина 25 м. в земята, и оттам се вадят с електричество. — Защо седи това злато там? Казвам: Франция е богата, именно, заради това злато, дълбоко заровено в земята. Ако това злато изчезне, ще я сполетят пай-големи нещастия. Това е не само за Франция, но и за всяка друга държава. Златото представя корените на нейния живот. По аналогия на това казвам: Ако вашата симпатична нервна система няма капитал в себе си, тя ще се разруши и изчезне. А симпатичната нервна система на човека се занимава със стомаха и с цялата храносмилателна система. Ако вашата стомашна система няма известни капитали, вие, като държава, не можете да съществувате и ще изчезнете. Човек трябва да има отлична нервна система и симпатична нервна система, с капитал най-малко 500 милиона английски лири. И природата е вложила своя капитал в нашата симпатична нервна система, в нашия ум и сърце. Ако една държава пропада, това се дължи на нейната бедност. Ако и човек фалира, това се дължи на факта, че изчезва капиталът на неговия живот. Аз не подържам сиромашията и безпаричието. На какво се дължи безпаричието? Който няма ум и сърце, всякога живее в безпаричие. То води към смъртта. За да забогатее, вие трябва да поставите в ума си най-богатите мисли и в сърцето си — най-богатите чувства, като капитал на вашата симпатична нервна система. Достатъчно е да си вземете малко от това богатство, за да се отворят пред вас всички врати.

Сега, аз не искам да ви залъгвам, но казвам: На земята има много богатства, изостанали от първата раса. Такива богатства има, каквито човек никога не е сънувал. Ако някой от вас намери това богатство, какво ще прави с него? Богатството трябва да се впрегне на работа, за да направи хората по-добри. Ако богатството на хората не служи за придобиване на добродетели, то е за тяхно нещастие и наказание. Богатството трябва да служи на хората за повдигане на тяхната култура. Обаче, ако ги ожесточава, то не е на мястото си.

„Дигнете камъка!“ Възкресението е процес, който всеки очаква. Християнството се определя с възкресе-

нието. Докато не възкръсне, човек не може да се нарече истински християнин. Когато Христос възкръсна, тогага стана Христос. До това време Той беше Исус. Като възкръсна, Той каза: Сега съм християнин. Някой казва: Аз съм християнин. — Възкръсна ли? — Не съм възкръснал. — Тогава още си исусявин. Ти си човек, кандидат за смъртта и страданията. Що е християнин, в пълния смисъл на думата? — Той е човек, кандидат за всички Божии блага в света. Той е Син Божи. Синът Божи непременно трябва да възкръсне. И апостол Павел казва: „Сега не живея аз, но Христос живее в мене.“ Значи, той е възкръснал. Тогава казват, че Савел го няма вече. Мпозина питат: Де отиде Савел? Казвам: Когато житното зърно падне на земята и израсне, де отива то? Значи, житното зърно се явява в поникналото семе. Само възкръсналият човек дава възможност да се разбере вътрешно съвършения живот, както и смисъла на живота. Само така можем да се освободим от съвременното робство. Ние сме поставени на едно вътрешно робство, т. е. на постоянно безпокойство. Ето защо, човек трябва да дойде до възкресението, за да почувствува, че той е господар на възкресението, да разбере, че той има съчувствието и защитата на всички хора, които го окръжават. Били ли сте в някое общество, да почувствувате, че всички хора там ви обичат? Почувствували ли сте, че всички хора, между които се движите, ви мислят доброто? Няма по-голямо щастие от това. Няма и по-голямо нещастие от това, да се движите между тези хора и да чувствувате, че сте чужди за тях. — Защо страдат добрите хора? — Понеже се чувствуват чужди в света. Тях наричат извееяни. Така е било и с християните след Христа. Какви ли нечувани работи не са им приписвали! Обвинявали ги в устройване на разни оргии, че се кланят на магарешки глави и др. Достатъчно е да прочетете „Камо грядеши“, за да видите, на какви изпитания са били подлагани. Във времето на Нерона била издадена от него заповед, да се съблекат голи десет хиляди девизи — християнки и да се разхождат пред него. Това говори за морала на тогавашната Римска империя. Разбира се, това представя една фаза от живота. Такава преходна фаза аз наричам смъртта. Когато човек умре, той започва да се вми-

рисва, защото живота го няма там. Щом животът не е там, няма защо да се занимаваме с него.

Следователно, когато човек влезе в отрицателната страна на живота, живота го няма вече там. Аз не съм за отрицателната страна на живота, за западналата страна. Живот без любов, живот без светлина и живот без свобода е смърт. Защото, който умира, той губи свободата си. Да умираш, това значи, да чувствуваш в съзнанието си, че си изгубил най-ценното в живота си. При това, съзнанието ти не е изгубено. Като влезеш в гроба, ти съзнаваш това и цели 30 — 40 години страдаш, че си изгубил нещо. Казваш: Изгубих нещо ценно, умрях. Срещам този човек десет години след смъртта му, и той плаче за телото си. Той казва: Няма какво да правя в този свят. Ние разбираме само едната страна на живота, не разбираме целокупния живот. Всичко, което човек преживява, е написано. И когато някой не върви в правия път, той сам се излага на изпитания. След всичко това казват, че е писано на човека, какво ще мине. Също така се казва и за Христа. Писано е, че Син Человечески ще умре. — Отде знаят това? Христос отваряше очи на слепи, възкресяваше мъртви, и при това трябваше да бъде разпнат. На какво основание стана това? Христос казваше: Този народ, между който дойдох да проповядвам, ще ме умори със своето безлюбие. В даления случай, евреите излязоха по-силни от мене. Аз трябва да умра. Като умра, аз ще им покажа, че имам сила да възвърна живота си. Но след това не ще имам никаква връзка с тях. Христос трябваше да умре, за да се освободи от влиянието на евреите. Всеки от вас трябва да умре, ако иска да се освободи от връзката си със света. — Защо трябва да умираме? — За да се освободим от сегашния свят на безлюбието. И като умрем, ще кажем: Ние нямаме нищо общо с вас, сами носете своя товар. Тъй щото, ако трябва да умрем, то е, за да се освободим от ограничителните условия на живота. И ако трябва да възкръснем, то е, за да покажем на света, че има само един Бог на Любовта, Спасител на човечеството, чрез Когото всичко можем да направим и всичко може да стане. Той ще ни спаси.

Казвам на онези от вас, които сте възкръснали: Аз ви поздравявам. — Кой е възкръснал? — Това не се казва. Който е възкръснал, възкръснал е. Аз няма да гадая. На онези, които не са възкръснали, аз казвам: Вие трябва да умрете. — Защо? — За да се освободите. Но като умираете, гледайте да имате две сестри; гледайте Учителят ви да е близо някъде до вас. И като Го извикате, да се изправи пред вашия гроб и да каже: Излез вън! Това трябва да стане съзнателно, а не от страх. Ще кажете на сестрите си: Аз сега си заминавам, но вие ще повикате Учителя да ме върне назад. Няма да се страхувате. Трябва да напуснете еврейския страх. Ние трябва да умрем, за да се освободим. Като умираме, ние не искаме никакви колесници, никакви песни, никакви свещеници. В нашия ум стои само една мисъл: Да дойде Учителят при нас. И нашите сестри да са близо до нас и да кажат на Учителя: Брат ни умря. Това значи да очаквате интензивно Този, Който ви обича, и Когото обичате. И когато Той дойде и простре ръката си, ти ще излезеш вън от гроба и ще се освободиш. Гробът, това са всички онези връзки, които са свързали душата ви, които са ви оковали. Апостол Павел казва: „Цялото Битие, цялото създание, заедно с Бога, въздиша.“ Ето защо, по който и да е начин, трябва да се освободим. Ние не избягваме смъртта, но приемаме тази смърт, която носи възкресението. Това е индивидуално за всеки едно. Засега много от вас сте още здрави, но като се разболеете, тогава ще дойде Учителят ви. Това ще стане. — За нас ли се отнася това? — Ще дойде Учителят ви, и мнозина ще повярват, че са възкръснали. Един ден ще станете и ще кажете: „Вече аз не живея, но Христос живее в мене.“ Всичко, каквото имам, отсега нататък принадлежи на всички. Така ще стане тази промяна. Такива герои се изискват сега в света. Да знаем, че в нас ще стане вътрешна промяна. Не е въпрос да намразим живота си, но да възкръснем.

Сега вие повдигате въпроса, кого обичате и как го обичате. Нали ние проповядваме любовта? Но ако бащата рече да проповядва любовта според изискванията на Евангелието, веднага синовете и дъщерите му ще кажат: А, не може така! И ние сме в състояние да опет-

ним, да изопачим всички прояви на любовта, даже и най-малкото добро, останало в нас. Питам: Ако човек греша, какво печели с това? Той всякога губи, а не печели. Когато страда, човек казва: Много страдам. — Радвам се, че страдаш. Страданието говори в твоя полза. То е процес, който показва, че Божествената ръка намества всички счупени части на твоята душа. Радвай се, че Бог ги намества. Ако не страдаш, ти си изоставен, ти си неизлечим инвалид. Ако не дойде една ръка да те изправи чрез страданието, ти си изгубен човек. Единственото нещо, което ви препоръчвам сега, това са страданията. Дойде ли страданието, радвай се. Ако си богат, и дойде страданието, отвори кесията си; ако си беден, стани и иди да помагаш на близките си. Какъвто и да си, щом дойде страданието, приеми го като добър признак. Казва Писанието: „Блажен е онзи, който страда.“ И Христос казва: „Блажени страдащите.“ Аз разбирам страданието като вътрешен процес на Божествената Любов. Когато връщате удадения към живот, той прави големи конвулсии: гърчи се, мъчи се, усеща болки навсякъде. Това показва, че животът в него се възвръща. Ако не усеща болки, животът му е вече изгубен. Значи, страданието е правилният път.

Христос казва: „Смъртта на Лазара е за слава Божия, за да познаят хората, че има Един, Който може да възкресява.“ Това не се отнася лично нито за Ивана, нито за Драгана. Всеки трябва за себе си да умре и да възкръсне, но затова е нужно да имате две сестри, т. е. един отличен ум, едно отлично сърце и един Учител, Който ще дойде при вашия гроб и ще каже: Хвърлете тези обвивки, и той да си върви. — Накъде? — Само Учителят знае, накъде да го отправи да върви. — Къде? — При Бога. Лазар трябваше да отиде при Бога, да изкаже благодарността си, че животът му е възвърнат. Само който е възкръснал, той може да отиде на църква — при Бога. Който не е възкръснал, не може да отиде на църква. Чудни са хората, като казват, че трябва да отидат на църква. Бог е Дух и само в Дух и Истина трябва да Му се кланят. Който не е възкръснал, не вярва. Ще дойде някой да те пита, възкръснал ли си. Не е важно това. Ако си възкръснал, това ще знаеш само ти, никой друг; ако си възкръснал, ти ще отидеш в другия

свят. Щом те няма на земята, хората ще знаят, че си възкръснал. Да възкръснеш, това значи, да имаш правилна връзка с Бога. — Ама аз водя добър живот. — Имаш ли връзка с Бога? — Нямам още. — Щом нямаш, ти не си възкръснал. Всеки е свободен да живее, както разбира, но той сам ще носи последствията на своя живот.

По какво се познава възкръсналият? — Той е свободен човек, той разбира дълбокия смисъл на живота. Той има светъл ум и благородно сърце. Всички добри и разумни хора са негови приятели, негови братя и сестри. Един ден, когато умре, не само две сестри ще се молят за него, но много повече. Когато хората станат истински братя и сестри помежду си, ако умре един от тях, всички ще се помолят, ще извикат Учителя си, и Той ще застане пред гроба му и ще го възкреси. Това може да стане и в църквите, но ако свещениците и владиците са истински служители. Какъв служител е този, който мисли само за себе си, и гледа на всички хора като на по-долностоещи от него? Всеки цар мисли само за своята държава; всяка майка мисли само за своето дете. Всеки, който мисли само за себе си, за своите деца и за своя дом, е краен индивидуалист, човек на крайния егоизъм. Това не е смисълът на човечеството. Ние трябва да реализираме задачите на своя живот, а не да се отричаме от себе си. Животът не е в индивидуалността и личността, но в единението ни с Първата Причина. Животът е в обединението на всички добри и разумни хора. Когато аз обичам хората, и те ще ме обичат. Това е животът. И когато всички ние обичаме онова Начало, от което сме излезли, това е вечният живот. Щом придобием това ново разбиране за живота, ще се създаде новата култура. Тогава няма да става такава криза, като сегашната. Днес всички търсят причината на тази криза.

Съвременните народи създадоха една каша. — Как дойде кризата? — По причина на това, че европейските стоки в Китай и Индия не се приеха, и пазарът се затвори. Примирете Китай, убедете китайците да не се бият, дайте свобода на индусите, те ще приемат вашите стоки, и кризата ще изчезне. Обаче, тъй както вървят работите, кризата още повече ще се усили. Сега има повече злато,

отколкото всеки друг път. Както виждам, и хамбарите са пълни с жито. Жито има повече, отколкото всеки друг път. При това, хората страдат. Всичко има в изобилие, но няма правилно разпределяне. Да оставим социалните въпроси настрана. Те ще се разрешат, но има неща, които ние трябва да разрешим. И в нашия живот—в нашия Китай и в нашата Индия — има въълнение, няма къде да пласираме стоката си. Естествено е, че ще има криза.

Помнете: „Дигнете камъка от гроба!“ Така казва Учителят. И заповяда Учителят, всеки да дигне камъка от гроба си и да чуе гласа на своя Учител: Излез вън! Всеки сам да дигне камъка си, да излезе вън и да благодари на Бога.

..

14. Беседа от Учителя, държана на
30 ноември, 1930 г. София. — Изгрев.

Съдържание

	стр.
1. Условия за растене	3
2. Имам ястие	20
3. Просете, търсете и хлопайте	38
4. От Египет	54
5. Не могат да приемат	71
6. Иде Исус	89
7. Разумното Слово	107
8. Отец люби Сина	124
9. Живият хляб	147
10. Да се благовестува	164
11. Него видя Исус	178
12. Ще ме видите	197
13. Двама или трима	215
14. Дигнете камъка	234